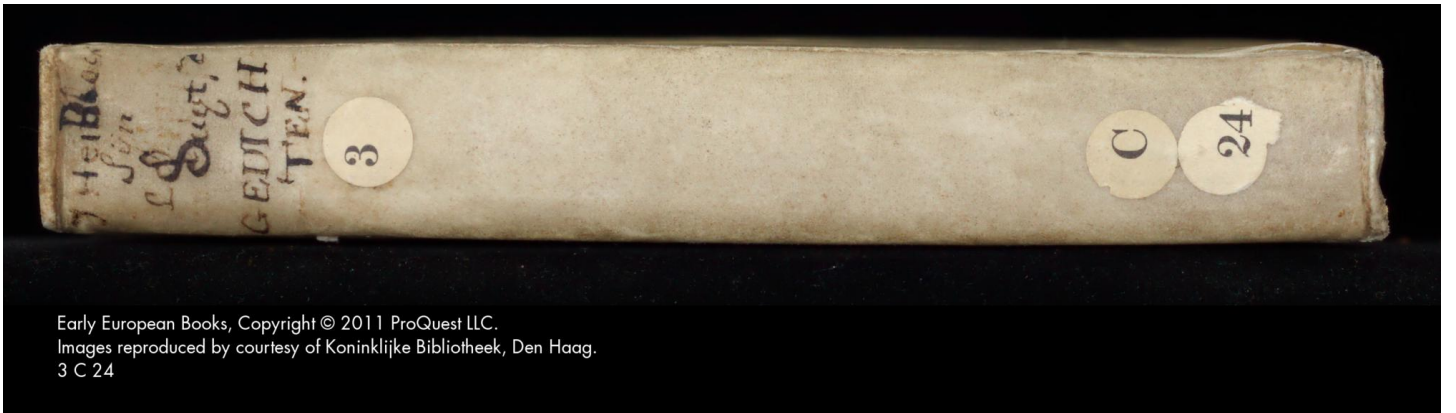

to Amsterdam in 1662 by Nicolaus van Broucke
met drie plaatjes

pag 2
pag 204
pag 268

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
3 C 24

pag 50
Wat hangom locht, zoudt zij den wesen
Mijn lieve Lamm, g' moet niet meened
Dat gij te slacht is wert geleid.
Veel liever d' is het wel te bevoerd.
Naarvoor zoudt gij den schroomend!
Aren stant is nu d' instijfficheit.
Gy weet den ruym van de vank is.
'Gy wint d' een lieg wie d' d' d' d' d'
Die v' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
Toy dit, mijn schoude roil volgend.
Dat was mijn D' d' d' d' d' d' d'
Van hem komt ons dit tijdelijf!

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
3 C 24

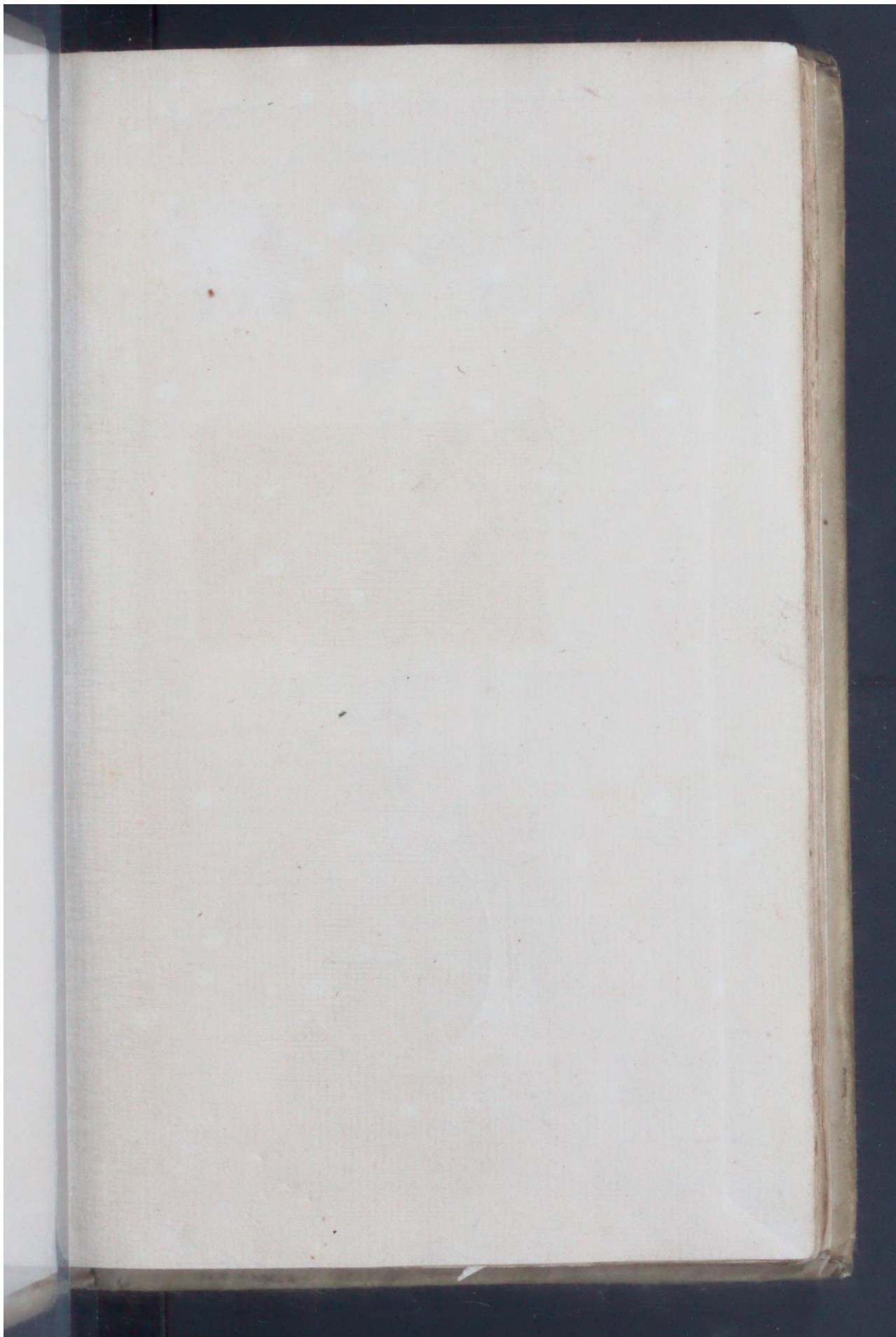
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
3 C 24

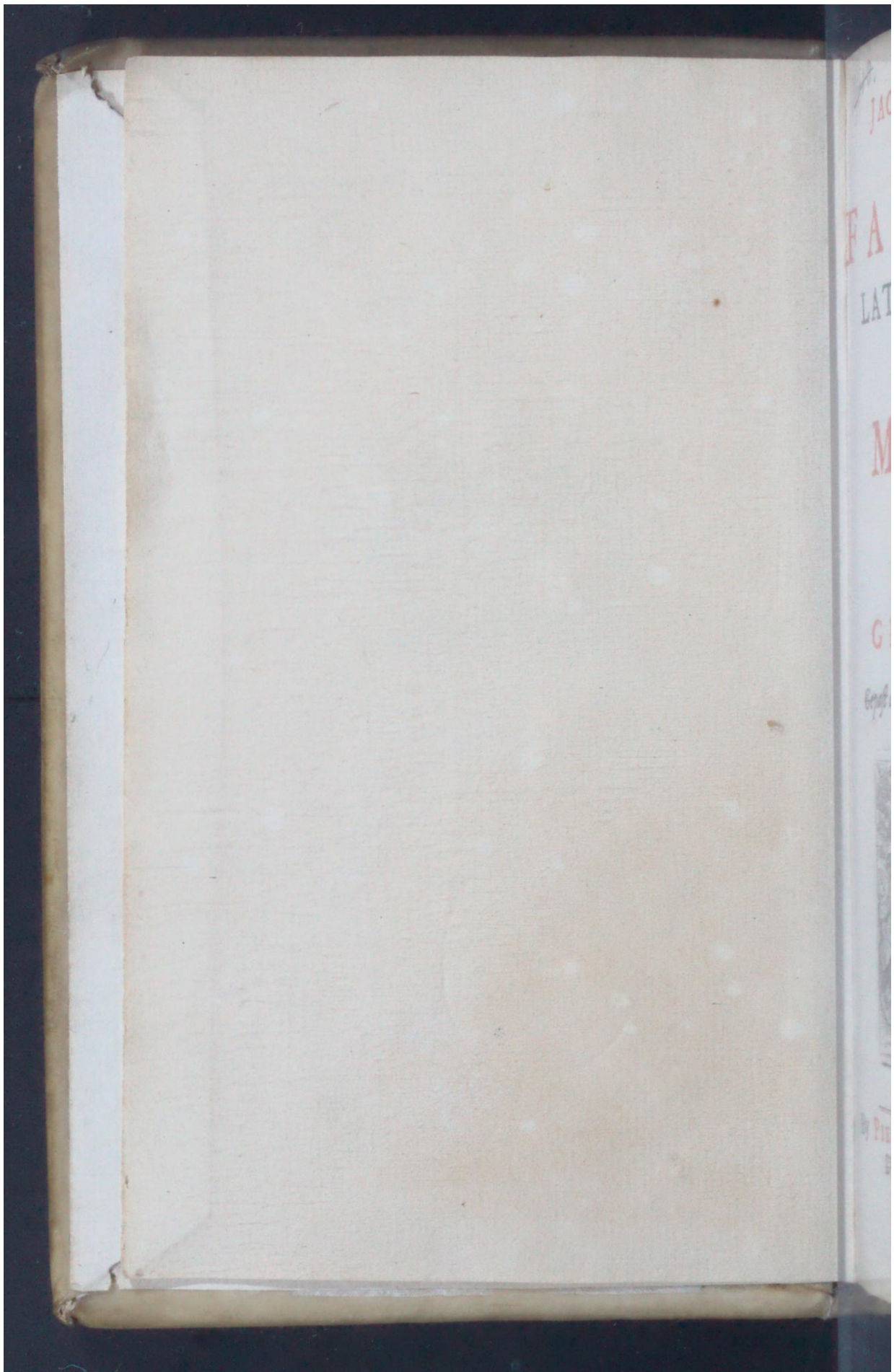

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
3 C 24

3C24

11410. 1623 -
JACOBI HEIBLOEQ

Amsteladamenfis

FARRAGO

LATINO-BELGICA,

of

Mengelmoes

Van

Latijnsche en Duitsche

GEDICHTEN,

*Gepast op allerhande gelegentheden en voor-
vallen.*

t'AMSTELDAM,

By **PIETER van den BERGE**, op de Heere-
gracht, in de Berg Parnass. 1662.

X 13199

JACOBUS HEINRICUS
F. A. R. V. G.
LATINO-BELGICA

Mangelmoes

Tabulæ en Duidelicheit
G. E. D. I. C. H. T. E. N.

Ne Tollar in Altum: ut lapsu Graviore Ruam.

Iac. Heibloeg
FARRAGO

Lat: Belg.

1663.

AMSTELODAMI,
Apud Petrum vanden Berge.

I. v. Moeker. inv et delin.

Nobilit
C
D.D. CO
Equi, Lib
D.D. CO
D.D. CO
Van Oort
D.D. HE
Van Oort

Nobilissimis, Amplissimis, Consultissimis

D. D.

CONSULIBUS,

D. D. CORNELIO de GRAEF,

Equiti, Libero Domino in Zuid-Poelsbroek, &c.

D. D. CORNELIO WITSEN, J. U. D.

D. D. CORNELIO de VLAMING

Van Ours-HOORN, Equiti, D. in Outshoorn,
Gnephoek, &c.

D. D. HENRICO HOOFT, J. U. D.

*Sedentibus ad Clarum florentissimæ Amstelæda-
mensium Reipublicæ.*

Cernite

*Ernite Conscripti , quæ
scripsimus otia Patres!
Si Proceres , vobis , omni-
bus illa placent !*

*Belgica carminibus Latiis permixta
poësis
Cum Batavâ Latiam debilis optat
opem.*

*Respuitur peregrina , domi quæsita
placebit ,
Si potitur , non me faustior ullus erit ,*

*Scilicet , Augusti curant triviale?
tuisque
Vis , miser , Heroas posse vacare
scholis?*

*Quatuor Ausoniâ Cives veneramur
in aulâ ,
Æquales Batavum Curia nulla
videt !*

*Quisquis Hyperboreis huc hospes ve-
nerit oris ,
Præsidio tutus , si petit , esse potest.*

Nil

*Nil minus indigena sperat Farrago
Clientis;*

O! spe successus ne velit esse minor!

*Graavius assentit, non obstat Witfius,
uno*

*Illud cum Vlaaming Hoofdus ore
facit!*

*Livor abi! consueta manet me gratia
gratis,*

Et sinit in tanto merecubare sinu!

*Obloqueris? taceo. Lati se gloria
Clavi*

*Carminibus recipit velle favere
meis!*

Vestrarum

N. N. & A. A.

Devotissimus & humillimus Cultor

JACOBUS HEYBLOEQ
Amstelædamensis.

* 4

Hede-

Hedera suspensa,
OF
LOF-DICHTEN
Op dit
LATYNSCH en DUIJS
MENGELMOES.

Rever
Dn. J. A.
Saci M
ju
C
Cognita
Et mo
Et rui
Qua
Te
Et
Attron
Et
Dum
Doctr
Quoq
Tale
Tuo
Se

Reverendo ac Præstantissimo Viro

DN. JACOBO HEIBLOEQ
Sacri Ministerii Candidato, & literatæ
juventutis Doctore Publico,

Cum Carminum libros in lucem
ederet.

Cognita jam pridem virtus, morumque venustas,
Et niveæ mentis vis, animusque pius;
Et recti studium, simul ardua cura docendi
Qua fruitur juvenum turba dicata Scholis,
Tot Batavos cives tibi devinxere merenti,
Et te præ reliquis Amstela gratus amat.
Attamen exoritur nova nunc te causa colendi,
Et facit, ut claris annumerere viris.
Dum tua quod lætor, Vir doctæ, Poemata profers,
Doctrinæ radios, ingenique notas.
Quotquot amant Musas plaudunt; lætatur Apollo,
Talia nascentem scribere posse Scholam.
Vive diu, pubemque bonis proventibus auge;
Sic tituli crescens non sine laude tui.

Ad Amstelam gratulabatur

JOHANNES CHRISTENIUS.

OP

* 5

In
Farraginem Latino - Belgicam
Poëmatum, Clarissimi Viri,
Dni. JACOBI HEIBLOEQ.

EN *Heiblockiacæ duplex facundia Musæ ;*
Vix aliam mallet Delius esse suam.
Discat & hinc populus, discat studiosa Juventus ,
Aut Batavo, aut Latio tersius ore loqui.
Cum neutro queat ore viri satis edere Laudes,
Nostra verecundè Musa tacere Potest.

Henricus Bruno.

Aen den
L E E S E R.

ONtfangt een Mengel - kunst van Duyts en van
Latijn;
Die uyt denaeder quam van *Heibloeq* af te stroomen,
Dien selfs Apollo voor sijn soon heeft aengenomen,
Die sijn beschuts-Heer en wercks roemer selfs wil zijn.
Ick houd' mijn penn dan t'huyz; en wijs u tot het
lesen,
Ick heb met swijgen 't werck eerbiedighlijckst ge-
presen.

HENRICUS BRUNO.

In

In Reverendi & Doctissimi Viri
Dni. JACOBI HEIBLOCII, &c.

FARRAGINEM LATINO-BELGICAM.

Siren Latina, vocis elegans Suada
Belga & Quirina, dulce nectar ambarum,
Amæna veteris eloquentiæ Tempe,
Nostra voluptas, erudita laus Phæbi,
Et concinentum dena lingua Musarum.
Quæ tam venusta concutit meas aures
Vox rinnientes, fascinoque demulcet?
Quali disertum Siculo freto quondam
Tenquere Ulyssen Virgines; vel Amphion
Traxit stupendo muta saxa concentu;
Fidibusque doctus alter inter allectos
Lusit sonante barbita maris Pisces;
Aut qui Leones, saxa, rivulos, sylvas,
Arbusta, tigres Orpheus, vel auritas
Avexit undas, & pari sono cantans
Totâ sequentem duxit arte naturam.

Non illa miror, at venusta concentu
Jam Farra miror, fertilemque festivis
Musis avenam, Farra viva, supremis
Libanda Divis; quæ manu dedit plenâ
Vir eruditæ gentis, & piæ Mysta
Par veritatis, Numini sacrum Pectus
Apollinari, dulce nominis Germen
Heiblociani cujus ore prudentem
Haurit Furventus imbuenda Doctrinam.

Hæc illa Farra, crede, quæ vides, Lector,
Facunda Farra, non arundinis cannâ
Collecta vili, Farra messe sæcunda,
Odora flore vel sapore, tot lectis
Onusta donis: Crede Lector, Hæc illa
Tam sapere Farra, quàm Dapes; ut hanc nobis
Farraginem tam fertilem, bonam, sacram,
Legisse nil sit, ni fiet relegisse.

ROB. KEUCHENIUS.

Op

Op
't Smaakelijk
MENGELMOES

Van
D. JACOB HEYBLOK.

Die niet verandert, wat veranderingen
Hebt gy gemaakt, O God! in alle dingen;
Uw Weerelt ons verftrekt tot een Toneel,
Waer op ik treur, en blijde speelen speel!
Hier fchikt zig HEYBLOK na des Heeren fchikken,
Daar God een klaag-huys maakt daar looft hy fnikken.
In 't huys van vreught zal hy reght vrolijk zijn.
Hy flaat met God een maat, en trekt een lijn.
Hy weet in rijm een *Mengel-moes* te maaken
Van fuur en foet dat ieders tong zal smaken;
Mits daar geen coloquint van harde zin
Van woorden maat of ftijl die walgt komt in.
Hier blijft men thuys, en viert de beste feeften!
Hier is de lof van d'alderbraaffte geeften!
Hir zie ik d'een verheven uyt het ftof,
Tot ftaet in Staaten dienst of Willems Hof;
Daar zie ik weer geftooten uyt haar ftaaten
Om dat haar Godt, en aartsche Gôôn verlaten,
Off door de doot die groot' en kleyne velt,
Wat iffer niet dat HEYBLOKX pen niet melt?
Gelijk de ftof, zoo mengt hy ook de talen,
Het Roomsche met Duytsch, om dubb'le lof te halen,
Die hy verdient, ik leg mijn pen graag neer!
Als *Heyblok* fchrijft, en geeff hem d'hoogfte eer.

SPRANGER.

Ad

Ad amicum integerrimum

D. JACOBUM HEIBLOCQ

Virum omni doctrinâ & pietate conspi-
cium, cum Poëmata sua vulgaret.

Ingenii monumenta tui, divine Poëta,
A multis annis exoptatissima, tandem
Cernimus, & merito letamur. Carmine docto
Oblectare vales simul & prodesse. Venustum
Belgica miratur genium. Gratantur alumno
Urbis Rectores in se quæ continet Orbem.
Sepositis vestro recreabunt Carmine Curis

Heroës animum patria. Tu Battava mella,
Et Latios nobis latices, nectarque propinas
Invidet, adspiciens in libri nomina fronte
Battavia Regum, Momus. Tu seria, ridens,
Ludicris miscere novâ Farragine perge.
Omnes excipient cordati mente benignâ,
Culturi post fata tuum per secula nomen!
Quale tibi tua, quam colimus, farrago paravit.

Amicitix ergo

GULIELMUS d'AMOUR.

Op

Op het
LATYNSCH en DUIJSCH
M E N G E L M O E S

Van de zelfde.

GY, die met Canaâns spraak ons prikkeld tot de
deugd,
En ons na Zion leyd: gy die der zeeden paalen
Van schrand're wetenschap, van kennis, en var
taalen

Heyt met des wijsheyds *Blok*, in 't herte van de
jeugd.

Als *Amstels Wereld-stad* uw keur'ge rymery
Seer gieriglijk doorlas, doorwrogt met diepe spreuken,
Doorvlegt met aardigheên, Godvrugtig, sonder
kreuken,

Van zoete vonden vol, van lammigheden vry.

Sy sprak; wel, *Jacob*, hoe hebt gy dus lang gewagt?
Dat gy slechts nu en dan met Roomsch' en Duytsche
voeten

Den lieveling van kunst met kunst flux - wijs quaat
groeten,

Die van verlangen ging beswangerd en verkragt.

Dog die komt nooyt te laat, die nog ten laatsten
komt :

Dank heb dan, *Soon*, die nu ons alles mee gaat delen,
En laat ons hooren, hoe uw zinnen lustig queelen,
En hoe g'in alle stof met uwe vaarsen broemt.

Sy schitt'ren van de schets der *Venusijnsche lier*
Gy volgd d' *Andijnsche Snaan* hoogdravend in uw sin-
gen

Gy laat op *Nasoo's Luyt* uw' ving'ren lustig springen.
De wereld word weer jong; gy hebt haar aller swier.

De nieuwe wijkt gy niet: niet minder is uw trant :
Uw werk dog prijft sig selfs, 't hoeft niet veel lof ge-
tuygens.

'kHoud op; men speurd in u de geest *van Hoofd*, *van*
Huygens, En

En wat pronk-Digters meer verschaft ons Vader-
land.
Gaat voort! 'k heb u bereyd een groene Lauwer-
tak,
'k Zal daar tot eeuw'ge roem uw zin-rijk hoofd mee
kroonen,
Tot loon van dankbaarheid voor 't puyk der braave
toonen,
En stijgen doen uw naam tot aen het sterre-dak.

Joannes Fabricius.

Viro

Viro Reverendo

D. JACOBO HEYBLOKKIO

SS. Minist. Candidat. Scholarumque Trivialium in novâ Urbis regione apud Amstelod. Præceptori vigilantissimo,

P O E M A T U M

Suorum Libros edenti.

S C A Z O N.

Quem Leyda Batava tradidit clientelæ,
Rotuleque membrum Diva fecit Hagana,
Vetatque Phæbæo implicarier cætu
Nec ora potu proluat Caballino,
Solitum sed altis nubibus metrum condit,
Quid ferre vestris ausibus valet dignum?
Quid tu repostam suscit as chelyn rursus,
Cyrhamque revocas ò amice dispersam?
JACOBE nostrum docte quid petis plausum,
Ineruditum totus accinam Carmen.

Sic nos S omne, quidquid uspiam est vatium,
Post te relinquis; sic horror S tua cunctos
Terret Camana; posteris melos cantas
Non amulandum. Cælico furor dignus
Tuus apparatus est, quum solo petis Cælum,
Et Candidatus præsides Dei Templo,
Promisque rite sacra Christianorum,
Et vis salutis mente concipi nomen,
Quod destinatos nos beare vult omnes.
Sic major ausis, altiusque subvectus
Christi Poëta vel minister expandis
Quæ singuli sacra nuncupant vota.

Quoque Tu virenti commodas Schola dextram,
Regnumque formas scholasticum gnarus,
Sceptrumque gestas, S rebellis orchestra
Retundis ausus, S puertia primos
Ferocientis digeris regisque annos.

Hoc

10 Hoc murmur inter pulveremque congestum
Furor Poetam raptat, ut solet, dius,
Ac usitatis it sacro viis Pindo:
Dum Musa dudum chori No venarum
Præses sororum subdidit Cothurnumque
Doccumque pedibus, grandiorque (naturâ
Phæboque duce) sed duplici sono lætas
Apollinaris Barbiti fides pulsat.

Hæc inter altos dogmatum susurros &
Feces Evandri & verba Grammatistarum
Effundit audax; non metro solæcismos
Scabrasque voces claudit aut veterinosas,
Sed puriori perpolit stylo pubem,
Dum tanta mulcet pectora, & facem subdit
Virtutis æstro laudibus simul totus
Diffultus adstat, laurea que donatus
Ac fronde cinctus floridâ Poëtarum
Stupere mirari que nos jubet cunctos;
Tantum Scholares scribere in Scholis posse.

Meditando.

J. L. BLASIUS. J. CTUS.

Hagæ-Comitis, Ipsis Kalend.

Februar. c[1]o l[1]o c[1]xii.

* *

KLINK.

KLINCK-DICHT,

Aan den Geeftricken en wel Geleerden

H E E R

JACOB HEIBLOCQ,

Op het uytgeven van sijn Nederduytsche en
Latijnsche GEDICHTEN.

VErandering, soo men segt, van spijs doet wel eeten.
De mensch 't vermaakelijkt, hier, door veran-
dring leeft.

Veranderingh aan 't Oog en ziel vernoegen geeft.
En in vernoegt te zijn is 't recht vermaak gezeten.
Dit seggen Reedenaars, dit singen ons Poëren.
Dit tuight d'Ervarentheid aan die 't bevonden heeft.
't Haakt na verandering, al wat op aarden sweeft.
En 't weetfiek menschen brein poogt steeds iet nieuws
te weeten.

Liefhebbers! die met my dit seggen waar belijft,
En na verandering, met recht, genegen zijt.
Doorloop, maar niet ter loop, dees Duytsch' en
Roomsche dichten;
Zy schaffen lekkerny, die smaakelijker is
Dan 't beste mengelmoes van kruid, wijn, vleesch of
vis,
Zy diffchen 't puyk van aardfch en Hemelsche gerich-
ten.

Joannes d'Amour.

KLINCK

t'ZAA-

t'Z A A M E N S P R A A K

Des

S C H R Y V E R S

Met zijn

B O E K.

P Apiere kint ! zitt op de Wagen,
Door 't aardrijk om en om gedraagen,
En voortgetrokken van de faam
Zoo verr' als schijnt de alverlichter,
Verwachtend' voor u, en uw dichter,
Een goede of een quaade naam.

Indien het eerft u komt te vooren,
Zoo zigt gy tijdelijk gebooren,
Niet al te vroeg niet al te laat;
Erkentze voor uw gunftgenooten,
Die u niet blindelings verftooten,
Uit een kleinaching of uit haat.

En dankt ze voor een goet gevoelen,
Zoo treffen w' onz gemikte doel, en
Wy zijn dreedubbelt wel te vreen.
Maar wil u 't andere gebeuren,
(Ik vreez'er voor) wat dan, aan 't treuren
Met handen in het haar? o neen!

Gy zult met lijdzaamheid verdraagen!
Al moest gy vallen van de waagen,
Gelijk de Zoon deed van de Zon,
Waar van de ouwheit heeft geloogen,
Dat hy zoo schendig wiert bedrogen,
Om dat hy wild en niet en kon.

En komt gy aen die val te fterven;
Ik Zal die plaats van uw val doen erven

** 2

Een

Een nieuwe naam na u , gelijk
* Mare De Zeeën van Icarus * en Helle †
Icarium. Van dezet twee haar naamen tellen ,
† Hellef- Die wierden daar elk tot een lijk.
pontus.

Ik hoop, 't en zal daar niet toe koomen ;
Past maar voorzichtig op de toomen
Op roff, en rad, en lens, en spoor ;
Wert gy gehoont, gesmaat, geschonden ,
En naageblaft van dolle honden ,
Rijdt aan! en geeft haar geen gehoor.

*Wel, Vaader! maar o slimst van alle!
Wat raad? zoo gy my quaamt t' ontvallen ,
Als ik door alle Landen x werf;
Wie zal my slechte weez bescharmē?
En my gelijk zijn kind omarmen?
Terwijl ik u mijn maaker derf.*

Zoo dit geschiet, 'k bespreek mits deezen
Voor u een Stee-vâar ; wie zal't weezen?
*Ik ben nog jong en onbedocht ,
Die my mijn leeven zal verzeek'ren ,
Zoolang hy leeft ; het is van MEEK'REN ,
Die wort hier staatig toe verzogt.*

Noch is mijn wil en zin hier buiten ,
Om reên, de Weefvaars uit te sluiten ,
Behoudens haar ontzag en eer.
Treed op' en wilt de reiz aanvaarden ,
Mijn kind ! met uw gezwinde paarden.
Wat schreit gy , wilt gy ook iet meer ?

*Niet meer ! goe reiz ! het is begonnen.
Die rokken dient nu afgesponnen.
En stond het my noch eerst te doen ,
'k Zouw my wel duizentmaal bedenken.
Mijn wicht schijnt my van verr te wenken ,
Dat ik my tot de rust zal spôen.*

AAN.

A A N S P R A A K,

Tot alle

L I E F H E B B E R S

Van de

L A T Y N S C H E E N N E D E R L A N D S C H E

D I C H T - K O N S T .

B E s c h e i d e n ' o o r d e l a e r s , r e c h t s c h a a p e n , e n b e l e e f t !
(Want andre kenn' ik niet) 'k heb iet met u te spre-
ken,

Eer dat uw keurig oog dit *Mengelmoes* doorzweeft ;
Ziet of gy niet en zaagt haar veelerlei gebreeken.
Ik heb my hier en daar (dat weet ik) misgekeeken !

't *GeenRobberts-Zoon* wel eer eens zeide, zegg ik ook!
Zijt hier op wel te vreên. Maar vraagt gy my de reden,
Hoe dat ik dus met deez mijn beuzelingen spook ,
En met haar als wat braafs vrymoedig aan kom treden
Voor 't heerlijk aangezicht van *Amstels Achtbaarbeden*.

Zoo weet , dat deeze zijn, al over lang geweest ,
Dat ik voor elk erkenn, mijn trouwe *Voedsterbeeren* ,
In 's lijfs behoudenis, en queeking van mijn geest ;
Op dat ik, 't geen ik weet , gemakkelijk zouw leeren ,
Wat wonder? zoo ik haar wat vruchten kom vereeren.

't Zijn mijn *Betaals-beers* , en de vaarzen die gy ziet
Zijn meest gebooren in haar daghuur, t'wijl mijn knaa-
pen

Met overzettingen zijn beezig ; past het niet ,
Dat zy daar van de eer, indien het eer is, raapen ?
En, werd ik noch bestreen, 'k behoef geen ander waa-
pen !

En zoo gy noch in my voor onbehoorlijk schatt ,
Dat ik my heb vermengt met die ik wel mocht spaaren ;
Ik zend u in dit boek, na 't allerlaatste blad ; a

a p 267.

't Is

't Is even of wy t'zaam als bloetverwanten waaren.
'k Ben daar in onbezwaart, wilt gy u niet bezwaaren!

Men zeit my: 't werk is wel! maar 't kon veel beeter
zijn,

Zoo gy had nagevolgt, en meerder had geleezen
Der Ouwde dichteren hoogdravender Latijn.

'k Beken 't, en zal 't ook doen, (en 't wert van my ge-
preezen)

Indien het my gebeurt niet meer, die 'k ben, te weezen.

Op slechte modder-schuit en voegt geen zijde vaan.
'k Zitt noch in 't laage stoff, wilt my niet hoogers ver-
gen!

't Zal wel veranderen, zoo 't nu niet kan bestaan.
Een rustig Slachzwaart past geen weerelooze dwer-
gen.

Een heuvel kan niet doen de daaden van de bergen.

Gy hebt terstont, hier voor, gezien een groote dromm
Van gunstgenooten die de werelt noemt poeëten,
Opnijdend' elk om s'eerst; en niemant speelt voor
stom;

(Zoo gaat het) die mijn lof gants heerelijk uitmeeten,
En zeggen dat ik met de Mufen hebb gegeten;

Dat naauwlijks mijns gelijk is in het gantsche Land.
Kan ik het beeteren, indien zy willen liegen?

Ik zett, en 't moet zoo zijn, elk aan mijn rechter-
hand.

Geloof dat vollik niet, zy zullen u bedriegen.
En zoo g'haar daarom met de Kerkenraad wilt drie-
gen;

Die heeft geen vatt op haar. 't Is over lang geweest
Een handvest, dat al 't geen zy doen of zeggen willen
Hun vry staat; hier op gaan zy schryven onbevreesst,
En maaken 't kleine groot, en 't groote klein; zy brillen
Op ieders neus; wilt dan vergeefs geen moeite spillen!

Neemt

Neemt met een kerne zouwts haar goede meening
aan :

Als ik 't recht noemen mach , 't zijn blaazende trom-
petten

Uitkrijtende voor recht die niet als kreupel gaan ;

't Is om mijn kinderpop een doekhuif op te zetten :

Zy hebben dan voor zich (ontziet haar !) groote wet-
ten.

Hier's noch wat : weet met een hoe dat ik heb ge-
mijt, *a*

Met voordacht, *Cupidoos Mercuuren*, en *Jupijnen*,

En andre Goden en Godinnen in detijdt

Gebooren en vergaan, die my niet dienstig schijnen,

(Hoewel 't schier elk een doet) tot hanthaaf mijner
lijnnen.

a Om-
trent
15 jaren.

Mach dan *Parnafs* en *d' Hengst* wel naaft uw Heiblok
staan

In d'eerste Titel-plaat ? dat roert my niet met allen;

't Is 't Drukkers uithangbort , en 't is voor hem ge-
daan.

Dus keer ik van my af dees opgegeve ballen.

Hier zal noch buiten dit genoech te snappen vallen.

Is dit boeks ingewand by zommige te groff ?

Gy vrienden , met wie 'k spreek , oordeelt het voor
wat netter ;

Zoo gy 't maar aanneemt , ik verwacht geen andre
loff.

En is hier misgestelt een zin, of woord, of letter ,

Keur dit, al was 't zo niet , voor fauten van de Zetter.

'k Heb my nu, zo my dunkt , van zwaarigheên ont-
last !

Ik kan het over all niet met mijn duim bedekken.

Al word ik hier en daar noch vinnig aengetaft ,

'k Zal zoeken uit dit boek veel helpers te verwekken ,
Om tegen haar, voor my, aan dit blok stijf te trekken.

Scri-

Scribimus indocti doctique poëmata passim.

DAT IS:

Al wat maar leepel likken kan
Wil in de Dicht-kunst zijn een man.

Sed

Non datur ad Musas currere lata via.

DAT IS:

Elk een wort niet gelaaten binnen
De Kamer van de Zang-Godinnen.

MARTELKROON

Voor de vermoorde en verstrooide

VAUDOIZEN,

VAN OUDS GENAAMT

WALDENZEN,

Voorstanders van het alge-

meen Apostolisch Geloof, wiens waarheid zy

na, zo veel eeuwen, uitgestaan vervolgin-

gen eindelijk met haar goed en bloed

stantvastelijk bezegelt hebben, in

Piedmont, in de maand April,

in 't Jaar 1655.

QUIS, TALIA FANDO,
TEMPERET A LACHRYMIS?

Sanguis Martyrum semen Ecclesiae.

Summo Theologo & Philosopho
D. JACOBO REVIO, V. C.
S. S. Th. Doct. Coll. Theol. Lugd. Bat. Præfeto
dignissimo.

S. P.

Ui sacra Musis pignora masculo
Vigore sensim ducis ad arduum
Cacumen, aternamque sedis
Ætheriæ requiem, virorum

Supreme REVI! suscipe martyrurum
Textam coronam sanguine & exulum,
Artesque Romanas, & ipsam
Effigiem pelagi furentis,

Et tot LUCERNÆ millia funerum!
Et dura dura facta SABAUDIÆ,
Totumque me, confide, tanti
Discipulum minimum Magistri

JAC. HEIBLOCQ.

MAR-

MARTELKROON.

DEr Kerken opperhoofd, verwerpend
 alle hoofden,
 Die hem Godslasterlijk van 't hoogste
 recht beroofden,
 Beheerscht en onderhouwd zijn
 diegekochte leên;
 De leeden brengen by, wat doenlijk is, ter eeren
 Van zo een Hemels hoofd; zy kunnen niet ontbeeren
 d'Invloeying die het hoofd en leden voegd in een.

Het lichaam dus gestelt valt nimmermeer in stukken,
 Al wierd het voortgesleept door duizend ongelukken;
 Haar hoofd bewaard het voor een eindelijke dood.
 Als een der leeden lijd, dan gaat de smart aan alle.
 Ik doop mijn pen in ink, maar 't mocht wel zijn in galle.
 Den yver voor Gods huis niet wezen kan te groot.

De band der liefde dwingd mijn droeve ziel tot weenē.
 Die schade Josefs raakt de allerhardste steenen.
 Een Diamant wort week in zulker schapen bloed.
 Het is de zelfde God en Vader die ons teelde,
 En ons en haar 't geloof-mildadig mededeelde:
 Wat wonder? zo haar val onz' herten treuren doet.

Heft aan mijn schorre luit! barft uit met naare toonen!
 Verdubbelt uwe galm! Indien het Bääls Zoonen,
 En al de slaven van zijn' aardsche Heiligheid
 Wel vry staat om van haargenaamde Martelaaren
 Te roemen, wat een Rey van God gewijdde schaaren
 Ontmoet ons op de weg der wisse zaligheid?

Gehangen en onthoofd, verplettert aan de rotzen,
 Mishandeld en verbrand, niet kunnende den trotzen

En grooten Tegen-Christ der zielen dwingeland
Te wil, haar ouwd geloof en godsdienst gaan verzaakē
Maar liever door en zwaard aan strop en vuur en staakē
Haar ziel beveelen in Gods sterke rechterhand.

Wat isser niet gedaan, om waarheids eike boomen
t'Ontwort'len? doch vergeefs. De los gelaate toomen
Der Tygers wreed van aard; 't ontkerkerde gespook
Van die het daadlijk zijn en uiterlijk niet schijnen.
Hoe hebben zy gehaakt na 't sterven en verdwijnen.
Der heiligen. Haar zweet was vruchteloze rook.

De Vorsten, onder wiens gehoorzaamheid en vleug'len
Zy veilig schuilden en haar willig lieten teug'len,
Hoe dikwils heeft men die gepord tot zo een feit?
Men heeft haar vals bewijs van gruw'len voorgedragen
Maar s'hebben dit verzoek rechtvaardig afgeslaagen
Ten vollen overtuigt van haar onnoozelheid.

Tot voordring van de moord hernieuwt men ouwde
vonden
Afkomstig uit de hel, geheid op lossegronden.

Het hoofstuk vā de dood der kett'rē werd gebracht
Te voorschijn tot Turin om uitgevoerd te werden.
Verwoede! doodze vry, gy zult haar zien volherden.
't Geloof der kett'ers nam het bygeloof de kracht.

Heeft Christus zo geleerd onchristelijk geleerde!
Te doen met Christenen? gy weet dat hy begeerde
Verdraagzaamheid, geen bloed, geen vuur, noch
zwaard, noch moord,

Ontrent onnoozele. Bewijft uw doen uit Vaad'ren
Rechtzinnig, oopend eens de Goddelijke blaad'ren,
Van liefde vind gy wel, van moordē niet een woord.

Des niet te min gy hebt haar ondergang beschooren,
't Zy recht of onrecht, en de kind'ren nauw geboren
Die moesten smaaken de verkeerdheid van uw dolk.
Was dus een Turk of Jood gehaavent, die de naamen
Van alle Christenen met eindeloze blaamen
Vervloeken, 't was te wreed, al is het heilloos volk.

Het

Het allerfnootste quaad heeft veel een schijn van goetheid.

Wat deksel is 't met welk de gruwel der verwoetheid
Wort opgepronkt? zie daar: de plaatzen tegen recht
Bewoont, de kind'ren met de Mifs' de spot gedreven,
Een Priester achterlands berooft van lijf en leven,
En wederspannigheid, en liever heer als knecht.

Dit zijn de redenen waar om het looze Babel
Op lamm'ren heeft gewet haar trouweloze fabel.
Behalven dat zy onbeweezen zijn en vals,
(Dit weet den Hemel en haar eigen vuil gewisse,
En 't zijn de vruchten van haar misselijke misse) (hals.
Zo stuurtmen 't vreedzaam schaap de wolven op den

't Is op zijn Neroos, die de Zevenbergfche daaken,
Uyt haar der Christenen, door vuur en vlam liet blaau-
En schoof de vuyle schuld op 's Heeren Israël, (ken,
Dat de verdiende straf als moordenaars en honden
Moest draagen onverdiend, en schrikk'lijk wierd ver-
flonden

Op 't Kaiserlijke woord genaait in wolve vel.

Menlaat het vliegend heir van Pianesse rukken
Na Valdoos vrugtbaar zaat, om d'eereloze stukken
t'Ontginnen met verraad, zy geven licht geloof, (de)
Maar wierden haast gewaar (doch toen het was te spaa-
De mildheid van een leeuw in 't schenken der genaade,
Als hem de schaapen zijn geleevert tot een roof.

Zy staan op 't ouwde recht genooten zo veel eeuwen
Van haar beschermers, neen, de vaderlooz'en weeuwen
En mannen grijs van hair, men wijfze na de stoet
Des yvers voor 't geloof, en 't dempen van de Kettters,
Dwars tegen het gebod van geestelijke letters.

De rechten van natuur vertreetmen met de voet.

Gastaldo Legervoogd onwillig om te hooren
Het bidden en gekarm, op 't aanstaan van geschoren
En hoofden zonder brein, niet gunstig dan haar
zelf,

Blaaft eindelijk vertrek met bloedige bazuinen,

De Keters moeten voort, 't geluyt vliegt over duinen
En dalen hol van klank, tot aan het blaauw gewelf.

Het recht wijkt voor geweld. de barffe dwingelanden
Zijn onverzettelijk. de t'zaamgewrongen handen
Afkeerig aangezien. Barmhertigheyd geblind.
Toengink het hollen aan. de toomelooze ftieren
Verhit op Christen bloed, de hongerige gieren
Op rooven afgericht, verschoonen vrouw noch kind.

Hier ziet m'een vlugteling die zy aan flarzen kloofden;
Daar scheurtmen een aan twee; gints rollenze met
hoofden

Als bollen speulswijs; daar! een kind van moeders
borst (kennis!

Getrokken en verplet. z' ontzien noch vreemd noch
Geveleschte duyvelen' moest vrouw en maagde schen-
Verkoelen boven al d'onleffelijke dorst? (nis,

Zo pleegt men, d'Aard'is vol niet kunnende verzwelgen
De bloedstroom 's Vaders oog gedwongen wort tien
telgen,

Afzetfels van zijn stam, zijn liefd' en al zijn zorg
Te zien onthoofden onder d'oogen van haar moeder.
Het bekkeneel geklieft, de harffenen tot voeder
Genomen, wat men ziet is doodslaan of geworg.

De ink wort root, het vingerlit verftijft, mijn veeder
Gewent tot vrienden roem ontzeyt haar plicht om
breeder

Te plengen in die drek, en eyscht een and're stoff;
Zy gaat onwillig voort, en treed met wijde schreeden
Veel gruw'len over, om de engelen der vrede
t'Ontmoeten. Heldenbloed verdient ook Hel-
denloff.

De kudde wechgejaagt, de schaaftal uytgeplondert,
De hutten omgekeert, verbrand, ontelb're honderd
Gods jammerlijk ontzield, de tempelen in as
Verandert, konden niet haar booze lust verzaaden.
Men

Men had gemoort, geplet, gefchent, gerooft, gebraaden.
Het yffeljkfte daar noch yffeljkker was.

Het bofchzwinjn fcherpt zijn fnuyt op 's hemels trouw
gezanten, (planten

Bekommert om Gods woord kloekmoedig voort te
Tot afval weygerig, men doemtze tot de ftrop.

De wankelbaare leer verftrekte haar voor trappen,
Om ftleunend' op haar leer met vrooljkheyd te ftappen
Na d' Hemel, deeze ftiond voor zulke mannen op.

En waarom, waarom niet? haar godgewyde gorgels
Bazuynen hartelijk, ook op het laaft, als orgels
Gods lof; 't fchavott was haar gelijk een predikftoel.
Het kruys van Christus heeft gezeegent zulk een gallig.
Vervloekte! was noch niet vervult met bloed uw ballig?
Neen; onverzaadelijk was d'helsche zwaavelpoel.

Lycaons! fchuyft vry toe de bloedige gordijnen,
Entreed van 't moordtonneel. de fchrikkeljkfte pijnen
Die waaren krachteloos om 't uytverkooren volk
Te trekken van 't geloof dat zo veel honderd jaaren
Had ruftig uytgeftaan de Roomsche afgronds baaren.
Wat rees 'er menigmaal een zwarte nevelwolk?

Luft iemand meer? hy gaa tot haar gefchiedeniffen,
Eeuw in eeuw uyt. de tijd onmachtig is te wiffen
Uyt 's menschen harffenen de ftaaige ftoot op ftoot
Die van dit Chriftenschip ftantvastig is geleeden,
En zonder fchijpbreuk. ai! zo ridderlijk geftreeden
Verdiend het leven in het midden van de doot.

Hoe doot? al 't geen men doot in godlooz' en ver-
doemde
(Om dat het niet als doot en hell is) niet recht noemde,
Verlieft de naam des doots, in leeden van Gods kerk
Al wie volftandig blijft, de doot is hem verflonden
Tot overwinninge; de kracht van Christus wonden
Werkt leeven door de doot. O godlijk wonder
werk!

't Licht op de kandelaar stond heerlijk te branden.
 Gods wijnberg bloeide in die nauw bezette landen,
 Elk was met 't zijn te vrêen, geloof, en liefd', en hoop
 Bewoonden het gebergt en dalen. de genaade
 Des Heeren overscheen z', en sloeg haar altijd gaade.
 De Hoonig en de melk was daar om niet te koop

Dit stak haar in de krop, (o zeeden! en o tijden!)
 Die aan deez lammerkooy die zaaligheid benijden.
 De snoeren waaren hunn gevallen op het best,
 Maar al te schoon in 't oog des nijdigheids. O wreede!
 Wat pord' u tot het vuil misgunnen van die vrede,
 Waar in Gods tortelduif bezat een warrem nest?

Al hebt g'uw lust geboet, al heeft uw scharpe dagge
 Haar oogmerk getrest, en gy gevoert de vlagge;
 't Is dochl vergeefs en zweet en arrebeid gespilt.
 Zy zijn verjaagt, verstrootit, vermoort na uw begeeren;
 Maar 't Martelaaren bloed is in de kerk des Heeren
 Een zaad; geen bloedhond ooit haar wafdo tegē hild

Vermoorde martelaars! mishandelt en verjaagde,
 Maar te gelukkiger, om dat het God behaagde
 Dat uw bestendigheid ontving een lauwerkroon;
 Gy waart een roode roos en leli onder doorens
 Gesteecken, niet verstikt, vasthouwdend aan de hoorens
 Van Gods barmhartigheid in zijn geliefde zoon.

Uw lank gekrookte riet is nimmermeer gebrooken,
 En, blijft u ongeval van menschen ongewrooken,
 Dat 's weinig. onze God die leeft noch die de straf
 Of zonder midd'len of door middelen zal sturen,
 En laten 't helsch gedrocht noch oindelijk bezuuren
 Die boosheid, in de wind haar stroojende als kaf.

Gy waart niet ongewoon te lijden, en hoe banger
 U de verdrukking was, hoe sterker en hoe langer
 Uw lijdzaamheid zich hield in volle oeffening.
 Van Abel af tot aan de laatste Gods geleerde (beerde
 Heeft dit geduurt. 't is noch. Gods Isr'el nooit ont-
 Vervolging. d'uwe maakt hier verandering.

Van

Die zelfde vyand heeft ons eertijds ook besprongen
Met Albaas waapenen, en jammerlijk gedrongen

In veel ellenden. de geheug'nis is noch vars, (heeft
Hoe't Roomfche moordgeweer in Ireland gefpookt
Hoe Babels donderbus op Christenen gerookt heeft.

Die zeden heeft dat hof, en 't word nooit moorden
vars.

Zouw 't hier al anders gaan, indien 's ons overheerden?
O neen! 't onnosfel bloet zouw stroomen dat het deerde

D'aanschouwers. geen van al zou blijven ongepijnd.
Geen redenkaveling, ja vriendschap zou niet baaten.
Bescherm ons vaaderland, ô vrygevochte Staaten!
Terwijl het heeden is: wy worden ondermijnt.

Wy eiffchen wraak noch moord, maar korting van
haar vlerken.

By ons is wel 't gebruik van openstaande kerken;
Zy roemen in 't getal, en pleegen zonder schroom
Haar Godsdienst, zouwden zy, gelijk wy haar, ons dul-
den?

Dat speurt men daar de kerk laat Tegenchristen hulden
Zy geeft geen vryheid als een vastgebonden toom.

Het krielt 'er in ons Land van Paapen en Paapinnen
Die boven God de Zoon de moeder Gods beminnen.;
O gruwel! niemand ooit om dies will haar misdeed.
Durft iemand van ons volk zich laten zien te Romem,
Bekennend wie hy is, men doet hem daadlijk koomen
In 't heylig huysje, dat de Duyvel heeft gesmeet.

Dit is haar liefden trouw tot d'onze. Wy verdragen
Haar grillen: onze dienst met moorden en met plaagen
Vervolgt word. yvertmen niet beter voor Gods huys?
Dat is erbarmelijk! God help zijn diergekochte
Gemeenten! hy bescherm d'ellendige bezochte
Waldensien! weerende van haar noch meerder kruys.

Hy zend' in haare ziel zijn Heil'ge Geest en Trooster!
Dat niemand van hun all zich laat in kluis of klooster,

Uyt vrees van grooter quaat, opsluyten ! hy beschikk
 (Gelijk aan Daniel en de Thef biter) spijze
 Door zijne Duiven in de rotzen ! O dat Hy ze
 Bewaard' ! op dat geen gier, die ov'rig zijn, opslikk-

Hy mengte met wat zoets deez bittere kastinging !
 Dat wy haar medelêen ontfangen beeter tyding
 Van haar verlossing ! 't zy alzo ! gy grootste Godt !
 Zy hebben haare knien voor Bäl niet geboogen,
 Aanschouwt haar met uw gunst en Heemels mededo-
 gen !

Zoo keert haar angstig wee, in een gelukkig lot !

Gezeegent Nederland ! aan een geknochte pijlen !
 Dat tweespalt nooyt en schenn' uw diergekochte stij-
 len !

Dat vrêe en vryheyd werd getrouwelijk bewaart !
 Dat bygeloof 't geloof van plaatze nooyt verander !
 Wie anders wenscht, die is geen trouwe vaderlander.
 Geen slimmer beesten 't land, als trouweloofse,
 baart.

JACOBO HEIBLOEQ

S. P.

V Ir ornatissime, amice singularis, Luculentos tuos
 versus in horribilem stragem fratrum nostrorum
 Valdensium accepi, & vehementer approbavi, quod
 autem eos mihi consecrare tibi placuit, non potuit non
 gratissimum esse, habebam aliquid ejusdem generis,
 quod ἀντιδοχον tibi mittere destinâram, sed id reperire
 nunc quidem non potui, maneo ergo in tuo nexu, nec nisi
 gratias agendo officio meo jam defungi possum. Deum in-
 terim ex animo precor ut te tuamque familiam sui favo-
 ris aura magis magisque prosequatur. Vale vir orna-
 tiss. & nos ama. Lugd. Bat. 8. Jul. 1655.

Tuus

JACOBUS REVIUS.

I N O B I T U M

*Incomparabilis, & eruditionis fama toto terrarum
orbe celeberrimi*

D. GERARDI JOANNIS VOSSII,
CANONICI Cantuariensis, Historiarum & Politices in
Illustri Amstelodamensium Gymnasio, dum viveret,
P R O F E S S O R I S.

PEnna movebunt flebile barbiton,
Favete linguis! Labitur impetu
Veluce fervor, sed canendi
Principium positurus, haret:
Quid ni? dolorum sponte recentium
Causse resultant. non magè fulmina
Audita terrent Universum!
Nec tonitru gravius tenellam
Obtundit aurem corporis anxii.
Ordire: eheu! languida nenia,
Lessusque, funebresque nolunt
Materiem sine fine threni.
Ordire! (finem non habet) ausibus
Largè modestis; pondera suscipit
Ausurus Heroum triumphos
Exiguà celebrare pompa.
Communis olim latities erat
Præsaga divi nuncia muneris,
Cum grandis Heidelbergæ cali
Nobile depositum lacertis
Amplecteretur; syderibus vagis
Fubar coruscum syderis aurei
Accessit, atque inter micantes
Emicuit radiosa VOSSI
Natura stellas. gnæviter interim
Sacrata libris tempora devoret,
Deoque vernantes laborum
Primitias generosus offert.
Non ille terris hæsit. ad intimos
Cali recessus spiritus altior
Erexit ardentem juvenæ,
Passibus ingenuis, vigorem.

Accrevit

Accrevis atas, crevit & ardua
 Divina mentis temperies, diem
 Noctemque confundens labori
 Assiduo requiem negavit;
 Donec remotam barbariem Deo.
 Devotus exul risit, & impiger
 Abscondit as rerum latebras
 Magnificus reseravit auctor.
 Artata tanto corpore pignorum
 Ravissimorum scrinia Belgium
 Aspexit & miranda lingua
 Amstelii stupuere Patres.
 Oppleta lympham vascula respuunt!
 Sic ille honorum, sic onerum satur
 Grandævus ultrà cecidit ardens
 Ethereis recipi theatris.
 Hoc stante, felix floruit Amstela!
 Cadente, marcet; decidit aurea
 Jaspis coronæ, sic Lycaum
 Concutitur graviore bomba.
 Cessere fatis GROTIUS! & tibi
 Vicinus, eheu! morte citissimâ
 BARLÆUS! hi mæstas coturnæ
 Exequias graviore mæsti
 Desiderassent flere, sed infimi
 Succedimus, tantisque viris neci
 Nuper tributis, conticere
 Grande nefas miseri putamus,
 Beate VOSSI! dum tua funera,
 Vitamque plorans RUSIUS indicat;
 Conjux, Senator, Civis, Hospes,
 Discipuli lacrymis liquecunt.
 Commune d'annum pulvere fertili
 Phœnix resurgens fortè resarciat;
 Concorde fluxu Rhenus, illud
 Danubius, Tamesisque poscunt.
 Pennæ movebant debile barbiton,
 Tenore rauco, non aliter queunt;
 Interque cordatam poësin
 Candida sufficiet voluntas!

ECHTS EERDICHT

Aan

D. ANDREAS COENRAEDT,
Bedienaar des H. Euangelii tot Venhuizen;

En

MARIA van STRALEN,
*Vereenigt met den H. Band des Huwelijx t' Amsteldam
den VIII van Wijnmaand, 1647.*

IK zing geen vorstelijke zwaarden,
Geen naar gedruis van dolle paarden,
Noch wapentuig, noch kruit, noch loot;
Ik zing de vlam van Bruiloft-toortzen,
Het zoet gevley, en minnekoortzen
Van U, mijn trouwste bondgenoot!

De vreugdegalm na boven steigert,
En aan mijn ziel geen stoffe weigert
Om uit te drukken wat zy denkt;
Nu opent zich 't geen leid' begraaven,
Want d'Albeschikker ons zijn gaaven
Uit onverdiende liefde schenkt.

Hier vloeit een vloed van zege-stroomen,
Ontfang een takje van de boomen
Gewassen aan de Hengstebron,
Een tak met zap van oude kuntschap,
En schorssen van gezwore vruntschap,
Gequeekt by d'held're middagzon:

Het schijnffel van doorluchte Stralen
Quam overlang eens krachtig dalen
Tot in het binnest ingewant
Van Coenraat, die de zon aanschouwde,
Daar hy zijn hoop en troost op bouwde,
't Beginffel van een vaste band.

Hy was gewont en 't bloet dat kookte
Zo fel en vinnig dat het rookte,

De

De stookster, oorzaak van dit vuur
Wierd aangerand en zo bestreden,
En zo bestormt door klem van reden,
Tot dat een lang gewenschte uur

Te voorschijn quam door mededoogen
Van haar die met genege oogen
Een smaak'lijk *Straaltje* op hem schoot,
Een *Straal* van kuysch' en zuyv're lusjes
Bezeegelt met ontelb're kusjes,
Dit was zijn leven in de dood,

En ademschepping voor zijn longen,
Onschatb're laaf'nis voor zijn tonge,
Die schier verwelkt en afgeflooft
Nauw uytten kon hoe zeer hy haakte,
Hoe dat zijn hert inwendig blaakte,
Na die zijn zinnen had gerooft.

* Dit
ziet op
een onge-
lukge-
schied
aan de
Bruide-
gom, val-
lende
van een
wagen,
als de
paarden
houden,
om trent
2. maan-
den voor
deez
Bruilofst.

* (Verwoede ros! ontfelde wielen!
Vervaarlijk noodlot! dat de ziel en
Zijn bloedig lijf in 't wagenspoor
Verpletten woud, hoe was het mogelijk?
Hoe waart gy zo onmededoog'lijk?
Wy schreeuwden immers om gehoor:

Maar laas! daar lag dien Godgeleerde
In 't stof heel macht'loos, dat het derde
De zienders van dit droevig werk,
Hoe was zijn tweede ziel bekommerd,
En wy met hoop en vrees beslommerd?
O yv'raar voor de waare Kerk!

O ziel-bezorger! toen wy zagen
Zijn levend lijk geheel verflagen,
Wy schepten moet, en 't lukte wel
Door hulp van d'opper-artzenye,
En 't lieff'lijk *Straalen* van *Marye*,
Tot heeling voor 't gekrookte vel).

Wie

Wie had gedacht dat bitt're alffem
Verand'ren zouw in zoete balffem,
En duyft're wolk in zonneschijn:
Dit is in onze oogen wonder;
Hier zweeft en speelt yet godd'lijx onder,
Als vreugde volgt na barffe pijn.

Naauw reezen zijn gekneufde schonken
Uit zachte dons, of d'oude vonken
In as van tegenspoed gestooft,
Herleefden na geleden kouwe;
Tot dat een wederzijdsche trouwe
Van haar standvastig is beloofte.

Zo hegt m'aan een de losse schaak'len!
Na d'ondoogrondb're Gods oraak'len,
Schoon laauwe tegenstreveling
Gearzelt of uitstel gezocht heeft
Door maagde-schaamt, of yet bedocht heeft
Dwars tegen deze zaameling.

De knoop is vast en onberouwlijk
Bevestigt van dit blijde houwlijk,
De luifter van de gulde krans,
De glants van palm en roozen hoejen
Verdonkerd, ô die will'ge boejen!
Veracht de kost'le maagden dans.

Treed in de Koets, ô Nieu-gepaarde!
Engaat met kuische stappen, daar de
Gewenschte vreugd verftrekken zal
Een voorboô van geleerde zoonen,
Die als onsterffelijke kroonen
Vermeerd'ren mogen in getal!

Beleefde *Bruyd!* gaat met uw' hoeder,
Al schijnt uw hoog bedaarde moeder
Afkeerig van haar dochters lot,
Gaat daar de Zuider zee zal bruizen

By

By 't braav' en lustige *Venhuizen*
Daar needrigheid met hoogmoet spot.

Noch meer! verharde harten temmer!
Vaar wel! de groote *Bethlehemmer*
Ontfonk' uw' zielen met zijn geest!
Die gy altijd oprecht gevrees't hebt,
Andrea! blijf die gy geweest hebt,
Zo blijf ik die ik heb geweest.

A D D. SPONSUM.

Accipe detortos animo frigente calores,
Non alios voluit suppeditare labor;
Nec potuit plures: siquid fuit ante, recessit,
Musaque, vix Musæ, perfida nomen habet.
Dedidici Romana, placet vernacula crambe,
Tentat inassuetum fistula rauca melos!
Illa diu sacrâ quercu suspensa pependit;
Ergo thoros Batavo non nisi more canit.
Felices nimium thalamos! tædasque, facesque,
Et conjurata vincula fixa manus.
Eminus aspectam toties intrare carinam
Nunc datur, hæc dubii meta laboris erit.
Utere speratis! labor hic tibi proderit olim,
Cum veniet sera posteritate nepos.
Vive diu! sed vive mei memor. hæc tibi signum
Fæderis aterni candida dextra dedit.

D. ABDIÆ WIDMARIO, S.S. Th.
Doct. & Prof. in Acad. Groningana,

Me ad commercium literarium aliquoties invitanti.

Dulcibus è patrio gradior discursibus orbe
Ad Groningani splendida tecta soli:
Incitat ad muros ubi me vehementer amores
Illa Deo sacri gloria prima chori!

Wid-

WIDMARI reverende! facies flammæque pœtæ
 Dum facis, elingui non licet esse mihi.
 Vena tumet serpuntque novi per viscera motus
 Da veniam Batavo si nimis ore loquor!
 En tibi, quem Pirio repetitis teste loquelis,
 Sponte petis (causam nescio) noster amor!
 Ardet amore tui, non lentis ignibus, ille
 Cujus in ignotâ nomen habetur humo.
 Non tu, sed pictura tui, non corpus at umbra
 Visa mihi, nec ego cognitus antè tibi.
 Ergo quid ignotum trahis ad tua sacra? Quid ignis
 Te monuit gelidam sollicitare chelyn?
 Scilicet è vulgo sapimus tibi! gratulor ista
 Hactenus ingenio quæ latuere meo.
 Barbara Cimmeriis quæ circumseptâ tenebris
 Viris ab obscuro carcere Musâ veni!
 Illa stupet, mediosque inter calefacta scholares
 Non magis his, docto sed tibi verba parat.
 Quid titubas pudibunda? licet quod suscipis; ausus
 WIDMARIO tanti vindice calcar habent!
 Perge! sed officii, dum pergis, habere memento
 Notitiam, cunis ne moriari tuis.
 Fortè senex fies & adulta, virisque placebis,
 Si tibi non nimium fronte superba places.
 Ridet ad ingenitum mihi lingua diserta pudorem
 Atque metum calamo qui fuit, ecce fugat!
 Hactenus extortum. l. vius jam prodit, & instar
 Fluminis è gremio liberiore fluit.
 Tantum nempe valent commercia docta. Loquenti
 Illicitum, licitum littera scripta facit.
 A me suspiceris, vultus reverentia vestri
 Magne vir! adstanti clauderet ora mihi.
 Charta pudore caret, præsens tibi non loquor, absens
 Quod facit impunè, si malè, charta facit.
 Ludendo tempus terimus. Tibi seria forsan
 Arrisura, magis quæ mihi trita minus.
 Erro. Supercilium ponunt quandoque Carbones
 Non semper frontem ruga severa decet.
 Qui tibi quisquiliâs dedimus nugæque jocosque;

*Quæ tibi nunc itidem sacra paramus habere !
Et si non sapiant præeuntia , fortè sequetur
Quod sapit, alterutrum si placet ambo placent !*

Uitbreidinge over de eerste Beede

VAN HET
GEBEDT DES HEEREN,

Uwe Naam werde geheiligt.

Trek uwe schoenen uit, bemorste ! want de plaats,
Waar op gy zondig oogt, is heilig, zonder vlekken ;
Leg af de Mooren-huid vol heillooz' eigenbaats ;
Ook moet g'uw' aangezigt voor't aangezigt bedekken,
Waar voor het grootst is niet, en d' allerwijste, gekken.

Ontzet u voor de Bron van alle eeuwigheên ;
Niet voor een aardfche kroon van een geschaapen Koo-
ning ;

Voor hem die boven al is waardig aangebeên,
Die voor de weerd was, in d' Heemel is zijn woning,
Den boozen schrikkelijk, den goeden een belooning.

Wilt met vrymoedigheid, tot zijn verheerve throon ;
En met een bly gelaat, niet t'wijffelende, naad'ren ;
Hy haat zulk bidden niet, by heeft het zelf geboon ;
En zegt in Christus Naam : ô Vaader van de Vaad'ren !
Niet roert hem van zich zelf, ten zy gy roert de raad'ren.

Vergun ons, dat wy recht bekennen uwe naam,
In uw zelfstandigheid de wonderlijke dingen
Van drie en nochtans een, van een en drie te zaam ;
(Zo veel als vatten kan het brein der stervelingen)
De zelfd' in eeuwigheid, zonder veranderingen.

'k Zal zijn die 'k weezen zal, de Heere Sebaoth,
Genoegzaam, eerst en laatst, rechtvaardig, d'onbe-
paalde,
Aan niemand hangende, in spijt der Gooden God !

Die

Die al te snuffelend uw eigenschap afmaade
Met aardfche veederen, wel eer te fchandig dwaalde.

Gy zijt, ô Heer ! alleen ; en daarom hoeft gy niet
Een uitgedrukte naam, om eigenlijk te fpreeken :
Den menfchen pafte een naam, om dat m'er veele
ziet.

En als g'in't heiligboek van uw naam geeft eenteeken,
Dan voegt gy u na onz' onmachten en gebreeken.

Een fchaduw van uw naam in fchepzels uitgeprent
Is ons geopenbaart : dies wilt gy Vaader ! ftaam'ren
Met ons uw Kinderen. O Weezen zonder end !
Treed iemand al te ftouwt in uwe binnek'aam'ren.
Voor dien zijn blixemen en felle donderhaam'ren.

Niet is'er in uw naam dat gy niet zellef zijt ;
Men fluit niet buiten u : gy zijt zelf de befluiten !
('t Gaat booven ons begrijp) zy kennen ftond noch
tijd ,

Om dat zy eeuwig zijn. Wy houwden ons hier buiten ;
Wy kennen 't onze niet, hoe zouden wy 't uw' uiten ?

Hoe dat m'u noemt, uw naam is, en blijft wonderlijk
Van uw Almachtigheid, uw goedheid, ende wijsheid,
Gerechtigheid is met Barmhertigheid gelijk,
Een waarheid ongekreukt, een ongefchaapen grijsheid,
En wiens grootmakinge der Eng'len lof en prijs leid.

Zo zietmen u van verr' als door een duift're wolk ;
En zo wert gy gekent van die u niet recht noemen :
Werd gy niet recht genoemt, vergeef het ons uw
volk !

Onfterffelijk behoeft geen fterffelijke bloemen.
Wy zullen evenwel het onbekende roemen.

Wy zullen 't heiligen. Maar ! wy zijn zelf berooft
Van heiligheid ; hoe zal onz' hert zich onderwinden
Uw heiligheid, die all onz' heiligfte verdooft,
Volmaakt, op 't allernaauwft te heiligen ? Beminde !
Zy verr' van ons ; ai wilt ons daarom niet verflinden !

Hoe zouwden wy, die van geboort' onheilig zijn,
 Uw naam die heilig is meer heiligheids beschikken?
 Of tot een heil'ge dienst (gelijk het brood en wijn
 In 't heilig Avontmaal) afzonderen? Wy schrikken?
 Om op zo blank een doel zo blindelings te mikken.

Neen Vaader! onz' verzoek steunt op een beeter
 grond,
 In 't bidden: dat ô Heer! geheiligt werd uw naame;
 't Is niet, op dat uw naam door onz' onheil'ge mond
 Noch heiliger mach zijn, maar: maakt van ons be-
 quaame!
 Op dat w'ons uwe naam teroemen niet en schaamen.

Maak van ons, 't geen wy niet en zijn, genaade-
 lijk,
 Gereedschappen, waar door aan all' des weerlds hoe-
 ken

Het recht gebruik uws naams, tot voord'ring van
 uw Rijk,
 Mag werden aangedient; dat z'u alleenlijk zoeken,
 En vinden, en al 't geen u tegenstreeft, vervloeken.

Het heiligen uws naams is wel der menschen plicht
 Omtrent u onze God! geensins dit weldoen zellef
 Is 't onze jegens u, maar 't uw, ô eeuwig licht,
 Omtrent uw Kinderen. Gy zit op 't blaauw gewel-
 lef,
 Dat niet der zonden stank de glans uws naams be-
 delf!

Wy hebben niet ons zelf, maar gy hebt ons ge-
 maakt
 Onwaarde vaten om uw heiligheid te prijzen,
 En will'ge dienaars van uw lof en prijs; gy raakt
 En roert ons hert alleen; gy maakt van dwaazen,
 wijze,
 Laat het geloof in ons niet doot zijn, maar verrij-
 zen!

En

En als 't verreezen is, bewaart het, en vermeert,
 Volmaakt het eyndelijk. O Heer! hoe veelerhande
 Is het gebrek dat ons geduurig overheert
 Van kleyn geloof, en van onweetende verstanden?
 Waar door w'in eigen liefd', niet in uw liefde branden.

Wy willen williglijk deez dikke duisternis
 Van groov' onweetenheid bekennen, ja beklagen:
 Om dat gy 't recht beklag met een bekenenis
 Van zwakheid in 't verstand u altijd laat behaagen.
 Zo voord'ren wy uw eer, die w'anders u ontdraagen.

En zijnde dus verlicht, dan zullen wy, o Heer!
 Zo veel ons doenlijk is, *inwendig* en *uitwendig*,
 Uw naam verheerlijken met d'allergrootste eer:
Inwendig, uit Gods woord, dat vast is en bestendig
 Uw kennis haalende, die niemand maakt ellendig.

Die kennis is zo groot! dat gy ons zelf beveelt
 Daar in alleen onz' eer en hoogste roem te stellen;
 Z'is 't eeuwig leeven; en word tweefins afgedeelt:
 Voor eerst word gy gekent *natuurlijk* uyt het tellen
 Der werken die van zelf in elks verstand opwellen.

De wond're schepping en bewaaring van het All;
 En onderhouwding van de schepzelen: doch deeze
 Geen kennis is alleen, die zaalig maaken zal;
 Maar waar voor niet een mensch t'ontschuldigen zal
 weezen,
 En werden om zijn schuld rechtvaardelijk verweezen.

Bovennatuurelijk werd gy van ons gekent
 Als een verlosser en getrouwe zaaligmaaker;
 Gy, door uw Geest en Woord in ons dit kennen
 zent
 Geeft dat het niet versterft! O Isr'els trouwe waaker!
 Onz hert van zelf is kouwt; weest ons een herteblaa-
 ker!

Zo worden dan, met recht, die menschen overtuigt,
Die 't heiligen uws naams onchristelijk verhind'ren.

(Buigt haar steenachtig hert, die zo veel herten
buigt!)

Wanneer z' uws heil'gen naams verheerlijking ver-
mind'ren;

En weigeren de schrift aan slechte menschen kind'ren.

Onthouwt men haar het woord: zo kunnen z'im-
mers niet,

In 't kennen van uw naam zich heiliglijk verblijden;

Zo z' u niet kennen Heer! gelijk gy zelf gebied,
Hoe zullen zy uw naam dan heiligen? daar zy de
Oprechte middelen gedwongen zijn te mijden.

Uitwendig word uw naam van ons geheiligt: als
Wy 't zelve vlijtig doen met *woorden*, en met *werken*;
Met *woorden*, door een mond en tonge die niet vals
Maar oprecht is; wanneer w'in huizen of in kerken
Uw groote wonderen eerbiediglijk aanmerken.

Wie zal niet in uw lof uitbarsten! die de grond
Van onze zaaligheid uyt louwt ere genaade
Met aandacht maar bezeft; heer! opend onze mond!
d'Herstelling van den mensch dat is een daad der daa-
den!

Dat w' in verwondering ons nimmermeer verzaaden!

Wilt gy ons zeegenen; uw naam zy groot gemaakt!
Wilt gy tot ons, o Heer! met scharpe geessels komen;
't Zy dat ons herte 't zoet, of ook het bitter smaakt;
U naam geheiligt werd! geef dat wy maar als vroome
Dan zeggen: d'Heer die heeft gegeven, en genoomen.

Uw' oordeelen zo wel verdienen haare lof,
Als uw genaaden; laat ons ook in tegenspoeden
Uw naam verheerlijken! wy zijn doch asch en stof
Dien gy niet schuldig zijt; laat w' ons voorzichtig
hoeden

Voor tegenspreken, als wy voelen uwe roeden.

Onz'

Onz' hert is van zich zelf hard als een diamant,
Van steen, en niet van vleesch, 't wert doorgaans opge-
blaazen

Van Hoogmoed, eigenliefd, met een verheeven
hand:

Zo dat w'om onzes naams verhooging yvrig raazen,
Verzuimend' uwe naam als zorgelooze dwaazen.

Maak ons een hert van vleesch! dan zullen w'ook
oprecht

Met werken uitterlijk uw naam eerbiedig eeren,
En daar voor yveren, als voor een Heer de knecht.
Wilt alle veinzery uyt onzen handel weeren!
De liefde tot uw naam wilt die daar in vermeerren!

Geeft dat onz leven zo mach werden doorgebracht,
En ziel en hert en tong zo werden aangestoken!

Dat wy uw naam alleen, met aller krachten kracht,
En 't offren van goed werk in liefde brandend rooken!
En laat uw lasteraars niet blijven ongewrooken!

Het heiligen uws naams dat is een offerand;
Hier toe is vuur van doen: legt in ons d'eerste vonken,
Maak van een vonk een kool, en van de kool een
brand:

Op dat w'in zulk een werk niet sluimeren, noch ron-
ken;
En laat ons met uw naam, en niet met onze pronken!

Het vuur van needrigheid en vreeze met de daad
Ontsteekend' in ons hert opsteigerende vlammen,
't Vuur van een reine mond, en Goddelijk gelaat,
En kuiffche oogen is voor u veel meer, als 't lamme
En hinkend offeren van kalveren of rammen.

Als in onz lijf en ziel aldus en ider deel
Heeft vuurig bygebracht zijn hette, 't meest van allen;
Dan wort eerst opgemaakt een offer in 't geheel,
Tot heiliging uws naams; dan zult g'uw vuur doen
En uwe zeegenen in onze huizen stallen. (vallen,
Ver-

Vergunn ons vaaderlijk! dat tot dit groote werk
Uw Dienaars al haar volk opwekken; sterk de schouw-
ders (kerk;

Der aardſche Gôon hier toe, tot opbouw van uw
Maak haar der godlijker geboden onderhouders!
Aanmoedigt ook hier toe de luſt van alle ouwders!

Om 't zaamē hand aan hand uw naam die koſtlijk is
Te heiligen op 't hoogſt, in leeven en in ſterven.

Laat ons genaadelijk uws naams belijdenis,
Het gaa met ons zo 't wil, nooit in onz' herte derven
Zo zullen wy op aard den Hemel zelfs verwerven!

Weert ook uit onze ziel de ſnood' onweetenheid
En onkund uws naams en uwer eygenſchappen.
Verdelg de valsche leer, die uw drieuldigheid
In d'eenigheid ontkent: want anders gaan w'op trappen
Waar langs men tot uws naams grootmaking niet kan
(ſtappen.

Bann wantrouw uyt ons hert, en afval uyt het land!
Bewaar ons voor het doen van alle goddeloosheid!

En booven all, o Heer! voor aller ſchanden ſchand
Voor 't laſteren uws naams, als zijnd' een hēlsche boof-
heid.

Weeft gy een ſterke zuil voor aller menſchē broosheit!

Beschermt onz vaderland! hoe wert uw grootſte naam,
Van menſchē hoog bedaagt, van wulpsche jongelingen
Lichtvaardelijk gebruykt? hoe los en onbequaam
Geſchiet dit zelfs van naauw beſpraakte zuigelingen?
En by haar' ouwdere niet ſtrafbaar om die dingen!

Laat all d'onzalige die in uw heil'ge blaan
Gebrandmerkt ſtaan voor ons zijn opgerechte tonnen!
En laat w'ons ſpiegl'en aan die ſtoute *Fuliam!*
Die uws naams laſtering zo godloos heeft begonnen,
En riep gequetſt: gy hebt, o Galileer! gewonnen.

Indien hier wierd vereyſcht, tot uws naams heiliging,
Een welbeſpraakte tong, en meenigte van woorden;

Ter-

Tertull' en *Cicero* die mochten, in een ring,
Met Baa's Priesteren, tot dat zy u bekoorden, (hoordē,
taan zwetsen: maar gy zulx nooyt gunstelijk aan-

De lippen zijn het wel, en mond; en tong, waar door
Uw naam geheiligt word, doch niet, als aangeraaakte
Met altaars gloeiende kool verstrekkend als een spoor
aan uwe heiligers; gy die het alles maakte!
Verhet ons laauw', om niet te worden uitgebraakte!

O heilig heilig Heer! o Heere! onze Heer! (den
hoe heerlijk is uw naam door 't heel aardrijk? al had-
Wy stemmen donderend', en duizend jaar en meer,
En tongen niet bedwelmt, maar wijz', en vloend', en
gladde, (bekladden.
En niet meer; 't zouw doch zijn geen heil'gen, maar

Maakt gy ons dan bequaam! geef dat wy na uw rijk
Met zijn gerechtigheid eerst yvrig moogen loopen!
En na die loop, dan zal al 't andre te gelijk
Ons werden toegevoegt met ongemeete hoopen,
Om brood, ontzondiging, en vry geley te koopen.

De grootst' en kostelijkt' is deeze voorste bēe
Van 't heiligen uws naams verr booven andre beeden:
En daarom komt haar toe de allereerste stēe:
Want z' is het middelpunt, en doet all d'andre treden
Tot zich, de zest', en vijfde', en vierde', en derde', en
(tweede.

Wanneer de *tweede* zeit: uw Kooningrijk toekoom!
Zo wenscht zy maar alleē om nieuwe stoff t' aanvaardē
Tot heiliging uws naams. 't loopt alles in een stroom.
Wanneer de *derde* zeit uw wille meest van waarde
Gelijk in d' Heemelen geschied' alzo op aarde!

Dan poogt zy maar alleen gewilliger te zijn
Tot heiliging uws naams. en als de *vierde* heeden
Het daaglijks brood begeert, zy trekt de zelfde lijn
Met d'andre; om uw naam te heiligen met vrede,
Zo eyscht zy daar toe spijs' en drank, en dapperheeden.

Wanneer de *vijfde* zegt : vergeeft onz onze schuld !
 Dan toont zy droevig een verleegentheid , in 't haaken
 Na haar ontzondiging, om welk een zondaar brult ;
 Om dies te vaardiger aan d'Heiliging te raaken
 Uws naams , wiens heiligen geen zondaars kan ver-
 maaken ,

En als de *zefte* zegt : O Heer! en leit ons niet
 In een verzoeking, maar verloft ons van den quaaden :
 Daar is niet anders in, als : geeft Heer! dat geschied;
 Dat w'in onz lijf en zielgeen duyvel mogen laaden,
 Die ons belett' uw naam te heiligen met daaden.

Als d'eerfte bēe te recht van 't heiligen begint
 Uws naams, dan zal met een de zefte zijn beslooten
 Met een verloffing van den booze. zo verbint
 Men all de minder bēen aan d'eerst' als aan de groote,
 Maak ons in 't eerst', en 't laatst', en 't midden, onver-
 drooten !

Wy hebben meenigmaal deez kostelijke bēe
 Zo onbedacht gezeit : wilt u daar aan niet stooren !
 Aanschouwend' onz berouw, en innig hartenwēe.
 Als wy haar wederom uytstorten voor uw' ooren ;
 Geef dat w'ons hooren zelf ! dan zult gy ons wel hoo-
 ren !

Ten laafsten, aangezien gy onze Vaader zijt
 In d'Heemelen ; en wy uw' diegekochte zoonen,
 Om 't lijdē van uw Zoonvand'helsche pijn bevrijd :
 Geeft dat w'ons kinderlijk omtrent uw naam betoo-
 Om die te Heiligen, en dan by u te wonen ! (nen,

Excusat se auctor cur tardiusculè satisfecerit
 petitioni Clarissimi D. Widmarii.

Promissa solvo serius ! ocyus
 Missi fuissent ingenii mei
 Fœtus abortivi ; sacrumque
 A gracili calamo peractum

Non

Non digna certè carmina sub tuos
 Prodire vultus! me nisi temporis
 Pressisset angustum. morarum
 Quam veniam mereor petenti

Non abnegabis. Polliceor mihi!
 A te petitas perspice litteras
 Praclare WIDMARI! tibi que
 Simplicitas placeat mearum

Ineptiarum! confiteor lubens
 Gregarius sum, Dux veteranus es!
 Sum Troilus congressus impar,
 Ausibus illicitis, Achilli.

Non ille victo par sit; at optimum
 Sperabo de te. Militibus duces
 Quandoque miscentur. Libello
 Calculus adjiciatur à te

Nostro benignus, postulo, supplici!
 A me peracta est Prima petitio
 Orationis Christianæ;
 Si quid habet vitii, paternè

Mibi indicato! fercula quæ tuæ
 Impono mensæ qui sapiant tibi
 Si scripseris, magno decori
 Duxerit id sibi vester HEIBLOCC.

Responsio Clarissimi D. WIDMARI
 ad Præcedentia.

Prospera sunt quæcunque precatur Amicus Amico.

GRatulor, Heiblocki, donis, queis Gratia Cæli
 Te beat, unde sonant Patria, Templâ, Scholâ.
 Namque datum tibi cor raram spirans pietatem:
 Arguit hoc clamans Spiritus iste precum.
 Ingenium video quoque sua ve, & ad omnia promptum;
 Largiter hoc tinctum est Artibus ingenuis.
 Omni in telingua modulantur carmina Musæ
 Grata, & docta piè, & dulcia melle magis.
 Maeste animo, studiis instâ, Fistuca sacrata,
 His resonent latè Patria, Templâ, Scholâ!

Arida

*Arida vena Seni mihi, duri suntque labores,
Ut tibi nec par, nec plura referre queam.
Interea grates, gratus quas debeo, dico,
Consecro & officium, Frater amice, Vale.*

*Gröningæ ipsis id. Fun. st. Ful.
ann. Chr. CIO IOC LIX.*

Totus amore tuus, Totus & officio
ABDIAS WIDMARIUS V. D. M.
ac SS. Theol. D. & Prof. Ord.

Ophet Christelyk overlijden van de E. E. Heer
WILHELM BACKER
Ridder, oud Burgemeester en Raad, &c. v' Amsterdam

Gestorvenden vijfden van Wijn-maand
ANNO 1652.

*Consulque non unius anni
Sed quoties bonus atque fidus
Iudex honestum prætulit utili, &
Rejecit alto dona nocentium
Vultu: & per obstantes catervas
Explicuit sua victor arma.*

WY zwemmen in een zee vol traanen,
Die ons een oopen ruymte baanen
Na zwaarigheden ongeteld,
Op troost en hoopeloze klippen;
k Omhelz en kus de doode lippen
En 't aanzigt van die dapp're Held.
Men haal', geen treurftof uyt de boekken,
Uyt ouwd en onbekende hoekken:
Een ieder krijgt hier t'huis zijn deel.
Men ziet de vreemd en burger steennen,
En jammerlijk 't verlies beweennen.
Van zoo een Stad en Staat juweel.

Het

Het klaaglied staat op hooger toonen
Dan ooit, als d'uitgekipte zoonen
Des wijsheids worden weggerukt.
Zoo smart de Herfst de val der blaad'ren.
Zoo zuchten vaderlooz' om vaad'ren
In 't eelfte van haar tijd geplukt.
De nijdigheyd gespist op hoofden,
Waar van de dood ons land beroofden
Bijt al haar tanden bot en stomp,
En grijnst afgrijfs'lijck, schoon de waarheid,
Aan d'afgunst toont voldoende klaarheid
En tiert en raast, ook op een romp:
Maar die daar booven is gewassen
Veracht het vruchteloze baffen
Van Doggen, vroom en wel gemoed;
En treed vol vuur en licht by donker,
En geeft van zich een hell geslonker
Van deugden, waarlijk 't hoogste goed:
Waar is de Haat? zy heeft geen vatten,
Zy kan noch vlek noch rimpel spatten
Aan zoo een welbegaafde ziel,
Die rustig door de woefte baaren
Na het belofde komt vaaren
Op 's weerelds ongerufte kiel.
De wond is varsch! Wie zal geneezen?
Zijn ondergang raakt Weeuw en Weezen,
En school, en kerk, en raad, en land;
En my, en duizend Batavieren,
Die om zijn doodbaar droevig zwieren
Ontbeerende zijn rechterhand.
Is 't moog'lijk; dat een week de krachten
Die ieder een na wensch toe lachten
Zoo plotzelijk verdwijnnen ziet,
Zijn staåge zorg en deftig oordeel
Geschaapen om 't gemeene voordeel
Veranderen, helaas! in niet.
O duist're nacht na klare daagen!
Die Harder van zijn wacht ontslaagen
Is na de heemel op ontboån;

De

De schuld komt van, de straf op alle,
 Als zulke diamanten vallen
 Uit Amstels kaizerlijke kroon.
 Doorluchte Spruiten! eed'le Looten!
 Van zoo een braave Stam gesprootem
 In zoo veel rampen 't schoonste kiest:
 Gy hebt uw beste Vriend verlooren,
 Toont dat gy zijt Gods uitverkooren!
 Op dat g'u zelve niet verliest.
 Hy is kloekmoedig voor getreden,
 Wy volgen met oneffe schreeden
 Na d'opperburgerrey om hoog
 Deroem der Neederlandsche Heeren.
 Men stell' dit graffschrift hem ter eeren,
 En leez' het met een schreiend' oog:
 De groot' en nooit volpreezen **BAKKER**
 En trouw, en vroom, en wijs, en wakker
 In Hollands vrygevochte tuin,
 Die hy met wijsheid onderschraagde,
 En alles tot zyn welvaart waagde
 Wacht hier der dooden wekbaazin.

In pluviam & tempestates ortas paulò post excessum rē Maxagis.

Horrída Phœbeam texerunt nubila frontem,
 Perpetuusque poli nimbus ab axe cadit.
 Aspiciens nostros regio suprema dolores
 Non plorare putat funera tanta nefas.
 Volvimur agrotos interque cadavera passim,
 Afflictisque caret vix domus ulla suis!
 Belgica! tu subitis fortè es vicina ruinis,
 Fletibus accedant aëris ergo tui!

Exi-

Eximie eruditionis Juveni

JOANNI VAN HARTOGVELD,

Cum, habitâ de FIDEJUSSORIBUS
disputatione, Academiæ Lugduno-Ba-
tavæ valediceret.

ARo feraci credita semina
 Tandem decoris frontibus exeunt
 Tellure, curandamque messem
 Egregiæ segetis colono
 Glumis refertis leniter innuunt.
 Pendent aristæ. Sic labor improbus
 Curas Lycæi terminavit!
 Sic satis invigilasse chartis
 Justiniani, sic dubiæ facem
 Præferre menti, tempora debita,
 Horasque nocturnas diurno
 Gnæviter applicuisse penso
 Ipsi studentî proderit, & bonæ
 Litasse menti! Surge, decus Patris
 Et Patriæ! condigna tanto
 Præmia consequitor labore.
 Quanam dabuntur præmia? nescit hoc
 Agreste vulgus, judicium cui
 De rebus excelsis negatur;
 Ora virum satis eloquentur
 Sublimiorum: scilicet optima
 Debetur illi, qui bene se verit,
 Messis. coronæ, sceptra, fasces,
 Imperium populi, secures,
 Bella curules, maxima munia,
 Quod brutus orbis non capit) imminent
 Antistiti virtutis; illa
 Haut nisi conveniunt modestè,
 Doctè, quietè, fortiter, omnibus
 Vitam remotam criminibus suam
 Degentibus. Rex ille solus,
 Qui vitis moderatur, esse.

Mere-

Meretur ; & virtutibus in via
 Nulla via. Stellis dominabitur
 Vir doctus. Et cedunt subacto
 Ingenio genioque fuci
 Sed tu , peractis euge ! laboribus ;
 Desideratos carpito suaviter
 Sudoris , HARTOGVELDE , fructus ,
 Queis Patria poteris tibi que
 Prodesse : postquam ; propitio Deo ,
 Terras remotas viseris. adstrepunt ,
 Admurmurant nostris benignè
 Amstela , Rhenus , & Iâ , votis.
 Quam te morantem finibus exteris
 Desiderabit Patria gestiens
 A te videri ! teque vultu
 Excipiet reducem sereno !
 Fidejubentem se recipit Deus
 His , qui relicta face bibentium ;
 Scortantium , stertentiumque ,
 Sese opera studiisque dedunt ;
 Queis te dedisti gnarviter : interim ,
 Laudare quò te non videar nimis ,
 Quid sit Fidejussor , videndum
 Cuilibet , è cathedra , volenti
 Et audiendum potnis , & ardua
 Mentis tuæ tu das specimen bonum ;
 Quod THIENEN admiratur ardens
 Ingenii similisque lingua
 Promosse multos. Desino ! devians
 Erransque vati ne tibi vapulem :
 Errando & errorem fatendo
 Commodius veniam merebor.

BRUYLOFT FAKKEL

Voor de Edele Heer, MYN HEER

UDOLPH VAN OMMEREN,

Afgevaardigt van wegen Gelderland in de
Vergadering van de Ho: Mo: Hee-
ren Algemeene Staten, &c. &c.

En de Edele Juffrouw, ME JUFFROUW

ALBERTINA PAUW VAN NIEWERKERK.

*Aan de Heer PETRUS PROELIUS, Gods-
geleerde te Amsteldam.*

} Egaafde Taalman van het opperste besluit!
} Vergoed en onderschraagt mijn staamelen en hak-
kelen

Met uw welspreekentheid! terwijl ik voor een
Bruid

bedienstig draagen zal de blijde Bruiloft fakkelen,

En baant my zo de weg, op dat ik niet en stuit.

Mer is een woedend meyr omheint met zwakke dijk-
ken,

afschermtz', of andersins moet dijk en moed bezwijk-
ken.

De zoomer geeft haar fruit, de winter ys en kouwd;

de liefde wetteloos en bind zich aan geen wetten,

't Is alles tijdelijk, niet dat haar tegen houwd,

tiert zo wel in vorst, als in de zoomer hette,

Zo wel op 't killig ys, als in een bloejend wouwd.

Maar dat het kouwder is, de tegenstaande warmte

Maar dat zy meerder treft het binnenste gedarmte.

Den minnaar buiten kouwd brand evenwel het hert,

hy voeld een loopend vuur in't ingewand van binnen,

Het vuur heeld deeze brand: zo word dan d'eene

smert

C

Doer

Door andre smert geheelt. Het minnen baart het minnen,

Als uit een woordenstrijd de minn gebooren werd.
Doch dit is buiten 't spoor, en buiten 's tijds begeeren,
Dat ik de aart van minn will aan geleerde leeren.

De liefd' is algemeen: maar als de weereld goôn
Gaan treden in den Echt, dan werd zy eerst byzonder,

En doet aan 't algemeen beloften onge woon
Van zoons en neeven die een iegelijk tot wonder,
Haar ouwders en het land verstreken voor een
kroon.

Het ruim is voor 't gemeen; het roer past voor de Groo-
ten:

Dies wenscht men voorderkijk haar vruchtbaarheid en
looten.

De groote RUDOLF met zijn eedele PAUWINN
Vreëngt door de trouw met onverbreekb're banden,
Belooft uit dit verbond een tweederley gewinn,
Afzetsels voor zich zelf, en Vaaders voor de landen.

Gewenschte uijkomst van een goddelijk beginn!
Zo gaat zich tweesins de Hoogmoogende VAN OM-
MEREN

En met zijn ALBERT IN' en met het land bekommeren,

Dit is eerst goddelijk en wettelijk getrouwt!
Men juich dit huwlijk toe met uitgelaaten monden!
Wanneer men 't algemeen en ook zich zelve
bouwd.

Ter goeder uure legg dit paaren zulke gronden
Waar op, onsterffelijk in marmer en in gouwt,
Geschreeven mogen staan onsterffelijke naamen
Van OMMEREN en PAUW, die nijd en tijd beschaamen!

Grootachtb're Bruidegom! gezeeten aan het stuur
Van 't hooge *Nederland*, en 't heerlijk *Wageningen*:

Terwijlg' in 't yzig weêr leeft midden in het vuur;
Vergunn my dat ik mach verheugt en vrolijk zingen:
Hoc

Hoe dat in deeze tijd en blijde bruiloft uur
 De burgers aan de *Rhijn* en *Amstels* frisse waateren
 Van OMMEREN en PAUW haar eer en lof uitschaa-
 teren.

Men weet wel, hoe gy laaft met overgroote loff
 oor de belijders van het zuiver Euangeli
 Gepleit hebt, die bykans gemaalen zijn tot stoff:
 te doorens prikkelden die overschoone leli;
 Gy toond' haar onschuld en elenden, voor het
 Hoff
 an de *Savoyfche Vorst* en *Zwitfersche Cantonnen*;
 y hebt voor *Valdoos* zaat gepleit, en 't recht gewon-
 nen!

't Aalouwde *Vada*, dus by *Tacitus* bekent,
 elukkig pronkt en praald met u haar Burgervaader.
 De faam voerd zulk een naam van hier aan 's wee-
 rels end.
 et *Hoff van Gelderland* dat trekt u tot zich naader,
 En maakt u tot haar mond, wanneer 't u moedig
 zent
 de vergaadering van d' *Algemeene Staaten*;
 n durft zich veilig op uw toeverzicht verlaaten.

O baak en spiegel van een adelijk geslacht!
 Vaar in men leezen kan ontzachelijke ouwders.
 De PAUWEN wijken niet in eer, in staat, in macht;
 y hebben ook getorst en torffen op haar schouwders
 De zorgen voor 't gemeen, met ridderlijke kracht,
 't eerst', en tweede lit, en derd', en noch veel veer-
 der:
 it huwelijk belooft niet minder, maar wel meerder.

Hier vint men Vaaders van het machtig *Amsteldam*
 EYNIEREN groot van roem; en wijze HADRIA-
 NEN

Uitbluffers van de twist en heete oorlogsvlam
 et *Spanj* en *Engeland*, getrouw voor onderdaanen,
 Gezanten, Ridders, en al wat men ooit vernam

Dat van een eedel Heer kon werden waargenoomen.
Wien voegden ooit zo wel 's Lands moejelijke too-
men?

Rechtschaapen, diep geleert, van ieder wel bezint,
Dat *Heemstee* tuigen kan; kloekmoedige Baljuwen
Van 't lustig *Amstelland*, ja zelfs met vyand vrind,
Vermaarde Mannen, die voor ongelijken gruwen:
Oprechte *Ionkheins*, wiens gelijk men zelden vint.
Dit 's van de doode: maar van d' overige ranken
Moet zich het vaaderland ten vollen noch bedanken.

De GERARDS nergens in afwijkend' uit hee-
spoor
Van zaal'ge ouwders: de manhaftige MICHIELEN.
EN HADRIAANS gelijk als d' eerste door en
door,
Voor wien dat *Bennebroek* en *Hogersmilde* knielen,
Wien *Heemstee* willig geeft het opperste gehoor;
All Ridderen. Zo huuwtmen goden aan de goden,
Om 't recht en ongelijk te wijzen en te dooden.

Begaafde Taalman van het opperste besluit!
(Hier ziet ziet gy d'uytspraak van inwendige gedach-
ten)

Die ALBERTIN' onlanks inhuldigde tot Bruid
Voor Christus, en van daag voor OMMEREN: de
machten

Des Heemels hoeden haar! mijn rymery is uyt;
Doet met haar na den eisch, ik ben dan zonder vree-
zen,
Indien zy werd gelaakt, indien zy wert gepree-
zen.

TREUR-

T R E U R Z A N G

*Ter Gedachtenisse van***D. CORNELIUS COSSIUS,**Getrouw Dienaar Jesu Christi in zijn Gemeente
t'Amsteldam,In den Heere geruft den 22. van Sprokkel-
maand, 1661.*Non ego te meis**Chartis inornatum fileri .**Totve tuos patiar labores**Impune Cossi ! Carpere lividas**Obliviones.*

Hoe zitt Gods Bruid (van hem zoo teer bewaart,
Met zoo veel bloed, en moeit', en zorg vergaart,
a't Bruigoms bloed is aan haar niet gespaart)
Met rouw begooten;

Hoe nokt z', en geeft al zuchtend hik op hik?
Hoe Harder geeft daar! daar! zijn laatste snik,
Die 't schraale spook aanschouwt heeft zonder schrik,
En onverdrooten.

Hoe zouwd hy niet? hem was zeer wel bekend
Hoe zond, en ramp, en kommer, en ellend,
Zoo is 't met vleesch!) neemt nimmermeer een end
In 't endig leven:

Hoe heeft hy steeds aan andere geleert,
Hoe dat niemand, eer hy aardwaard wederkeert,
Hoe al kunnen voor gelukkig zijn geëert,
Schoon hoog verheeven.

Hoe het aards en is niet anders toebereit.
Hoe niet houwt zijn woord als d'onstant vastigheid.
Hoe die streeft'er na de wifs' onsterff'lijkheid.

En 't vaste zeeker?

C 3

DAM

Dan die op 't spoor der Deugden weet te treên,
 Voorby de loff, dwars door de laster heen,
 Al valt 'er uit te drinken in 't gemeen
 Een bitter beeker.

't Is tijd dat ik de zaak wat nader koom,
 En niet ver dwaal in een gemeene stroom.
 O C O S S I U S ! ik weet wel, 't is een droom
 My wijs te maaken

Dat gy en my en mijne klachten hoort.
 Gy zijt daar klacht geen zachte rust verstoort ;
 Daar geen woord geld, dan het zelfstandig Woord
 Voor alle zaaken

Ik zing u toe nochtans mijn laatste plicht,
 In dit gering en treurig Offer-dicht,
 Niet schatbaar na de zwaarte van 't gewicht,
 Maar wel van 't harte

Gy wert beschreit van niemand al te veel !
 Om dat gy 't al, met een vergoode Zeel,
 Getrokken hebt na 't Hemels errifdeel
 Bevrijt van smarten

De droefheid, die, om u, elk op zich laad,
 Is wel te vreên, om dat zy wort verzaad ;
 Haar voedsel is geen aangenaamer maat,
 Dan maat te derven

Zy staat niet toe dat iemand haar verpooft.
 (Zo weende Rachel eertijds om haar krooft,
 Dat niet meer was.) Zy weigert heul en trooft,
 Om uw afsterven

Hoe rommelt ons, ô Man Gods ! 't ingewand ?
 Herdenkende die glôende yver-brand,
 Waar mee g' eertijds onz Amstel-Vaaderland
 Hebt aangestooken

Wan

Wanneer 't in zich uw leeringen ontving
 Vol zouwt, en smaak, en kracht, en zonderling;
 Zo dat den Draak wierd, met die scherpe kling,
 De klem gebrooken.

Ju krijgt in u die arrebeid een end
 Waar aan gy vast waart oyer lang gewent,
 In TESSEL eerst, daar na tot PURMEREND,
 Nu t'AMSTELDAMME.

God steld' ons toe zijns Zoons gedachte-Feest,
 Daar gy met ons nu niet en zijt geweest.
 Gy ziet nu zelf, nadien gy zijt een geest,
 't Geslachte Lamme!

Slijpsteen! die de plompen hebt gewett,
 En vleesen bloed getoetst hebt aan Gods Wett
 Die g', als gezant, hebt trouwlijk voortgezett
 Uit last uws Heeren;

Gy zijt niet meer, diē gy voor deēzen waart,
 En gy zijt meer, dan iemand ooit op aard,
 Dat u geluk en ons veel traanen baart
 Niet om te weeren.

uw tonge licht, en zeit: Staak uw geweē!
 Geen ik hier spreek, dat spreekt met my elk een;
 En denkt niet dat dit uw Lijk is alleen,
 Bedroefde Saare!

Gy zijn Krooft, en moeder! 't is onz ook.
 Ging ons ook aan, toen m' hem de oogen look.
 Die Zon verreez, als zijn licht onder dook,
 Uit de zee-baaren.

En komt het all, zoo komt dit van den Heer.
 Hier gelt dan niet der menschen tegenweer.
 God gunn, dat w' hem weer vinden in Le meer
 Die Donder-zoone!

Zo blijven wy niet reddeloos in ly.
 Dit is het slot van mijne rijmery.
 C O S S is verhuist, en nochtans blijft hy by
 Zijn Buuren woonen!

W E L K O M T ' A M S T E L D A M

Aan

D. LAURENS LAURENTIUS,
 Getrouw Bedienaar des H. Euangeliums,

Als hy, tot Dordrecht den 15. Januarii zijne af-
 scheid-Predikatie gedaan hebbende, tot Amstel-
 dam bevestigd wierd den 18. Januarii

1660.

*Ingredere auspiciis patriam felicibus urbem!
 Cui te Pastorem praeficit ipse Deus.
 Cumque gregi satis & Capiti serviveris, astra
 Quae petis & monstras, serve fidelis, habe!*

O Een der eelste Lauwertelgen
 Die (of de nijd en spijt zich belgen
 Uw' op en voortgang) hooger vliegt,
 Dan dat zy zouden zulx beletten;
 Gezeegent moet g'uw voeten zetten,
 Daar gy wel eer zijt opgewiegt!

Verwacht niet dat ik u ontmoete
 Met Heemels Taruw-schooffche groeten,
 Gelijk tot Alkmaar die Poëet;
 Ik kan zo niet! Wat raad? En echter
 Hier moet wat op 't papier! Is 't slechter?
 Men doe my, dat men met hem deed!

De overfte na lijf en zielen
 In een en 't zelfde lot vervielen:
 Al is een krijgsman t'huis goeds moeds,
 Nochtans mag hem geen rust gebeuren,
 Zoo lang zijn vyand hem komt steuren
 Op zijn geruiste legerkoets.

Den

Den geestelijken oorlogshelden
 Ontbrak nooit vyand , schoon zy stelden
 Voor d'haare lijf en ziel te pand ,
 En aan de Hel-hond lieten blijken ,
 Al bast hy , dat zy niet bez wijken
 Voor 't grimmen van zijn waatertand.

Nooit is haar woonplaats vast en zeeker.
 Hier is het grondzap van een beeker
 Vol bitterheên te drinken ; Daar
 Is rust en vrede ; nu gezongen
 God is mijn Herder ! dan gedrongen
 In 't alleruiterste gevaar.

Is 't zoo niet *Paulus* ? 't schoonst van allen
 Is hier der Herd'ren snoer gevallen
 Daar God zijn vuur en lichten heeft.
 Heel anders gaat dit toe in *Polen* ,
 In *Piedmonts* Dalen , Rotzen , Holen ,
 Daar 't Herd'ren hart vol kruiffen leeft.

Maar tot de zaak ! onz *Hoofst der Kerken*
 Stelt in 't byzonder zulke perken ,
 Aan 's Heemels Tolken , die zy niet
 Als op zijn wink , somtijds verruilen.
 Zijn Godheid moet in dit werk schuilen !
 Waar buiten 't minste niet geschiet.

Nu plaatst hy iemand daar zijn graf is.
 Dan zend hy Herd'ren , welker staf is
 Bequaam , noodzaaklijk , uitgepikt
 Om andre schaapen meê te hoeden.
 O Landsman ! vol van goeden bloede !
 Uw staf was daar toe ook geschikt.

Hoogt vrouwd ontving uw eerste zorgen ;
 Tot *Wormer* leit noch veel verborgen
 En opgeslooten van die schat
 Waar van ook 't Koninglijk *Nieumeegen*

Haar geeft'lijk voedsel heeft gekreegen ;
't Laaft was in *Hollands eerste Stad* ;

Van waar zoo veel bedroefde harten
U ons toe zenden en met smarten
Uw aanspraak missen. *Amsteldam*
(Van *Badius*, die grijze haaren
Zoo wel van zorg draagt al van jaaren ,
Ontbloot) u in haar boezem nam.

Dient hier zo lang, als hy wel diende
Wiens plaats gy met die dienst verdiende
Waar meê gy zoo veel slaaven uit
Des duivels dienstbaarheeden lokte ,
En tot Gods dienaaren aanfokte
Aan d'Hell benijdend' zoo een buit.

Dus volgt g' uw *ooms* geleerde stappen ,
Zijn deugden, en zijn weetenschappen ,
Vermaart door zijn zo schrandre penn !
Die hier ook op de wacht gestaan heeft ;
En my wel eer veel goets gedaan heeft ,
't Welk ik noch na zijn doot erkenn !

Is d' eene venster van uw harte
Geslooten ? is aan u die smarte
Tot veeler smart, helas ! geschiet
Door toedoen van die groote *Werker* ?
't Oog des geloofs is zo veel sterker ,
Waar meê g' uit duizend oogén ziet !

Terwijl der *Steeden Stad* haar vesten
Uitbreit en grooter maakt, ten beste
Van het lichaamlijk algemeen ;
God wil u in deez' oegft uitstooten ,
Om 't *Amstel-Sion* te vergrooten
Met leevend geestelijke steen !

En in de *Nieuwgemaaakte Schuuren*
Te helpen stookten zulke vuuren ,

Met

LATIN

Merwe broed'te
Wan door haar binn
Invaldeijste lieft
Zo wert een sch

Och of God aan d
Zo veel verkleum
Door t' appelt
Ontontkend' hi
Hy zal de vialen
Die by maa en

Reformen ons de
Wie ons een Mof
En nu der Garih
Men Wand in van
Sreeta in York
En daar oon

Help ons der G
Met bidden'
De bloed van
Wy zullen hem
Dien u onder on
Wil by zija de

De zal uw meede
(Men moet geen
Het binn de
Om haar gelin
Zo menig die n
Het zoet en

So wel zijn gund
In wonen dunt
In den men hi
Wij in ons dan
Hollands Mar
De yden die g

Met uwer broed'ren meedewerk,
 Waar door haar binnenst' ingewanden
 In Goddelijke liefde branden.
 Zo wert een schuur wel tot een kerk!

Och of God aan dit vuur verwarmde!
 Zo veel verkleumde en verarmde
 Door d'appelbeet geworden naakt,
 Ontfonkend' in haar het geloove;
 Hy zal de vlafwiek niet verdooven!
 Die hy maar eens aan'tglimmen maakt.

Bestormen ons de *Amalekken*,
 Wilt ons een *Moses* dan verftrekken!
 En nu der *Gotthen* grootze God
 Met *Wand'len* wand'lend zo vermeetel
 Steekt na *Vorft Frederiks* kroon en zeetel,
 En daar door *Holland* na de ftrot;

Help ons der *Goden* God bestormen
 Met bidden! dat hy wil hervormen
 De bloedvaan in een vrede vlag!
 Wy zullen hem ook voor u bidden,
 Dat hy u onder ons in 't midden
 Wil by zijn; als hy certijds plag.

Dit zal uw moeder wat verzoeten
 (Men moet geen roewond openvroeten)
 Het bitter dat zy heeft geleên
 Om haar gestorven *Arenhemmer*.
 Zo mengt die trouwe *Betlehemmer*
 Het zoet en bitter onder eên.

Zo wil zijn gunft by ons verduuren!
 En woonen binnen onze muuren!
 Indien men hier meer leeraars derft,
 Hy help ons dan! gelijk hy nu doet.
 Het heemels Mann waar meed' hy u voed;
 De gaven die gy hebt geërft,

Daar

Daar durf ik naauwelijx toe treden!
 Een penn' die beeter is versneeden
 Neem deeze plicht, in mijn plaats, aan!
 Men kan wel lichtelijk bezeffen,
 Dat *Herk'les* knods maar op te heffen
 Al iet byzonders is gedaan.

O een der eelste. *Lau* vertelgen!
 Hoe zal mijn ziel de vreugd verzwelgen
 Die zy om uwe komst geniet?
 'k Wensch u, met God, de zelfde zeegen
 Die t' *Hoogt* *Douwd*, *Wormer*, en *Nieu* *Wmeegen*,
 En *Dort*, van hem quam. Anders niet!

Nobilissimo Viro,

D. CONSTANTINO HUGENIO
 Equiti, Domino in Zuilichem, &c.

Cùm ei album suum mitteret.

Constans in inconstantibus aspera
 Sortis procellis! queis mare turbidum
 Exercuit pulsos malignè
 Sedibus è patriis Britannos,

casumque, falso iudice, CAROLUM!
 Dum CAROLUS per resqua latentia
 Extorris errabat, suisque
 Vix poterat, quia tantus hospes!

Sperare portum casibus. Infrequens
 Consors malorum cernitur; *Et Pater*
 Queis faverat sperare gnatum,
 Scilicet innocua jacebat

Cervice truncus, proh dolor! impotens
 Favere. Gnatus pellitur undique
 Et patruelem Gallus arcet
 Limitibus, *Bata* vi sequuntur.

In-

voor

D. PETRUS PROELIUS,

Getrouw dienaar *Jesu Christi* in zijn Gemeente

't A M S T E R D A M,

In den Heere gerust den 19. van Oogstmaand,

MULTIS ILLE BONIS FLEBILIS OCCIDIT!

W ie helpt my droeve maaten slaan?

Men oopent'er de rouw gordijnen!

Na zulke stormen uit gestaan,

En zo veel doodelijke pijnen.

Nauw is het zwarte treurgewaad

Van Vaaders doot-kist afgenoomen,

Of hier is weer het zelfde quaat

(Doch zoo te post niet) aangekomen.

's 't quaat, 't welk leid na 't hoogste goet?

O neen dat kan, dat zal niet weesen.

De bitterheeden van dit roet

Zijn maar voor Weeduwen en Weezen.

Men keerd' en kerfde 't zwakke lijf,

Om 't onkruid in haar wieg te smooren,

Maar 't bleef geduurig eeven stijf,

En 't wouw na geen vertrekken hooren.

En krachteloos wierd aller hulp.

O nootlots onverbreekb're wetten!

Was stervens werk: geen wijze TULP

Noch THOLINX konden zulx beletten.

Hoe zeer de Godheid wierd gesmeekt,

Hoe bitter zijn Gemeente steende,

(Die nu om hem vol smarten steekt)

En alle vroomen voor hem weenden;

Hy

Hy moest, helaas! hy moest van kant;
 Hy wilde zich ook willig buigen
 Voor zijns Gods Vaderlijke hand:
 Dit kan met my elk een getuigen!

De Kerk was bezig in 't gebedt,
 En in zijn huis elk voor God knielde,
 LANGELIUS bad voor zijn bed,
 Toen zijn Verlosser hem ontzielde.

Op zulke Vleugelen vol kracht
 Is hy volvaardig heen gevlogen,
 Daar 't altijd dag is, nimmer nacht,
 Daar hy God zelf ziet met zijn oogen;

Daar vint hy geen geloof noch hoop,
 Die hy ons hier zocht in te drukken,
 Maar wel de liefde, van wiens knoop
 God breuken weert en ongelukken.

Mijn doode vriend! schoon gy by God
 Zijt in de hoogte vast gezeeten,
 Daar gy met ydelheeden spot,
 En van geen zondigen kunt weeten.

Wat volgen u al zuchten na
 Van uw van u beroofde schaapen?
 Die hier in 't Rijke van genaâ,
 Op uwe wacht, zacht gingen slaapen;

Die gy te PYNAKER wel eer
 Gehant-haaft hebt, en ook ter GOUDE
 En hier. Uw Goddelijke Leer
 Heeft veeler Ziel en Lijf behouwen.

Als ik herdenk die bange nacht,
 Eer gy van 't Aardrijk zijt geweeken
 O VOORZON! toen ik hielt de wacht
 Voor 't laatst; dan schijnt my 't hert te breeken!

Men

Menspreekt van u gelijk het Volk
 Eertijds van *Dorcas* heeft gesproken :
 In mijn Ziel heeft die Heemel tolk
 Des Duivels kracht met God gebrooken ;

My gaf hy 't Doopsel; my het Broodt !
 My teekenen van Gods genaade !
 My trokhy tot zich in de schoot
 Des Kerks ! my sloeg hy altijd gaade !

My heeft hy met mijn Vriend bevreed !
 My in het krankbed trooft beweezen !
 My voort ! gehulpen ! aan my deed
 Hy zo veel diensten uitgelezen !

Wach ! waaren wy hem noch niet quijt !
 Zoo is de taal van veel bedroefde.
 De doot heeft hem aan ons benijt ,
 Die hy helaas ! te jong beproefde.

Dus moet aan d'uwe weer geschien ,
 Gelijk (al was 't ook tot uw schaade)
 My deed aan andere ; nadien
 Gy met zorg om haar waart belaadten.

Woonchoon uw vleesch in het donker leit
 By de verrotting neer gesmeeten ,
 Uw vriendschap en uw minzaamheid
 Zal ik doch nimmermeer vergeeten.

Wensch aan uw hoog bedroefde Vrouw ,
 (Nu gy van hier zijt op ontboden)
 Gods trooft in geen verzierde rouw ,
 Die haar ten hoogsten is van nooden.

De gunst die ik van u genoot
 Neem haare weerschijn op uw looten !
 Vaar eindigt vriendschap door de doot ,
 Die zulke wortels heeft geschooten ?

D

IN

I N N U P T I A S

Dottiſſimi & ſpectatiſſimi Juvēnis

CORNELII JUNII,

CANONICI ULTRAJECTINI,

Et Caſtiſſimæ, elegantiffimæque Virginis

AGATHÆ HOOGENHOUK,

*Celebratas Trajecti ad Rhenum, 5. Kal. Apriles, 1661.
7. Eid.*

E Ste procul Veneres! procul hinc, tua sacra, Cupido!
 Nec, Dithyrambe, tibi pagina nostra vacat.
 Hæc sunt Amsteliae sublimia festa juventa
 Non sine Rhenanis perficienda jocis!
 Quæ tibi vel flenti moveant austere cachinnum
 (Non etenim salibus destituenda) Cato!
 Suaviter unanimes coeunt in fœdera dextræ,
 Et tantis thalamis annuit ipse polus.
 Cur non annueret, qui sic direxit? eodem,
 Quod semel instituit, statque manetque gradu.
 Sponse salutato toties, totiesque cupito,
 Sperato toties pignore latus ovas!
 Me pede non alio labor hic exercuit olim.
 Præmia non aliter sponsus amoris habet.
 Orphana ducta tibi est, similis mihi nupta, mariti
 Nunc simul & patris munus obire potes.
 Næc me, Sponse, fugit, qui me præeunte soleres
 Grammaticis pedibus castra paterna sequi.
 Nunc alio juvat ore loqui! sordentque scholarum
 Nomina, quem stimulis purior ignis agit.
 Est aliquid quod vulgus amat, quod quisque requirit,
 Et cum consequitur non tamen illud habet.
 Hoc terrestre bonum est; verum vel habetur ab illo
 Aut vix possessum, mox sua terga dabit.
 Tu supra vulgare sapis; summumque bonorum
 Neude Bonam summâ de bonitate petis.

Qua

ta poteris mage tutus habes. Agathamque, bonamque;
 Formosamque domus interiora sonant.
 angulus excelsus latet in penetralibus, in quo
 Quam tua, quam cernis, sit bona Sponsa sape.
 age! cras poteris sapientior inde reverti.
 Hac bona spes doctæ posteritatis erit.
 ima tibi soboles proavum (successibus opto
 Quæ loquor haut careant!) altera spiret avum!
 rtia post patruos! quibus id spectare voluptas
 Maxima, cum studiis immoriantur, erit.
 doctos inter doctus versabere. quanti
 Gaudia merceatur Junius illa pater?
 id mihi subrides? nescis præfaga futuri
 Signa, quibus fidant, vatibus esse boni?
 od si non credas, non condemnaberis; Et me
 Non tamen hæreseos insimulare velis!
 e nugis epulisque datum est. nunc seria maris
 Oscula deliciis anteferenda Deum!
 st ea nil nostrâ refert quid agatur. agenti
 Sit bene! sic patiens almus agellus erit!
 ctenus Ausoniis fuimus tibi, Sponse, locuti
 Vocibus; en Batarvas, optima Sponsa, tibi!

Toon: ô Kerfnacht! &c.

ME-Juffer! die voor 't eenzaam weezen
 De Houwlijks-knoop hebt uitgeleezen.
 Schoon hier een zwaarhoofd zwaar aan tilt,
 e d'Echt hoont op een losse reeden.
 hebt daar over durven treden.
 Zijt welkom in het groote gild!

t Gild, dat zo 't van Echt-getrouwde
 et staatelijk wierd onderhouden
 (Want hier op volgt zulk een besluit)
 uw plotseljk aan duigen vallen.
 e noodig is 't geoorloft mellen?
 Dan mocht de Wereld sterven uit.

D 2

Hoe

Hoe heuchelijk is 't zo te paaren?
 En in de Lente van zijn jaaren,
 En in de Lente van de tijd.
 Wie in de Lente wel zal zaajen,
 Zal in de zomer vruchten maajen,
 Daar zich de Winter in verblijd.

Een zin en een ziel in twee lijven
 Zal heerelijk en wel bekliven,
 Waar tegen d'Hell zijn vuuren stookt:
 Maar daar is tweespalt, zonder enden,
 Dienvolgens allerley ellenden.
 Daar 't zonder houwt en turven rookt:

God geef u 't eerst, en weer' het tweede!
 Op dat gy leeft en sterft in vrede;
 Is dit alleen uw oogengewitt,
 Soo wacht vry op genaadekroonen;
 En gy zult in der daad betoonen,
 Dat gy den Heemel hier bezit.

En als gy u zult laten leiden
 Van *Hoogenbouk* en van der *Heiden*,
 En van de schoone *Maagde-stoet*;
 Stort niet, gelijk men doet, uw traanen,
 Want dit zal u een toegang baanen
 Na 't onwaarddeerlijke goet.

Uw Bruigom licht, zouwt gy dan weenen?
 Mijn lieve Lam! gy moet niet meenen,
 Dat gy ter slacht-bank wert geleid.
 Veel duizend is het wel bekoomen.
 Waar voor zouwt gy dan willen schroomen?
 Men stapt zo na d'onsterfflijkheid.

Gy weet dan nu wat van de zaak is.
 Gy vraagt uw Lief wie deeze Snaak is,
 Die u dus spreekt een hart in 't lijf;
 Hy zeit, mijn schoonste nooit volprezen!

Dit was mijn *Domene* voor deezen,
Van hem komt ons dit tijdverdrijf.

Terwijl mijn aader is aan 't vloejen,
Engy gaat na de vrye boeyen;
Vrouw Bruid! voor 't laatste noch een woord!
Indien ik hier iets heb geschreeven,
Welk, zoo u dunkt, niet juist is eeven
Gelijk als 't wel voor u behoort:

Ai! wilt het my niet qualijk duiden!
Dus moet men hand'len met de Bruiden!
Hoe meerder dat men haar verschoont,
Hoe minder dat zy 't mogen lijden.
'k zal uw misnoegen nu wel mijden,
Nadien mijn onschuld is vertoont.

GEBORTE--KRANS

Voor

CORNELIS GYSBERTSZ. van GOOR,
Als hy in het zestigste Jaar zijns ouderdoms getreed-
den was, den 14. van Sprokkelmaand, 1660.

Myn Heer! uw gull en gunstig hart,
Waar meed' ik dubbele harten tart
Heeft my hier toe gedreeven
Om u een krans te geeven;
Of, in diens plaats een kreupel vaars:
Een leêge kooker geeft niet raars,
Dat laat ik voor mijn meerder,
Verstandiger, geleerder!
Het kransje, dat ik voor u vlecht,
Is wel van stoff uitwendig slecht,
Nochtans met wensch van zeegen
Inwendig doorgereegen.
Veel smooeren in haar wieg of jeugd,
God doet u deez byzondre deugd,

D 3

Dat

Dat gy te nacht zult slaapen
 Met Amstels dubbelt waapen.
 Zes kruiffent' hebben zonder kruis
 In een gezeegent vreedzaam huis
 Is niet om te verwenschen,
 Doch 't quam u van geen menschen;
 Die zijn maar enkel stof en kaf.
 Hy die u aan uw ouwders gaf,
 Voor deezen tot BOKHOOVEN,
 Hebt gy alleen te looven!
 Ik wensch u van die zelfde Heer
 Noch twee drie kruiffen min of meer,
 Of zoo hy 't goet zal vinden,
 Om aan uw tijd te binden!
 Als wederom de zilvre Maan
 Haar Jaarliyx werk heeft afgedaan
 Moet ik weêr tot u treden!
 Met diergelijk reden!
 Als 't tijd is, sterf niet ongetrooft!
 Dit wenscht uw Vrouw en dierbaar krooft,
 En met my klein' en groote
 Uw trouwe bondgenooten!
 Zo hebt gy d'Heemel zelf op aard!
 Zo werd uw lijf en ziel gespaart!
 Langleeven de Van GOOREN!
 God wil mijn wensch verhooren!

Generoso & erudito,

LAURENTIO BAKKER

Amplissimi Viri

D. GUILIELMI BAKKER,
 Exconsulis Amstelodamensis, &c.

F I L I O.

*Cum, habita inaugurali Disputatione, J.U.D. crearetur
 In Acad. Lugd. Bat. xii. Jul. M. DC. L.*

Ardua magnifico quatiuntur pulpita motu,
 Presentemque docent murmura rara Deum!

Elo

Eloquar, an fileam? nil non laudabile tento,
 Ausibus arrident tempora leta meis.
 Suggestit ex adyto novus admiranda Sacerdos,
 At circum variis cingitur, ecce! dolis.
 Emulus à tergo, coramstant castra, trucesque,
 Et conjurantes ad fera bella manus.
 Ille Pharetratas in mascula colla Phalanges
 Dissipat, eximia sedulitatis opus!
 Magne Triumphator! defunt redimicla, tuisque
 Debita, non uno nomine, ferta comis;
 Attamen illa dabit, licet imperfecta, disertus
 Arbitr. Invidia judice, Doctor ovas!
 Hoc Pater, hoc grandes ardent spectare Propinqui,
 Te Frater sequitur, qui facit ipsa, ducem.
 Delectos inter juvenum dux agmine primo
 Augusta Soboles posteritatis eris!
 Maxime Mecænas! Et tanti sanguinis auctor,
 Dum colimus nati splendida sacra tui;
 obruimur titulis, ergo alta silentia præstant,
 Namque Patrocinio non eget ille meo!

Op de onrijpe dood van

D. JOANNES DE GAVAREL,
 Bedienaar des H. Euangelii tot Amsteldam;

Godzaaliglijk in den Heer gerust den 4. Martii,
 Anno 1653.

Opgaande morgenstar! hoe is uw' heilzaam licht,
 Dat naauw'lijx is gezien, zoo in der ijl verdwee-
 nen?

Vy twijff'len. is het waar, of scheemert ons gezicht?
 Houw iemand ondergaan die niet en is verscheenen?
 Zijn ziel is Heemelwaart! en laat ons dorre beenen!

Vernuftig brein gewett om 's menschen zaaligheid
 te werken, wierd al vroeg van Lodewijk doorreegen
 met onvervalschte Leer. vol achtb're minzaamheid

D 4

Ont-

Ontfing hy tot zijn wit Gods eindlooze zeegen,
En wandeld' onvermoeid in waarheids enge weegen.

Wy hebben hem gezien voorspoedig in de Lent'
Zijns eeuw's beklimmen 't punt van Wijsheids hoog-
fte toppen,
Daar Holland in 't gemeen haar zoogelingen zend
Om in te drinken 't pit en merg uit wijze koppen.
Hier wierd zijn tak geënt, en bloeid', en kreeg al
knoppen.

De *Veenman* allereerst verlekkerd op de roos
Kreeg laaf'nis van zijn geur: en zag hem weinig
Jaaren.

De Overzeefche-kust hem tot een voorbeeld koos
Van deugd en wetenschap. In spijt van grijze haaren
Ontflood hy daar 't geheim der Goddelijke blaären.

't Was maar een korte vreugd. toen hem zijn Vaderland
Op-eischt', hy was bereid: dies moesten zy hem der-
ven.

Zoo werd een Leeraar vaak om Christi wil verplant.
Geen tegenstreveling kon anders iet verwerven
De *Veluw'* liet hem gaan om aan het P' te sterven.

Daar wierd hy ingehuld met overgroote lust
Van rechte oordelaars en schatters der Geleerde!
Zijn wijsheid aangebëen, verwondert, en gekuft
Tot overtuiging' en beschaamtheid der verkeerde.
Doch 't opperste besluit wat onverwachts begeerde.

Men haakt na d'eerste Les; die nooit en is gehoord
En steen vermurwen zouw en harten gants boosfaar-
dig.

Gods hand bezoekt hem zwaar, breekt ziel en li-
chaams koord,

Tot droefheid van de zijn'. Hy volgt zijn Scheppen-
vaardig

Die hem noch liever had, en kend' ons hem niet waar-

Groot

Groot Harder Israëls! wy voelen slag op slag!
 't Is onzer zonden schuld wie kan uw' toorn ontvliedē?
 Gy rukt onz Harders weg, ook midden op de dag.
 Bescherm de levend'! als gy haar ook zult gebieden
 Te gaan in vreed'; ô Heer! uw' wille moet geschieden!

V A A R W E L

Aan

D. CORNELIUS DANKERS,

*Voor Bedienaar des H. Euangeliums van Oost-
 zaanen beroepen en vertrokken na den Briel, als
 hy zijne Afscheidspredikatie gedaan hadde,
 den 2. Aprilis, 1657.*

DE gantz noodzaakelijke schaaren
 Van Gods byzondere dienaaren
 Ontvingen d'allereerste stem
 Tot Kerkdienst, niet van der aarde;
 God houdt haar zending, hoog van waarde,
 Alleen in zijner handen klem.

Dit zijn onwrik're Christen gronden:
 Al wat'er ooit is afgezonden
 Tot 's menschen heil, is eerst van God.
 De Nazarener 't Hooft der Kerken
 Bestuurt haar meest' en minste werken,
 Ja zelfs de kiezing door het lot.

Is d'eerste zending dan van booven;
 Zo moet men vastelijk gelooven;
 Dat d'and're zendingen dan ook,
 Van plaats tot plaats, aan God behooren,
 Tot redding zijner uitverkooren
 Uit d'helsche poel en zwaavelrook:

Gods roeping mag men niet her roepen:
 Men kan ook geensins: want die hoopen,
 Die met een diamante vuist

D s

Om

Om 's menschen werken zijn geslaagen,
Zijn breekvry; schoon het welbehaagen
Van 't aardfch begrip hier tegen bruift.

Mijn vriend! gy wilt ook niet verzuimen
Die roeping; om zo plaats te ruimen
Voor and're, die in groot getall,
Rondom, uit Landen, Dorpen, Steeden
De wegen slecht en plat betreeden,
Eer dat zy raaken aan die vall,

Om vroomen zielen in te vangen.
Wat was'er laatst een groot verlangen?
Ja bidden, dat gy blijven zouwt;
Toen de verliefde *Brielenaaeren*
Haar eerstmaal quaamen openbaaren.
Wat is'er dat u tegenhouwd?

Waarom gy niet en zouwd vertrekken;
Of vreeft gy, dat dit vuile vlekken
Zouw brengen aan uw gouwde kroon?
Of is 't een diep gezette liefde?
Die uwe Schaapen 't hert doorkliefde,
Als gy stond, ieder een ten toon,

En haar uvv kostelijke schatten,
Die gy naauv machtig zijt te vatten,
Zo minzaam mededeeld'; of heeft
De liefde tot uvv bondgenooten
Te diepe vvortelengeschooten?
Zo dat gy voor het scheiden beeft.

Dit is 't gevveeft aan beide zijden.
Het zelfde maakt bedroefd' en blijde.
Het scheiden overvveegt de schaal.
Die zelfstrijd heeft een eind genoomen.
Gy vvraakt geen Kerkelijke toomen,
Hoevvel gy die, tot veeler quaal,

Niet meer zult houyden tot *Oofstzaanen*,
't Zijn evenwel de zelfde Vaanen

Waar

Waar onder gy kloekmoedig vecht,
Tot af breuk van vervloekte rotten,
Die met onzê hoogste Veldheer spotten,
Beroovend' hem van 't hoogste recht,

Eerft praalde men met u t' *Eertzwoude*,
Daar gy Gods Huis zo deftig bouwvde,
Dat de vermaardheid van uvv naam
Haar vvasdom kreeg met groote maaten,
Hier goot gy in gekneufde vaaten
De vreugden-oli aangenaam;

Zo lang tot dat aan d' Amftelvvaat'ren
't Gerucht met uve naam quam fchaat'ren.
Men haald' u in tot *Ouderkerk*,
Om het vervallen te verftellen.
Wie kan de vrolijkheeden tellen?
Die holden tot aan 't blaauyve zverk;

Wanneer men u daar zag verfcijnen.
't Was maar in 't kort. de Wolkgordijnen
Benevelden die helle Zon,
Wanneer *Ooftzaanen* op uw yver
Verfingert u tot zich trok, ftijver
Als iemand ooit te vooren kon.

Hier vveide gy uvv lieve Lammers,
Die ongequeft de felle jammers
En rovery van Wolf of Leeuvv:
Ontquaamen, zonder met die monden
Afgrijffelijk te zijn verflonden.
O licht en luifter van onz' eeuw!

O Heemels vvelbefpraakte tollik!
My dunkt ik zie noch hoe uvv vollik,
Star-oogend' op uvv vviyze tong,
Uvv redenen aanhoord' als donder,
Die door haar herten, tot een vvonder,
Tot in het diepft van zielen drong.

De

De traanen die gy op de wangen
 Zo vaak deed rollen, met verlangen
 Om noch meer uitgeparft te zijn,
 Bewaar u God, niet tot een oordeel,
 Maar tot uw eigen trooft en voordeel,
 Indien gy ooit vervalt in pijn.

Al kan uw *blijdschap* en uw *kroone*
 U na verdienften niet beloonen
 Uw onvermoid' en trouwe zorg;
 Zy volgt u na met diepe zuchten,
 Dit zijn eerst heerelijke vruchten,
 God blijft voor de belooning borg.

Den *Briel* gered met oopen armen
 Verlangt al, om zich te verwarmen
 Aan uwe vlammen, die de kouwd,
 En laauwte zoekente verdrijven;
 Indien gy by haar niet zult blijven,
 Zo lang uw ziel het lichaam houwd;

Of zo gy daar u graf zult vinden;
 Gy leeft, of sterft; wy blijven vrinden.
 Ik wensch u, daar 's mijn rechterhand!
 Dat doch uw arbeid werd gezeegent!
 En dat uw liefde werd bejeegent
 Met wederliefdes heil'ge brand.

't Papier word vol: maar mijn gedachten
 Zijn voller, die niet anders trachten
 Als om ten volft', uit 's herten grond,
 Uw naam aan d'Heemelte verheffen.
 Mijn onmacht kan niet meer bezeffen,
 En smoort de woorden in mijn mond.

Vaar wel, eerwaard' en wijze **DANKERS!**
 Snijt, is het nood; de booze kankers
 Met zwaarden wederzijds gewett:
 Of trooft de trooftelooze geesten;

Zo

Zo word uw God ontzien, gevreesd, en
Bemint, op u een kroon gezet.

God Israëls wil u bewaaren !
In lieflijk we'er, en woeste baaren ,
Zo wel in oorlog als in vre'e :
Hy wil voor u en d'uwe waaken !
Hy wil uw dienst voorspoedig maaken !
In 's grooten Tromps geboorte ste'e.

ALLOCUTIO NUPTIALIS

Ad Eundem

Ecclesiasten Brielanum fidissimum, disertissimum ,
*Cum secundis nuptiis uxorem duceret elegan-
tissimam Virginem*

ANNAM QUINA,

Celebratis Amstelodami iv. Kal. Jun. 1657.

Non esse tutò degeneri datur
Vero sodali. Degener haut ero!
Redditque consuetudo vatem.
Et scelus obticuisse laudes

Dankerfiorum nostra sibi putat
Sed blæsa, sed qua non sibi sufficit
Multo scatens errore lingua.
Assuimus, propiore nexu ,

Propemptico, sed disparibus modis ,
Est hoc decorum, vota jugalia.
Non illud incensis nocebit ,
Sed faciet superesse, rædis.

oblita

Oblita sunt jam Banchemix dolor,
 Et mæsta charæ funera conjugis,
 Quæ tota nunc intent a calo
 Nescit amore sui Goëlis

Nostros amores, altior athere
 Nostros dolores. Matris imagine
 Fulget beatæ gnatus. Offa
 Illius at placidè quiescant!

Absunt ab atro gaudia funere;
 Albis & absit nenia nuptiis!
 Exporrigo frontem labore
 Difficili vacuum: secundas

Feliciter succedere nuptias;
 Illisque non succedere tertias,
 Primis nec accedant secunda
 Omnibus opto tibi tuæque,

Quantum licebit, viribus, integri
 Dankeriorum gloria stemmatis!
 Seu illud à gratis honestum
 Nomen habet titulumque dextris,

Seu gratiarum nobilis actio
 Primis paravit nomina patribus,
 Omnes tibi devinciuntur,
 Hinc meritò tibi posse grates

Ardent benignis reddere frontibus;
 Tu gratiarum rore superfluens,
 Et grata gratis dona fundens,
 Assiduo rationis usu,

Ex abditis rerum penetrabilibus
 Confundis omnes; largius invenis,
 Parcè appetendo, gratiarum
 Innumeras species; paraste

Tot gratiosis officiis tibi
 Qui namque ab ipsis nomina gratiis
 Deducis) uxorem secundam
 Euge ! tuæque domus coronam ,

Annamque dulcem delicias tuas ,
 Quinamque fidam suppetias tuas ,
 Et plurimis donis decoram ;
 Hanc merita celebrare laude

Quinam valebunt ? non ego, cui domus
 Nilis , supellex curta , potentiam ,
 Artemque constanter negabant
 Illius ingenium indolemque

Recte canendi ; seque suo pedi
 Egrè potestas credere languida
 Audebit ; infirmamque puppim
 Respuit Oceano tuorum

Incomiorum immittere. sordido
 Quallent paratu versiculi mei.
 Dotisque vestras elevare est
 Magna modis tenuare parvis.

Præstabit ergo malle silentium ,
 Quam velle blæsis eloquiis tuas
 Fædare laudes. Erro. Quidnam
 Debile velle meum nocebit ?

Quum posse desit. fingo potentiam ,
 Absit licet. Tu suppeditas mihi
 Motus novos, ignes recentes ,
 Queis super ætherios recessus

Commixtus astris, invidiam supra ,
 A me tuarum, sed minima nota
 Præcone, laudum sublevaris.
 Desino plura loqui ! suprema

*Contaminans ne fortè minoribus
Consultus errem. Sum tibi in morâ
Quinæque. Salveto, valetto!
Deliciisque tuis profundè*

*Immergitor! nec quisquiliis meis
Offenditor! sed muneribus tuis
Perfungitor! nos delicatum
Sumimus interea liquorem,*

*Et nuptiales, optime, lacrymas
Dankers! tua Quinæ sociæ tuæ;
Sponsisque, linguis dissolutis,
Mente tamen sobriâ, precamur*

*Faustos dies, faustissima tempora,
Faustasque noctes. Eia, age! publicas
Inter tuorum applausiones,
Inter amicitiaë frequentes*

*Oblationes, inter edentium
Risus, jocos, & mellea basia
Verum favorem vero amori
Adjicias tuus orat HEIBLOCC*

Excusatio absentiaë à nuptiis.

*Si quis fortè roget: cur non venit ipse Poëta?
A me responsi quilibet illud habe:
Me premit heu! soceri dolor improvisus, adesset,
Ob socris obitum cogor abesse, vale.*

A A N

D. FRANCISCUS WYNGAARTS,
*Wanneer hy met zyn waarde Huysvrouw sich gereed
maakte om voor Bedienaar des H. Euangelij
na Oost-Indien te vertrekken.*

DE Deugt verzelt met wetenschap
Bereid sich om haar voedsaam zap

Aan

Aan 't blinde OOSTEN meê te deelen:
 Goo brant de Yver van Gods Tolk,
 Om laaff'nis voor 't getaande Volk
 Te schaffen, en haar Zeer te heelen.

Een Leeraer van het Heidendom
 Reift heen en weder, om en om,
 Om woefte Akkers te bezaajen
 Met goet en onverwelklijk Zaat,
 Tot Lichaams Heil en Zielen-baat,
 En laat haar zelf de Vruchten maajen.

Doorluchte Geest! uw' zoete tong
 Die eertijts in het Westen drong
 Aan 't hert in God-gewijde Tempels,
 Beloofte noch rijcker gaven aan
 Onwetende Ooft-Indiaan,
 En brijzelt zijn Afgoden-drempels.

De Hemel hoed' u voor gevaar
 Uw' *Wijngaart* gaat van Troffen zwaar!
 Ai! laat de Druif allengskens plukken;
 Al eer door ramp of ongemak
 Uw vlugge Frisheit krijgt een krak,
 Tot geest'lijk' afbreuk der Molukken.

Ai! laat uw' trouwe zorg doch gaan,
 (Indien gy't ooit zo hebt gedaan)
 Bewaart en hoed mijn waarde Zuster!
 En laaft s' ook met uw vruchtb're Klank,
 Soo hebben wy 't u eeuwig dank,
 En scheiden zoo veel te geruster.

Wy scheiden! toeft wat! 't is te laat!
 De HEER geleid' u waar g' ook gaat!
 En maak uw *Egz* blijde Moeder,
 En gunn' u zoet en heilig Krooft,
 Tot Godes eer en Ouders trooft.
 Dit wenscht en hoopt uw' trouwe Broeder!

E

KLAAG-

KLAGGLIED

Over het vermeerderen van het

GETAL der DOODEN

te AMSTELDAM.

O PASSI GRAVIORA! DABIT DEUS
HIS QUOQUE FINEM.

't Gehoor vereelt van aan te hooren
De droefheid onze Stad beschooren,
Verlangt na vrolijker gerucht.
De gloet staat op zijn heetst in 't midden.
Help weekelijk en hartig bidden,
In een benaauwd' en bange lucht?

Is dit het midden? waar is 't ende
Van vast-geschaakelde ellende?
Het kermen neemt de overhand.
O vuur! zo wonder van vermoogen,
Wy staan met natte scheemer-oogen
En yzen voor uw felle brand.

Die brand, daar niemand voor kan wijken.
Men staapelt opgehoopte Lijkken.
En wat men hoort, of wat men ziet,
't Is korte ziekte, of Pest, of sterven.
Een ieder moet zijn vrienden derven,
En smaaken 't bitterste verdriet.

Onschuwbaar quaat, en bitter heilig!
Wie is voor uwe smetten veilig?
Dat niet als vuur en vlammen braakt,
Dat niet en let op de vervaarde,
Maar duwtz' onwillig onder d'aarde,
En die niet schrikt, wort ook geraakt.

Hoe! zal men dan voor 't quaat niet schrikken?
Dat niet en doet, dan staadig mikken
Op quaad' en goede zonder keur;

Ma schrikt vry voor het quaad der zonden,
 Zo wort gy nooit van 't quaad verslonden,
 Waar voor gy opent uwe deur.

Vie toonde zijn vervaartheid minder
 Als JUNIUS? die zonder hinder
 By vriend, en vremd', in huys, en Kerk,
 Door 't vuur van eigen huisgenooten
 ging streeven fris en onverdrooten.
 't Geloof is kenbaar uit het werk.

Die groote man met zulke gaaven,
 Om ziekk' en stervende te laaven
 Met onvervalft en Hemels-brood,
 loeft ook voor 't barsse noodlot swichten.
 In duisterheên en zonne-lichten
 't Is alles open voor de dood.

Die vloeg eerst haar schen-zieke pooten
 alleen op jonge Burger-looten
 Gesnevelt op het nieuwe werk;
 nu rent zy dol en uitgelaaten
 door oud' en nieuwe-zijdsche straaten,
 En is den sterksten al te sterk.

Waar valt een zuil van groote daaken!
 Men kool van groote vuuren maaken.
 De krank' heeft nauwelijk gerief.
 Het gaat ontelb're buiten gissen.
 Die moeder moet haar kind'ren missen,
 De kinderen haar moeder lief.

Die vriendschap van vertrouwde vrienden,
 Die aan elkaar dit nooit verdienen,
 Neemt tegen eed en eer de wijk.
 Gezonde gruuwt voor het besmette.
 Doch die zijn rent op God kan zetten,
 Is, zonder goed en vrienden, rijk.

Die liën de brand van 's Heemels tooren
 Het werd gebluft, en, als te vooren,

Op nieuws na negent-hondert haakt,
Of ik, of gy, of hy zal 't weezen.
Het groot getal (men mach wel vreezen)
Moet uit ons werden vol gemaakt.

O Haaven-rijke Amsteldammers!
Wat steekt uw Burgerrei vol jammers;
Begeert gy aantocht? laat uw geeft
Tot God in heete liefde branden;
Dit zijn de rechte offerhanden,
Die hem behaagen allermeest.

KLAAG-LIED verandert in een REI,

Op de zelfde trant, over 't verminderen van het

G E T A L der D O O D E N

T A M S T E L D A M.

QUÆ REGIO IN TERRIS NOSTRI
NON PLENA LABORIS?

LAat nu verheuchde gorgels hooren!
Ons is een ander lot beschooren,
Niet bits, maar gunstig; en 't gerucht
Verlaat het lank bedroefde midden
Vernedert door gestadig bidden,
En draagt de tijding door de lucht,
Van hier tot aan des weerlds ende:
Hoe dat de rollen van ellende
Zijn uitgespeelt. Gods rechter hand
Betoond' aan ons haar groot vermoogen.
Hy zacht met vaaderlijke oogen
Op Amstels schrikkelijke brand.

Men zing zijn lof in alle wijken!
Wie is by hem te vergelijken?
Die onze schulden niet en ziet
Tot meerder wraak, hy eischt geen sterven
Des Zondaars, maar het zonde derven
Tot redding uit het Zielyerdriet.

L A T I N O

in en zijn naam, zijn
by mis van die is
Wes doodvergift is
van de Wereld me
gemeening duizend
Doe van alleenlijk
ij bund en bond te
En maket' omma
Op 't wt der Zee
gandloer, of om
dier vandelijke re
te niet, en een be
Wat 't gezindt Doo
der meand, een
Om d'and' in
het zacht, eslij, e
d' smiddert van
Te roemen 's
dat wt ons niet
te o'zal' om
Mer ogeroomde
Vindt sove
sich zandlijm zore
In 't bereik van
hy zow dan op
de oude wippen
En kroonen he
ster heil, en nu
de ontel quare
Dan was het al
W' waren onder
overnemend' als
Droegmanfch
Dat kon men zand
De rivier socht z
Al waken 's

zijn aart, zijn naam, zijn doen is heilig!
 y maakt ons van die spooken veilig,
 Wiens doodvergif is uitgebraakt,
 waar zy de Wereld mee vervaarden,
 hoe meenig duizent dekt de Aarde
 Daar van alleenlijk aangeraakt?

ny band en bind de hel'sche schrikken,
 n maaktz' onmachtig, om te mikken
 Op 't wit der Burgers. ô! die keur
 gaadeloos, of om de zonden
 rechtvaardiglijk te zijn verslonden,
 Of niet, om een besprengde deur.

Wu is 't getal der Dooden minder!
 Dat niemand onze lust verhinder,
 Om dankbaar in een open Kerk,
 Met ziel, en lijf, en onverdrooten,
 In 't midden van Gods Bondgenooten,
 Te roemen 's Heeren wonder werk.

Dat wy ons niet meer begaaven
 Tot afval! om ons hart te laaven
 Met ongetoomde tochten brood,
 Met Verderf zouw voor de zeegen zwichten,
 Gods aanschijn zouw op 't schoonste lichten,
 In 't bitterst van de felle Dood.

Hy zouw dan op zijn Wijnberg pooten
 By oude wijngaarts jonge looten,
 En kroonen het begonne werk
 Met heil, en nimmermeer toelaaten
 Dat onheil quam op onze Itraaten.
 Dan was het allerzwakste sterk!

Wy zaaten onder droeve daaken
 Niet kunnend' als een klaag-lied maaken.
 De koopmanschap had geen gerief;
 Dat kon men aan haar stilltand giffen.
 De rijkste moest zijn schatten missen,
 Al was hem 't leven noch zo lief.

Hoe leggen onze naaste vrienden
(Daer wy 't zo wel als zy verdienden)

Gevelt in aller menschen wijk?

Die zich wel spiegelt aan 't besmette,
Al quam de dood, God zal hem zetten
Als Koning in zijn Hemelrijk.

Dat niemand hem dan meer vertooren!
Met drek van boosheid, als te voeren.

Zoek na 't spoor der deugden haakt
Na 't recht van Weduwen en wezen,
Verandert is het dienstbaar vreezen
In vreeze die Gods kindren maakt.

En wenscht gy, blijde Amsteldammers!

Een eeuwig end van zulke jammers;

Laat oli 't maakzel van Gods geest

In welbereide lampen branden:

Hebt reine harten, zuivre handen;

Zo groeit en bloeit gy allernieest!

Vota pro perpetua incolumitate

AMSTELODAMENSIVM

Eorumque

MAGNIFICENTISSIMÆ CURIÆ

Inaugurata IV. Kal. Sext. M. D. C. LV.

Sub auspiciis

Nobilissimorum Prudentissimorumq; D. D. CONSULUM

D. JOANNIS HUIDEKOPER à Maarffveen
Equitis. D. in Maarffveen, Neerdijk, &c.

D. CORNELII de GRAAF, D. in Zuid
Poels-broek, &c.

D. JOANNIS van de POLL.

D. HENRICI SPIEGEL.

E Rigit ad superas divum caput Amstela nubés!
Et vultu graviore nitet. conscendimus arcem

Qu

uâ præiere Duces, votis ardentibus illos
 absequimur. nunc illa silent, quæ rura Quiritum
 Martia Consulibus tenuerunt iura creandis,
 hæc fingit sibi quisque domi, vobisque supremos,
 consensu concorde, cupit decernere fasces
 patrii in terris! En quatuor Iâ Virorum
 aserit aternis ingentia nomina fastis.
 Posteritas reverentur habe, quæ tempora primos
 introitus tantique dabant sollemnia facti.)
 vicina quò flagrent præcordia, bellica late
 incassum tormenta tonant; accendimur ultro,
 ipsaque majestas hodiernæ maxima pompæ
 ad miranda sui miris rapit omnia flammis.
 infima cui tribuunt humiles primordia villa
 instela dives opum! populo dare iura petenti
 inspicis ordine bonis, inceptaque sanctè
 fulmina divino subsint sacrata favori!
 equalia non Phæbi tripodes, fudère petantur
 tribus augustis oracula diva! nec enses
 nec flammæ, velut ante, nova grassentur in arce!
 implicitatis amor, virtus, & nascia falsi
 rifica fides firmo maneat in fœdere! nunquam
 uoâ crevit concorde manu discordibus ausis
 orruat; Amsteliis statio bene fida carinis
 hic sinus & jucunda Pharos quærentibus esto!
 castus, bella, nefas, pereat, reprimantur, & absit!
 t quas Menso precis quæ vota Prœliis egit,
 tos eadem leti facimus; quæ floruit armis,
 loreat hæc jam pace magis Respublica! tuti
 mercator civisque sua sub vite quiescant!
 lorentemque diu videat gens libera libram!
 itque sub ætheria veteri nova Curia curâ!

Op de uitgelezen Wercken

Van de voortreffelijke Godsgelcerde

D. THOMAS GATAKER.

DE kooi, waar in de tamme schaapen
 Van Gods Zoon onbekommert slaapen,

E 4

Van

Van helsche Draaken ondermijnt,
 Bespriet door zo veel hinderlaagen,
 Staat vast, en zal dit merk staâg draagen,
 Dat nimmermeer daar uit verdwijnt;

Wat voor een merk? niet van vermoogen,
 Of aanzien in der Menschen oogen,
 Van veelheid, waar op *Rome* past,
 Niet van een ingebeelde ouwtheid,
 Waar door der *Tegen-Christen* stouwtheid
 By naa tot aan de wolken waft;

Maar van een onvervalschte Leere,
 Die God van alles geeft zijn eere,
 Den Mensch verkleinend' allermeest:
 Laat, al wat komen wil, haar quellen,
 Ja zelfs de poorten van de Helle,
 Of *Babels* dolle Hooren-beeft;

Z' is onbeweeglijk, als de bergen
 Van *Zion* die de rotzen tergen
 Met haare vastheid: en het woord
 Heeft en geeft d' *Opper-schaapenhoeder*,
 Des *Menschen Zoon* onz' ouwtste Broeder
 Houwt nacht en dagwacht aan haar poort:

Hy stoot uit in zijn Oegst veel schaaren
 Van *Onder-herders* en *Leeraaren*,
 Die hy zo rijkelyk voorziet,
 Dees met eentong vol vuur en yver!
 En van die maakt hy een verdrijver
 Des *Wolfs*, die 't lamm'ren bloed vergiet;

Van and're maakt hy wisse slichters
 Met leer en leven, en verlichters
 Der duisterheên in d'heil'ge blaân;
 En and're maakt hy tot uitbreiders
 Van hooge stoffen, arbeiders!
 Met wonderheeden aangedaan.

Niet is'er van all het genoemde,
 Waar van men *Gatbaker* niet roemde,

Die

Die *Thomas*, Jesu lieveling!
 Die *Gathaker*, die op Gods akker
 Zijn pond niet heeft verbergt maar wakker
 Besteed heeft, daar toe hy 't ontving.

Die Zoon des donders! die gezongen
 Heeft, op zijn Engels, met een tonge
 Der Eng'len, brandende gemaakt
 Door 's heil'gen altaars gloende koole:
 Zijn brein 't geoorlofde verhoolen
 Heeft, zo veel doenlijk was, genaakt.

Hoe gaat hy openhartig weiden!
 In groene vette klaaverweiden,
 Ontleedende van stuk tot stuk
 Zijn' onderwerpselen, zo heerlijk!
 Den lezer maakende begeerlijk,
 Om te genieten dit geluk,

Van met het pitt zich te verzaaden
 Verhoolen in zijn schrand'reblaaden.
 Maak *Engeland*! dat dit geschied,
 (Zoo by u zulke mannen meer zijn,
 Die zijns gelijk in deugd en leer zijn)
 Misgunn ons haare schriften niet!

Niet wert gezeit, of 't is te vooren
 Wel meer gehoord: maar 't schijnt beschooren,
 En in 't byzonder toegevoecht
 Aan alle *Britsche* Godgeleerde,
 Dat God haar met een pen vereerde,
 Die ons van nieuws op zeer vernoegt.

Al is en dit en dat van and're
 Zeer wel verhandelt, zy verand'ren
 Het zelfde, met een eng'le stijl;
 Hier leit iet zeltzaams in begraven!
 Veel wonders komt ons van haar schaaven,
 En van haar uitgekipte vijl.

Dit boek zal geensins 't slechste wesen!
 Indien gy 't leezer! komt te leezen,
 Herkautwt het en beleeft het vroom;
 Gy zult bevinden (na mijn giffen)
 Dat g' in uw' oogmerk niet zult missen;
 Beproeft het aan de rechte stroom;

Entoetft het aan Gods heil'ge lett'ren;
 Verwerpt het voor een werk der kett'ren;
 Indien 't die proef niet uit kan staan;
 Is 't onvervalscht en zonder smetten?
 Ai! wilt het in uw hartkas zetten!
 Daar 't van geen schieters kan vergaan.

*Generosa & erudita Juventuti Amstelodamensi,
 Cum*

JOHANNES DU PIRE

Post feliciter habitam

DE MAGNETÉ

Disputationem, ad Academiam Groninganam
 se conferret.

*S*pes patrii non ima soli! cui terra, salumque,
 Et quacunque aliis non parvere patent:
 In via namque tibi nulla est via, si modò dextris
 Alitibus finem quo tueare petis;
 Cui super ætherios animæ vigilante recessus,
 Empyreosque intra cui licet ire locos;
 Cui dedit admiranda sui, viresque remotas,
 Abdita natura conspicienda Deus;
 Fas mihi sit tibi vera loqui, sed crede loquenti,
 Sunt hæc fortuna non mala signa tua:
 Erigitur supra vulgum caput, illud in umbris
 Et tenebris vitam transfigit usque suam;
 Tu longè majora sapiis! socordia plebi
 Obvia propositum ne remoretur iter!
 Informat a tibi curis trivialibus est mens;
 Principium veræ nobilitatis habes!

Non

*Non loca tum peregrina statim, custode remoto,
 Cur visenda foras ingrediaris erit.
 Præbet & hîc distenta domi sapientia lacte
 Ubera deliciis haut caritura suis.
 Doctores Morus, Rufius, Senguerdius hîcce
 Klenkius & sophiæ sceptrâ Bixus habent!
 Quorum ope, felici poterit fundamine jacto
 Ex voto propriis cur sibus ire ratis.
 Stamina tum studii poterunt ubicunque locorum
 Contexti: studiis anchora sacra tuis!
 O nimium felix! Piriò præeunte sequaris;
 Non te non illum tale sefellit opus:
 Qui post egregiè primordia structa Lycei
 Principibus patrii nomina prima dedit.
 In cathedra secuit vix apparentia nuper
 Punctula & in partes mille secandu sui.
 Nunc vires Magnetis agit, ferrumque movendo
 Occultam per vim, dum trahit, esse negat.
 His operis, operante Deo, feliciter actis,
 In Groningana se dabit arva Scholæ.
 Artibus & studiis utinam gravis inde revertat!
 Magne Deus votis annue; quæso, meis!
 Sic tibi, sic sibi, sic alii superesse valebit,
 Alta que fluctu vagis puppibus esse pharos.*

'T HART OP DE TONG,

Ter Bruiloft van

D. JOANNES FABRICIUS,

Bedienaar des H. Euangeliums tot NIEKERK,

Ende

CATHARINA FELBIER,

Gehouden 't Amsteldam den 18. van Zoomermaand, 1658.

W At zal 't Latijn of Hollands weezen?
 Waar meed' ik luchtig opgerezen
 Mijn zinnen vier, of alle vijf,
 Of zijn 'er meer? laat vrolijk speelen,
 En van haar schaarsheid meededeelen;
 Behoudens eer, en goed, en lijf.

't Is

't Is gans onnoodig zulx te vraagen.
 De Bruigom heeft zijn welbehaagen
 Zo wel in 't Rooms, als Nederlands.
 Schaff op van beids! wat kan het schaaden?
 Gezooden Duits, Latijn gebraden.
 Zijn best te doen was nooit veel schands.

O gy! die met geleerde zwieren
 Wel eer hebt aardig kunnen cieren,
 Zo onverbeeterlijk, zo hecht,
 Het hoeft van zo veel kuifche Bruiden;
 Ai! wilt mijn will niet quaalijk duiden!
 Terwijl ik ook een Kransje vlecht,

Voor u, en voor uw uitverkooren;
 (Het quetz' geen keurelijke ooren!)
 Een kransfelijn, doch zonder kunst,
 En nochtans van gediensfigheeden,
 Van onderlingetrouw, en vrede,
 Doorboort met broederlijke gunst.

* De naam van een Dorp daar hy eerst gestaan heeft.
 En daar ik 't alles in moet sluiten:
 Het was in 't eerst wel *Strant-daar-buiten*;
 Maar nu is 't in de *Nieuwe Kerk*,
 Van daar naar *Niekerk*, om te drinken
 Een *Bier* dat wel van naam zouw stinken,
 En *Fell*, en bitter is, en sterk;

Doch in der daad u niet zal zeer doen;
 En proeft gy 't eens, gy zult het meer doen:
 't Is in de naam alleen maar *Fell*,
 Van geur en smaak is 't veel bequaamer,
 En om haar deugden aangenaamer,
 En van gedaante wonder wel.

De toenaam *Fell*, de voornaam *Helder*!
 Verbergt het in uw beste kelder;
 't Zal beeter, als de bruiloft wijn,
 Uw lijf, en ziel, en geeft maaken,

En

En op uw tong als Nectar smaaken,
En altijd zoet en lieflijk zijn.

Hoe zouwt gy dan dit *Bier* niet meugen?
Al dronkt g'er van met groote teugen,
Gy werd het nimmer zat noch wars;
Verzorgt het wel, 't zal niet verzuuren,
En wel te *Niekerk* moogen duuren,
En blijven lange jaaren vars.

Tot dat het vat is afgeloopen.
Dit staat my nevens u te hoopen;
Dit wenscht een ider die ter feest
Geroepen is, en aangekomen.
Mijn zanglust zal ik moeten toomen:
Zy schoeit op al te laage leeft;

De uwe schoeit op zo veel hooger!
Hoe dat ik meerder zing, hoe drooger
Mijn aaders worden. Ai! noch wat!
Ik kan niet meer; 'k heb uitgezongen;
En 't geen gy hier ziet, komt gedrongen
Uit een verstaaft en leedig vat.

Ik zal u dan niet meer verveelen,
Terwijl ik zo wat neur en queele
Aan uw verheugde bruilofts dis,
Krijgt gy 't na wensch, en lust, en wille;
En speelt fris op: *Beatus ille*,
Qui procul à negotiis!

I D E M E I D E M.

Ergone fluxus arteria mee
Prorsus quiescent? alloquiis modò.
Vernaculis te detinendo;
Nilque tibi superest Latini?

Absit!

*Absit! Latino talia munera
Negare civi! FABRICIUS mens
Sublimius quid quam Latinos
Versiculos bene promerebit.*

*Non hoc negarent SLOOTIUS, aut tuus
NICASIUS, vel MIDLUMIUS tuus.
Quæ non habentur, non dabuntur.
Respice pauperiem mearum,*

*Sed non iniquo lumine, virium.
Cum blasus albis anser oloribus
Interstrepo, noli legendo
Ingenii tenuis calorem*

*Vocare frigus; frigida sunt mea,
Sed propriis haut absque caloribus,
Intrinsicus quos ipse novi,
Exterius minimè videndos.*

*Inauspicato tu sine frigore,
Algoris expers, frigora pristina,
Quæ nesciebas, nunc amoris
Fortiter igne novo repellis:*

*Hic sub favillâ delituit diu,
Inclusus atris nubibus antea,
Carbonis instar destituti
Vivifico, miserum! calore*

*Ardentius jam prodit, & omnibus
Sese videndum præbet; in intimis
Præcordiis flammam ciendo
FELBIRIÆ gelidos fugavit*

*Dextrè meatus. Quantula primitus
Scintilla tantos crevit in exitus?
Obstaculis ruptis, & omni
Quæ difficile remoto,*

Ignem

Ignem tuum tu FELBIRIÆ tuæ,
 Conjungis igni, qui duo simplicem
 Liquent in ignem duplicato
 Igne alio melius calentem.

Sed quid calori totus adhæreo?
 Hoc inde forsân! quod gelidi satis
 Quæ præterivit bruma nobis
 Atque hodierna parârit æstas:

Hinc totus orbis, tu, tuæ, ego, mea,
 Omnes Calorem viribus omnibus
 Desideramus. Nunquid erro?
 Sponse calens! placido calori

Patrocians & desficiens gelu?
 Quinimo nobis non potes obloqui;
 Cum totus incensus calori,
 Frigore postposito, litâris.

Vacationum sed satis! ad Scholam
 Me confero cum discipulis meis,
 Qui te per omnes, ecce! casus
 Et numeros variare possunt.

FABRICIUS quam postulat impetrat,
 FABRICII qua nomen amabitur.
 FABRICIO faustum precamur,
 FABRICIUM resonante lingua!

Felix FABRICI! conjuge blandula,
 FABRICIO qua conjuge nititur.
 FABRICII fratres amantor!
 Nomen amabo FABRICIORUM;

FABRICIIS quum plurima debeam,
 Ne ledat ullus FABRICIOS meos!
 FABRICII! en dextram fidemque!
 FABRICIIS nequeo carere!

Sed

*Sed tu vir es, qui non variabilis
Audis: quid ergo te variabilem
Feci? Ethicè quod non decorum,
Grammaticè fieri licebat.*

*Sic nuptias mutavimus in Scholis!
Quidnam videtur Sponse! tibi placet?
Placere respondes tacendo.
Colligo vasa, tibi, tuæque*

*Numen Triunum propitium precans!
Ex corde quod sperabo medullitus
JACOBUS HEIBLOEQ in secundis
Temporibus dubiisque vester*

Ex affe.

B E S L U I T.

Toon: *Repicavan!*

BRuiloft gasten!
Die op dit blijde feest
Met my zo lustig zijt onthaalt geweest; met my zo &c.
'k Wensch dat mijn uiterste woorden doorboorden
Uw ooren, doch uw zielen allermeest; uw ooren doch
uw &c.

Wat kan 't baaten?
Als maar, in dit bedrijf,
Met spijs alleen verzaadigt is het lijf; met spijs &c.
En drank, waar meede gy heeden uw leeden
Gebruikt hebt tot een vrolijk tijdverdrijf; gebruikt hebt
tot &c.

Ziet wat hooger!
En laat dit Bruiloftmaal,
(Na Canaans profijtelijke taal) na Canaans &c.
Uw lijf en ziel, ja die beide, geleiden
Met uw gedachten, na Gods opperzaal; met uw ge-
dachten, &c.

D aar

Daar de Bruigom

Der zielen is een Lam,

Dat, ons ten besten, in de weereld quam; dat ons ten
besten, &c.

Dat tot zijn Bruid heeft genoomen de vroomme,

Die Leeuw uit Juda's koninklijke stam!

Die Leeuw, uit Juda's, &c.

Aan

FRANCOIS FELBIER

De oudste.

O Felbier! die uw krooft en allerjongste pand,
Met een die haar bemind, en ik wel ken, laat vaarē
Uit haar geboorteplaats, tot in een ander land; (ren
De hemel kan haar daar, zo wel als hier, bewaaren,
En haar na lijf en ziel welvaarend' altijd spaaren.

En schoon z', in plaats van u, een andre hoeder kiest,
En van u Vrouw, en Broers, en Zuster af moet scheiden,
Indien zy God maar houwd, zy niet met al verliest,
Die zal, zo nu, zo dan, uw kinders alle beide
Tot u, door Englen dienst, voorspoedelijk geleiden!

ANTONIO PLANCIO

Olim Collaet meo suo Charissimo,

Theses Miscellaneas defensuro in Acad. Lugd.
Batavâ.

EN tibi de mediis metrum triviale tenebris;

Haut è longinquo nobilis aura fluit.

Scilicet est propius, quod me tibi, te mihi vinclo

Cominus adstrictum proximiove facit.

Non ignotâ loquor: tacitis adolevimus annis;

Usus amicitia strictiv inde venit.

Miscuimus teneros gemitus etate tenellâ,

Cum tibi qua nutrix, hæc mihi mater erat.

F

Quæ

*Quæ jam cordati facimus, præfaga futuri
 In cunis olim signa caloris erant.
 Ergo etiam (quis credat) habent præludia cuna.
 Et nihil incassum, quod fuit ante, fuit.
 Sic datur indicium renovati fœderis; illud,
 Non alia nobis conditione placet.
 Quod facis, id feci, conscendes pulpita, quondam
 In, responsa, quibus quali acunque dedi.
 Carpe triumphalem sub fausto sydere laurum,
 Quam tibi, pro meritis, inçlyta Leida parat.
 Hoc facias! si te moveant exempla tuorum,
 Pro quibus & vitam sæcula nostra darent.
 Acciperes fors an meliora: sed audio signum!
 Et nos officii garrula turba monet,*

Op de dood van mijn beminde Vader

BERNARDUS HEIBLOCCQ.

MYn Waarde Vaader! die my, nevens God, het
leeven

(Waar van gy, tot ons leet, berooft zijt) hebt gegeven!

Ontfang mijn zuchten, die ik met de penne schrijf!

Uw liefde 't mywaarts en uw vaaderlijke zorgen

Verbieden dat ik u deez laatste plicht zal borgen

En, 't geen ik and're deed, aan u nu schuldig blijf.

En, gaf ik van mijn rouw niet 't allergrootste teeken,

Nu ik uw doorkift zie, de steenen zouwden spreeken.

Terwijl ik schrijf, 't papier wert van de traanen nat.

Lijkzangen die ik zong voor vremde raakten 't harte

Eertijds van buiten, maar deez innerlijke smarte

Doorwond het, nademaal 't nooit beeter treurstoff

(had.

Treurt oogen! spaart geen vocht, wekt die 't zien, tot

medoogen,

(gen

Op dat z' ook schreyen, op mijn Vaders wang en oo-

En 't aangezicht waar in de deucht zo helder blonk.

Daar leidt hy spraakeloos! die my de spraak medeelde

Met tweederleye tong, 't welk nimmer hem verveelde!

Die, wat hy had ~~den~~ wijs aan my uit liefde schonk.

Geen

geen moeite ontziende voor mijn Zusters en Broeders
 Al was't met zweet vermengt, een heul en troost mijns
 Moeders,

Een opgerichte baak, voor 't gantsche huisgezinn,
 Van vroomheit, die zijn ziel had door en door bezeetē,
 Die om geen werelden wouw quetzen zijn geweten,
 Verachter van bedroch en van een vuil gewinn.

Oprecht *Nathanael* van binnen en van buiten.
 In daar ik 't met een woord zal alles in besluiten,
 Zich zelf altoos gelijk in voor en tegenspoet,
 In voorspoet dankbaar en in tegenspoet geduldig, (dig,
 Meer gaarn aan ider een en trouw en vriendschap schul-
 Die hy nooit schuldig bleef, onlastend zijn gemoet.

Wie it iemand: 't past u niet uw Vaader zo te prijzen,
 Verdient hy deeze lof? laat andre 't hem bewijzen!

Die weete, dat dit is zijn nagelaaten kroon,
 Die niemand die hem ken ooit van het hoofd zal roovē,
 Zijn groene lauweren die nimmermeer verdooven,
 En 't spoor des denigds voor my zijn eerstgebooren

(Zoon.

Hebb meenigmaal, na d'aart van dichters en Poëten,
 De loff van deez en geen veel ruimer uitgemeeten,
 Als wel verdient was; maar hoe hoog ik hier ook
 Renn',

Is nochal veel te laag! veel beter dan te zwijgen,
 Als hier een groote reex van loff aan een te rijgen,
 Best denk ik wie hy is, en ik gebleven ben.

Hy reisde na zijn kind, als hy van hier gehaalt wiert,
 In van hem met der haast de schuld van vlees betaalt
 Wiert,

By hem niet onvoorziens, hy stierf doch alle dach.
 Ooit heeft de doot verrascht een die zich wel bereide.
 Hy schreit niet na zijn doot, die hier oprecht beschreide
 Zijn zonden. Daar is vreugd, daar eerst was zulk be-

(klach.

Hy doet een groote winst, schoon dat wy hem verliezē
 Al was hy noch by ons, hy kon niet beeters kiezen,

F 2

Schoon

Schoon hy hier hinkend met zijn een been ging na
In 't nieuw Jerufalem daar gaat hy rechte gangen! (gra
Wie zouw niet na die stant en zaaligheid verlangen?
Verlaattend om dat schoon hier aller zonden draf.

Wy blyven vaaderlooz', en mann-loos onze moeder
God is der weezen God, den Weeduwen een hoeder
Indien z'op hem alleen haar hert en oogen slaan.
W'erkennen hem voor d'hoogst, en voor onz laagst
Vaader!

O! dat hy met zijn Geest en zegeninge naader'
Tot ons zijn kindren, 't moet ô God, alzo geschien

epitaphion ejusdem,

*Postquam dextro pede claudicans, in ipso aggere pagi
Breukelen vix navim egressus, subitâ morte,
expirasset, 12. Augusti, 1661.*

Qui rectè gradibus non rectis ibat, ad alta
Hinc abiens recto transit astra pede!
Fiebat moriens qui vivens non erat; aula
Munda Dei, claudi nil mutilivo capit.
Unde, roget quisquam, tibi constat ad astra vocatum?
Namque Dei moriens non tibi signa dedit.
Ajo patrem vixisse Deo! neque contigit ut sit,
Cui bene vita fuit, mors inopina malè.

Bruiloftvaarzen voor mijn E. schoonvader

HENRIK ZEEGERSZ. VAN DE KAMM
Trouwende met

HERMINA VAN ECHTEN,

Den 6. Martii, 1657, t' Amsteldam.

Heeft ooit mijn zwaaneschacht in dichtkunst op zijn
maat
Gelevert blijde stof aan graage bruiloftgaften;
Of heeftz' ooit aangedaan met treurig rouwgewaad
Gesmolten in een beek van traanen, dat haar paste,
Als haar der vrienden dood ontijdelijk verraste.

Nu

Nu is het tijdelijk na tijds gelegenheid,
 'e storten 's harten grond op leedige papieren,
 Hier werd geen droevig Lijk erbarmelijk beschreid;
 Maar bruiloft uit geschreeuwt: dat speurtmen aan het
 zwieren

Van menschen door elkaar, die dese trouwdag vieren.

Hier dient wel iet gemaakt maar wat ik maaken zal,
 Of schrijven weet ik niet; ik moet het noch bedenken.
 Hoe dus? gy hebt wel eer uw vrienden te geval,
 En die u niet bestaan, alleen op 't minste wenken
 Geoffert rijmery, en dood en trouwgeschenken.

Indien gy 't nu niet doet, zo zult gy niet ontgaan
 De naam van achteloos, en 't strekt u tot een schennis
 Van vriendschap; zeekerlijk begin maar, 't zal wel
 gaan,

Licht beeter als gy meent; misschien wat in de penn is:
 't Is vriendschap om en om, geen aangewaaide kennis.

Dat 's gang! En waarom niet? een reedelijk beginn
 Beloofst een spoedig end. Ik voel my inwaart dringen
 Tot plichten van een zoon, en kinderlijke minn.
 De vingers hollen al: ik kanze niet bedwingen.
 Wil't niet met zeggen gaan, het mach dan gaan met
 zingen,

AAN DE

E. BRUIDEGOM,

T O O N:

Hoe! werkt gy niet Lewerk?

Doorluchte Bruydegom!
 Vol ongemeene deughden;
 Wie zouw nu weezen stom?
 O Schenker van de vreugden!
 De blijde Bruiloft zaalen
 Die dreunen van 't geluit.
 De blijdschap heeft geen paalen,
 Waar in men haar besluit.

F 3

Uw

Uw lekkre spijs en drank
 Genuttigt en gedronken
 Verdienen dubble dank ;
 Gy hebt ons die geschonken :
 De lichamen en geesten
 Zijn daar door zeer verheugt.
 Dit is een feest der feesten !
 De grijsheid voeld een jeugd.

't Is nu de derde keer
 Dat gy in echt vergaarde.
 Van God is ons begeer ,
 Die u zo wel bewaarde ;
 Dat hy uw zaak wil rechten ,
 Indien gy komt in ramp ;
 Nu gy echt met *van Echten* ,
 Zy kampt met *van de Kamp*.

Aan de E. BRUID.

Toon: *ô Kerfnacht* , &c.

Hoe gaan de sterffelijke dingen
 Vermengelt met veranderingen ?
 Onzeeker, altijd onvolmaakt :
 Wat staat een mensch niet te verwachten ?
 Of welvaart, of bedroefde nachten ,
 Al eer hy tot zijn sterfdag raakt.

God spaart den een tot grijze jaaren ,
 En laat hem twee of driemaal paaren :
 Maar dien, door 't staale Gods besluit ,
 Een vroege sterftijd is beschooren ,
 Al is hy naauwelijx gebooren ,
 Hy werd de dood een graage buit.

Indien zich iemand hier verwondert ,
 Waar toe van sterven dus gedondert ?
 Daar niet als blijdschap word begeert.
 Dien zeg ik, dat het overdenken

Des

Des doods geen vreugden ooit zal krenken,
Als 't vleesch de geest niet overheert.

Roemwaarde Bruid! op nieuw gezeeten
By hem die wy een Vaader heeten;
Dat 's Heemels gunst u beide kroon!
Ik Beveel u in de hand des Heeren.
Ik Zal u voor derde Moeder eeren;
Ontfangt my voor een derde Zoon!

Lof van het Huis te

M A N P A D T.

T O O N: ô Heilig zaalig &c.

O *Manpad!* uitterlijk in 't oog
Meer waardig innerlijk gepreezen;
De naam klinkt verr en wijd en hoog
Van 't huis in schoonheid uitgelezen.

Voor zulke geevels wijken zelf
De plaatzen van bekende buuren:
De toppen reiken aan 't gewelf
Des Heemels, die de nijd verduuren.

O binne-zaalen! hecht gebouwt
En hoog, en breed, en lang, en deftigh,
Van harde steen en duurzaam hout,
Hoe valt mijn zucht tot u zoo heftigh?

Dat 's licht gerâan: 't aanzienlijk hoofd
Van 't Huis en Hof en groene Velden
Mijn zinnen en begrip verdooft,
Als ik maar van zijn naam wil melden.

En noch wat: hier verslijt ik meeft
De leege tijd en oorlofs daagen,
In ademschepping van mijn geest,
Die my noch al te kort behaagen.

F 4

Ver-

Verwiffelt voor de zwarte rouw
Een bly gelaat, verheëve daaken!
Want onder u, een tweede vrouw
Zal *van de Kamp* en u vermaaken.

B E S L U I T.

T O O N: *ô Schoonste personagie.*

Zouw 't ook ontijdig weezen?
Indien wy van de lof des Echts ict zongen;
O neen! zy diend gepreezen
Met mond, en hert, en uitgelaate tongen:
O echte staat! al die u haat,
Is jammerlijk 't spoor byster
Nooit heet, of warrem: wat is een vryer arrem
Zonder vryfter?

Vaar wel voor 't allerleste;
Vereende twee! wy sullen u begeeven;
Wy wenschen u het beste,
Dat ooit een mensch, en in en na dit leeven,
Van God ontging, dit is een ding
Dat niemand kan bekoomen,
Als die in vrede der deugden spoor betreeden
Met de vroomme.

In Anatomiam Corporis humani feliciter conscriptam

à

D. PAULO BARBETTE,
Medico Amstelodamensi expertissimo.

D*iffugiunt umbra tenebris abeuntibus; error
Noxaque victori terga dedere suo!
Strata jacent passim, nec habent sibi tuta locorum
Dogmata quae nocti praposuere diem.
Barbetteo praebente facem concedimus ultro
Vix alia scindi corpora posse manu!*

Vivi-

Phrenesimaret nobis
Eorum cuius laboris
Mentis motus de peccatis
Nobis; intervat na
Sera in obscuris homina
Speremus apices sciam
Et curis hinc ut que de
Ut colorem videant
Lapporis externe facie
Interiora sciam ut
Hic acume sicut mone
Quid casti aut noit
De jure, & certe, in
Indice merendo con
Leta (sui sigla laci)
Singulari, voluere
Singulari quib' fuce
Sanguinem in
Fibras anipato
Uvere, ne canf
Sulcet huc veit
Barbetteo m
Gruiter glido m
Immeris panti
Vn sibi: sed mor bi
Gloria dent exat
Sic medicis abe tu
Cherwyni fur

Voor de
MARTEN
Ridder, Luit
Voor 't Vaude
Atque se
Tutor p
Voor de Z
Luitwik b

Vivimus immemores nostri. Formosa cuique
 Externi vultus lubrica forma placet.
 Mortales mortale petunt. Pejora tuemur
 Mordicus; interius nobiliora latent!
 Haeret in obscuris humana cupido! recusans
 Supremos apices scandere serpit humi.
 Sat vitis huc usque datum est. Sublimia fecit
 Ut caelum videant lumina nostra Deus.
 Corporis externi faciem cognosse scientum est;
 Interiora sciens ulteriora sapit!
 Hic animæ sedes mentis locus, unde voluntas
 Quid velit aut nolit sciscere jussa petit.
 Cor, jecur, & venæ, renes, splen, pulmo, cerebrum
 Ordine mirando condita quæque jacent.
 Extæ suis digesta locis, famulantia toti
 Singula, quod minimo deficiente perit.
 Singula quid faciant, quando, cur, quomodo, gyrum
 Sanguineum doctis asseruisse modis;
 Febribus antidotos varias monstrasse, secundo
 Urere, ne causæ sint alimenta mala;
 Scilicet hæc vivis depicta coloribus orbi
 Barbettus mirâ dexteritate dedit!
 Gnaviter assiduo noctesque diesque labori
 Immoriens punctum pervigil omne tulit.
 Non sibi: sed morbis pellendis vivere tanti
 Gloria duntaxat creditur esse viri.
 Sic medicis alter poterit prodesse Machdon,
 Chirurgis fieri commodus ille labor.

T O M B E

Voor den Manhaftigen onvertzaagden
MARTEN HARPERTSZ. TROMP

Ridder, Luitenant Admiraal van Holland, &c.

Voor 't Vaaderland gesnevelt den 10. Aug. 1653.

Atqui sciebat quæ sibi barbarus
 Tortor pararet!

V Ermoorde Zeeheld, ach! hoe duister
 Een wolk benevelt ons deluister

F 5

Van

Van uwe deugden? die zoo trouw
 Aan al de wereld zijn gebleeken.
 Die doodwond schent onz' zeegeteeken,
 En kleet het Vaderland in rouw.

Daar leit die grijze bloem verflaagen!
 Geknott in 't rijpste van zijn daagen,
 En van zijn heldre glants berooft.
 O dapperheids vermaarde Zoonen!
 Met hem valt een der braafste kroonen
 Van Nederlands verwarde Hoofd.

Zijn helden-aart, van jongs begonnen
 Door vuur en haagel der kanonnen,
 Beloofde uit een teerig kleed
 Romeinsch' en Grieksche Oorlogs-daaden!
 Geen moeite kon zijn moed verzaaden,
 Hoe zeer het ook de afgunft speet.

Gevreest, en minzaam, en rechtschapen,
 Een Krijgsman in en uit het wapen,
 In 't zilte golven-veld gevoet,
 Nooit ongeroemt, nooit ongelastert,
 Van d'ouwe vroomheid onverbastert,
 De zelfd' in voor en tegenspoed.

O adder-tongen! die zijn handel
 En nimmermeer gekreukte wandel
 Wel eer beklad hebt, zonder schijn,
 Nu hebt g'uw hoop en wensch genooten.
 Al leevend wierd hy dood geschooten.
 Gy trokt met *Olivier* een lijn.

Zijn ziel te êel om zulke beesten
 Meer goet te doen, verzelt de geesten
 Van *Nassauw*, *Heemskerk*, en de *Haan*,
 En *Hein*, en *Gaahn*, strijdb're Helden!
 Wiens lof de vlugge Faam zal melden,
 Tot dat de wereld zal vergaan.

Het

Het hoofd ontzielt, verbaasde leden,
 Een Oorlog midden in de Vreede,
 En alles wonder over hoop,
 Onzeek're uitkomst, doen ons zuchten
 Na 't einde van veel ongenuchten,
 En eendrachts lank gewenschte knoop.

O *Tromp*! gy wierd van ons gezonden,
 Om dat zich niemand speent van zonden,
 Juist op een zondag, laas! die wy
 Recht in een zondendag verruilen.
 Dies mach nu 't gantsche Land wel huilen,
 En maaken zich van zonden vry.

Als God een Land of Stad wil plaagen,
 Dan neemt hy van haar zulke schraagen,
 Waar op zy moedig en geruft
 Haar zorgen pleegden neêr te leggen.
 Wie zal ons 't einde kunnen zeggen
 Van deeze brand? noch niet gebluft!

Wy zullen uwe heldenstukken
 Nooit uit onz' harten laten rukken,
 En danken u, ô *Bestevaâr*!
 Voor trouw en zorg van twintig jaaren;
 Indien den Heemel u te spaaren
 Beslooten had, ai! was dat waar!

Dan zouw die nieuwe *Schuim-gemeente*,
 Die treed op *Stuarts* dorr gebeente,,
 Niet juichen om die schelle *Tromp*!
 Die all haar kogl'en wit geweest is,
 En van zijn volk lief en gevreeft is,
 Nu laas! een ademlooze romp!

GRAF-SCHRIFT.

Die opgewiegt in 't Schip van laag tot hoogst quam
 stappen,
 Vol minnelijk ontzach, en wijsheid ongehoort,
 Liet

Liet voor't ontstelde Land zijn harte-bloed aftappen,
Gevoordert in zijn wieg, en grijs daar in gesmoort.

Op zijn Waapentuig.

D It is de yz're wet! dit zijn de staale reegels!
Waar na, op T R O M P s gespeel, gedwongen
zijn ten dans
Het Mahomets gebroed, en bittere Spek Jans,
En Kromwel's Konings Beul, met zijn gezwooren
vleegels;
Indien hy door de dood ons niet en was ontsnapt,
Hy hadd' haar staarten tot het stuitbeen afgekapt.

EXIMIO THEOLOGO

D. HADRIANO VISSCHERO V. D. M.

In Nieuwen-Nijedorp,

*Cum Christianorum Pascha Christiano
orbi communicaret.*

E ffera dum dubiis agitantur bella triumphis,
Vanaque victoris nomina victus habet.

** Carr- (Error in ambiguo est, ait hic cecidisse, * sed alter
lum Reg. Judicat Arctoum non cecidisse ducem.
Succ. An- Tu nostrum superesse doces regemque ducemque;
no 1656. Scilicet hoc solo vindice tutus salus!*

*Vivit, & est v. sus Galilaus fratribus in quem
Mortis & inferni nil potuere fores.*

*Vita mori poterat; nequiebat morte tenevi,
Qui nostra morti vita futurus erat.*

*Vi propria vita dissolvit abenea mortis
Vincula, non alius dissoluenda modis,*

*(Luminibus jam crede tuis, incredule Thoma!
Conspicuis scelus est non habuisse fidem.)*

*Candide Piscator! dum piscatoribus adstas,
Et juvat incolumen corde videre Deum;
Dum de praeteritis praesentia conficis, & nos*

Omni-

*Omnibus attonitis ad tua sacra vocas ;
 Sacra resurgentis referentia tempus Iesu ,
 Quo sine nos miseros horrida fata manent .
 Dum facis & scribis praeclara , redarguis hostes
 Et de peccati viscera labe secas ;
 Nos rapis , & rapies in tot miranda nepotes ,
 Si videant mentis pignora rara tuae ;
 Ingenii monumenta tui ! sublimia dona ,
 Quae tu (quae totus suspicit orbis) habes .
 Utque tibi nobisque tuis tua festa parâris ,
 Praeparet in caelo sic tibi festa Deus !*

Op het

PAASCH, KERS, en PINXTER-FEEST

Van de zelfde.

V Erminkte, kreupele, gequetste, blinde, doove,
 Ellendig, en benauwd, verflaagen, zonder gelt,
 Omzwervend buiten 's lands, van ider een verschooven,
 Verleegen, hulpeloos, en nimmer ongequet !
 Ontbreekt het u om laag, heft ziel en hart na booven !

De Weereld uitgenoot verzuimt bequaame tijden
 En Feesten kostelijk van *Visscher* aangerecht :
 Komt gy dan onbeschroomt ! al steekt g' in bitter lijdên ;
 De Meesters koomen niet ; het is dan voor de knecht .
 Het einde van uw druk is eindeloos verblijden .

Hier houdt men open hof, de deur is nooit geflooten,
 Treed in de binne-zaal ! koopt melk en wijn om niet !
 De spijs is opgedist, de kelk wort uitgegooten ,
 Als maar het nuttigen behoorelijk geschiet .
 Het allerkleinste klein beschaamt de grootste grooten .

Indien de dood u knelt, gy wort op nieuws gebooren
 Op *Gods* geboorte-feest . Of daalt gy in het graf .
 Het *Paasch*-feest is bereid, en laat haar blijdschap hoo-
 ren ,

En

En raad u op te staan uit aller zonden draf.
Of hebt gy met de twaalf, uw hoop en troost verloor-
ren?

Het hooge *Pinxter-feeft* verschaft u het beloofde
Den Trooster! die voor heen was zeker toegezeid.
En als gy zonder schaamt ontdekt hebt uwe hoofden
In deze Feeften, ô! dan volgt de zaligheid,
Waar van de nijd en tijd nooit iemand en beroofden.

TUMULUS

Gloriosissimi Herois

D. D. FREDERICI HENRICI

D. G. Principis Auriaci, Comitiss
Nassavii, &c. &c.

Augustissime Principum!
Serto deerat hæc tuo
Immortalis adorea,
Augustissima laurea!
Quam te promeritum vocat
Fustè libera Belgica;
Qua te maximus arbiter.
Vita & mortis ut optimum
Grátis donat. Egentibus
Te ductore, carentibus
Te victore, querentibus
Ereptum sibi te patrem,
Cunctis denique Flentibus
Hæc suspiria decidunt:
Heu! prosapia nobilis
Adolphi genus inclyti,
Sæva terror Iberia,
Fratres & Pater optimus
Lethi Cimmerio jacenz
Clausi carcere! Delphica,
Non Phabo sacra sed Deo;

Ades

Ædes continet intimis
 Antris Marmoreis duces,
 Quales prætereuntia
 Conspexisse negaverint,
 Quales advenientia
 Nunquam secula videbitis.
 Antistes prior aureæ
 Libertatis acerrimus;
 Incrementa sed alteri
 Ejus sponte fatebitur
 Se debere Batavia;
 Hac, Hac, tertie! (vulnera
 Cujus morte recentia
 Nunc fert patria lacrymans)
 Felix auspiciis tuis
 Et tutissima floruit!
 Ergo factaque rectaque
 Sub te jure vocabitur!
 Nam conscribere milites,
 Nunc extendere limites,
 Nec vitare pericula,
 Nunc miscere negotiis
 Magnis otia libera,
 Ne torpesceret interim,
 Herois fuit impigri.
 Quot vexilla, quot oppida
 Sævis abstulit hostibus,
 Tot nos Symbola gloriæ
 Custodimus Arausiæ!
 Virtutem Ducis inclyti
 Nuper comperit Hulsia!
 Nuper Sassa Bataviam
 Vim Gandensis! at omnium
 Is postquam satur, & satis
 Natura, patriæ, Deo,
 Et vixisset honoribus,
 Guiljelmo soboli locum,
 Terras egrediens, parat!
 Invadens superûm domos

Mox

Mox Heroibus additur,
 Olim, de Batavum focis,
 Aris, atque superstite
 Libertate merentibus,
 Quantum corpore, sanguine,
 Auro, vulneribus pii
 Possent. Æmulus omnium,
 Hæres Patris, & unica
 Mæsti gloria Belgii,
 Tanta surculus arboris!
 Quod jam perdimus in Patre
 Tanto, congenitâ sibi
 Id virtute resarciat!

ODE NAUTICA,

Of

SCHIPZANG

Aan

J O B van MEEKREN

Chirurgijn, in de H. Echt treedende met

HENRIETTE ZWAANENBURG:

Tot Slooten, in het Jaar 1656.

PULCHRA FACIAT TE PROLE
 PARENTEM!

EEn ieder zet zijn vreugd en krachten by!
 Wel ingespannt, op 't stâatig echt-gety
 Veroorzaakt uit de minnekoozery

En reine lusten.

O! dat nu geen bedwelmd' en traage tong,
 Noch heefche keel, noch loome hand bedwong,
 Mijn ziel belust op luchte vingersprong,

En dat niet blufte

Mijn

Mijn onmacht al het voorgenomen werk?
 Mijn zangheldin geleid' u na de kerk
 Al wemelend op lucht en wick en vlerk
 Om te getuigen

Uw trouw verbond bevestigt zonder ooit
 Te breeken; hoe uw' ega op getooit
 Met schaamt, en palm, en loveren bestrooit
 Zich quam te buigen

Vrywillig onder d'algemeene wet,
 Die 't grootste recht op manne hoofden zet:
 Hoe zy beklom het heilig bruiloft bed,
 Daar gy genaakte,

's 't ook te hoog? haar overschoone leên
 En heusche mont vol gaven ongemeen.
 Was 't mogelijk dit zouw geschiên: maar neen,
 Al wat zy maakte

Was doch vergeefs, en niet verevenaart
 Met uw verdienst en mijne plicht, zy spaart
 Om dat zy is te flaauw en log van aart)
 Die moeite veilig.

Zy raaskalt. Ô! de vriendschap is te groot.
 Hoe kon dat zijn? mijn trouwe bondgenoot!
 Die staale band ontziende hel noch doot
 Blijft vast en heilig.

Ik zwijg dan niet al is het tegen dank.
 Gedwonge rijm is smaakeloos en mank.
 Het schip is vlot, vol vuiligheid, en rank,
 En licht zijn anker!

Na d' holle zee: gy vaart uit storm en vloed
 Van eenzaamheid omheint van tegenspoed;
 En zet de bitse nijd een dwarsse voet,
 Op dat geen kankes

Noch roeft de glantz van uwe deugden schenn,
 En dat de nijd en afgunst zelf bekenn,
 Dat uwe kunst en welgeleerde penn
 Heeft braave driften;

Wanneer g'uw slaap en zachte rust verstoort,
 En bezig zijt de kunst te zetten voort,
 En klampt de ziek' en wonden zelf aan boord
 Met tegengiften.

Ik wend' het schip! 't is beter half gekeert,
 Dan mis gezeilt. ik weet dat gy begeert
 Niet dat men u met vleierey vereert,
 Te slecht voor mannen?

En keer my tot uw schoone morgenzon!
 Die u verstrekt een heil en vreugdebron,
 Die, u te will, dit groote werk begon,
 En heeft gebannen,

Uit hart en zin, de lust tot enkelheit.
 Zo kroont een maagd met puik van minzaamheid
 Haar tweede hoofd! zy heeft u toebereid
 Haar eigen zellef,

Een gaaf! waar voor men laken zouw 't gebied
 Der Koningen; zo menich harders liet
 Om dies wil klinkt op een zoetgalmend ried
 Aan 't blauw gewellef

Hier komt te pas een aardig manuaal!
 Op dat g' u zelf en d' uw' heelt van haar quaal;
 (Die van uw konst verstaan wel deeze taal)
 En heeft zy tandpijn?

Zo peutert haar in 't onderst van haar kies;
 Of licht haar t'oog (is 't noodig) van een vlies;
 Of heeft z' een wond, en weest van haar niet vies!
 't Zal u geen schand zijn.

Indien z' een vall heeft averrechts gedaan,
 Daar swaarigheid en pijn uit kan ontstaan,
 Valt aan het werk met d' edele Trepaan!
 En helpt z' uit vreezen!

En

Men eifcht van u alleen maar bruiloft stoff!
 Wat spreekt gy dan van tegenspoed zo groff?
 Hier gelt niet als met uitgeleezen loff,
 En blijde monden,

De Bruidegom te groetten en zijn bruid!
 Wie anders wil, die moet ter kaamer uit!
 Wat zwaarigheid, en ongeval beduit,
 De tijd zal 't leeren.

Mijn yver dwaalt! stuur op de zelfde streek
 Van vooren aan weer na de diept', en steek
 Af van het land: dat schip en wand niet breek!
 Of wilt gy keeren

Na d' haven toe? maak dat u niet berouwt
 De reden die terstont, niet zonder zouwt,
 Gevoert is; 't is ons allen toevertrouwt
 Het goed en quaade

Te stellen tot een oprechte baak;
 Op dat men 't goed en ook het quaade smaak:
 Als 't goede komt dat niemant 't quaade laak,
 Op dat de schaade

Van 't lijf alleen ook niet en treff de ziel.
 Ik haal dan op mijn uitgezeilde kiel
 Bevryt van klip, en droogt', en waaterwiel,
 En schorre stranden.

Vereenigt paar! ik wensch u dat gy vaart
 In 't groote schip des weerelds, wel bewaart
 Van d' Hemelvoocht, en naamaals hooch bejaart
 By hem meugt landen!

ÆTERNÆ MEMORIÆ

Fortissimi Herois

JOHANNIS VAN GALEN

ESSENSIS,

*Præsidiariorum fœderatæ Belgicæ navium in
Mari Mediterraneo, dum viveret,
Præsecti Strenuissimi.*

BELGICA LOQUITUR:

Siste gradum! renuens hinc nescius ire viator,
Quid sibi, quæ spectas, marmora sculpta velint.
Qui mare Tyrrhenum verrit, prædone remoto,
Galen! cinerem flebilis urna tegit.
Me sibi devinxit! mihi traditor ergo sepulcri,
Quem peregrina sibi terra dedisset, honos!
Lauriger interiit mutilus, post integer ibit,
Laurea cum pretii nobilioris erit.
Sordibus abjectis graditur super astra, superne
Angelicis ridens Anglica bella choris!
Bella per horrifonos, plus quam civilia, fluctus
Funeris & luctus causa sinistra mei!
Regula militibus, ducibusque perennis imago
Vel bene pugnantis, vel morientis erit!
Debuerat non posse mori per secula fosses!
Ille mihi vixit! mortuus ille mihi!

*Inscriptum hoc monumentum papyraceum
Nobilissimis D. D. Coff. Amstelod. circa
tempus exequiarum.*

Eenzaamheid gezonden in ballingschap.
 TER BRUILOFT
 VAN DE E. BRUIDEGOM
BARTHOLOMÆUS VAN HOOVE,
 EN MYNE E. BEHOUD-ZUSTER
ALIDA VAN DE KAMP,
Gehouden op het Huis te Manpad in Heemstede den 17
van Sprokkelmaand, 1658.

DE doodsche Eenzaamheid een felle stookebrand
 Van onlust, mijmery, en zondige gedachten,
 Zich voend' in quellingen, nam onlangs d'overhand
 In haar die tegen dank zich moesten zien verkrach-
 ten,
 En dulden dat dit quaat by haar quam te vernach-
 ten.

Zy had op 't *Mannepad* en *Heemste's* hooge slot
 Aan 't Krooſt van VAN DE KAMP haar mogentheid
 beweezen;
 En in VAN HOOVENS hert geleit een droevig lot,
 Waar uit ontſteltenis en zorgen zijn gereezen;
 Want al haar doen beſtond in hoopen en in vree-
 zen.

De Hoop was bezig om de voorgeleden ſchaã
 Bevonden wederzijds met winning te vergoeden;
 De Vreeze, zorgende voor meerder ongenaã,
 Hield in een weeghſchaal de bekommerde gemoe-
 den.

De Hoop verquikt, de Vreez doet ingewanden
 bloeden.

Men raadſpleegt yverig hoe dat men d'Eenzaam-
 heid

Zal wijzen 't haazepad, en huis en hof ontzeggen:
 De Liefd' en Trouw verzelt met de Voorzichtigheid

•nt-

Ontwerpen, hoe men 't quaat zal hinderlaagen leg-
gen. (gen.)

Haar yver zonder rust ontziet noch muur noch heg-

Zy sleepen 't zeltzaam quaat ten pleitbank, het ver-
schiint

Verdachvaart, moedig op zijn scharpe pijl en kooker;
In toont hoe tegen recht zijn recht wierd ondermijnt.

De Liefd' alleen verwint die bleeke zorgenstooker,
En slaat zijn re'en aan twee met wijsheids harde
mooker.

Quaat had wel *van de Kamp* in't eerst aan d'eene zy,
En aan de andre zijd' het spruitje van VAN HOOVE;
D'een zeid': uw eenzaamheid is my een maatschappy;
En d'ander: z'is my lief; mijn moeder is hier booven!
Zo d'Eenzaamheid vertrekt, zo word ik als verschou-
ven.

Men spant de vuurschaar, en het vonnis word gevelt,
In tegenwoordigheid van welgebooren mannen,
Aan wien de gantsche zaak ten vollen wierd gestelt.
Toen heeft men d'eenzaamheid veroordeelt en ge-
bannen,
En tegen't heilloos quaat eendrachtig t'zaam gespan-
nen.

De Liefde zegepraalt en kroont VAN HOOVENS hoofd
Met frisse lauwerblaân die nimmermeer en sterven,
En geeft hem in zijn hand niet een twistmaakend' ooft,
Maar zulk een rechterhand waar voor hy zouwde
derven, (erven.
(Indien het noodig was) zijn bloed, en goed, en

Zy schenkt hem uit haar KAMP een schoone maatelief.
't Verdeelde twee word een. zo zietmen jeugdige
paaren

De zinnen eertijds vremd. het allervremdft word lief!
Door 't heemelsche beschik, en na verloop van jaren
Een minnaar krijgt zijn wit, al was het door de baa-
ren.

De Liefde, die dit werk zo lieflijk begon,
 Wil der gelieven werk ten einde toe volbrengen!
 In voor en tegenspoed, in 't rijzen van haar zon,
 En 's levens avonden. zy wil haar willen mengen!
 De God der liefde wil haar leevenstijd verlengen!

B R U I L O F T - Z A N G E N .

Toon: *O Kerfnacht, &c.*

HEff aan, verheugde Bruiloft-zoonen!
 Een nieuw gezang, op ouwde toonen
 Van Kerfnacht, op een Bruiloftnacht,
 Een ouwde zin met nieuwe woorden,
 Een sleette rok met nieuwe boorden.
 Zo raakt de vreugd eerst in haar kracht!

De vreugd van zo veel fraaje zielen,
 Die in de beste kaamer krielen,
 En uit haar binnenst ingewand
 Den Bruid en Bruidegom toewenschen
 Vermeering van 't getal der menschen,
 Tot voordeel van het Vaaderland.

VAN HOOVE staat bereid in *kempen*,
 En voor de Liefd-altaar te dempen
 Met zijn verkooren tweede ziel
 De twisten die ooit mochten rijzen.
 De naazaad zal dit werrik prijzen.
 Zo volgt hy d'eendracht op de hiel.

Zo schutten zy vereent te zaamen
 Hun beider eerelijke naamen
 Voor een bederf en ondergang.
 Des heemels overvloed en zeegen
 Daal' op haar als een milde reegen!
 Haar voedend al haar leeven lang.

Toon:

Toon: *O Heilig zaalig Bethlehem!*

DE stichter van 't *Thebaans* Kasteel
Dwong steenen met zijn luit en lieren;
En *Orpheus* lokte met zijn veël
Tot zich de reedenlooze dieren.

Baljuw van 't heerelijke slot,
Tot *Heemstee!* geen verdichte snaaren
Van *Orpheus* hoeft gy, om onstot
Uw *Brulofst* staatig te vergaaren.

Gy trekt ons met een andre koord,
Met geen verzierd' *Amphions* luiten,
Gy zegt ons maar een hallif woord,
Daar wy een heel woord uit besluiten.

Al was der dieren lokking waar;
Zy konden *Orpheus* niet bedanken
Voor 't speelen op zijn schelle snaar,
Of 't was maar bulken, loejen, janken.

Wy willen, op een beeter trant,
Voor uw onthaal ons dankbaar toonen:
En u, daar 's onze rechter hand!
Met noch een bly gezang beloonen.

Een bly gezang, en anders niet?
Dit 's 't beste daar w'u mee begroeten:
Wy wenschen dat u geen verdriet
In 't tweede Houwlijk mach ontmoeten!

Toon: *Laura zat laatst aan de Beek.*

NOch een lietje, was 't gezeit,
Wat zal doch de stoffe weezen?
Van de naare Eenzaamheid?
Die is al genoeg mispreezen.
Van de Liefde? neen, voor deezen

Is van haar gesproken : maar
 Van de deugden, van de braave
 Bruid en Bruidegom haar gaaven :
 Dat heeft ook al zijn gevaar.

Zo 't al op zijn best geschiet ;
 Wie zal doch dit zeggen weeren ?
 't Past voor all de zwaagers niet
 Honing om de mond te smeeren.
 Zo zy lof en prijs begeeren,
 Zo de Bruigom van de goe'n,
 Zo zijn Bruijke kuis en schoon is,
 En van gaaven ongewoon is,
 Dat zal wel een ander doen !

Goede waar die prijft zich zelf.
 'k Zal mijn pen dan op gaan steeken.
 Hoor ik wel ! de klok slaat elf,
 Of is 't twaalf, ai ! eens gekeeken
 In het voorhuis. 't Is een teeken,
 Dat de zoete koozery
 Van de kleine van de Grooten
 Geen van alleen heeft verdooten ;
 'k Hoop, ook niet mijn rijmery !

ARNOLDO LIERANO,

Publicè de Divinâ Gratiâ differenti,
In Academia Ultrajectinâ.

Qua modò vittrici Patria Patribusque seorsim
Carmina deberem fundere, fundo tibi !
 Mollior Arctoo veniens nas aurula tractu
Perflat, & immemores non jubet esse tui.
 Nos tibi Grammaticas primi porreximus undas,
Ut fistucatum vivere possset opus.
 Perrectum ulterius facili pede ; 'perque Scholarum
Tædia sedulitas nobile fecit iter !
 Quid tibi cum nostro jam pulvere ? quid te tenebris

ERUD

*Erus prae terita rudera prisca Schola?
 Sublimes audire Scholas generosior aetas
 Arsit, & Hebraïcis necltere verba sonis:
 Insuper in Sacra sapiens luctator arenâ
 Persequeris reprobi dogmata falsa gregis.
 Unum proprium causamque Dei tuearis, usque,
 Qui sibi dant nimium, nil nisi flagra pares;
 Flagra sacris depromta locis! gladiosque potenter
 Ancipites! tanto debita pœna malo!
 Quid mage? non aliis aditus ad sacra Tonantis
 O LIERANE! patent interiora viis.
 Est magnum, cognôsse Deum; sed credere in illum,
 Majus, & huic dignè vivere posse Deo.*

OP HET HOUWELYK

Van

HERMAN VAN DOORNE

Chirurgijn, en mijn Zuster

CORNELIA HEIBLOEQ,

Bevestigt t'Amsteldam den 22. van
Grafmaand, 1659.

Toon: O Heilig zaalig Bezblehem!

HOe zouwd ik kunnen leedig zyn?
 In ouwde nieuwe bezigheeden;
 Ja zulke, daar des vriendschaps lyn,
 Haar aanwas krijgt in volle leden;

Met die verwachting en deez' hoop,
 Dat eerlang aan de stam VAN DOOREN,
 En HEIBLOEQ, door deez' echte knoop,
 Nakoomelingen zijn beschooren.

En waarom niet? op zulk eentoon
 De ouwde hebben voor gezongen!

En,

En, nademaal 't niet is verboôn,
Zo piepen dus haar vlugge jongen!

Ja 't is met zeggen niet te doen,
Veel min met piepen, of met zingen;
Daar een hertgrondelijke zoen
Het beste smaakt van alle dingen;

En daar men duizend kusjens stelt
Te geven of te neemen lustig;
Daar d'overwinnaar wert gevelt,
En d'overwonne zich toont rustig.

Al verr' genoeg! en hooger niet!
Het bed-gordijn moet weezen veilig;
Op dat geen derde daer in ziet
Na 't jeugdige verborgen heilig.

Wat dan? een praatje voor de vaak
Zal het gezelschap niet verveelen,
Of 't een of 't andere vermaak
Voortspruitend' uit verblijde keelen.

ô *Bruidegom!* dit is de eerste trap
Om hooger kennis op te bouwen;
Welkom! in onze broederschap!
Die w'onverbreeklijk zullen houwen.

ô *Bruid!* gy tred na 't zoetste goet,
Dat ooit ter wereld is geprezen:
Loopt gy een dooren in de voet,
Uw *Heer* en *Man* zal 't wel geneezen.

Hy, die het alles onderschraagt,
Wil u voor 't ongeval bevrijden
Van die,* waar na g'uw voornaam draagt!
En weeren van u bitt're tijden!

* *Cornelia Vossius, verongelukt in het ys, bytzen Leider.*

TOEGIFT.

Toon: *Het daget uit den Oosten, &c.*

ZANG.

W At doet men in het Noorden?
Men blaast'er brand en moord!
So dat het hart moet beeven
Van ider die het hoort,
So dat het hart moet beeven, &c.

W Wy onder onze wijngaart,
In groene vygeboom,
Zienieten welvaard, zittend
Still aan de vrede stroom,
Zienieten welvaart zittend, &c.

TEEGEN-ZANG.

L Aat onze mond van't branden
En moorden stille staan!
Het Noorden ongelukkig
Is hier zo verr' van daan,
Het Noorden ongelukkig, &c.
En laat ons met elkander,
Op 't blijde Bruilofts-feeft!
De zorgen laten vaaren
Bedroevend' onze geest,
De zorgen laten vaaren, &c.

TOE-ZANG.

D Enkt, al zit gy in vrede,
U raakt ook't ongemak,
Als't in het Noorden reegent
Dan druipet het op uw dak.
Als't in het Noorden reegent, &c.

't Kan zonder zonde weezen,
Te weezen recht verblijt,

Als

Als gy aan Josephs schade,
In vreugd, gedachtig zigt,
Als gy aan Josephs schaade, &c.

In disputationem Theologicam

PETRI VAN DER LIPHORST,

Habitam Lugd. Bat.

Non hic grandifono struimus spectacula paratu;
Nec tibi de falso viscere verba damus.
Verba tamen dabimus nullum sapientia palpum,
Queis potes affectus certior esse mei.
Ponitur ante diem, quod ponitur ante laborem
Sat bene perfectum: (quilibet inquit) epos.
LIPHORSTI Cognate! licet sit hoc ante triumphum,
Fit decoris meritis hæc tamen ara tuis!
Vidimus ingenique tui documenta, bonaque
Quæ non confundet, maxima signa spei.
Post bene fundatas artes, cultamque Stagiram,
Et quicquid Latium, Græcia quicquid habet.
Altiùs ingrederis Sophiæ delubra, Deoque
Illiusque sacris, perpete mente, litas.
Unde tui tibi principium sumfere parentes,
Inde sacri studii prima elementa facis.
Hinc dabitur majora sequi! perque alta secundo
Mystica, ubi Deitas visitur, ire gradu!
Felix! beu nimum felix! si linea rerum
Ultima propositum non remoretur iter.
Sic damus officium. cupimus benefacta vicissim!
Quæ, pro presenti munere, pauca peto.
Hæc sunt non aliud, nisi: sis memor usque talenti
Quod tibi depositum credidit ipse Deus!

L Y K-

L Y K - Z A N G

Over de onrijpe dood

P. PETRUS ZAA NVLIET,

Bedienaar des H. Euangeliums tot Harderwijk, en
aldaar in den Heer gerust den 29 Decembris, en
te Amsteldam begraven den 5 Jan. 1657.

W At is 'er dat zo naar en dof en loom
Komt hossen lanks de blanke Veluwzoom?
De Rossen gaan schoorvoetend' in haar toom
En harde sporen!

Het pell dat op een doodbus is gespreit
En stilte duiden rouw en treurigheid.
Wie is het die de koude eenzaamheid
Belet het hooren!

En spreken met een sterffelijke tong?
Ontlast uw hart en gantz benaauwde long.
Zaanvliet! die zo fris en eel en jong
De Dood moet smaaken,

Wij zijt, helaas! de stoffe van mijn stof.
Vaar is 't begin of einde van uw lof?
Is eindeloos. Mijn toestel is te grof
Om 't fijne laaken

Van uwe gaaven op de rechte toon
Te rekken. eer is welverdiende loon,
En sterffelijkheid in ziel en naam de kroon
Van braave geesten,

Die haar van zelfs wort op het hoofd gezet;
Vaar toe dan met een mank' en lamme tred
Bedienaert? om de onverwrikb're wet,
Die d' allermeeffe

Zich

Zich onderwerpt, te toetzen met mijn schacht ;
 Of om uw naam by ieder hoog geacht
 En wijdberoemt te roemen zonder kracht ;
 't Is tijd verlooren.

De engte van dit droeve letterpad
 Is onbequaam, op datz' in zich bevat
 De groote roem van uwer deugden schat :
 Nu is gebooren

De tijd waar in gy zaalig uitgeleeft
 Op lip en tong van uw Gemeente zweeft ,
 Die om uw Lijk bedroefde zuchten geeft.
 Zo volgt het weenen

Op Harders dood als schaduw op een lijf.
 Mijn waarde vriend ! al zijn u leeden stijf ,
 Uw lijf ontzielt en ademloos , ik blijf,
 Die 'k was voorheen,

Van uw geleertheit een verwonderaar ;
 En volg bedroeft de opgehefte baar
 Tot in de Kerk, aan 't graf , ter plaatze daar
 Die tong zal rotten !

Die *Wormerveer* voor deezen , en *Zaandijk* ,
 En allerlaatst het Gelders, *Harderwijk*
 Genoodigt heeft uit aller zonden slijk.
 Uw ziel voor motten ,

En vuile roeft, en dieven onbevreeft
 Verheucht zich in haar Schepper allermeeft ,
 En looft nu God de Vaader , Zoon , en Geest
 Op zulke wijzen !

Die voor den mensch niet om te spreken zijn.
 Gy pijneloos lacht om de aardfche pijn ,
 En trekt ons met een goddelijke lijn ,
 Zo dat wy rijzen

Te

He Hemelwaart, en oogenu daar na
 zuchtende gedachten: is de schâa
 u u geleên, door s' Hemels ongenâa
 Ons toegezonden,
 barmeljk; de winst in tegendeel,
 die gy erlangt, is duizentmaal zo veel.
 y zeggen uit een onstelde keel,
 Met aardfche monden,
 en eeuwig en onsterffelijk vaarwel!
 it fcheiden treft uw Kudde door het vell
 v vleeſch aan 't hert; uw vrienden vol gequell
 Die moeten derven,
 it haar geflacht, de allerwijfte loot,
 e Voetten haar geleerde bondgenoot.
 et valt zo zuur, de rouw is overgroot,
 Als lichten ſterven.

I N H O N O R E M.
 E T R I S C H O U T,

*Cum, habitâ inaugurali de Jure Emphy-
 teutico diſputatione,*

JURIS UTRIUSQUE DOCTOR,

Applaudentibus omnibus renunciaretur, in Acad.
 Lugd. Bat. ix Kal. Apriles c1c1o clxii.

*Aſcula per licitas graditur Sapiencia laudes,
 Cui cum nil deſit, ſufficit una ſibi!
 ſufficit? ulteriusque nihil petit? Illa petendo
 Cuncta, tamen ſeſe quod ſatietur habet!
 que modèſta licet, phaleræſque nec optet inanes,
 In placidas recipit pilea docta comas.
 a triumphali tecum ſpectanda teatro
 Sollicitat noſtras ad tua ſacra manus.
 faciles chordæ! nil non debetur amicis!*

H

Materies

Materies PRÆTOR carminis esto mei!
 Sapius id meruere tui. Candorque tuorum
 HEIBLOKII residem non finit esse chelym.
 Cum te Romanas duxissem primus ad undas,
 In te, quam video, semina mentis erant!
 Nec labor incassum; neque me spes ista fefellit,
 Votaque successu non caruere suo!
 It decori doctrina comes. Virtutibus adstant
 Vivere quæ valeant nomina, nulla mori!
 Non moritur cui cura sacris hæere papyris;
 Quomodo de violis pabula lambit apis.
 Concessit digno dare jura PROFESSOR; honores
 Non est cur meritos patria terra neget.
 In nostrâ tellure sacrum est, ut neminis ergo
 Posthabeat dignos, dummodo digna sciant.
 (Hactenus id quamvis mihi non evenerit, una
 Hæc mea non verum tempus hirundo facit.
 Non ego propterea magè sedulus esse gravabor.
 Fortè mihi melius condit habetque Deus.)
 Te, si propositis maneat, meliora manento!
 Quæ patriis poterunt usque placere focis.
 Grande decus patriæ! patris & genitricis imago
 Unica! jam titulo splendidiore nites!
 Tam bene qui studiis volat impallescere, tali
 Talia præteriti lucra laboris erunt!

NIEUWE - JAAR

Voor

JOB van MEEK'REN,

Op de dood van sijn jongste Zoon

JOANNES van MEEK'REN,

Op het einde van het oude overleden, en begraaven op de
eerste dag van 't Nieuwe Schrikkel jaar, MDCLII,

DE wereld is nu aan 't verjaaren,
 En ieder gaat zijn blijdschap paaaren

Met

Met vrede-wenschen, allermeeft
Nadien wy nu zo dank'lijk vuuren
De gulde tijd en zaal'ge uuren
Op GodesZoons Geboorte-feeft.

Het nieuwe Jaar treed in het ouwe !
En gy, mijn vriend, uit vreugd in rouwe
Om 't fterven van uw BENJAMIN,
Die jonge roos verwelkt, bedorven,
Ontijdig van zijn steel gekorven
Van 't strenge nootlots ftaale pin.

Wie zal nu durven tempels bouwen,
Op 't stof en hooi? wie zal vertrouwen
Op zo een roode daageraat?
Men fiet dat storm en dolle winden
De held're zonne-schijn verflinden
Eer dat den dag ten einde gaat.

't Begin was overzoet en deftig,
Zijn stappen teeder nochtans heftig,
De gronden waaren Ras geheit:
De blijde Schoolen ftonden oopen
Om haaft te worden doorgelooopen
Met ongemeene naarftigheid.

Hy hoorde van de Eng'len fpreeken
Het zoet gezang, dat vrede-teeken
Vertoont by nacht aan flechte liên;
Zijn graage weetluft wilde meerder,
Zijn kintfch geloof dat ftrekte veerder,
Tot dat hy zelf dit quam te zien.

Indien gy wilt den Hemel erven,
Komt hier, gy kinders, leert zo fterven,
Terwijl gy frifch zijt engezont;
Let op die goddelijke woorden;
Die ieders hart en ziel doorboorden,
Voortsleepend' uit zijn zieke mont.

Nu is hy buiten ziek' en kommer,
 En in de glori-rijke lommer,
 Op 's Hemels hoog doorluchtig Hof;
 Daar zoo veel duizend Cherubijnen
 Om strijd met hem voor 't Lam verschijnen,
 En zingen zijn Verloffers lof.

Hierom gy zijn bedroefde Ouders!
 Al valt dit lastig op uw schouwers,
 Denkt wat gy zijt, en wat hy was;
 Hy heeft geweest, gy zijt noch sterff'lijk,
 Gy hoopt, hy heeft het onverderff'lijk.

W A T H E E D E N B L O E I T I S M O R G E N A S.

OP HET VIERDE HOUWELYK

Van mijne E. Behouwt-vader

H E N R I K V A N D E K A M P,

Trouwende met

A N N A G R E E V E,

Tot Haarlem, den 20 van Oegstmaand, 1658.

MEn heeft, onlanks geleên, gebannen en verjaagt
 Het quaad van eenzaamheid uit M A N P A D S dub-
 ble muuren;

Zo dat het beide de Verjaagers noch behaagt;
 En waarom zouwd het niet? Het duldelooze, zuure,
 En droevig een te zijn, nooit al te veel beklaagt
 By rechte lieverts, word op nieuws belast te wijken.
 Twee zullen voor een last zo niet, als een, bezwijken.

Wat gelt het? daagelijx alleenig zonder gaâ
 Te zwerven gints, en weer, om laag, en voor, en ach-
 ter,

Te zitten op 't kantoor, te zien op winst en schaâ,

Op

Op ebb en vloed van geld, te weezen een betrachter
 Van hooge dingen, en des heemels ongenaâ
 Te draagen in zijn ziel, om dat men maar alleen leeft.
 Als een wert twee, twee een, geen zwaart' een groote
 steen heeft.

Kan ook het huis, en hof, en boomgaard een ver-
 maak

Aan een toebrengen, die een tweede ziel moet missen?
 De vruchten zijn wel, voor de tonge, zoet van smaak,
 Maar niet voor 't herte, dat in dikke duisternissen,
 Vermits het een is, over mond en tong om wraak
 Moet zuchten, om dat zy, wien 't spreken is gegeven,
 Niet spreken, om het hert, met noch een, te doen lee-
 ven.

't Is wel gezeit noch een; maar zegg my, hoe raak
 an?

Dit is geen kunst voor een, die over lang gemaakt
 heeft

Zijn ambacht van dit werk; die driemaal, als een
 man,

Het echte zoet en zuur met weeduwen gesmaakt
 heeft,

Zal die ook zeggen, dat hy nu noch eens niet kan
 Een weeuw bepraaten? neen! die drie verscheide wal-
 len

Bestormde, zal hy voor de vierde nedervallen?

Dit wederleid zich zelf. En 't was al vast gestelt
 In 't hert van VAN DE KAMP de tonge te beweegen
 Tot aanspraak van een Lief, en d'oogen met geweld,
 Te laten gaan op een die, op de zelfde weegen,
 Berooft van echtgenoot, van d'eenheid wierd ge-
 quelt.

Dies wierd de KOUW DE HORN een VAN DE KAMPS
 verwarmer,

En hy van weeuw en weez een dubbele bescharmer.

Hier op volgt Bruiloft, daar wy staatelijk vergaart,
 Met hert en tong, en met toejuichende gedachten,
 Den Bruidegom en Bruid, van daag in d'Echt ge-
 paart,
 Toewenschen alles goets van 's heemels hooge krach-
 ten;
 Tot dat z'in vreed', en vreugd, in ouwtheid hoog
 bejaart,
 Godzaalig uitgeleeft, tot aarde weêr veraarden,
 Die d'eerste mensch uit zich, uit hem ons alle baarde.

Dit riekt wat na het end, en 'k heb nauw half ge-
 zeit.

De Psallem van de Bruid is heuchelijk gezongen.

Wat schaad het, dat ik met beleefd' eerbiedigheid,
 Noch een gerecht op disch van een verheugde tonge?
 (Gy weet wel, Bruidegom! hoe dat het by my
 leit)

Is iemand weigerig my wenshend na te loopen?
 Al was hy by ons niet, men zouw om hem niet hoo-
 pen.

k' Neem de vrymoedigheid, en 'k hoop 't is voor
 het leff,

Om ter bequaamer tijd een woord met u te spreken.

Heer Bruigom! spreek ik niet met woorden op zijn
 best,

De zin en 't hert is goet; Ontfang dit voor eenteeken

Waar op mijn trouw tot u hertgrondig is gevest:

Indien mijn penn' aan u kon heil en voorspoed gee-
 ven,

'k Schreef, dat gy, zo gy wenscht, zouwt leeyen met
 uw GREEVE.

Gy hebt het tijdelijk, en wenscht om 't geestelijk.

Het geest'lijk volgt gewis, daar 't tijdelijke wel is,

En wel word aangeleid; dan is 't een heemelrijk

Op aarde; anderzins de aarde zelfs een hell is;

Het laatst verhoede God, van u, genaadelijk!

't Heeft

't Heeft waater op uw *Kamp*, geld in uw kas gereegent;
 Zo werd Gods liefde dan met wederliefd bejeegent!

Zo hoed' en zeegen u de Wachter Israëls!
 En of uw HANNA u geen Samuels voortbrachte,
 Zo kunt gy alle beid', als and're Samuels,
 Uw lijf en ziel aan God op off'ren, en verwachten
 Zijn vuur op uw Altaar. GELIEVEN! ik omhelz'
 U met mijn armen, en verzell' u met mijn zinnen;
 't Vuur dat gy buiten ziet, komt uit het hert van binnen.

Nu is noch overig, dat ik uw eer' verbreid;
 (Maar hoor! de dicht-kunſt heeft de toenaam van bedriegen,
 't Is waar, doch 't is alleen by de onweetenheid;
 Zy kan het zellif niet, en daarom noemt zy 't liegen;
 Ik zegg' haar, dat voor haar dit niet is toebereid.)
 Uw naamen ſpreeken zelf; men hoeft u niet te kittelen
 Met opgeraapte lof, en valsche eere-tittelen.

Elk juicht u met my toe, met een verheugt gelaat;
 Elk ſtaat mijn zeggen toe; dit merk ik aan het zwijgen.

Ik ſpreek dan voor elk een, hoewel 't my quaalijk ſtaat:

VREEND'! op dat gy meugt uw herten-wenſch verkrijgen,

God weer' van u het aardſch, voor all het eeuwig quaat!

Hy gunn' de Bruidegom, dat hy, voor 't vijfde trouwen,

De Bruid, voor 't derde, mach met Christus Bruiloft houwen!

In Disputationes Politicas

D. JOANNIS KLENCKE
EQUITIS,

Domini in Odeffen, & Philosophiæ in Illu-
stri Amstelodamensium Gymnasio Pro-
fessoris ordinarii,

Ad Hug. Grotii libb.

DE JURE BELLI ET PACIS.

Secula quando recens ridentia degeret orbis,
Et vix nota mei monstra tuique forent;
Causidicis caruere domus & litibus aula,
Simplicitas falsi nescia, tuta fides!
At postquam viguere forum, reus, actor, & hostis,
Supplicium, carcer, jurgia, bella, neces;
In pejus ruit omne! malis gliscentibus ansam
Serpenti ulterius præripuere boni!
Tot leges, tot jura dabant! quos GROTIUS inter
Eximiis meruit laudibus esse prior,
Cui libet ostendit populo sua jura, togæque
Propria, quæque sibi vindicet arma sagum.
Hoc spatii majoris opus! contractius illud
Nobilis, en! KLENCKI cura laborque facit;
Illustratque notis compendia rara, nec auso
Inferior tanto sedulus esse cupit.
Dante micet CAROLO quamvis eques, atque Topar-
cham
ODESSENA sibi gestiat esse suum:
Negligit illustres titulos famamque, suæque
Plus putat Illustri consuluisse Scholæ.

OP

OP HET SCHIELYK OVERLYDEN

Van

D. DAVID RODÆUS,

Getrouw bedienaar des H. Euangeliums

t' AMSTELDAM,

In den Heere gerust den 5. Augusti 1655.

FELICES OBEUNT QUORUM SINE CRIMINE
VITA EST!

WY gaan als 't domme vee voor slachters harde
bylen

Onkundig, wien 't vergif der doodelijke pijlen
Zal treffen allereerst; hier gelt noch arm, noch rijk.
Een ieder hoopt, en vrees, en schrikt, oprechte R o o-
DEN!

Nu 't overgroot getal van Amstels naare dooden
Vermeerdert onvoorziens door uw ontzielde lijk.

Het sterven is gemeen; maar als de Heemeltolken,
Oms worden afgerukt na onderaardsche kolken,
En daar, op 't eeuwig, tot die groote dach bewaart,
Dan zweeft iet ongemeens in d' oogen der gemeente,
Zy stort een traanenvloed op 't zaalige gebeente
Der hardren. Trouwe dienst is trouwe looning
waard.

Wie kan met meerder lof de kerkendienst bekleeden?
Dan die, terwijl hy diend, gevoert word van beneden
Naa d' hoogte, van zijn wacht ontslagen, als hy
waakt

Tot welstand van gods huis. ô godgeleerde schryver!
Gy schrijft in 't kerkenboek en leest voor 't laatst met
yver

't Verhandeld, als uw geest begin van scheiden
maakt.

H 5

Zo

Zo valt een vorst in 't veld, zoo sterft een veldheer
staande!

Nu zijt gy in 't bezit daar toe gy ons vermaande;
Wy zwerven in een lucht van d'Amstel tot het Y
Vergiftigt door Gods vuur, en went'len onder ziekken
En dooden overhoop, gy vliegt gezond op wiekken
Der eng'len, en ontmant uw allerlieffte VRY.

Leeft nu en spreekt om hoog, gelijk gy deed op aarde,
Volmaakter van Gods wil! die in uw boezem baarde
Een voorsmaak van die vreugd waar in gy vrolijk
zwent,

Ik spreek! gy hoort het niet! de vriendschap van uw
oogen,

En uw gediensfigheid, die hebben my bewoogen
Teroemen van uw lof, met woorden ongetemt.

Beheerscher van het Al! die met uw scharpe zeiffen
En voor en achter ons het leven op komt eiffen,
Jaag uit ons vaderland de welverdiende peft,
Drijf onze harten voort tot geestelijke plichten,
Vergun een blyder stof voor laffe rijmgedichten,
Doch zo 't ons dienftig is; gy weet het allerbest!

DANKDICHT

aan *Fuffr*:

BELITJE DE VRY

Weduwe van D. ROODEN Zaliger, als
zy my voor het bovenstaande lijkdicht een
kruiwagen vol boekkent' Huis had
gezonden.

D It was de meening niet, *Mevrouwe!*
Toen ik gedompelt in de rouwe,
't Verlies van u, en kerk, en my,
Helaas! uit 's harten grond beklaagde,

En

En zulk beklag u niet mishagde,
En gy my zond die boekkery!

Dat g'iet aan my daar voor zouwd schenken,
Op dat ik daar by zouw gedenken
Het leeven en de snelle doot
Van uw' en mijn' ontzielde R O O D E N,
Die na zijn vaderland ontbooden
Zijn Vaaderlijke stad ontvlood.

'k Zouw m' hebben laten vergenoegen
Als g' al aan my iets toe wout voegen
Met een boek dienstig voor mijn school;
Maar op een waagen zoo veel boeken!
Waar zal men zulk een miltheid zoeken
Van d'eene tot aan d'andre pool?

Is't evenwel uw welbehaagen?
'k zal deeze last gewillig draagen,
En spreek tot mijn boek-gespann:
Schik wat! voor die uw hoop vermeeren,
't Zal uw gezelschap niet onteeren,
't Komt van die Weeuw van zo een Man!

Dank hebb! voor uw mildaadigheeden,
Die 't u belieft heeft te besteeden
Aan my, die zulx niet heb verwacht,
Veel min verdient; ik roem uw gaven
Die 'k in mijn hart nooit zal begraaven,
Want ik het voor wat heerlijk acht!

Indien dit zal een spiegel weezen,
Voor andre weeduwen of weezen,
Als ik met mijne vaarzen zal
Haar Mans of Vaaders lijk beweenen;
De Stad mach my haar kass dan leenen,
Mijn' op de *Bloemgracht* is te small!

En die niet willen, moogen 't laten!
Ik zal ze daarom juist niet haaten.

Als

Als ik een echt of graf dicht maak,
 't Geschied uit enk'le liefd' en trouwe,
 Na tijds vereisch, in vreugd of rouwe,
 Niet dat ik na geschenken haak.

E I D E M.

O *Mihi dilecti grandis Matrōna! paterni
 (Cui merito cedunt oppida cuncta) soli.
 Quae Proavūm benefacta tuis virtutibus aquas,
 Moribus excultis, religione, fide!
 Claudicat ad vestros vernacula lingua decores,
 Quae neque Romulidūm sufficit ore melos.
 Belgica funereos cantavit praefica lessus,
 Hac RODIO calami praecinere mei!
 Funera prostrati conjux inopina mariti
 Funera cum lachrymis prosequerere tuis.
 Juxta viro dedimus, non ut meruisse fatemur,
 Sed quae suggestit flentibus ipse dolor.
 Quo populis miranda Dei fuit ore loquutus
 Exequias tanti flevimus hocce viri!
 Arrisisse tibi nostros mihi constitit ausus;
 Si tacet os, loquitur Bibliotheca satis!
 Desinimus curare virūm praecōnia tui.
 Laudibus en! mulier sufficit una meis.
 Cedite feminei post haec miracula sexus,
 Hac pretium nostris versibus una facit!*

Gezongen op de Bruiloft van

D. ARNOLDUS FABRICIUS,

V. D. M. IN OSSENDRECHT,

En

MARIA DE KLERK,

den 24. van Oogst-maand, in den Ouden-Bosch. 1653.

T O O N: Amarilli mia bella

O Nverbreekbaare banden!
 Van daag aan een geknopt,

Op

Op wien de tanden
 Van nydige Vyanden
 Knaagen vergeefs, en al haar krachten spillen,
 Om eens gezinde willen
 Aan twee te smeeden
 Door twist en tegenheden;
 Daar zy zuchten om de vruchten, en genuchten
 Van de Vreede.

Vilt my uw Schaakels geeven!
 Zal Palm en Lauwrier;
 Met goud doorweeven,
 In doen op d' Hoofden kleeven
 Van 't jeudig Paar. Ai! ziet hoe dat zy blaaken.
 Van 't zoet der liefde smaaken.
 Bruilof's Loov'ren!
 Die mannen kunt betoov'ren,
 In haar krachten, en gedachten niet veel achten
 Maar veroov'ren.

Dit is de rechte weelde.
 Den Hemel lacht u toe.
 Wensch dat gy teelde
 Veel uws gelijke Beelden
 Bedeich en schoon, en dat Gods milde zeegeen
 Quam op u als een reegen
 Moet nederdalen.
 Men oopend u de Zaaen!
 Daar de minne zal beginnen uwe zinnen
 Zaaam te maalen.

CAROLO QUINA,

Theses Politicas,

DE BELLO PRUDENTER
 GERENDO,

Publicè defensuro.

W *Ergit ad extremos bellum cum pace labores,
 Paxio! de bellis læta triumphè! canit.*

Pauca

*Pauca salus rigidis, quamvis justissima, bellis ;
 Victor ab humana non nisi cade redit.
 Si tamen agminibus his componenda, nec ullis
 Effugiat quisquam bella cruenta modis :
 Hac lector studiose ! potes cognoscere chartâ
 Quâ prudenter idem, quâ sapienter agas.
 Tardius armatas in praelia trudere gentes,
 Militia. causis vivere posse bonis ;
 Te docet Odesseus & ipso vindice, Quina
 Pugna quibus linguâ non erit ense, gravis.
 Hi punctim caesimque & cominus acriter hostem
 Et ratione petent, nec sine laude prement !
 Militiam tractare domi, sine sanguine victis
 Parcere sunt nullis æquiparanda bonis !
 Non opus est haurire foris præscripta docentum,
 Quæ sibi Quina parat consequiturque domi.*

Een woortje in vryigheid,

TER BRUILOFT

Van

Dr. GERARDUS DE PENYN

En

GEERTRUID PROFEET,

*Gehouwden t' Amsteldam den 7. van Lente-
 maand. 1662.*

WEch! blinde stiefzoon van Vulcaan,
 Met uw verziende boog en schichten;
 Wat gaat ons d'afgod Phœbus aan?
 Die is geen meester der gedichten!

Het heilig van dit hooge feest
 Behoort tot geen geloogen goden,
 Die niet zijn en niet zjn geweest,
 En in de dichtkonst niet van nooden.

Ik val ten eersten aan het werk,
 En schuuw onnoodige byweegen,
 Nuy, vereende, in de kerk
 Verlof tot byslaap hebt gekregen.

Is 't slaap?neen 't is een Haazendroom!
 Wat doet men op die dons?men waakt'er
 En zwemt'er in een weeldestroom.
 En 't werk wort daagelijx volmaakter.

Zo lang tot dat de glans verschiet
 Van die voorleeden frisse lover,
 En dat men op zijn kindren ziet,
 En geeft haar 't werk vrywillig over.

Deez winter zie ik eerst te moet,
 Wanneer het sneeuw valt op uw haaren.
 En dat men zulks niet meer en doet.
 Want niet te hebben doet wel spaaren.

Doch niet ellendig voor de tijd!
 Vrouw *Bruid*! ik moet wat met u praten,
 Eer dat gy deeze naam raakt quijt.
 Uw Lief zal my daarom niet haaten.

'K heb zo veel wel by hem in 't vat.
 En als hy al jalours wouw weezen,
 Op schrift heeft Jalousy geen vatt,
 En daarom schrijf ik zonder vreezen.

Hoe keert de kans? onlangs geleên
 Verteerde hem de bluts in *Londen*,
 En z'had hem (zo't in *Holland* scheen)
 Met haare klauwen al verflonden.

Noch zo niet! sprak het bly gerucht:
 Zouw hy in *Brittenland* verteeren?
 Aan't *Y* moet hy eerst draagen vrucht,
 En aan den *Amstel* profeteeren.

Daar op ontlook hy, en terftond
 Spant hy zijn kracht in en bestet'er,

En

En smeekt om 't jaawoord uit uw mond,
En dus geraakt gy aan de Veeter.

De Veeter? neen, een staale band
Van zuivre lief aan een geklonken;
Dies hebt g' aan hem uw dierste pand,
Ja u (zo 't reed en zeilt) geschonken.

Dit bolt en smaakt hem wonder zoet,
Trots all zijn Vaaders puiksyroopen!
Hy heeft nu zijn gewenschre goet,
En daarom scheid hy uit het hoopen.

Zegg, *Bruigom!* heb ik ongelijk?
Ja, zegt gy, 'k hoop noch meer. Wat? spruiten
Van zulk een boom. Schoon, kuifsch, en rijk,
En vruchtbaar. Ik wensch hier niet buiten!

Dat 's recht. Maar 't eerste kan vergaan,
Het tweede houd de ziel in eeren,
Om 't derde wort veel werk gedaan,
't Lest houwt de noppen van de kleeren.

Wie twijffelt aan uw vruchtbaarheid?
Ik *profeeteer* die op zijn beste:
De Klókken, die u heeft geleid,
Hoeft niet te klaagen over 't leste.

Zo ging m' u voor! volgt gy zo naa,
Om van afzetsels grond te leggen.
'K leerd' u nooit in *Grammatica*
De lessen die gy op zult zeggen.

En zo g' al eens of tweemaal mist,
Men zal u daarom niet bespotten.
De wijff' heeft zich hier wel vergift.
En 't lukt wel boeren, jaa ook zotten!

Is uw Bruid ziekelijk? nu de trouw
In voll' oprooiffel is verscheenen;

Een

Een zieke bruyd, een frisse vrouw!
Dit profeteer ik al met eenen.

Gaat hier op rusten onbevreesd,
En u van 't Maagdenkoor begeeven.
En denkt, hy is ook jong geweest,
Die deeze vaarzen heeft geschreeven.

D. JOANNI HACHTINGIO

Anti-Vorstianam censuram edenti.

Fertilis imposito crescit sub pondere palma
Et victrix rectum tollit ad astra caput.
Nobilis in mediis floret rosa sentibus; aurum
Argentumque faber purius igne facit.
Sic premitur, non opprimitur bona causa, Deique
Iudicio, VORSTI pessima causa cadit.
Censuram censura necat, verique negati
Iam facies formâ splendidior nitet!
Scilicet hæc vera est ecclesia, quæ sibi cuncta
Eripiens uni dedicat illa Deo:
Cui contra duri mens est præpostera corus,
Ille Deo injustè debita jura negat.
Quique sacris chartis sacrum spirantibus audax
Obloquitur, pronâ mente, profanus erit.
Si sapis, HACHTINGI sacros damnare labores
Auspiciis VORSTI, dedocere bonis.
Ille nihil tibi detraxit, sibi nil dedit, uni
Omnia dat summo qui dedit omne Deo.

Eerste gerecht op de blyde Bruylofs

Van

WILHELM DURIEU

En

JANNETJEN WYNANTS,

Met bekoorelyke banden des Echts te zaamengebonden, den 19. Julii 1650.

EEn aangename lucht drijft herwaarts door de wolken!

Beschauwt de Amstel-volken,
 En wekt mijn doffe geest,
 En raakt hem, dat hy schoeit op ongewoone leeft.
 Wat is'er? 't is Apoll' verzelt met blyde Hymen,
 En welgestelde rymen,
 En goddelijke glans,
 Zy vlechten met haar twee een huwlijx eere-krans
 Ik ook! en tree te moet met zachte vrede-vaarzen
 In laach-gehielde laarzen,
 Het allerzoetste zoet,
 Dat Bruydegom en Bruidt in liefde branden doet.
 Verschoon me, zoo ik feill': de lank-bestormde wallen
 Zijn eindelijk gevallen,
 Na worst'len mondtgemeen,
 Na strijdt van 't gulde *Fa*, en van het yz're *Neen*.
 De oorlogh was om vleesch, de kogels zoete woorden,
 Gestrikte minne-koorden,
 De tochten schoot op schoor
 Doorboorden lijf en ziel, de vaak gezochte doot
 Hadd' vuur en leven in. Doe leid'ze heel verslagen!
 Na winnaars welbehagen,
 Wie recht' haer weder op?
 Die haar had' neêr gevelt, die voerde ze ten top
 Van gadelooze vreught; daer zit zy onbekommert
 Van zorgen onbeslommert,
 Met maagdelijke stoet,
 En spot met d'ydelheên, en trapt ze met de voet.

Hier

Hier komen w'aangetreên met neergeflage blikken,
 En durven nauw'lijx kikken,
 Noch minder ons gezicht
 Verheffen op die Zon en 't schitterende licht.
 Spreek rustig uit de borst! 't is immers ouwe kennis,
 't Is zonder eere-schennis,
 Zijt vry wat onbeschaamt;
 Ghy weet wel dat de vrees de vryheers niet betaamt;
 Ik spreek dan vryelijk: geniet de zorge-vruchten,
 De naafsmaak van uw' zuchten,
 En innigh harte-weê,
 De kans is omgekeerd, de oorelogh in vree.
 Vanuwe liefd' en loften Hemel opgesteigert
 Dat werdt my nu geweigert
 Te dond'ren na mijn zin.
 Het sterflijk roemt vergeefs onsterfelijke min.
 Aen een verknochte twee! gy hebt het durven wagen,
 Ik zal het ook gaan vragen, *
 Doch zoo zy niet en ken
 En zoo zy niet en wil zoo blijf ik die ik ben.

* *Dis
 was ont-
 trent
 3. maan-
 den voor
 mijn
 strom-
 daghe.*

T W E E D E G E R E C H T.

Toon: *Laura zat laatst aan de beek.*

Zing eens, eer wy grabb'len gaen!
 Dat het doch geschied in vrede,
 Laat het eeten noch wat staan,
 Want het strijdt met goede zeeden,
 'Eerste spijs is al vertreden,
 En met wand'len uitgehoft.
 Drinkt eens, 't zal u niet berouwen,
 Gun de zoetheit aen de Vrouwen:
 Buiker is geen Manne kost!

Onze Bruigom dat 's een Man!
 's hy 't niet, hy zal 't haast weezen.
 Ziet hoe 't Bruijje pryken kan!
 & Looft niet of het is van vreezen.

Uit een angstigh hart gereezen,
 't Is de maagdelijke schrik,
 Die haer niet en is t'ontfuts'len,
 Bëefje noch? ai wat loop huts'len,
 't Is maar voor een ooggen-blik.

* Aldus
 genaamt
 na Achil
 les die
 een Rid.
 der was.

O! het zelschap is zoo zoet,
 De Speelnootjens frisch, en dapper,
 Wat, dat doet my noch zoo goet,
 En de Speelgenoots niet slapper,
 En de ridderlijke Tapper *
 Past op roemer en op glas,
 Die nu niet wil weezen vroolik,
 Dat is wel een rechte moolik!
 'k Wouw dat hy hier niet en was.

Nunc mea res agitur, paries cum proximus ardet

Op het Overlijden van

D. JACOBUS van NIEBERGEN

In zijn Leven Bedienaar des H. Euangelii tot
 OOSTHUIZEN.

Godtzaliglijk in den Heere gerust den 12. van
 Sprokkel-maand 1655.

OOSTHUYZEN treur! op uwe hoogte
 (Men speur in niemands oogen droogte)
 Is uw Cieraad ter nêr gevelt.
 ð Amsteldams beroemde wallen!
 Een uwer Helden leid gevallen
 In 't onverwinb're doods geweld.

Wie kan 't verlies genoeg begrooten?
 Hoe zuchten al zijn Bond-genooten?
 Zijn Schaapen, Vrouw, en teder kroos
 Ontzet, in diepe rouw gedompelt,

Var

Van 't schielijk sterven overrompelt,
En Vriend en Man en Vader-loos.

Hy is niet meer, helaas! die braave;
Zijn Riff in 't kouwde Graf begraaven
Ontsteekt in my deez' laatste vonk
Veroorzaakt uit een Hart vol rouwe.
Wat kan een Lijk al jammers brouwen?
Dat levend zo veel gaaven schonk.

Moordadig spook! met wreede schichten!
Dat ouwderdom, noch jonge wichten,
Noch frisse Maagd, noch Man ontziet;
Gy geeft hem de verrotting over,
Zijn overwinnaars Palm, en Lover,
En Lauren die verwelken niet.

Op hem verstompt zijn all uw prikk'len;
Zijn Ziel van swarte zonde spikk'len
Gezuivert is door 't roode Bloed
Van zijn verlossers open wonden,
Die Hell en Afgrond heeft verslonden,
En maakt het bitter sterven zoet.

Bedroefde Weduw! staak het klaagen
Het is des Vaaders welbehaagen,
Dat hy, uit gunst, verwisselt heeft
Voor ouwde dalen *Nieuwe Bergen*.
Hoe kond' gy God om grooter vergen?
Voor hem die nu gelukkig leeft.

O Heer van levend en van dooden!
Zo maakt ghy Lijken ons tot Booden,
Op dat wy werden wel bereid;
Leer ons, terwijl wy leeven, sterven,
Op dat wy stervende verwerven
Het leeven en de zaligheid.

IN

C. J. CÆSAREM

Emendatum & notis illustratum

Ab

ARNOLDO MONTANO

E Rectas aquilas & nostro gesta sub axe
 Prælia, conjunctasque manus, & nescia vinci
 Barbara Romanis Bataavorum corda sagittis,
 Romani decus imperii (ne tradita Lethæ
 Æternum lateant, sed per tot secla super sint
 Et Bataavorum virtus & adauclta Quiritibus arma)
 Sollicitè descripta dedit ! Nos sponte fatemur
 Vix poterit sic Belgæ loqui, gnarusque viarum
 Obvia perspicuis loca demonstrare figuris.
 Erratur passim! in patriis quasi ruribus exsul
 Vix nisi de vulgo perspectis differit hospes.
 Altius erigitur, nec humi manet illa cupido!
 Quæ peregre sita regna domi, populosque remotos
 Parte sui meliore videns per singula fertur,
 Et rapidis calum gradibus meritur & orbem.
 Nec minus, o Medium nostri! melioribus actum
 Spiritibus te sacra juvant redolentia quicquid
 Spectat ad antiquæ ritus vel prælia gentis.
 Dum tua Cæsareas purgat sapientia chartas,
 Ut possint sine nube legi. Sic mascula Momum
 Provocat, æternumque audet ridere Thalia!
 Ille vel invitus loquitur: florentibus annis
 In juvenem si tanta cadunt insignia, quid non
 Deque viro, & grandi licet expectare senectæ?

Op

Op de verjaaringe van
Mijne E. Behouwt - Vader

HENRIK van de KAMP,

Den 25. Martii, 1660.

H Eer Vaader! die ik in mijn zinn
Zoo veel gelijk mijn zelf beminn :
Dit schrift, misschien geen leesens waard,
Zal dienen, nu gy weer verjaart,
Om u mijn dienst te bieden aan,
Zoo als ik meermaal heb gedaan.
Ik hoor nevens my ook noch een tong,
Die eertijds weleen vaarfje zong!
Van wien met een genegen hert
Aan u een krans gegeven wert.
En zoo van H O O V E ook wat doet,
Gelijk ik eenigzins vermoed,
Hy kan ook wel, zoo zijt gewis,
Dat dit een zeker teeken is.
Van onze toegenegentheid,
Waar van de gronden zijn geheid,
Toen elk een dochter schoon en kuis
Erlangde uit uw deugdzaam huis.
Vaar wel! met uw beminde Vrouw;
God weer' van beid', in lang die rouw
Die ons ook treffen zoud, als een
Van beide, met een naar geweent,
In't donker graff van eenzaamheid,
Om daar te rotten, wierd geleit.
Doch't moet eens zijn! en als't gebeurd
Dat een van twee wert afgescheurt,
W'k Wensch u dan eindlijk tot een lot
De Hemel, en die goede God!
En, zoo't mach weezen, meenigmaal
Onz byzijn in uw beste zaal;
Om uws geboorts gedachtenis,
Die by ons hoog te achten is,

Te houwden, dat dit doch gefchiê!
Wy wenschen 't zwaagers alle drie!

In Albo

JOANNIS MONTANI

Collegæ optimi

DUm tibi cordatos quæris MONTANE! sodales,
Cum quibus, adversosque inter casusque secundos,
Ufus amicitia stabiliri possit; amoris
Indubitata dabant varii documenta, tuisque
Involvi ardebant pariter sua nomina chartis.
Talia non Boreæ dirumpent vincula, salvo
Esse tibi sævis etiam continget in undis.
Me quoque principibus permixtum agnoscis amicis!
Non ego dignarer quo me dignaris honore,
Si mihi non sincera fides tua, tempore longo,
Ni tibi nostra foret perspecta; tenacius ambæ,
Qualiter hant unquam, coeunt in fœdera dextra,
Quas neque tartarei morsus violare, nec ausa
(Vivere dum dabitur) dissolvere læva valebunt.

Geboort-vermaaning

Aan mijne E. Behouwt Zuster

CORNELIA van de KAMP,
Huysvrouw van
NICOLAAS EMMAUS,

Den 3. Januarii, 1661.

TOON: Van Gerrit van Velzen.

WAt jeukt uw graag en keurig oor
Na een gezang uit mijnen monde?
Dit komt my al wat dikwils voor,
* Heb evenwel noch iet gevonden!

Hect

Heft blijde gasten! met my aan,
 *k Zing dit uit uwer aller naamen,
 Het wert op haar verzoek gedaan,
 Dies hoeven wy 't ons niet te schaamen!

Op haar begeerte, van wiens hand
 Wy deeze vrolykheid ontfangen.
 Wie zouw nu na Luilekkerland,
 Daar 't hier zoo lekker is, verlangen?

Wat geeft ons een geboorte-taart,
 Op 't Zap van Rijnsche Wijngaard-ranken?
 Haar vriendschap is ons meerder waard,
 Daar w' haar ook meerder voor bedanken!

Leef lang! o Zuster met uw Heer,
 Die, na ik merk, wel is te vreedden,
 Dat wy dus vrolijk, t' uwer eer,
 Met zingen onze tijd besteedden.

*k Wensch aan u, eer de doot u knelt,
 (Het wenschen is doch ongebonden)
 Of eer gy Saraas jaaren telt,
 Een *Meindert met een †Hillegonde!

*Na zijn
 Vader.
 † Na
 haar
 Moeder

Amplissimo doctissimoque Viro,

D. JOANNI van HARTOGVELT, M. D.

Exscabino & Senatori Amstelodamensi,

HARTOGVELDE! cui publicas mea patria curas
 Credidit, eximia nobile mentis opus!

Quique Machaonia rutilas generosius arte,
 Inter Batarvici sydera prima poli.

Fidus ubique, Deus seu per tua labra loquatur
 Et det in Amstelio debita jura foro;

Seu tua per morbos vigilantia vadat, & egros
 Alloquiis, herbis, consiliisque juvet;

Quos inter cum saepe ego numerarer, abunde
 Expertum est v. stram debile corpus opem!

I 5

Maxime

*Maxime vir ! palpum tibi non obrudimus , illa
Qua loquor , hac mecum fama loquetur anus.
Hac mihi concubiæ dictat pars carmina noctis
Et febris , unde mihi vena soluta fuit.
Si nimis hac oleant metrum triviale febrimque ,
Affectus vitii qui dedit illa caret.*

Op

D. MICHIËL SPRANGERS

HAFTEN in BRANDT.

Gelcerde Heemel-tolk ! wanneer gy in uw *Gaa-*
meren,

Met felle donderhaameren,

't Hert, voll van zonden , legt

Op 't ambeeld van de wet, en wijft het zoo te recht ;

Terwijl gy uw' , en mijn' , en 's lands bemorste zeeren

En stinkend' etter-zweeren ,

Zoo tastelijk, zoo naakt ,

Ontdekt ; dat ider een zich hier ook vind geraakt.

Zoo dunkt my, 'k zie met u de oorzaak van de straffe :

Wech! zorgelooze , laffe

Onschuldigers van 't quaat !

Waar uit met recht , en hier, en hier na , brand ont-
staat.

Brand *Haften?* 'k brand met haar door innig mede-
doogen ;

Schreid *Haften?* schreid, mijn' oogen!

Heeft *Haften* vuur , en rook ,

En brand, door 't zondigen met recht verdient? ik ook!

Werd zy gestraft, ik niet ? dank heb, ô gy ! die 't deede
Voor uwe lijdzaamheeden :

Lijd zy ? z'is juist niet meer ,

Als ik, een zondares voor uw gericht, ô Heer !

Die

Die hier vry gaat, is dik niet minder vry van zonden,
Als die hier werd geschonden,
Verneedert, en verjaagt.

't Verschoond is dik, by God, min schoon, dan 'tgeen
hy plaagt.

Niet dat ik 't quaat verschoon van onverschoondē
dorpen,

Die met ons alle sloppen

't Quaat in als water, Neen!

Voelt *Hasten* maar de straff, de schuld is algemeen.

Hy die dan wert gespaart, daar zijns gelijke lijden,

Moet leeren 't quaade mijden,

En roepen daar op uit:

Heer! onnaspieurlijk is uw' oordeel en besluit.

Op het

L I C H A A M

der

G O D D E L Y K E L E E R E

Beschreven door de onvergelykelijke

D. JACOBUS USSERIUS

Aartz - Bisschop van Armach.

DE weetlust krijgt haar wit (al moet de werker
draaven

Door nachten zonder rust, door zorgen uitgewaakt,)

Als maar een vail'ge reë of lang gewenschte haaven

Aan haar het einde van bekommernissen maakt.

De lauren hangt men op voor afgerende slaaven.

Dit oogwit trof U S S E E R die groote Godgeleerdē

Toen hy zijn deftig brein en vruchten van zijn penn

En krachten van zijn tong aan 't hoogste goet vereerde

Aan

Aan God, tot 's menschen heil. Koom Leezer en
bekenn

Dat hy van tegenspraak de addertongen weerde ;

Als hy dit Lichaam schiep uit scharp gesleepe zinnen.
't Onwetend zwak gemoed verstrekt het voor een
Brug ;

En haagt u 't voorhoofd niet bezieet het lijf van binnen,

't Ontzachelijk gelaat hier achter op de rug,
Gy zult die man om 't werk, 't werk om die man be-
minnen !

Responsio ad Carmen

D. JOANNIS FABRICII V. D. M.

in Stant-daer-buiten ;

De non usurpandis, in poësi, Deorum dearumve
gentilium nominibus.

Quis furor in venis ? distent aque frigore membra
Qua rabies aut flamma rapit ? cur tempore bru-
ma

*Insolitas ardere faces, argentibus extis,
Sento? longinquis procul hinc sacer ignis ab oris
Me petit, incensasque jubet flagrare medullas;
Carminaque extorquet, tibi sordescencia, quidni
Et mihi sordescunt? veniam concede furori!
Arrident extorta mihi: sic simia prolem
Deformem deformis amat; sic blandula blandis
Pignora, monstra licet, mater complectitur ulnis.
Optime Fabrici! candor tuus ima supremis
Laudibus, immeritum titulis pragrandibus effert.
Cur me, quem vilis domus, & pudibunda supellex,
Et plebi vix nota manus, languentia plectra
Dedecorant, tanto juvat exaltare paratu?
Vestra jubar me Castalidum quo gaudet Apollo
Musa mihi non musa vocat; tibi turba novena*

Cre-

*Creditur haut facilis, tibi non risisse camænas
 Conquereris, Phœbumque patrem patriamque negatam
 Affirmas Heliconæ tibi; tu fœdera lecti
 Sacra deæ Veneris, divinæque festa vocabas,
 Idaliogestante facem; tu numina vatuum
 Agnoscis commenta, deos figmenta Deasque;
 Nos aliud meditamur epos! gentilia nobis
 Monstra, Poëtarum rabies, & nomina squallent.
 Nos Claron, & Pataram, Tenedonque & quicquid amœ-
 num*

*Vatibus antè fuit, Delphos, mentitaque Phœbi
 Nomina, sacratasque Iovi disrumpimus aras.
 Purius ætherios è sacro fonte liquores
 Postpositis promemus aquis gentilibus, illæ
 Non sapiunt nisi vana, tonant sublimia vates
 Hebræi, dulcesque cibos è divite penu
 Suppeditant, stylus est simplex & grandis, ubique
 Cælestis referens & velle & posse magistri.
 Utraque nil nisi sancta capit dictata Tonantis
 Pagina, verborum gravitas & gratia justum
 Pondus habent, iras & fulmina dura Iehovæ
 Degeneres animos peccatoresque manere
 Indignant, humiles contrito corde salutem.
 Fucus abest, falso detectaque larva colore
 Adspicienda patet cunctis, & vera tenebris
 Eruta cælesti fulgent induta nitore.
 Conspicitur præsens post secula mille futurum,
 Exhibiturque adimit, dubio sperante, timorem.
 Hic salus & requies æternaque gaudia sanctis,
 Hic dolor & fletus æternaque vincula prævis.
 Principis invicti vel mendicantis egeni
 Nulla habita dantur ratione levamina, mæstos
 Exhilarant, sitis atque fames restinguitur undis;
 Queis semel exhaustis nunquam sitis ulla redibit.
 Flagra rebellantes feriunt. Exercita duris
 Erigitur certâ spe cæli ecclesia flagris.
 Regna, throni, gemmæ, regalia sceptræ, coronæ,
 Hic etiam promissa piis diademata fulgent.
 Propria terra ferax, seges est secundior, agros*

*In cassum steriles petimus. post arva quiescant!
 Non contura meam sed fœdatura pœsin.
 Iunonemque Iovemque sacris damnata papyris
 Numina nos flocci facimus, numenque triumum
 Poplitibus flexis summo veneramur honore.
 Hoc etiam te scire scio, nullisque teneri
 Illecebris ut fana Deum genilia, nostro
 Posthabito ritu, titulis ornare supremis
 Proponas animo; tamen illa notare memento:
 Sanguine nos Deus & violenta morte redemit!
 Illius in cultu sacro baptismate tinctos
 De decet usurpare Deum commenta pœtis
 Trita nec indubiam fidei retinentia normam.
 Desipit heu! vulgus, cui linea cuncta videtur
 Nominibus decoranda Deum, nec posse pœsin
 Limitibus constare suis, nisi ficta Dearum
 Numina, Phœbæaque manus ad sacra vocentur.
 Si supra vulgum sapimus, cur desipis ergo,
 Illius & placito sequeris vestigia gressu?
 Quin potius proscribere tuis chartisque librisque,
 Causa data est, nunquam quod erit, non estque, fuitque!
 Hoc age! si bona sint quæ scripsimus, illa probato!
 Sin minus, ostendas ubi sint errata rogamus!*

Ter Bruilof

Van

A A R N O U D C O M B O O J E R,

En

A N N A K I N K H U I Z E N,

Vereenigt in Amsteldam op den zefsten van Louw-
 maand, 1660.

Aan mijn E. Behouwtvader H E N D R I K V A N
 de K A M P.

G Y die voorby den Aardenhout,
 Op 't Manpad, met uwe gemaallinne,

Geniet

Geniet des levens onderhoud,
Vereent met lijf en ziel en zinnen:

Geeft van uw vreugd een kenbaar merk,
Tot teeken van uw vergenoegen!
't Is nu geen *Meeſter Pieters* werk!
Om na de dief zich te vervoegen.

Hier is een andre pot te vuur!
Men braakt 'er geen bebloede zielen,
Gelijk op *Funen*. 't Bruilofts uur
Gaat voort op eendrachts ronde wielen.

Wat dunkt u Bruigom! raad ik 't niet?
Hoe draait het rad van avonturen?
Den heemel gaf u eerſt verdriet,
Dat gy zoo bitter moeft bezuuren:

Toen het balſtuurig ongeluk
U ſtiet by Heidenen en Mooren,
Zoo dat uw ouders vol van druk
Van u geen tijding konden hooren.

En als gy los gelaaten dreeft
Op Gods genade van *KOMBOOJEN*,
(Wie hoort dit die niet ſchrikt en beeft?)
En niemand ſtreek of cours kon rooijen.

De honger 't mager ongediert
Quam: elk had ſchier zijn plicht vergeeten;
Toen 't voorſtel al gebooren wierd
Om u voor hutspot op te eeten.

God gaf een uitkomst onverwacht,
(Het waater was al aan de lippen)
Die u behouden t'huis waart bracht,
Vry van Orkaanen, ſtranden, klippen!

Hier ſchuld' een vonkje onder d'as,
Allengskens tot een vuur gereezen.

KINKHUIZENS artzenye was
Goet om uw quelling te geneezen.

O minnequelling! die het vlees
En vet kunt van de beenen stroopen.
Een minnaar leeft op hoop en vrees,
Tot dat 't geloof verjaagt het hoopen.

Zegt my! smaakt *Pynang* wel zoo zoet;
Als het gestrook van uw beminde?
O neen! oprechte liefde doet,
Dat m'ook in roet iet zoets kan vinden.

Gelukkig zy 't eerst van uw trouw!
Noch beeter moet uw voortgang weezen!
't Eind allerbest! dat nooit berouw
Volg' op een vreugd zo uitgeleezen!

Vaart wel, o echte jonge liên!
Genoode! gaat wat uit de KINKEN!
Na *HUIS*, de Bruigom is gezien
Dat hy zijn Bruid begint te winken.

't Welk hy ontkent; zy stemt het toe;
En echter 't is haer welbehaagen.
Wy weeten, hoe die zijn te moê
Die goed en bloed 't zaam zullen waagen.

Kracht van het vuur der liefde.

TOON: Repicavan! &c.

ZOete Lieven!
Die in de Winter leeft
Vol vuur inwendig, schoon g' uitwendig beeft,
Vol vuur inwendig, &c.
De zachte zwaane-veeren begeeren
Een and're warmte dan de bed-pan geeft,
Een and're warmte, &c.

't Vuur

't Vuur van liefde

Heeft ongemeene kracht

Die op geen kouwde van de Winter acht,

Die op geen kouwde, &c.

't Zal nooit in 't bitterste vriezen verliezen

Zijn eigendommen noch byzond're macht,

Zijn eigendommen, &c.

Of de kouwde

Uw leden al beving;

Dit vuur moet duurzaam zijn voor alle ding,

Dit vuur moet duurzaam, &c.

Als eens de koud in de minne quam binnen,

Gebeurd' het wel dat al dit vuur verging,

Gebeurd' het wel dat, &c.

Vestaastempel

Had een onleschbaar vuur;

Zoo wensch ik, dat de heemel in u stuur'

Zoo wensch ik, dat &c.

't Vuur dat g'in hett' en kouwde meugt houwden!

Te zaamen overbrengend' zoet en zuur,

Te zaamen over, &c.

Præfatio in Album

D. THOMÆ COENEN,

vocati Ecclesiastæ Smyrnensis, Anno

1661, Prid. Kal. Quintil.

CUr mea prætendo vix ingredientia lucem
Carmina præclaris anteferenda viris?

An ego postpositis tantò sum clarior astris?

Erro! meis lumen partibus inde venit.

Et mea præposui, non quæ meliora, sed ut sic

Suppleret tituli scriptio clauda vicem.

Esse tuus dum quisque studet, primasque tenera

Inter amicitiaæ fœdera sancta tua.

K

Nil

*Nil minus intendo nimium constanter! amoris
 Hæc etiam sancti pagina testis erit.
 Scribite scriptores vestri monumenta Batavi!
 Nominis, ad Græcos quæ vehet unda patres.
 Cumque Pelasgorum genus hæc perviderit, illa,
 Inquiet, æterni signa favoris erunt!*

GRAF-DICHT

Op de haastige doot van de E. Heer
 Mr. JACOB NAVANDER.

*Ouwte Burgermeester, Vroetschap, en Opper-
 School-voogt tot Rotterdam, &c. den 17. van
 Louwmaand 1661. in's Graaven-
 Haage overleeden.*

DE Schipman, die met wijze handen
 Gehandhaaft heeft het roer der Landen,
 Zoo mannelijck, zoo onbesmet!
 (Hoe zit het grootte ruim verslagen?)
 Is in het rijpste van zijn daagen
 Zoo schielijk over boord gezet.
 't Moordadig spook met felle pooten
 Quam waren by de Haagse Pooten,
 En, ach! zy wouw daar niet van daan
 Na haar vervloekte naare holen,
 Tot dat zy 't werk haar aanbevolen
 Had, in twee etmaal, afgedaan.
 O! gy die 't alles wilt verslinden,
 Laat af meer zulke stoff te vinden
 Voor uwe holle balg, waar door
 Gy land, en stadt, en volk ontstelde.
 (Daar leit het puik van Hollands Helden!)
 En gy alleen geeft geen gehoor!
 Gy wilt niet dat men u verander!
 Gy spaart geen Stuarts noch Navander
 Geen Kats, geen frissche Kerrikhoff,

't Moer

t Moet all voor uwe wetten buigen;
 Al waren 't grijz' of die noch zuigen,
 Daar maakt gy weinig werrik of!
 Wy dulden al uw vinnig woeden.
 En dit blijft buiten ons vermoeden,
 Aan u te zoeken heil of heul,
 Verheffend' onze harten hooger!
 Wy denken, dit doet d' Alvermooger!
 Engy verftrekt maar voor een beul!
 Engy, wiens draad is afgesneeden
 Vergoodde ziel! ik wend mijn reeden
 Tot u, hoewel gy 't niet en hoort.
 Gy hebt my uw hulp aangeboden,
 En waart gy nu niet by de dooden,
 Gy hulpt my met u gunft wel voort.
 Voor my, ik wensch van gantscher harten
 Dat niemand buiten my de smarten
 Gevoelde van uw ondergaen!
 Wy moeten all' uw byzijn derven;
 En ik bevind wel uit uw sterven,
 Dat m'op geen menschen vast maech staan.

*Met der haast, tusſchen Delft en Rotterdam,
 den 18. van Louwmaend 1661.*

IN OBITUM EJUSDEM,

Postquam, ut me ad recturam Rotterdamen-
 sem eveheret, me ad se Hagam-Comitum
 invitasset, ipsoque quo illuc accessi
 momento, vivere desiisset.

M Agne vir! immeritos mihi cur largiris honores,
 Imminet & capiti gloria tanta meo?
 Hactenus inferius trivium nos detinet, inque
 Amsteliiis latuit sordida musa scholis.
 Quum subita innumeris mutatio plena periclis,
 Per lentos an non tutius ibo gradus?
 Vis tamen, indignumque vocas! prodesse vocato
 Viribus intentis quò tua Suada queat.

K 2

Propo-

*Propositos eheu! disrumpunt fata favores,
Liberat atque datam mors inopina fidem.
Egrederis mundum simulac intravimus Hagam,
Et cæpit mea res te moriente mori!*

Vernieuwinge van Vriendschap,

AAN

D. JOANNES van KESTEREN,

Predikant in Tien-hoven.

O Leidsman van Gods volk! die op het *Stichtes*
Tienhoven,
't Gehoor geeft aan de dooven,
En blinde ziende maakt,
En als een harder trouw voor uwe kudde waakt.

(Het kruidt dat gy gebruikt voor kreupele voor blinde
Is nergens hier te vinden
By eenig kruidenier,
Maar 't komt van hem die 't hert doorgrond en ook de
nier.

't Is van een heelzaam' aart, en altijd te bekomen
Aan d'heilge waterstroomen
Van d'eedele Jordaan,
Wie 't wettig aanneemt kan geneezen t' huiswaart
gaan!)

Uw dienst, en minzaamheit, en ongemeene gaven
En laat ik niet begraven
In dikke duisterheên,
Dat wert van my aan 't Y, ð eelhart! niet gelêen.

't Is my niet mogelijk, om zulke bondgenooten
Zoo vorderlijk gesprooten
Van zoo een vroomme stam
Tot *Utrecht*, zorg'loos te vergeeten t' *Amsteldam*.

Als

Als ik weer in uw dorp, verscheiden stille nachten,
 Zal d' Ooster-zonn verwachten,
 Of in uw huis vertoef,
 Of weezen zal met u op *Muiffarts Endelhouf*;

Dan zal ik mondeling ('t papier en kan niet spreken)
 U geeven taal en teeken,
 En duidelijc bescheit
 Van liefde t' uwaarts in mijn hart zoo diep geheit.

'k Beveel u en all d'uw'aand'aard en Heemel draager!
 Doet veel goets aan mijn zwager,
 En aan zijn vrouw en zoon,
 En hebt van God, hier na, daar voor, 't genaade-loon!

In Albo

ESAIÆ MEURANT,

Collegæ fidissimi.

Solibus & lunis stellisque micantibus astrum
Adjicitur splendore carens; hoc nempe colorem
Et decus & formam de vestro lumine sperat.
Sin minus, id misero saltem concede roganti,
Ut, si non inter primos mediosve locetur,
Postremis minimum mea pars accedat amicis;
Id nobis etiam immerito ducemus honori!

Op de

GEWITTE MOORMAN

VAN

D. CASPARUS de CARPENTIER,

Bedienaar des H. Euang. tot Amsteldam.

Nieuwsgierig volk! wien staâg de ooren
 Gereet staan om wat nieuws te hooren,

K 3

Komt

Komt by de wijze **CARPENTIER**
 Opdiffend' ongemeene spijzen,
 Hy kan een witte Moor aanwijzen
Kandaces groote Thesaurier!

Toen hy en *Phlipp* met aandacht laazen
 Van *Jesus* by het woefte *Gaaze*;
 Hoe werkte met haar d'hoogfte *Geeft*?
 En wilt gy op dit werk zien speelen
 Zeer cierlijk? laat u niet verveelen,
 Dat gy in deeze bladen leeft:

Hoe zy een zuiver waater zagen,
 En nederdaalden van de wagen,
 En hoe, op zijn geloof, de *zwarte*
 Het heilig Doopzel heeft ontfangen,
 En't zeegel daar aan is gehangen,
 Tot vergenoeging van zijn hart!

Hoe de *Diaken* tot *Axoten*
 Wiert wegh gevoert; hoe onverdrooten
 En vrolijk de bekeerde *Moor*,
 Zijn weg gereift heeft; want de deugden,
 Van God aan hem gedaan, verheugden
 Zijn' ingewanden door en door!

Gy zult u d'arbeit niet beklagen!
 En is'er iemand? die wil vraagen,
 Gelijk God eertijds heeft gedaan:
 Kan ook een *Moor* zijn huyl afleggen?
 Ziet! *Carpentier* die zal u zeggen,
 Hoe dat men wascht een *Mooriaen*.

In editionem poëmatum

D. ROBERTI KEUCHENII V. C.

Juris-consulti.

Quisquis amas veteres referentia scripta *Marones*;
 Aut quod proscripsit *Cesaris* ira melos;

Vel

*Vel bene compositos ad secula prisca paratus ,
 Et sine felle sales, nec sine melle jocos !
 Hæc sunt Keuchenia, Lector, miracula dextræ ,
 Sal, joca, far, nectar, docta papyrus habet !
 Majestas Romana suis incognita terris
 Flevit, & hos querulo protulit ore sonos :
 Negligor ! hei miseræ ! mea prob ! delubra vacillant ,
 Vixque cothurnatos conspicio egra pedes.
 Belgica respondet: vanos ô desine planctus !
 Subvenit en ! tantis Amstela, crede, malis.
 Credidit & lachrymas facie detersit, & inquit:
 Keuchenio tandem vindice sospes ero !*

Op de Ontleding des Menschelijken Lichaams

Van

D. JOANNES VESLINGIUS,

M. D. En Hooge-school Leeraar

Tot PADUA,

Uit het Latijn vertaalt, door

D. GERARD BLASIUS, M. D.

En Hooge-school Leeraer

t'AMSTELDAM.

DE mensch van aart rampzaalig, zwak, en broos
 (Want hy is aard) zouwd weezen machteloos,
 Om 't quaat te vliên dat uit Pandoraas doos
 Is voort getreden ;

En om de aart van 't quaat recht te verstaan,
 En, treft hem 't quaat, te leeren 't quaat ontgaan,
 En, is hy wel, om andre wel te raân
 Na welvaarts reede ;

Had niet de mensch de artzeny van hem,
 Die 't alles weet te heelen met zijn stemm,

K 4

Die

Die d' heelers en de kruiden geeft haar klem
Om te geneezen.

O *Veffeling*, geleerde Medicijn!
Hoe leerde gy de graage Patavijn?
Hoe dat ook zelf het ongezond venijn
Gezond kan weezen;

Wanneer het u van d'allerwijfste God
In uwe schoot quam vallen tot een lot,
Om voor een artz gebruikt te worden tot
Nut der gemeente.

Getuigen zijn uw nooit volpreeze blaân
Voll aardigheên van uwe pen gedaan,
Die kittelend ons door het lichaam gaan
Tot in 't gebeente.

Daar wijft gy aan de dankb're kunstgenoot
De buiten en de Binne-mensch zoo bloot,
Zoo dat men tuffchen 't leeven en de doot,
In uwe fchetzen,

Naauw onderscheid of keur uitvinden kan.
(Wijk lafteraar! van die doorzochte man,
En wacht u vry de glants en luyfter van
Zijn naam te quetzen)

God ende gy verfcheide dingen doet;
Hy voegd' in een de leden hecht en goet,
Van 't hooftscheel tot het laagfte van de voet,
Tot 's menschen voordeel;

Die zelfde leên ontleed van lit tot lit,
En wat in, aan, en by de leden zit,
Vertoont gy ons gants heerelyk in dit
Boek vol goed oordeel.

Wat zal de de dank van uwe *Taalman* zijn?
Die dit g eluk aan 't edele Latijn

Alleen

Alleen benijd, weghschuivend' het gordijn
Van Roomsche wolken;

Engeevend' u een Nederlandsche taal,
Die gy noit kend'; hy weet met vuur of staal,
Met kracht van kruid of drank te heelen 't quaal
Van kranke volken;

Ook grijpt hy zelf't ontee-mes in zijn hand,
En snijt van een die vaste leden-band,
Tot eer van God en dienst van 't Vaderland!
Wat zal m' hem geeven?

Zegg *Vesling!* *k zeg een dubbele lauwertak,
Gy zegt het ook! want een is al te zwak;
Zoo zal zijn roem nooit krijgen kreuk of krak,
Maar altoos leven!

A A N

D. THOMAS COENEN,
Beroepen Predikant tot Smyrne in Grie-
ken-landt,

*Als hy zich een wijf tot Venetien ontbielt, in het Jaar
1662. den laatsten van Sprokkel-maand.*

Gedenkt niet dat ik u vergeet,
Daar zouw onz' *Amstel-stad* van waagen!
Schoon dat gy daaglijks gaat en eet,
Daar d'Adeldom een zak moet draagen.

Vergeeten? de **Voet-angel* zouw,
Zoo 't waar was, tegen my getuigen;
Daar zag men voor het laaft in rouw
My voor u, en u voor my buigen!

Toen wiert, en 't was al lang beloofd,
Onz broederschap gelijk herbooren,
Schoon ons het aanzien wiert beroofd,
En voor het laaft, op nieuws bezwooren.

K 5

Mijn

* Een
plaats
buisen
Amstel-
dam,
daar wy
onze af-
scheid
genomen
hebben,

Mijn vriend! ik houw die draad noch vast,
 Zy is nu al van staal en yzer!
 Schoon d'afgunst hier en daar wat bast,
 Die tegen wil en dank wort wijzer.

Hoe zouw die vriendschap ondergaan?
 Waar aan zulk voedzel is gegeven;
 Zy heeft in beider harte-blaân
 En in twee zielen 't zelfde leeven.

En, wert zy niet van mont tot mond
 Door 't zaamensprekking onderhouwden,
 Zy blijft in volle kracht gezont,
 En zal doch nimmermeer verkouwden!

Ik stoot my niet aan uw vertrek.
 U is de Grieksche wacht geboden!
 Al zijt gy van my, dit gebrek
 Wert licht vergoet door stomme booden!

O booden van een wondre kracht!
 Door haar kom ik my wijs te maaken,
 Dat gy hier by my wert gebracht,
 En met my handelt vremde zaaken.

(Geleerde vrient, zijt wellekoom!
 Zegt my wat u is wedervaaren:
 Ai my! deez' aanspraak is een droom,
 Ik meende dat wy t'zaamen waaren.)

Terwijl uw moeder noch is mõe
 Van droefheid, daar z'in leid bedolven
 Om u; zent u mijn vedertoe
 Veel heils aan de *Veneetsche Golven!*

Als gy van daar gaat in het schip,
 De voorspoed blaaz' in uwe zeilen!
 'k Wensch dat uw kiel noch plaat noch klip
 Komt, als g'er niet om denkt, te peilen.

En

En als g'in *Griekkenland* komt aan,
 Om van de waarheit te getuigen;
 O dat der Turken halve-maan
 Zich onder haar ook quam te buigen!

O *Smyrne*, overall vermaart!
 Door *Polycarpen* en *Homeeren*;
 Uw naam stijgt weder Heemelvaart,
 God komt u met zijn woord vereeren.

Hy stelt weêr op de kandelaar,
 En doet zijn licht door *Thomas* branden!
 O dat hy hem veel volk vergaar,
 En vry maak van de *Helsche* banden!

Engy, mijn vriend! ik wensch u dit
 Voor't laaft: God wil uw dienst bywoonen!
 En d'uwe met de wijze *Smit*
 Met heil, na ziel en lichaam, kroonen!

Erudito & variis dotibus insigni

TIMOTHEO TOLL

Cùm in Acad. Ultrajectinâ. J. U. D. re-
 nunciaretur, Anno 1662.

DUm nostra prae carmina fervidi
 Tradunt labores; & venientibus
 Hinc inde Farrago repletur,
 Materiâ variante, scriptis;

Et promerentem nobilibus choris
 Rhenana te subsellia destinant;
 Versus tibi sacros meique
 Accipias monumenta proni

In te favoris! liquimus Amstelæ
 Australe finestrans mare patrii,

Non

*Non pleetra cantandis amicis
Nata mihi, tacitura nunquam!*

*Desideratæ venit adoræ
Condigna merces! auctus honoribus,
Quos non habebas, inchytoque
In patriam titulo redibis!*

*Exhausta sunt jam scrinia Bartoli,
Baldique, Wezembecii, & omnium
Antistitum juris, coronam
E studiis meritam reporta!*

*Hoc Cyprianus candidus approbat!
Tuusque tantis Junius accinit
Letus tropæis. Euge TOLL I!
Principium generosioris*

*Ingressæ vitæ, Furidicis ovans
Adscribitor! nostrosque benignius
Interpretator, quaso, lusus!
Hos calamo proper ante vestræ.*

*Affixit eheu! languida dextræ
Promotioni; desinit interim!
Viles tuum ne claudicando
Versiculi minuant honorem.*

Raptim Hardervici Geldrorum. 1662
Eidibus Majis.

Op de

Op de onrijpe Doos

Van

MARTINUS LYDIUS

Aan

D. ARNOLDUS MONTANUS

V. D. M. tot Schoonhoven,

*Als zijne Wonderen van 't Oosten voor de
tweede maal gedrukt wierden.*

Beschrijver van de aart der vergelege Volken
Dwars onder onse Kim; hoe reezen zwarte Wol-
ken?

Hoe rold' op ons gezicht een traanen Oceaen?

In 't zinken van die Zon, die onze Harten roofte

Met brandend Minne-vuur; ai! staak een weinig 't
Oosten

Terwijl wy averrechts met droeve Toortsen staan.

Ik volg de braave trant in deez papiere zaalen
Van hem, wiens vlugge Geest vloog tot de laatste paa-
len

Van *Thule*, verder als de grenzen van *Sian*.

Zijn overschelle luit hervormde de manieren

Der wreedst', hy trok tot zich, als Orpheus, alle Die-
ren,

Ja d'afgunst, anders bits, quam gunstig op hem an.

Hoe dikwils heeft de Nijd getreden uit haar Ka-
mers,

Om sijn vernuftig Hoofd te pletteren met Hamers

Van laster. Onvoorziens verdraaide het Compas,

Dat altijd yverd' om de Noord-ster te beschouwen

Van sijn Geloof. Laat nu de Haat vry Gal uytspouwen;

En volgen, zoo 't haar lust, hem boven 's Weerelds As.

Die *Toet-steen* die 't Bedrog deed voor de Waarheid
schrikken

Is son-

Is sonder glans , helaas! zijn vriendelijke blikken
 En Tonge door des Doods vergiftige Sarifz
 Gesloten en verkleumt. Hy gruuwde voor 't veraarden
 Van 's Vaders oude trouw, tot dat de zwarte Aarde
 Zijn aengezicht ontnam het levende Vernis.

Nu zwijgt die schrandre Keel die Rotzen kon bewe-
 gen,

En Harten kliefde met Gods scharpe woorden Degen.
 Wat hy beroepen kon was haastelijk gesloopt.
 Hy zocht aan't vaste Land zijn teerig Schip te vlooten.
 Daar 't van geen barisse Storm kon werden omgestoo-
 ten.

Hy hoopte 't geen hy heeft ; hy heeft dan uitgehoopt.

Hoe ridderlijk ontwong hy't helsch gedrogt de Sa-
 bels

Uit klem van klaauwen, en ontweek zijn looze kabels.
 En gaf aan God zijn Ziel met blijdschap opgevult.
 Nu is hy buiten vrees voor d'Hel-honds moord-ge-
 klaater.

Sijn laatste Zwaane-zang geschiede t' *Oude-water* ,
 Hy zondze daar het Y met Wind en Golven bruft.

Mijn Jonathan ! geen tijd verdooven sal de Vonken
 Van uw' en mijne Liefd', tot dat d'ontveefchte schon-
 ken

Herleven, en de Zee en 't Graf haar dooden looft ;
 Dan zal ik met een kus (al schijnt het nu een Wonder)
 Omhelzen *Lydius* , en vliegen luchtwaers onder
 De rei die komen zal van Zuid en West en Oost.

Præstantissimo Juveni,
CAROLO QUINA,
 De

Civitatum mutationibus,

In Illustri Amstelodamensium Gymnasio,
 publicè differturo.

QUam fragili stant cuncta loco? sublimia fiunt
 Infima, quæque diu prævalere jacent!
 Millibus è multis vix nomen inane superstes.
 Rudera sunt florens urbs ubi visa fuit.
 Invertit fors læva vices! titubantque ruuntque
 Quæ modò verticibus clara fuere suis.
 Nunc septem miracula silent! viguistis Athene!
 Vestraque, Grajugena! gloria prisca fuit.
 Roma triumphati non est caput amplius orbis,
 Hæc aliis palmam diruta jure dabit.
 Plura volens videat quæ docti pagina Klenk
 Continet, hæc illi comprobat illa satis.
 Mutatæque doces dum gentes, oppida, terras
 Deque his cum tanto præside verba facis;
QUINA juvenutis patriæ decus! omnia labi
 Cerno, sed expertem funeris esse Deum.
 Tolluntur prolapsa, cadunt erecta, sibi que
 Præter eum solum constat ubique nihil.
 Dum sibi nil constat, manet inconstantia constans,
 Tu studiis constans perge manere tuis!

18. Kal. Quintil.
 1662.

BRUI-

FARRAGO
BRUILOFT-ZANGEN

Voor

JOANNES GEKEER

En

WILLEMINE PAX,

te Amsterdam den 9. Januarii 1657.

TOON: *ô Kersnacht, &c.*

GY die de klem in deze handen
Hebt vast gemaakt met staale banden
O Huwlijkmaker! ziet haar aan
Altijd met vaaderlijke oogen:
Want anders kan het krank vermoogen
Der menschen nimmermeer bestaan.

Men ziet z' in vrolijkheid vergaaren;
Laat overgaan met vreugd de jaaren
Die gy noch tot haer leven doet:
Bewaartze door den dienst van eng'len,
En, zent gy droefheid, wilt doch meng'len
Dit bitter, met het zoetste zoet.

TOON: *Ohuilig zaalig, &c.*

TWee zielen eveneens gestelt
Die kunnen weezen sterke zuilen
Vast tegen allerlei geweld
Van 't helschgebas der Leeuwen-muilen.

En zoo door twist en huis-krakkeel
Oneenigheid ooit word gebooren,
Zoo denkt vry dat u tot een deel
Veel tegenspoeden zijn beschooren.

TOON

TOON: *Repicawan.*

R Eine vuuren !
 Wat opend zich een brand
 In Bruidegoms en Bruitjes ingewant ?
 In Bruidegoms & c.
 Zo dat de gloejende vonken zijn lonken
 Waar na zoo meenig lievert waatertand
 Waar na zo meenig, waar na zo meenig, &c.

Wie zouw ruilen
 Zulk leven voor een Kroon ?
 Tek op de keelen in de hoogste toon :
 Tek op de keelen &c.
 Dit is een Hemel op aarde, gepaarde !
 Daar niement sterft, al sterft hy duyzent doon
 Daar niemant &c.

TOON: *Schoonste Nymphje &c.*

E Enzaamheit is anders niet,
 Als verdriet,
 In een zee vol woefte baaren :
 Daar den zwervers nooit ontmoet
 Enienig goet
 Van het heilig echt vergaren.
 Zijt gy buiten d'echt in noot,
 Tot de doot,
 Of gevoeld gy harde slaagen ;
 Wie zal dan in druk of pijn
 Vaardig zijn
 Om uw last te helpen dragen?

TOON: *Amaryllinia, &c.*

O Allerhardste harten !
 Hard als een diamant ;
 Durft gy noch tarten,
 Al voelt gy niet de smarten,
 Met winter koud en eenzaamheit en kommer
 Des zomers e'elelommer ?
 Schuurt zulke vlaagen,

L

Q

Of gy zult namaals klaagen.
Wilt de doeken niet meer vloeken, maer die zoeken
Te behaagen.

TOON: *Laura zat laast Sc.*

I Onge bloemen, jeugdig paar!
Heeden door de trouw gebonden:
Leeft in vreugde meenig jaar,
Dit wert u op goede gronden,
En uit vriendelijke monden,
En met een genegentheit
Toegewenscht en toegezongen;
't Hert dat leit ons op de tongen;
En de ziel in 't herte leit.

Goede nacht! vaar altijd wel.
Slaap geruft en wel te degen;
Dit is 't einde van gequel,
Als men zachtjes is gelegen,
En zijn doelwit heeft gekreegen.
Noch niet, zeit de Bruid maar strax
Zal ik in mijn kamer treden:
Schreid zy dan? 't immers vrede.
Oorlog is gekeerde Pax.

O D E

Tegen de Ontroerder van de
BEROERDE OCEAAN

Uitgegeven door

D. ARNOLDUS MONTANUS.

Hic murus abeneus esto! Sc.

Wien pafft het als de schrand're VAN DEN BERG
(Dat niemant zijn vergoode veeder terg)

De Zee-kasteels bespat met bloed en merg
Uit kille rompen

Te stuw en op het levende papier,
Heel reddeloos door 't braakende mortier,
Ja zinkend' onder 't schrikkelijk getier
Van yz're pompen ;

Der *Britten* wieg en eerste heerschappy
Nu zorgeloos, dan droevig, dan weêr bly
Te rukken uit vergeetelheid, aan 't Y,
En af te maalen ;

Hoe dat de twist twee landen hitst' aan een,
Op ellikaâr verbittert ongemeen,
Daar 't Helden kost' en *Trompen*, en voor heen
De dapp're *Gaalen*.

Hoe groeit en bloeit hy in zijn rijpste Lent ?
Die naauw de maat van eigen wijsheit kent,
En lijf en ziel tot staâge arbeid went
En zuinig rusten.

Dat tuigen zijn papiere Letter krooft,
En *Cesar* en de *Wonderen van 't Ooft*,
En *Gaalen*, en al wat hy deftigs looft
Uit vlugge lusten,

Zo steigert dan zijn gaadelooze schacht,
Tot daar de deugt geen bitt're gal verwacht,
Door d' afgunst heen, daar z' onbekommert lagt
Om spook en schimmen,

Die niet in 't licht maar in het duister gaan,
En toetzen zijn ontzagchelijke blaân,
En schuuren zijn *Beroerde Oceaen*
Met schendig grimmen ;

En heffen aan een laffe letterstrijd,
Geprikkelt door een redenlooze nijd
L 2

Die als een hond verkeert en vinnig bijt
Op slechte dingen ;

En blaft maar aan den dorpel van het huis.
(De fiere Leeuw en stoort zich aan geen Muis
Die knaagt vergeefs aan een metaale Buis
Of Vlootelingen.)

Doch hy te vroom en mannelijk van borst,
Bezet met een te wel vereende korst,
Die als een Atlas bey de globen torst,
Beheerscht zijn tooren ;

Door lijdzaamheid, en zwijcht veel liever still,
En zet aan wijze oordelaars 't geschill,
Als dat hy na de laster-tong zijn will
Zouw moeten hooren.

Vaar, VANDEN BERG, zo edelmoedig voort.
Ontgrendelt is de onderaardsche poort
Van 't helfsch gedrocht, dat niet als felle moort
Uitzinnig blaafde ;

Uw onschuld staat voor ieder een ten toon,
De schuurder krijgt bespottung tot een loon,
Om dat hy niet op 't lijf, maar onge woon
Op schaduw raafde.

Op de Geboorte-dagh

Van mijne beminde Huysvrouw

M A R I A D E L A N G E ,

Treedende in het 36ste jaar haars Ouwderdoms,
den 24. Junii, 1662.

O De Lange ! ach hoe bange, was't verlangen,
En die zorgelijke hoop ?
Doc'k u meende, mijn verweende ! en zoo steende ;
Op

Om die zoete Houwlijx-knoop.
Nu is 't vryen, en het lyên, al voorby, en
All het hoopen heeft een end!
En ik vatje, en ik schatje, voor all datje,
Tienmaal dubbeld waardig bent.
Mijn beminde! die ik in de weereld vinde,
Ik herdenk van daag de tijd,
Dat uw waarde moeder baarde u, lief! daar de
Vrienden waaren zeer verblijd.
Zulke daagen my behaagen, wilt gy vraagen
d'Oorzaak van mijn blijde snaar?
Dit 's de reeden, om dat heden, gy komt treden
In uw zes en dertigst' jaar!
Nu verjaarje, God bewaarje, altijd daarje
Doorgaans weezen zult, gezont!
Daar beneven, will hy geeven, dat wy leeven,
Tot zijn eer, in 't groote Rond!
Onze spruiten will hy sluiten nimmer buiten
Zijne Vaaderlijke gunst!
Dat z'hem eeren, d'Heer der Heeren, als zy leeren
Tot haar voordeel, taal of kunst.
Hillegontje, parragontje, 's Vaaders montje,
's Moeders kroos en evenbeeld,
En ons Fantje, geestig quantje, en genantje
Van hem die u heeft geteelt,
Dat z'hem vrezen! als zy weezen zullen weezen,
Zonder u, of zonder my;
Hy will z'haalen, in zijn zaalen, uit deez quaalen,
Maakend' haar van zonden vry!
En ons beide will hy leiden, en bereiden
Voor ons 't allergrootste feest!
Daar de Vaad'ren dan vergaad'ren en hem naad'
ren
Vaader, Zoon, en Heil'ge Geest!

Voor

D. HENRICUS PRÖELIUS

Ouwde Predikant tot Pynaker.

P Rœlius bykans een halve eeuw,
Tot Pynaker en op den Burg Gods weide
Beschermt had, tegen d'onderaardsche Leeuw,
Toen hem zijn God uit dit Pijn-akker leide.

Allusio ad nomen Patris Prœlii,
belgicè Doozoon.

A Nte suos radios liquit sol patrius orbem
Qui radiis illum foverat usquè suis ;
Cumque suos radios soles confecerat orbi,
Iustitia Soli sistitur ille suo.

Uitgehouden op een zark

Voor

D. JACOBUS PROELIUS

Predikant tot Stolwijk,

Hier rust de jongste der Proëlen !
Wiens lust bestond in 't mededeelen
Van Godes woorts verborgentheid

De Stolsche Kerk hem yvrig hoorde,
Die hy met wijsheid onderschoorde ;
Zijn ziel leeft in der eeuwigheid.

GRAF

GRAF-DICHT

Voor

D. PETRUS PROELIUS,

Predikant t' Amsteldam.

Hier knelt de Doot
 De braaffte loot
 Van de *Proëlen* !
 Zijn ziel stont vast
 In lust, en last,
 Op Gods prieelen.

In Albo

SAMUELIS ROSSÆI

Poet. Laur. Caf.

NE tibi laurigeri speres donaria vatis,
Hujus in Heiblokii terra calore caret.
Attamen & caleo, sed vix intensius, ac si
In medio tremarent viscera nostragelu.
Quod facimus vulgare, quidem Rossæe severam
Grammatices rider, si satis ista, notam;
Sed nil majestatis adest, nec fimbria nostrâ
Unquam tacta fuit nobilis ista manu.
Sola damus cum verba damus. De cortice æerto,
Negligitur misero tanta medulla mihi.
Quid nequeam dixi, quid possim suscipere; totus
Esse tuus concors ut meus esse volo!

17. Kal. Febr. 1662.

L 4

N A A A

FARRAGO
NAA-ZUCHT,

Op het Graf van

Mijne E. VADER.

Die hier leit en altijd zal leggen,
(Helaas ! ik moet het zuchtend zeggen)
Tot aan 'tbegin der eeuwigheid ,
Is hy van wien ik ben geboren !
Die wy zoo onvoorziens verlooren !
'k Hebb zijn rouw noch niet af geleidt.
Natali meo, 19. Junii, 1662.

In het Stamboek van

ANTONIUS PLANCIUS.

Op der rugg van een Blad waar op geschreven
stond de hand en naam van

D. CORNELIUS BUTENIUS

*Predikant tot Langeraar , naderhant veron-
gelukt in 's.*

Die lieve naam hier achter op de rugg
Ontfonkt mijn ziel , en maakt mijn veder vlug.
Een trouwe vriend is voor zijn vriend een brugg ,
En vaste sterkte !

Doch niet alleen in barffe tegenspoet ,
Terwijl hy leeft, onsterff'lijk is dit goet
Ook na zijn doot. Hoe kookte my het bloed ?
Wanneer ick merkte,

Wanneer tot my die droeve tijding quam :
Hoe dat mijn vrient, die dagh, van Amsteldam
Gezont en welgemoed zijn' afscheid nam ,
Die twisten-hater !

Die

Die frisch en rafch als een gezwinde welp
 Vloog over 't Ys. Wat hoor ik? dat niet ftelp
 Mijn aaderloop iet ongelukkigs! help!
 Een man in 't water!

Breng ftokken by, (de noot gaat aan die man)
 En ladderen, hy doet zoo veel hy kan,
 Ai! haakt hem daar, of anders glijdt hy van
 Die fchots te gronde;

Hy's machteloos en nu al ftijf van kouw;
 Daar laat hy los het toegereikte touw!
 De laafte zucht heeft hy zijn God en Vrouw
 Daar toegezonden!

O *Plancius* die 'k als my zelf beminn,
 Dit ongevall speelt my noch in de zinn,
 Als of 't nu cerft gebeurt was; ai! beginn
 Met my te zingen,

Al fchreiend aan die groene waaterkant,
 Daar hy verdrongk: hoe zijn vereelt verftand,
 En deugd bekent door het geheele land,
 En andre dingen,

Zijn gadelooze trouw en vriendlijkheid
 Doormergelt met de grootft' oprechtigheid,
 Om ieder een te dienen zeer bereit,
 Met hem verzonken,

Noch evenwel in onze harten leeft,
 En wortelen zeer diep gefchooten heeft.
 Terwijl mijn ziel bedroefde zuchten geeft
 Op zijne fchonken,

Zoo fchrikk ik, en my dunkt, ik zie hem aan
 Voor my verkleumt en ftijf bevroozen ftaan,
 Niet willende van my te grafwaart gaan,
 Voor dat, met eeden,

Mijn penn aan hem gediensig was verplicht
 Tot 't maaken van een rouw en treurgedicht.
Butenius! ai! leef by 't eeuwig licht
 In eeuwigheeden!

Gezongen op de Bruiloft van mijne

E. BEHOUWT - VADER,

Tot HAARLEM.

TOON: *O Kerfnacht!* &c.

Op disgenooten! stell de snaaren,
 Met my, aan 't wijdberoemde *Spaaren*,
 En rekze vry op hooger toon,
 Als ooit voor dezen; laat onz' ooren
 Elkanders stem, op 't cierlijkst, hooren!
 Geen kraamvrouw heeft het ons verboôn.

De *Bruigom*, met zijn lieve Greeve,
 Die heeft ons vry verlof gegeven.
 't Past beter op een Bruiloftmaal
 Iet fraais te zingen, dan te tieren,
 Te danssen, of te pakkebieren,
 Of dat men iemand overhaal.

TOON: *Repicavan,* &c.

Haarlemiten!
 Dat geen van u bezwijk!
 Wy Amsterdammers tarten u gelijk, wy Amsterdammers tarten u gelijk;
 Wie dat het beste kan zingen die dingen,
 Die meest behaagen aan een iegelijk,
 Die meest behaagen, die meest behaagen aan een iegelijk.

Amsterdammers!
 Wat laat gy u voorstaan?

Dat

Dat iemand voor u strijken zal de vaan, dat iemand
voor u strijken zal &c.

Beeld gy u in dat de baaren in 't *Spaaren*,
Heel anders dan in uwen *Amstel* gaan,
Heel anders dan in, heel anders dan in uwen *Amstel*
gaan.

Laat laat ons t'zaamen
Gaan wenschen van de Heer ;
(Zo heeft een yder even veel de eer, zo heeft een yder
even veel de eer)
Dat *van de Kamp* lank leewe, met *Greeve* !
En dat ze niet hertrouwen immermeer!
En datze niet her, en datze niet hertrouwen immer
meer !

Op een

G L A S,

In de Kerk tot Slooten.

Hier schenktmen onvervalschte Wijn
E n Melk, voor ziel en harten pijn,
N a Gods bevel, wiens zuiv're Leer
D raagt zulk een teeken: als de eer
R egtzinnig uit een nedrig hert
I n all's aan hem gegeven wert,
K lein makend aller menschen kragt,

V an wien men niet dan broofheit wagt.
A anschouwer van dit nieuwe werk !
N eemt, bid ik u, hier op een merk :

D oet alles om de Vrede knoop.
E n dwaalt niet met de grootste hoop.

Keurt

Keurt zelf het best, en jaagh het na,
Al was 't ook met uw eigen schaâ.
 Mint nimmermeer de deugd in schijn,
Poogt deugd'zaam in der daad te zijn.

O P S C H R I F T

Van drie Glaazen ten huize van

S T E V E N S C H U T.

Op de Cruicinge van Christus.

HEt leeven wert gedoot; schut zo een quaat
 ô God!
 Neen, zeit hy, doode! neen, ten zy ik sterf en bloet
 stort,
 Zoo is niet 't leeven, maar de doot en hel uw lot,
 En wee u! zoo gy niet van dit mijn bloed gevoet
 wort.

Op zijne Begraavinge.

NU is Gods recht voldaan. Gaat, legt hem vry in
 't Graff;
 Al is de ziel uit 't lijf, 't zal nochtans niet bederven;
 Zijn Godheid (schoon zy schuilt) en scheid'er nim-
 mer af.
 Hoe dierbaar is die doot? die ons belet het sterven.

Op zijne Opstandinge.

GOd blijft niet in het Graff, of alles was om niet.
 Hy wekt zich zelf, 't moest zijn of 't groot werk
 bleef maar hallif.
 Mijn ziel vervroolijkt zicht, daar de Soldaat ver-
 schiet.
 Gaat, Vrouwen't'huiswaart, de gezalfde hoeft geen
 zallif.

Pro-

Ad

D. GUALTHERUM BAKKER V. D. M.

Petentem Indiam Orientalem.

*Bis, redibis! non aliud mihi
 Distant remotæ conscia numina
 Sortis; nec infauſtam videbis
 Auspicio ſequiore Scyllam!*

*Anbela mater! comprime lachrymas:
 Procedit ardens carpere crimina
 Gentis malignæ natus, eia!
 Principium melioris ævi.*

Aan Jonck^r.

ABRAHAM ALEWYN,

Als hy uit mijn School in een ander overginge

O Alewijn! indien gy leerde
 Zoo als uw Vader wel begeerde,
 Hoe zouwt gy vol van wetenschap
 En veelerlei bevalligheeden
 In 't ſpoor van alle deugden treden,
 Op wijsheids allerhoogſte trap.

Geleertheit ſtaat voor ieder open,
 Hoe zouw men die in u niet hoopen?
 Aan wien geen onkoſt wert geſpaart.
 Volhart maar in uw moeit' en yver,
 En ſpann de boog ſomtjids wat ſtijver,
 Zoo komt gy daar gy gaarne waart!

Op de wonderlijke geschiedenis van

Lysander en Caliste,

in rijm gebracht, door de aardige Poëet

JOAN LEONARD BLASIUS

Rechts-geleerde.

Will iemand van veranderingen,
Heel ongehoort eens hooren zingen,
Voll Wonderwerken door en door,
Zeer fraei en konstig toegetaakelt,
En cieraelijk aan een geschakelt,
En voorgevallen aan de Loor;

Daar zich de *Lelien* meê moeiden,
Toen z'onder *Groote Hendrik* bloeiden,
Die gaa deez deur vrymoedig in,
Door 't voorhuis, na de diepste zaalen,
En laate 't oog en voetten dwaalen,
En volg' het spoor van zulk een minn!

Die voor geen weergaa hoeft te wijken,
Daar and're by zijn te gelijkken,
Als by de maan het klein gestarnt.
Hy zal op d'oon door kerkers trappen,
En zien het bloed als waater tappen
Uit 't hert dat noch in liefde barnt;

Nu hallif doot, dan weder levend,
Dan vreez, dan hoop, dan vry, dan beevend,
Stantvastig in het grootste leet,
En naauwelijx om te gelooven,
Het gaat een sterfflijk brein te boven!
Een weinig zoet voor zoo veel zweet.

Men twist waar in de meeste glori,
Of in 't geschiên van deez' Histori,
Of in des zelfs beschrijving is;

Het

Het wonder, dat hier is bedreeven,
Is wonderlijk en wel beschreeven,
Bewaart voor zwarte duifternis.

Zoo 't eerst voor 't tweede moet bezwijken,
Dan mach voor u hettweed' wel wijken
O *Blasius*! en voor uw zwier;
Dit rijmelooz' in rijm te zeggen,
Daar mach elk muts en broek by leggen,
En ink en pennen en papier!

'k Hadd' eertijds ook een die ik liefde!
Die my met wedermingeriefde,
En 'k raakte kort'lijk tot besluit;
Of anders had ik 't laten loopen.
Wilt gy 't op zijn *Lysanders* koopen?
Zoo scheid 'er liever daat'lijk uit!

Of staat het vast in uwe zinaen
Een lief op die wijz te beminnen?
Dan zal ik (als het zoo zijn moet)
U mart'laar in de liefde noemen,
En u met uwe schoonste roemen,
Gelijk gy deeze lieven doet!

In illud illius

Gelukkig is het Land,
Daar 't kind zijn moeder brant.

*Qui vovet innocuae genitricis viscera flamma,
Num felix dici filius ille potest?*

Op de Heelkonst geschillen

Over

GUIDO DE GAULIACO

aangaande de

Wonden, Zweeren, Breuken, en Ontledingen,
in het Frans beschreeven

door

FRANCOIS RANCHIN,

Genees-meester van den Konink van
Frankrijk,

ende nu Vertaalt door

Mr. AARNOUT van WYMIS.

Onsterfflijkheid van zielen is gemeen,
Maar van de naam geschiet niet aan elk een.
Gy trefte beid, al zijt gy overleên,
Doorzochte *Wymis*!

Niet overtreft dit tweederlei gewinn!
Het laatste neemt door 't sterven een begin.
Zoo ook in my of iet gewichtigs in
Mijn lichte rijm is;

Waar door uw naam kan werden meer vermaart,
('k Geloof het niet!) 'k verheff ze boven d'aard,
Na uw verdienst, ja lucht en heemel waart,
Om nooit te sterven.

Wat zegg ik? 't is voor my nu al gedaan!
Gy doet het zelf met deez vertolkte blaân.
Die zoo verrijft, hoe kan hy ondergaan,
En 't leeven derven?

Hier kleet *Ranchin* het breuk en wond verschil

In

In Frans gewaad heel aardig! *Wymis* will
 Zijn vaaderlant door een Bataafsche brill,
 Dit licht vertoohen;

En 't lukt hem! dies verdient hy zoo veel loff,
 Als ooit *Ranchin* in 't Franse Konings Hoff,
 En schaft zijn naam onsterffelijke stoff
 Tot Lauwerkroonen!

Discrimen veræ & falsæ religionis.

O *Prima religio est qua sentit humillima de se;*
Non bona qua nimium jactat egena sibi.

Dat is:

Onderscheid van de waare en valsche Godsdienst.

DE waare Godsdienst heeft van zich een klein ge-
 voelen;
 De valsche zoekt iet schoons in eigen modderpoelen.

EFFIGIES

Ofte

A F B E E L D I N G E N .

De Amsteldamsche markt.

Hier toont de Stad op 't schoonst haar toornen
 kerk-cieraad,
 Herbooren uit de brand; en 't rechthuis van de
 staat

Een proef-stuk van de kunst, waar in de milde gaven
 Des gunstige natuurs zijn kunstig uitgegraaven;
 Een schuur van Nederlands aanzienlijke schat
 En op en afgeslept door zwaar belaste rossen.

Zwijg trotze Mausoleen! en prachtige Colossen!
 Men speurt hier op dit plain de weereld in een stadt!

M

A. M.

Hoc ore, linguis Virgo quibuslibet,
Oracla quævis edidit! hæc Tripus
Rhenanus, omnes unde possint
Doctius & melius redire!

DAT IS:

Uit deeze mond, met alle tongen,
Een maagd oraak'len heeft gezongen
Dit is de Drievoedt aan de Rhijn
Tot Utrecht voor elk een ontlooken,
Wie haar maar eens heeft aangesproken
Kan beeter en geleerder zijn.

MARTEN HARPERTZ. TROMP,
L. Admiraal.

Dit is de ruuwe schets van 't puik der Admiraalen,
Die Holland ooit ontfing in haar beroemde,
schoot,
Ontzielt in d' Oceaan door een moordadig loodt!
Toen hy als Jason voer om 't gulde vlies te haalen
Van 't Engels Kolchis, daar hy rustig meê ging strij-
ken,
Dat door zijn ondergang bezoedelt is met bloet.
Hy stutte meenigmaal de loop en hooge moed
Eerst van Madril, nu laatst van drie ontkroonde rijk-
ken.

JACOB van WASSENAAR, Heer van Obdam,
L. Admiraal, &c.

Gesprooten uit de stam der oudwdfte Waffenaaren,
Hanthaaver van 't gemeen, en eelst in ridder-
schap,

Recht

Recht Hollands, scherm en schild voor Gods hervormde schaaren,
 Doorzocht in wapenkunst, op lofs verheeve trap,
 Gebooren van een Voogd der Noordsche pekelplassen,
 Wien zouw dit heerlijk ampt noch heerlijker passen?

U L T R A J E C T U M.

Quid veteres valeant socii spectate Quirites!
 Hos prope vestra prius castra stetero locos.
 Oceano Rhenoque suas miscuntibus undas
 Huic similis Latios gloria mansit avos!
 Urbis ut orbis opes, sublimia templa, domusque,
 Quique caput juxta sidera tollit apex,
 Non ulli cedunt. Sed hoc decus addidit, urbis
 Pallada Rhenanam quod Schola summa colat.

DAT IS:

Romeinen wijt vermaart! ziet hoe uw bondgenoot
 Uw sterkten en zijn stad heeft cieraalijk vergroot.
 Als Rhijn en Oceaan haar golven t'zaamen trouwden
 Zat diergelijk een roem uw grootvaars op het
 hoofd.
 Hier wijkt en toorn en kerk nooit waardiglijk geloof
 Voor geen gebouw op aard, hoe heerlijk men't ook
 bouwde.
 Doch dit geviel de stad bezonder tot een erf,
 Dat m' in haar hoog school eert de Neerlantsche
 Minerf.

M 2

D E -

DESIDERIUS ERASMUS.

D *Osta manus totum sculpsit, spectator, Erasmus;*
En tibi! qui Beza dimidiatus erat.
De medio totum fecerunt tempora, nec jam
Dimidius, toto totus in orbe viget.

D A T I S :

Z Iet hier door teekenkunst Erasmus heel in
 prent;
 Hy werd in 't eerst maar half gestelt in Bezaas han-
 den;
 De tijden maakten hem van half geheel, bekend
 Is hy nu niet meer half, maar heel in alle landen.

R O T T E R D A M.

't **W** A s Kooning Ruter niet, maar 't is de sie-
 re *Rott*,
 Waarvan ik draag mijn naam; en zyn mijn varfche
 vloeden
 Geverft met burgerbloed, en heb ik 't yff'lijk woeden
 Der Spanjaarts uitgestaan, 'k voel nu een beeter
 lot!
 De weereld in het klein vertoon ik om en in
 Mijn lustig' ommetrek en wijtberoemde wallen.
Erasmus baakermat heeft in my willen vallen!
 Bezieet gy my een dach, gy ziet maar het begin.

PHILIPPUS MELANCHTHON.

S *ic stetit in mediis veneranda modestia flammis,*
Hac proba Philippi forma docentis erat.
Et qua Romane detraxit lucra culinae,
Lacrandis animis per vigil ipsa dedit.

D A T

DAT IS:

Philipp uitdeeld' aldus zijn Goddelijke lessen
Gepropt voll zoetigheên des lekk'ren heemel-
dauws.

Zo stond die *zwart aard* zelf met Luther in de bresse!
Dwars tegen 't Vagevuur en bullen van de Paus.

HADRIANUS VISSCHERUS.

Dit's *Visscher*! die met Godes zeegen
Behoorlijk lok-aas heeft verkregen,
Waar meed' hy graage zielen vangt
Verlekkert op de zoete hoekken
Gesmeet, gescharpt, gespijft uit boekken,
Daar dorst en honger na verlangt.

Hy voed ons aan zijn, reine dissen,
Al is 't een *Visscher*, met geen vissen,
Maar met zijn leering zeer geleert.
O Pronk van hoog verlichte geesten!
Uw *Kers* en *Paasch* en *Pinxterfeesten*
Zijn werken die de weereld eert.

JOANNES RULICIUS.

Te *Kirchberg* was zijn wieg; de *Brit* zoo 't eerste
zapp

(Dat *Heidelberg* naauw proeft) an zijne wetenschap.
Den *Amstel* treurd' helaas daar zulk een zonn' ging on-
der,

Doch in de *Paltz* weêr op, een iegelijk tot wonder!
En als hy daar veel goets had aan Gods Kerk ge-
daan,
Is zijn licht aan het *Y* weêr heerlijk opgegaan.

M 3

JOAN-

JOANNES van MEEK'REN,
 Geschildert na zijn Overlijden, met gedach-
 ten, door toedoen zijns vaders, van een
 Schilder die hem nooit gezien
 hadde.

Mortuus ad vivum pingor, quis crederet? arti
 Quod natura negat, cura paterna facit.

DAT IS:

'k B En dood en word na 't leven uitgebeeld!
 Het geen de kunst aan de Paneelen weigert,
 Dat kan de zorgh van die my heeft geteelt.
 Eel is 't vernuft en kunst, dat zoo hoog steigert!

De Ontleed-plaats

t' A M S E L D A M.

Absque metu quicumque volet spectare latrones,
 Hic tutum nobis carnificina facit!

Dat is:

Will iemand zonder schroom de knevelaars aanzien?
 Het Beuls-werk maakt dat dit hier veilig kan geschien!

L. v. COPPENOL.

E En woord in plaets van veel, dit 's Rembrandts
 meester-stuk!
 Deez' hand en zijne nooit recht kenden haar geluk
 Hunn toe gevallen in 't oppronken der papieren
 Met mensche troonien en letters. Hier schort niet
 Als 't leeven, Coppenoll! en daar by noch al iet,
 Wat? op de penn een kroon! en op het hoeft Laurie-
 ren!

Op

Op zijn schrijf-kunst.

Zulke schriften, schrandre *Lieven!*
 Myzoo lieflijk believeu,
 Dat ik daar op moet verlieven,
 Zy gaan boven mijn verstand;
 Zonder gaade zijn de blaaden
 Die en't oog en't hart verzaaden,
 Niet om naadoen zijn de daaden
 Van uw vlugge rechterhand!

Een Ander

Die zwier, die lichte trek gaat mijn begrip te bo-
 ven!
 'k Geloof't, om dat ik't zie, 'k zouw 't anders niet ge-
 looven!

*Fætus Adolescentiæ & primæ ju-
 ventutis, in Acad. Lugd.
 Bat. olim editus.*

T H R E N U S

in Obitum

D. DANIELIS DAMMII,

Phil. & L. A. M. & Coll. Theologici Pro-
 Regentis exstincti 12. Junii An. 1641.

AN lachrymarum fontibus indies
 Chartæ madebunt? ficcine gaudia
 Humana rumpuntur, diemque
 Excipiunt placidum sinistra

M 4

No-

Noctes? tuum vix diximus exitum
 Tristi Camæna, vix lachrymas genis
 Absterimus, mutumque corpus
 Condidimus tumulo SINAPI!

Adversitates damnaque grandia
 Statim sequuntur letities brevis,
 Auræque lenes & secunda,
 Nubila post rutilare Phæbus!

En pauca sacri numinis affluit
 Ductu voluptas, Dammiacum venis
 Sydus, sinuque optata nobis
 Munera distribuit fideli;

Quod sanctus ordo Pierii chori
 Multum ferventis pectoribus piis
 Transfert ad insignem Batavum,
 Eripit è Frisiis, juventam.

Ut venit, ipsum cernimus hospitem,
 Partus stupemus divitis ingenl
 Dotesque, gaudebat decoris
 Artibus & studiis vacare:

Nam vera virtus pectoris intimum
 Invaserat: feliciter interim
 Concreditos pascebat agnos,
 Officium vigilis ministri.

Sed ecce febres adveniunt graves
 Et dira tabes, proh dolor! admodum
 Vexantque, filium donec occat
 Atropos, obsequiturque fati.

Heu! quem sorores eripiunt novem
 Frisiis, Batavis restituumt, statim
 Sors dura! duro reddiderunt,
 Eripiunt Batavis, Charonti.

Accede tristes, Melpomene Dea!
 Plorato strati funera DAMMI,
 Mastasque nobiscum loquelas
 Ingemina Tragico boatu!

D. FE.

D. FESTO HOMMIO,

*S. S. Theol. Doct. Eccl. Lugd. Bat. Pastori, & Coll.
Theologici Illust. ac Præpot. D. D. Ordin.
Holl. & Occidua Fris. Regenti
Prudentissimo,*

Cum indefessis magis laboribus quam annis exhaustus,
munus in eodem Collegio summa cum laude de-
poneret 18. Novemb. Anno 1641.

INtrare nostros alite dextero
FESTUM Penates vidimus, inclytum
Secli decus, robur parentum,
Et populi columen Batavi!

Favere ventum flamina vidimus,
Et navigantem lenibus Africis
Inter tot insanos furores,
Et rabiem pelagi furentis,

Probè moratur, fortiter inscios
Reddit scientes Ætherei Patris
Arcana, commisso gregique
Nectar & Ambrosiam propinat:

Curare morbos non medicus potest,
Exorbitantes è solidâ viâ
Illam docet, cæcisque lucens
Per vigil Ætheream ministrat.

Anni seniles, & gravitas comes
Modesta FESTO per Batavum vias
Adjungitur, luctus euntem
Et populi lachrymæ sequuntur!

Sic Martiorum turba Quiritium
Heròæ desunt eloquii patrem
Exire cum luctu suorum
Dardaniis Laribus parantem;

Tunc mille vestes diripiunt suas,
Signum doloris, tunc patria patrem

M 5

Urbis

Urbs tota sectatur, vocantque
Fæminei gemitus euntem!

Sic fertur ingens Ascanii patrem
Defleſſe Dido, cum peteret, Deâ
Suadente, fines Italarum
Conſiliis inopem relinquens.

Circa hoc tempus luna paſſa eſt Ecclipſin.
Atris tenebris obruta Cynthia
Mutat colorem, quo ſolet indui,
Cum miles albos ob capillos
Mitteret excubiis adeſſe.

Quid ſic ſtupetis Battavici ſoli
Cives? quid ægrum viribus incola
Corpus Regentis propter annos
Conſicitis tremulaſque palmas?

Non ſola cauſa eſt, fallimini, graves
Illud labores efficiunt, onus
Prægrande quod ſolus tot annos
Sustinuit validis lacertis.

Teſtes laborum limina patria,
Teſtes laborum Lumina Battava,
Teſtes erunt quoſcunque FESTUS
Duxit ad Æthereos reſceſſus:

Teſtamur & nos, impia dogmata,
Auſuſque pravaſ tempore non bono,
Tot conſitos errore libros
HOMMIACA cecidiſſe lingua.

Privamur iſto ſydere. Fluminum
Adeſte Nymphæ cæruleæ, Moſæ
Rhenique cuſtodes, Regenti
Verſiculum ſaliente vena,

Diſtante Phæbo ſcribite, tinnula
Cantate bellum carmen arundine!
FESTIQUE præ ſudore multo
Membra juvet recreare laſſa!

Nobis

Nobis vicissim restat, ut impigri,
 Et de paternis sat meriti focis
 Arisque virtutem loquamur,
 Militis egregii tropæum!

E P I C E D I U M

In Obitum

E E J U S D E M.

T Andem statutum vitrea limitem
 Attingit ætas! Feste! redintegrans
 Profesta Festis, hoste strato
 Empyrea resides Curuli.

Sic sic petitum tædia verticem
 Scandunt laborum jungere patribus,
 Sanctisque! mox Io Triumphæ
 Calituum recinent cohortes!

Pro veste pullâ candidus induis
 Regale tegmen, lætitiæ togam,
 Humana contemnens supernè
 Gaudia deliciasque sospes.

Nobis relinquis nil nisi spiritu
 Cassum cadaver, nobilis arduæ
 Divinitatis stilla magno
 Redditur incolumis datori.

Præstare fas est officium tibi
 Ergo supremum (nec licet amplius)
 Artus tuos, terramque terræ
 Restitui penitus decorum;

Curabimus: quid restat? an ingenium
 Messem feracis, mentis acumina
 Sollertis, immortale nomen
 Flebilis urna teget? negatur!

Post fata virtus integra permanet,
 Vivit superstes sola, nec inferum
 Lethæ datur. Vivunt sepultri
 Ausonium columen Marones.

Stu

Stupenda spirant ausa Quiritum.
Terra quiesces mortuus, attamen
Post secla Phœbi grande lumen
Aspicient tua scripta Feste!

Ergone tantum nominis inlytum
Iubar manebit? nolumus, integer
Redibis, & prisca vigoris.
Ingenium redire vos hauri!

Absit senectus, nec pede tertio
Niti necessum, rectus in aethera
Attolle vultum, gratulamur
Feste Regens, reduces Camœnas.

Quid frustra votis hæc puerilibus
Optamus? absit, nec fieri potest;
Quod Fata mandant nulla tollunt
Vota: fuit Domini voluntas!

Venite quotquot religio placet,
Salusque cura est Battava, patriæ
Patres reformati, Senique
Emerito meritos honores

Conferte; gutta luminibus ruant
Vultum rigantes, cur? quia spicula
Mortis fera punxere Festum:
Feste jaces rediture nunquam!

Dolor dolor sic superadditur,
Et clausa nondum vulnera corpori
Inflata nostro plura sunt,
Magnus iis labor est mederi!

Verè beati! si modo parvulus
Adesset infans, qui faciem tuam
Ex parte vel parva referret,
Nullus adest, voluere fata.

Ecclesiarum viscera polluunt
Fletus, amici cogimur intimi
In lachrymas; sistantur, inquit,
Non morior, placidè quiesco.

XPO-

XPONOTIKON.

ArtVs Vrna CapIt FesII, Vos sCrIpta, CorV sCVs
ReDDIt Vr athereo SpIrItVs, eCCe, PatrI.

3. Non. Quinct. 1643.

A D

IOHANNEM OUTHUSIUM,

D E

CONCURSU DEI

Publice disputantem.

M Asculus insolito procedit lumine fervor,
Dum sacra Lethæo retrahuntur pondera fluctu;
Iam fere submersum barathro redit, idque videntur
Ipsa cathedralis dictare insignia pompæ.

OUTHUSIUM non trita juvant, selecta probantur:

(Rebus in exiguis raro movet arma, sed illas

Aspectu propiore facit succumbere virtus)

In gravibus laus major erat: victricibus armis

Monstra Sophistarum jam jam lethaliter ista

Sub pedibus confossa jacent; sic nulla secundis

Restiterit nolente Deo, vis ardua caulis.

Quicquid agat non solus agit, nisi dextera primi

Accedat motoris homo. Prostermitur audax,

In faciem proprios jactans petulantia motus!

His tua, Musarum Cultor sacrate, molestas

Pondere verborum demisit facundia tricas.

In disputationem Theologicam

CORNELII BUTENII.

D Istrahunt austri positas aquoso

Littori moles gravium domorum,

Deprimunt turres palea statutas,

Murmure facto.

Tradite

*Traditæ faces scelerum, Socini
Ausibus, terra fragili locantur ;
At tamen pulchri speciem videntur
Ferra sepulcra,*

*Intus humanum datur esca vermi
Corpus horrendum penitus tueri !
Hæresis diæ facies colore*

Tingitur albo ;

*Pestifer suavi latet anguis herba,
Diva Divarum soboles ! repletis
Felle, virtuti propriæ salutem
Dantibus, aufer*

*Gloriam tanti ! Superum negantes
Simplicem pellas, nequeunt manere :
Vana jactantes similis farinae,
Sterne, peribunt !*

Op 't Huwelijk van
ABRAHAM van den BVRG,
En
VROUTJE JANS,

*Verzaamt t' AMSTELDAM, den IV. van Wijnmaand,
des Jaars MDCCXLIV.*

Queekt Ouders ! Ouders queek zoo op,
Met heil'gen yver uwe kind'ren,
Leert haar soo klimmen op den top,
Daar twist geen eendracht en kan hind'ren ;
Den top, daar lust na Hemels broot
En Goddelijke zeeden wandelt,
Daar 't meest' al is het noch zoo groot
Met 't minst' van willig dienen handelt.
Hoe lieflijk is het nu gestelt,
Hoe heerlijk? daartwee zulke Zielen
Door onderlinge liefds geweld
Gelijk als in een lichaam krielen.
Vreende twee ! de groote God

Die

die zy met u in ramp en zeegen!
 Tot dat ghy eens het zaligh lodt
 an eeuwigheden hebt verkreegen:
 Voorvoeling' van die vreugd' rijst uit
 deez' band, en spartelt door uw' ad'ren,
 Een hoop uit dit verbinden spruit
 in 't erfdeel van onz' eerste Vad'ren.
 Den Hemel met het zoet gequeel
 der Eng'len komt op aarde woonen,
 Zy met een goddelijke keel
 aldus haar liefde t' uwaarts toonen.

WYZE: *Om in eenzaamheit te zijn, &c.*

M Et deez' held're Melody
 Komen wy
 Op de Wolken neder zijgen,
 Om met uitgelaten geeft
 in dit Feeft
 blijdschap aen de vreught te rijgen.

Want in't machtig AMSTELDAM,
 Daar de vlam
 En de versche liefd' noch blaakte,
 Wil ons oogh, en zaagen hoe
 Was te moe
 ABRAM, als hy gratigh haakte,

Als hy met verlangen na
 Wedergaê
 Van zijn hert en zuiv're zinnen
 Na zijn VROU TJE zach, en dat
 Zy bezadt
 Ict, dat waard is te beminnen.

Vrienden! dit is onze last,
 Op u past
 Deze wensch gebracht van booven:

Zweeft

Zweeft en leeft in vreed' op Aard
Zoo gepaart,
Niemant zal uw vuur verdorven.

5.

't Rechte padt is ingegaan,
Blijft'er staan
Tot dat u de doot sal scheiden:
Bleeke doot wat is u prik,
Ende schrik?
Niet; zy zullenu verbeiden.

6.

Ghy, aan wie wy zijn verplicht
Eeuwig licht
Blinkend' in de duisterheeden,
Zegent haar! zo vliegen wy,
Even bly,
Weer na booven van beneden.

*Hactenus Ausonios fudisti Musa liquores;
Nunc facilis Batavo cogere ore loqui;
Ibis, & invideo, (liceat licet ire vocato)
Dic quod velle bonum, sed potuisse malum.*

Ad

D. GEORGIVM VELTHUSIUM,
Cùm post discessum ex Academia LUGD.
BAT. Pastorum ovium CHRISTI in HAR-
DINXVELDT capefferet Iphis Kal. Aprilis,
Anno 1643.

Divine vates! cujus in indolem
Natura felix jurat, & arduos
Mirata nutus, grande jactat
Præscia sub cerebro recondi.

Bellator audax! ultima prælia,

stupende victor! vidimus ultima
 Tropæa, Momorum susurros
 Corripiunt taciti stupores.
 Signum receptus ne date tympana,
 tubæ quiescant, murmure Martio
 Bombisque læduntur Sophorum
 Pectoris ingenui vigores:
 Pulsare nervos Alcaicis modis
 præstat, laborum blanda levamina
 Gravata mulcent corda cherdæ.
 Principium facimus dolendi!
 Constricta nodo vincula tortili,
 ut Gordianis nexibus ergone
 Scindentur? in partesque binas
 Compositum temere recedet?
 Recedet; eheu! linguimus invicem!
 Quod nullus ausu solvere cogitat,
 Inauspicato rumpit ense
 Subdola progenies Philippi.
 Conscensa sacri culmina verticis
 nempe stupebant: impiger incola
 Huc usque cum cætu Dearum
 In domibus Sophiæ fuisti.
 Descende clivo, jam labor improbus
 Minus beatos cominus aspicit;
 Per mille jactatus pericla
 Palladis in gremio quiescis.
 Et nos eodem tendimus infimi,
 præ, sequemur, si dabitur sequi.
 Maturitatem consecutus
 Primitias tribuis Jehovæ.
 Nam doctor, olim discipulus, gregem
 Tororum sacrorum, protinus, inscium
 Deducis in campos videntes
 Ætherios habitus docendum.
 Num dulce murmur, verbaque suavia,
 Salve supremum cogito, viscera

N

Ver-

*Vertuntur, & præbere Musa
Castalios renuit liquores.*

A D

D. JACOBUM REVIUM

Fidelissimum jam pridem Ecclesiæ Daver-
trienfis Pastorem,

C U M

Habita Inaugurali Oratione, publicum Regen-
di Collegii Theologici munus auspica-
retur ANNO 1642.

Qualis in portas genitrix Deorum
Vesta quadrigis Phrygia, canente
Civium turbâ: subeas secundo

Mænia gressu!

Talis in terras Batavas Sororum
Lawiger partus, comitante Phæbo,
Gressibus latis gradiare, post in

Palladis ædem;

Ut tuam possit generose REVI!

Indolem nec non sôphiam doceri

Turba Musarum studiosa, tandem

Ipsa docere.

P R Æ F A T I O

In Album Meum.

Scribite magnificas (petitur sublime) libello
Audaci prodire manus, radiantia secli
Lumina! Battavice diademata regia terra!
Pascitur indigni, quia munera tanta, voluptas
Intuitu solo manuum: si postea scriptor
Non erit, extincti saltem scriptura manebit.

In Albo

D. ANDREÆ WINKELII

Ecclesiastæ Nardeni.

Spernit adorandum sapientia regia nomen,
 Quod cupiunt alii, non tamen ipsa cupit.
 Fallimur; insignes devicta gente triumphos
 Caesaris Aufonii Martia dextra petis.
 Nominibus votisque meum temerarius addo,
 Nil magè, de titulis languida musa tacer.
 Augustos humilemque videt tua charta, quid illud?
 Plebejos, equites Principis aula capit!

Op de Bruiloft van
HENDRIK UYLENBROEK,
 EN
MARIA WAARMONT.

Den 10. Aprilis, 1646. tot Leiden.

Roert, vlugge faam, uw' taaje vlerken,
 Vlieg over Duin, en dal en Kerken;
 Niet na de Moor of Indiaen,
 Daar Phæbi, moe-gerende roffen
 Zo lang in 't ziltig water ploffen,
 Tot tot datze weer na boven gaan;

Maarna de *Overzeefche kusten*
 Daar Henrik eertijts plag te rusten
 Op Wieg, of Cribb', of Moeders schoot,
 Wanneer de kintsche ted're lonkjes
 Veranderden in minne vonkjes,
 En Leida hem tot zich ontboot.

Blaaft daar, en speelt op uw Trompetten
 Hoe dat Cupido's strenge wetten,
 En booch, en schichten op dit paar

N 2

Getrof-

Getroffen zijn, hoe dat de zielen
Van deeze twee gewillig knielen
Voor hail'ge liefdens Rook-Altair.

Wy lijf en ademlooze schimmen,
Niet waardig tot den disch te klimmen
Daar't schoonste schoon noch schoonder tart
Wy hupp'len meê, doch zonder luister,
Wy maaken wat, maar 't is zo duister,
Dat groot verstant hier in verwart;

Ick gek'er meê; neen 't zijn juweeltjes,
't Is schand dat zulke held're keeltjes
Dit proper lietje zingen, maar,
Dat 's evenveel, 't moet nu zijn gank gaan
Al zouw het vers op krukken mank staan,
En vond'ling weezen zonder Vaar!

Doorluchte geesten! zuiv're Maagden!
'k Wouw 't u zoo wel als my behaagde,
Niet niet uit een eng bekrompen hert,
Rond uit; dat ellik by zijn Phillis
Doe wat haar redelijke wil is
Zo lang tot dat het morgen wert.

Engy, daarom wy hier vergad'ren
Vereende twee! wanneer de rad'ren
Genoeg gedraait zijn van de Maan,
En als *die tijd* begint te komen
(*'t Nootzaaklijk mal dient waargenomen*)
Dan zullen wy na huis toe gaan.

Ad

HERMANNVM HOORN,
Cum Theologicam disputationem suscipere-
ret in Acad. Ultrajectina.

*S Alve meorum prime Sodalium!
Veloce pennâ ducor, ut intimos*

Sen-

*Sensus meos, vestrasque laudes
Prosequar insolitâ poësi.*

*Urbes & orbis grandia vidimus,
Rarasque turres, templaque, mania,
Arcemque bellacis Minervæ;
Cernere nec licuit secundam!*

*Hic de cathedris Fulminat ardua
Et summa, vitæ VOETIUS integer,
Quem sacra Doctorum corona
Assiduo sequitur labore.*

*In hisce castris excubias agens,
HERMANNE felix, vestra scientia
Promittit æternam sagacis
Ingenit studiique messem.*

*Beata tanto sydere civitas!
Beatiorem te reputabimus,
Cum victor ex Phæbi Palæstrâ
Magnificos agitas triumphos.
Trajecti ad Rhenum.*

Ad

ENGELBERTUM van der BLESSE,
Steenvico Trans-Isalanum,
CUM

Juris consultorum ordini meritò infereretur
in Acad. Lugd. Bat.

*Majorum titulos, & avitæ nomina stirpis
Patria STEENVICUM stupet, ac majora petenti
Nil negat ingenuus generoso sanguine sanguis.
Ponimus, & posuisse juvat trivialia (quamvis
In tua sordescat nostrum praconia metrum)
Profliit augustum Themidos, BLESSÆE, tribunal,
Sacratæque Deæ leges, inspectaque jura
Fustinjaneam scitè redolentia normam,
Expectant solenne decus, gratantur ovantes;
Præmia damnatis dat noctibus aqua resultans*

N 3

Pallas,

Pallas, & auspicio profert sua iussa favente :
Αἰμαλὸς ἐξ ἀγαθοῖο φίλον τέκος, euge! parantur,
Sume triumphales patrio de more coronas.
Sic tibi, sic patriæ laus est vixisse, quod optat
ISALA, vive diu spes gentis maxima nostræ!

A D

MARTINVM LYDIVM.

Fortes creantur fortibus! Herculem
 Diespiter producit, & impigros
 Phœbus & adjunctæ, Poëtas
 Non sibi dissimiles, Camanæ.

Præcesit auctor sanguinis in chrysi
Candore morum; passibus æmulis
Succedit extinctos paterno
Restituens obitu calores

Diserta proles. Infere LYDIUM,
Thymbrææ vates, Pegasidum choro:
Meretur! Expectant labores
Munera lætitiæque Divum.

En dextra! cæptis gratulor auspices
Favere Divos; immemor haud tui
Vixisse delectabor, ad sum
Pro LYDIO moriturus

HEIBLOCO.

Antwoord op het laatste van 't voorgaande
 vers, als M. LYDIUS gestorven en be-
 graaven was, eer ik de tijdinge daar
 van heb ontfangen.

MEn toetst een vriend in noot; beloften maaken
 schult;
 En eischt ghy rekening? ik bid u hebt gedult!
 'k Beloofde 't leven voor mijn vriend te willen derven,
 Ik wist niet dat gy stierft, hoe kond' ik voor u sterven.

SCHOO-

SCHOLA SALERNITANA,

O F

Regulen tot behoudenisse der Gezontheit

Uit het Latijn vertaalt.

Van de ontsteltenisse des Gemoets, en van zom-
mige algemeene middelen.

DE Salernitaansche Schoole
Aan der Britten Koning schrijft :

Dit zy u voor al bevoelen,
Op dat gy welvaarend' blijft ;
Laat onnutte zorgen vaaren ;
Schuuwt de gramschap ; spaart uw' drank ;
Wandelt na de maaltijd gaaren ;
Avontmaalt ook niet te lank ;
Wacht u voor het middag ronken ;
Maakt u water, looft uw maag,
Als het noot is : gy zult zult pronken
Met een lichaam altijd graag ;
Gy zult veele jaaren leeven,
En niet, eer het tijd is, beeven.

Moet gy zonder artzen weezen ?
Weeft maar vrolijk van gemoed ;
Ruft ; geen overdaad en doet :
Zo kunt gy u zelf geneezen !

N 4

Wilt

Wilt g'uw lijf en geest vermaaken ?
 Kieft geen lompen aan uw dis ;
 Maar vermaakelijke snaaken
 Aardig, zeedig, altijd fris.
 Roer de snaar met luchte vingers ,
 Al uw leet zal overgaan :
 Zoet gespeel , en braave zingers
 Maaken herten onbelaân.

Wilt u aangeen kleintje steuren ;
 Toorn, en wraak voorzichtig haat ;
 Eet wat lekkers, mach 't u beuren ;
 Drink, doch zonder overdaad ,
 Goede Wijn ; gaat zomtijds buiten
 Na de frisse waater-stroom ;
 Laat u in geen engte sluiten ,
 Of uw leden worden loom.
 Voelt gy 't jeugdig vuur van binnen ,
 Voegt u tot het staatig minnen !

't **S**trijft niet tegen goede zeden ,
 Dat men wat te rusten tracht ;
 Rust herstelt de slappe kracht ,
 En vernieuwt vermoeide leeden.

Van de versterkinge der Herffenen.

's **M**orgens wascht uw vuile handen ,
 d' Oogen en het aangezigt ,
 Gaat wat trant'len; spoelt uw tanden,
 Rekt uw leen uit, en 't gewricht ;
 Kamt uw haar verzuim dit nimmer ,
 't Sterkt de herffens; doet gy 't niet ,
 Zijt gy zwak, gy wort noch slimmer ,
 En gy rent na uw verdriet.
 Komt g'uit waater, houwt u warem ;
 Staat of gaat wat na de noen :
 Mift gy bloedt uit voet , of arrem ,
 Koelte kanu voordeel doen.

Tot

Tot versterking van 't gezichte
 Een fontein en spiegel glas
 Krachtigh dienen, zy verlichten
 O' Oogen; dit doet ook het gras.
 Looft het vry al schijnt het wonder;
 In het rijzen van de zon
 Zoek 't gebergte, gaat zy onder,
 Een fontein en waaterbrøn.

Van over dag, ofte na de middag te slaapen.

Geenfins past het frissche menschen,
 Op het midden van de dag,
 Als het anders weezen mag,
 Na de rust of slaap te wenschen.
 Slaapt gy 's middags, 't welk verboon is,
 Koorts, en luiheit, pijn in 't hooft
 Wort u zeekerlijk beloof, t
 Scharpe zinking ook uw loon is.

Vierderhande ongenuchten,
 Kramp, de water-zucht, colijk,
 Draajingen in 't hooft zijn vruchten
 Volgende gemeenelijk,
 Als men in zijn buik de winden
 Ophouwt, die het lijf verflinden.

Wilt gy zonder onrust slaapen?
 Eet niet veel in 't Avontmaal,
 Of het strekt u tot een quaal.
 Maatigheid is welvaarts waapen!

Hoe men gestelt moet zijn voor het nuttiger
der spijsze, desgelijks ook van de maniere van eeten
en drinken.

ZEt u nimmermeer tot eeten,
Eer gy hebt ontlast uw maag
Wilt gy ook een teeken weten
Of gy, zijt of niet zijt graag;
Eet een weinigken te vooren,
En volgt daar meer honger naa,
Zoo hebt gy geen saus verloren
Om te eeten zonder schaa.

Hac sint signa tibi, subtilis in ore Saliva;

DAT IS:

De dunne spog die voor het eeten in uw mont leidt,
Een zeker teeken is van honger en gezondheid.

Van Spijzen die men mijden moet.

PErzik, appel, peer en melk,
Kaas, en alle vleesch gezouwen
Zijn zeer schadelijk voor elk:
Wilt u ook niet licht verstuouwen
't Vleesch van hart, haas, os, of geit
't Eeten; 't zal geen goet bloet werken
Maar gall en zwaarmoedigheid;
't Zal verzwakken, niet versterken.

Van voedzaame Spijzen.

Hoender-eiers week gezoden,
Varfch, lankwerpig, zuiver, blank
Zijn aan geen, die 't lust, verboden.
Roode wijn is goede drank,
Want zy voed het meest van allen

Vette

Vette foppen, bloemen-meel,
 (Mach't maar uit de renten vallen)
 Zijn gezont voor yders keel.

Van Spijzen die wel voeden en vetten.

T Arw, en melk, en jonge kaazen,
 Ballen van een vette haan,
 Spek, en harffens, merg, en glaazen
 Vol van zoete Wijn gedaan.
 (Die maar smaakelijke spijzen,
 En een vars slurp-eytjen heeft,
 't Is van niemant te misprijzen,
 Die niet om zijn lijf en geeft.)
 Rijpe vijgen ook wel smaken
 Met een druifje rijp en zoet.
 Dit al voed, en 't kan vet maken,
 Eet maar met een goede moet.

Van de Eigenschappen van goede Wijn.

O Wijn te drinken uw vermaak is,
 Gebruiktze doch in matigheid,
 Die goet van reuk, en kleur, en smack is;
 Prijft boven al de zuiverheit.
 Ho gy de beste zoekt het zal u geenzins missen,
 Zoekt Wijnen sterk, en schoon, welriekend, koel en
 frisse.

Van zoete en witte Wijn.

W itte Wijn en daar toe zoet,
 't Meest van alle wijnen voed.

Van

Van Roode Wijn.

IN dien gy hebt te veel genoomen
De roode wijn tot uw gebruik,
Verstopping van uw maag en buik,
En Heescheit kan u daar van komen.

Tegens Vergif.

NEem look, en ruit, radijs, en peeren,
Somtjits thriakel of een noot,
Zoo zal 't vergif dat anders doot,
Uw lichaam geenzins kunnen deeren.

Van de Lugt.

DE Lucht zy helder, zuiver, klaar,
Die om te wonen wel bequaam is,
En niet besmet door gooten, daar
De vuile stank onaangenaam is.

Van al te veel Wijn drinken.

ZO 't u by ongeval gebeurde,
Dat u het hoofd gelijk als scheurde,
En van een nacht dronk dede wee;
En walgt gy dan, weer ingenomen
De zelfde drank, zo kunt gy komen
Op uw gezontheits ouwde reë.

Van goeden Wijn.

DE beste wijn de beste koop is,
Zy baart de beste vochtigheid:
Zoo na de zwarte wijn uw loop is,

Uw

SALFR
Uw lichaam raakt
Klaar, coort, niet
Gemeng en sprin
Gedronken niet
Maar mogelijk is

Niet zout, m
En wel geko
En wel belege
Is in de Bieren

Van niet v

Wilt gy na
Gy zult

Van de

D'E Lente raze
Niet op te ru
En d'overgoot
Schaad op een
Het avont en
En waite op d
Het loocen in
De hemel o
En zijt ghy
Zo moogt gy

Van ongezo

D'Is in de
O'wpa-ra

Uw lichaam raakt vol vadzigheit.
 Klaar, ouwt, niet drabbig, rijp van paffe,
 Gemengt en springend' op uw hant,
 Gedronken niet met heele plaffen,
 Maar matiglijk is nimmer schand.

Van Bier.

Niet zuur, maar klaar, en van goet kooren
 En wel gekookt en uitgegest,
 En wel beleegen, na behooren,
 Is in de Bieren 't allerbest.

Van niet veel Bier te drinken.

Wilt gy na 't bier te gulzig tasten,
 Gy zult uw maag te veel belasten.

Van de Getijden des jaars.

DE Lente raat u, het gedarmte
 Niet op te vullen met veel spijs;
 En d'overgroote zomerwarmte
 Schaad op een wettelooze wijs
 Het avont en het middagmaalen;
 En wacht u, dat u niet en rouwt
 Het snoejen in de herfft: veel qualen
 De herriffst ooft voor 't lichaam brout:
 En zijt ghy's winters wel gezeeten,
 Zo moogt gy uw bekomst vry eeten.

Van ongezonde Drank te verbeteren.

DE Sali in een glas of beeker,
 Of wijn-ruit, of wat rooze blaân,

Als

Als gy zult drinken, ingedaan,
Maakt uw drank veilig, goet, en zeker.

Van het Braaken ter Zee.

WYn met zee-water ingenomen
Te vooren maar een dag of twee,
Eer gy zult vaaren over zee,
Geen walging zal u overkomen.

Van een algemeine Saus.

ZYt gy om goede saus verleegen;
Dat zali, peper, zout, en wijn,
En look en pieterceli zijn,
Waar van gy saussen maakt te degen.

Van het wassen der Handen.

HEt handen wasschen, na den eeten,
U tweederhande voordeel werkt,
Het zuivert d'handen en 't versterkt
Uw oogen; wilt het nooit vergeeten.

Van Broodt.

GY dient voor 't brood ook zorg te dragen!
Niet warm, niet al te out van daagen,
En wel gedeessent, wel gekneet,
Niet blind, maar hebbende veel oogen:
Die Bakker heeft u niet bedrogen,
Daar gy, voor zulk broot, gelt besteeft.
Ook moet het gaar gebakken wezen,
Van pas gezouwt, uitgelezen
Van tarw en rog en 't beste koorn:
Zet aan geen korsten ooit uw tanden,

Of uw gal raekt wel licht aan 't branden;
Een vrucht'bre moeder van de toorn.

Van Verkens vleesch.

HEt vleesch is slimmer van een Verken,
Als van een schaap doch zonder wijn;
En met het zelfd' is 't medicijn,
Bequaam om 't lichaam te versterken.
Een Verkens darr' en goet en schoon,
Spant boven and're verr de kroon.

Van Most of nieuwe Wijn.

Most belet het water maaken,
Maakt de buyk-loop al te veel;
Stopt de lever: aan 't graveel
Kan men daar door licht geraaken.

Wilt geen water drinken prijzen
Onder 't eeten; 't maakt ongraag,
't Brengt verkouwtheit aen de maag.
En veroorzaakt rauwe spijzen.

Van Kalfs-vleesch.

't **V**leesch van kalveren is goet:
Want het u geweldig voed.

Van vogelen bequaem om te eeten.

Wilt gy nu de voogels weeten?
Hennen, Tortelduif, capoen
Zeer bequaam zijn om te eeten;
Spreeuwen zullen 't ook wel doen;

Quakkel

Quakkel, Meerl, Phasant en Duiven,
 'tVelthoen van een groote kracht
 Moogt gy onbeschroomt wel kluiven
 Als g'u van te veel maar wacht.

Van Visschen.

INdien de Vissen week van lijf zijn,
 De grootst' en oudwste zijn gezont,
 Maar zo zy hard van vis, en stijf zijn,
 Kies dan de kleine voor uw mond.

Byvoegzel van Watervis en Doopvis.

HEbt gy van zee-vis veel te praaten;
 Rivier-vis hoeft gy niet te haaten:
 De Baars spant boven al de kroon,
 Hy is de roem van alle vissen,
 De pronk van welgestelde diffen,
 En van gedaante wonder schoon.
 Indien gy honger voelt van binnen,
 Die gy met eeten wilt verwinnen,
 Gaat na de Vis-markt, koopt een zoo,
 Waar aan geen dit, geen dat, geen maar is,
 Die hommig en van zessen klaar is,
 Die gy kunt leggen op het stroo.
 Vergeet niet een goet vuur te stookken,
 En eer het water is aan 't kookken,
 Slaa zelf de handen aan het roer;
 Schraap zelfs de vis, ontweitselustig,
 En galtze wel, en snijtze rustig,
 En denkt ik sny niet in mijn moêr!
 Eischt eeke spaanders of talhouwtên;
 En, kookt het water, wilt het zouwtên,
 Eerst voor de water-vis alleen,
 Daar moet ook pieterceli wezen
 Wel schoon gemaakt en uitgelezen:
 Ontbreekt'er dan ook noch wat? neen.

Niet

Niet anders, dan die wel te wassen,
En, kookt de vis, op 't schuim te passen,
Dan moet de pieterceli in.

Is 't zouwt genoeg? proeft zelf, of laat het
Een ander doen, die 't weet; wat schaad het?

Te beter krijgt gy 't na uw zin.

Het tafel goed zy onbezoetelt!

Daar was het kint byna verhoetelt!

En op een beetje na verbrot,

Mir-edik, had ik schier vergeten;

Dat had my grouwelijk gespeeten!

Hoe had gy dan met my gespot,

Nu met uw gasten aangezeten,

En in de water-vis gebeten!

Zoo hungerig, zo fel, zo graag,

Dat alle, die 't zien watertanden:

Rep oog en mont, en tand, en handen,

En stilt het blaffen van uw maag.

Staa dan eens op uit uwe zetel,

En werp de doop-vis in de ketel.

(Meid! pas op 't roeren van de saus!)

De vis is gaar! wind op! daar is ze!

Dan weer aan 't moorden van de visse!

Wat dunkt u, heeft het ook wat kauws?

't Gaat redelijk, en 't smaakt my wakker,

Aanschout eens 't bort van mijnen makker!

Vol been en graat, hy mach hem niet!

Die voetbaers past noch op uw kuuwen,

En ik zal dees na binnen duuwen,

Op dar' er gants niet overschiet.

Dank heb! gy zijt een milde gever!

Spoel nu de vis eens van de Lever

Met bier, of met een roemer wijn;

En zeg dan hoe de baars gesmaakt heeft;

En of hy, die dit vaars gemaakt heeft.

Niet zelf moest een goet vis-man zijn.

Wie ziet niet dat de zaak heel klaar is,

En twijffelt iemant of het waar is,

Men zal hem helpen uyt den droom,

En

En toonen dat dit zulk een man is,
Hy breng hem maar eens by *Faaphannis*
Aan 't *Nieuwe diep*, of d' *Overtoom*.

Van Aal.

DE Aal is schadelijk voor veele;
Veroorzaakt een verroefte keele
Die anders klaar en helder klinkt;
Uw lichaam kan daar van gaan quijnen,
Na 't zeggen van de medicijnen,
Tenzy gy daar op dikwils drinkt.

Van nu en dan onder de maaltijt te
drinken.

V At als g' aan tafel zit, wel dikwils na de fluit:
Maar doet 'er weinig in, en drinkt 'er niet veel uit.

Van Melk.

D En koortzigen wilt mededeelen
De Melk van geiten of kameelen;
De Ezels melk voed alderbest;
Melk van een Koe en Schaap noch meer voed;
Maar hebt gy koorts, of zo 't hoeft zeer doet,
Wacht u daar voor als voor de peft.

Van Boter.

W Il't doch de booter niet verachten;
Zy kan uw buik en maag verzagten,
Bevochtigend' uw' gantsche lijf:
Zy kan uw darmen maken gaande:
Plaagt u de koors, of is z' aanstaande,
Dat zy dan uit uw lichaam blijf!

Van

Van Wey.

WEy kan u maaken schraal, en spoelen u de darmen,
Zy zalze zuiv'ren en verkoelen, niet verwarmen.

Van Kaas.

DE Kaas verkouwt, verstop, baart dikke vochtig-
heeden,
Zy maakt hartlijvige: schaff lekk're Kaas en Brood,
Doch voor gezond' alleen, voor sterk' en frisse leeden,
Of anders leid z'u, door veel ziekten, na de dood.

De Kaas spreekt.

HOe mag men my, och arm! zoo bannen?
En tegen my zo t'zamen spannen?
En my zoo schandelijk een naam
Gantz tegen recht en reën opleggen!
En zo veel van mijn ondeugt zeggen?
Dat ik 't my zelf te zeggen schaam.
Ik help en sterk verflaauwde maagen,
Kan ik u dan noch niet behagen?
Besluit uw maaktijd maar met my;
En mengt my met uw beste dranken;
Gy zult my daar voor meer bedanken,
Als voor een schotel rijstenbry.
Ik hebt op u, o vieze monden!
Die my zo dikwils hebt geschonden,
En daarom hier verdachvaart wert:
Verdeedigt u, of laat my rusten,
Die my niet eeten wil met lusten;
Ik zegg: dat vaar hem in het hert!

Van de maate in het eeten en drinken.

NEemt tuffchen 't noen en avont eeten,
Mach 't zijn of nooit of zelden drank;
Het baat u al u leven lank.
Gy zult van weinig ziekten weten.

'**Z**Yn goede wetten fraaje zeeden,
Op dat g'ontgaat veel zwarigheden,
Dat gy uw avontmaal begint
Met spijs die vochtigh, licht en zacht is,
En volgen laat waar in meer kracht is;
Zo zoekt g'een paerel die gy vind.

Et nooten na de visch; na vleesch eifcht kaas en
brood:

Een noot baat, d'ander schaad, de derde is de dood.
Wilt op een yder ey, dat versch en week is drinken;
Te beter zal 't om laag, en na de maag toe zinken.

Van Peeren.

Wilt eens drinken op uw Peeren:
Tegen doodelijk venijn,
Dat u anders konde deeren,
Is de Most een medicijn.
Een Peer zonder wijn en deugt niet,
Z'is een tegengift gezoôn,
Tegen het vergif: gy meugt niet:
En het wert u scharp verboôn
Rauwe peeren ooit te snoejen,
Zy bezwaaren uwe maag:
Kookze, gy zult daar van groejen,
En gezont zijn alle daag.

Van

Van Kerffen.

MEn moet een gunstig oordeel vellen,
 Van Karffen, Krieken en Morellen;
 Zy zijn voor maagen wonder goet;
 Haar pit bevrijd u van die steenen,
 Waarom zoo menig mensch gaat weenen:
 Zy maken 't allerbeste bloed.

Van Pruimen.

Verkoelend', heel gezond, zijn ronde drooge Prui-
 men,
 Zy helpen het gedarmt van vuiligheden ruimen.

Van Perziken, Druiven, en Ra-
zijnen.

BY Perziken neem nieuwe most;
 By Nooten Druif of druive droppen;
 Razijnen is gezonde kost,
 Niet voor de milt die zy verstoppen;
 Voor nier en hoeft zijn zy geheel
 Gezont, en voor een schorre keel.

Van Vygen.

ZO klieren, knobbels, en gezwellen,
 Vw lichaam elders komen quellen,
 Kook vygen 't quaat daar mede meuk,
 Het zal verdwijnen, maak een pleister,
 Daar van; of, brekt een been, zo eischt'er
 Wat slaapkruit by, 't geneest uw breuk.

Van Mispelen.

BEgeert gy dat uw blaas gaat oopen,

O 3

En

En is uw buik te zeer aan 't loopen,
 Eet Mispelen, zoo vint gy baat;
 De harde zijn wel goet, maar beter
 De weeke Mispelen, zo eet'er,
 Op dat uw buikloop over gaat.

Van Bier en Azijn.

HEt Bier baart groove vochtigheden,
 Oock maakt het krachten in de leden,
 Uw lijf wert daar van grof en dik,
 't Vermeerdert uw bloed in de aären
 Het kan in uwe blaas vergaaren
 Veel waters in een oogenblik.
 't Verzacht en maakt u opgeblazen,
 't Verkoelt, ten aanzien van de glaazen
 Gedaan vol Wijnen al te heet.
 De eek verdroogt, verkoelt, maakt schraale,
 Zwaarmoedig, en vol snoode quaalen;
 Doch in de pest haar niet vergeet.

Van Raapen.

WAt smaakt 'er beter dan een welgestoofde
 Knol?
 Verzachtende de Maag, verdrijvend' vuile winden;
 Is uw blaas waterlooz, daar van wert zy licht vol.
 Eet raauwe raapen noit, ook zetse voor geen vrin-
 den,
 Of parssing in uw buik zult gy daar van bevinden.

Van de deelen der Dieren.

HEt hert is hart om te verteeren.
 De magen meugt gy wel ontbeeren
 Zy leggen u lank in de buik.

Gezonder

SALE
 Gezonder zijn yo
 En licht verteeren
 Der Heimen F

Va
 Het Veekel
 Die zy ver

A Nis vertere
 Zy kan een qua

Indien gy uit
 den,
 Neemt war ge

Dien
 Of
 Of men
 De
 He
 Ver
 Mer
 Te
 'Schaad
 't Ver
 Het baar
 In ja

Gezonder zijn voor u de tongen ,
En licht verteert werdende longen.
Der Hennen Harstelen zijn puik.

Van Fenkel-zaat.

Het Venkelzaad is goet voor winden ,
Die zy verdrijft en kan verslinden.

Van Anijs.

Anijs verbetert u de oogen, en 't gezichte ,
Zy kan een quade Maag versterken en verlichten.

Van gebrant Yvoor.

Indien gy uit uw neus te veel geraakt aan 't bloe-
den,
Neeft wat gebrandt Yvoor dat zal het wel verhoeden.

Van Zout.

Dienstmaagden! wilt geen tafel dekken,
Of zet met een daar op het zouwt ;
Of men zal u met recht begekken.

Dees les , gelijk een wet onthouwt !
Het zout is goet en dienstig tegen

Vergif, het maakt een goede smaak :
Met zouwt smaakt eerst de spijs te degen :

Te veel zouwt is een quade zaak :

't Schaad en maakt brandig uw gezichte ;

't Verflapt een fris en jeugdig man ;

Het baart een schurftheit in 't gewrichte ;

En jeuking krijgt men daar ligt van.

Van de smaak.

SCharp, zouwte, bittere smaak zal u 't lijf meest verwarmen ;

De t'zamentrekkende, zuur , wrang verkouwt de darmen ;

Smeerachtig, zoet, en las, is niet te heet of kouwt :

Past op de smaaken wel, zoo sult gy werden ouwt.

Van een Wijn-zop.

EEn Wijn-zop zuyvert u de tanden en 't gezicht,
Zy helpt een swakke maag, en maakt haar kooking licht.

Van een Dieet, ofte manier van leven in Spijzen
en Drank.

VErkiest om lang en wel te leven

De best' en veiligste mantier ;

Gy zult u zelf groot voordeel geven ;

En als gy u gewent hebt hier,

Of daar aan, wilt het niet licht breeken.

(Gewoont' is d'andere natuur.)

Gy zult u in groot lijden steeken.

Veranderingen staan u duur.

Van de Hoedanigheid der Spijzen.

EEn goede medicijn staar hier op wel te letten .

Hoedanig, wat voor spijs, wanneer, hoe veel, en waar,

Hoe meenigmaal, men spijs aan iemand voor moet zetten,

Of hy brengt lichtelijk de menschen in gevaar.

Van

Van Kool.

DE Kool-zop afgank maakt, de kool verftopt de
 buiken;
 En zoo gy loozing zoekt, moet gyze beid gebruiken.

Van Keesjes-bladeren.

MEn heeft zeer dikwils door ervarenheit bevonden,
 Dat Keeskens-kruit de buik en maage wel verzacht;
 Schraapt haare wortelen, zo gy na afgang wacht;
 Zy hebben meenigmaal verwekt de traage stonden.

Van Kruis-munt.

ZO g' in uw buik of maag met wormen wort ge-
 quelt,
 De kruismunt kan u daar van helpen, of geen geld!

Van Saly.

HOe komt het dat de mensch moet
 sterven,
 En dat hy moet het leven derven.
 In welkers tuin de Saly wast,
 Om dat'er in de beste Hoven,
 Geen middel is om te verdooven
 De kracht des doods die op elk past.
 Om aan de zeen'wen, kracht te geven,
 En te beletten 't hande beven
 Is Saly goet, en zy verdrijft
 De sterke koorts; beroerde leden
 Herstelt zy: gy hebt dubb'le reden,
 Dat Saly in uw kruid'-kas blijft.

O 5

Van

Van Wijn-ruit.

DE Ruit is van een eedle aart,
 Om dat zy held're oogen baard;
 s'Ontneemt een Man de lust tot teelen,
 De Vrouw en kan zy niet verveelen;
 Zy maakt u kuifch en gaauw en sneêg
 Zy maakt een plaats vol vlooijen leêg.

Van Ajuin.

DE Medicijns wel dapper woelen,
 Om haar so veelerlei gevoelen
 Het geen' zy hebben van Ajuin.
 d'Een zeyd: ghy meugt haar wel verzuimen
 Zijt gy gallachtig; maar voor fluimen
 Meught g'haar wel haalen uit uw tuin;
 En d'ander zeyt: z'is goet voor magen,
 Zy doet u een schoon aanzigt dragen;
 Zijt gy met pijn in 't hooft belaân,
 Vrijft met haar uw Hooft daar geen haar is,
 Gy zult bevinden dat het waar is
 Dat pijn in 't hooft is wech gegaan.

Van Mostaart.

HEt Mostert-zaat is klein, 't kan warmen en ver-
 droogen,
 Het zuivert u het hooft, 't maakt traanen in de oogen.

Van Viole-bladeren.

Die met verkouwtheit is belaaden;
 Of Hooft pijn, neem Viole bladen.

Van Bernende Netelen.

DE Neetels brengen slaap in ziekke; zy beletten
 Het braaken; neem haar zaad met Hooning, hee
 colijk En

ouwde hoeft gaan weg, dies moet gy't dikwils
zetten

Aan uwe mont; de kouwd van longen neemt de
wiik;
ook zullen z'in de buik opzwellingen beletten.

Van Hyzoop.

OE Yffop doet de taaije fluimen
Uit maag en borst voorspoedig ruimen;
Gekookt met Hoonig is zy goet
voor long en long pijp, en mits dezen
Maakt zy een aanzigt en een weezen,
Dat schoon en liefflijk is en zoet.

Van Kervel.

MEt Kervel Honing mengt, zy kan de kanker staa-
ken;
Of nut haar met wat Wijns, de pijn in uwe zijd',
Zal daar van over gaan, ook in een korte tijd,
Zy stilt de buikloop, en het moeijelijke braaken.

Van Alants-Wortelen.

DE Alands wortel maakt gezonde ingewanden,
Indien haer sap met sap van ruit genomen wert,
't Helpt den zoodanigen, dien de gescheurtheid smert,
En daarom moeten gaan in windelen en banden.

Van Poly.

HEt Kruid Poley met Wijn genoomen
Doet zwarte gal te voorschijn koomen;
't Zap ouwde podagra verjaagt
Waar over meenig kreupel klaagt.

Van

Van Kors.

HEt Sap van Kors belet 't uitvallen van het haar,
 Vw hoeft daer mee bestrijkt; de pijn in tand'c
 kiezen
 Verzagt het; quellen u, na schurftheid, korst' en vlie
 zen
 Dit zap met hoonig maakt die vuiligheden klaar.

Van Schel-kruit.

AL zijn de jongen van de zwaluwen heel blind,
 Al waren uitgerukt uit haar de beide oogen,
 De trouwe moer daar om het schelkruid zeer bemind
 Waar mee z'haar jongen heelt en d'oogen als ver
 bind;
 Zoo *Plinius* wel eer niet schendigh heeft gelogen.

Van een Willige-boom.

HEt Zap van blaân uit will'ghe boomen,
 Gegooten in het oor, verjaagt
 De wormen, die daar in wel komen;
 Zo gy met wratten zijt geplaagt,
 De basten in azijn wilt kooken,
 Zijt gy van 't minnevuur ontstooken,
 Geen prikk'ling zal in u ontstaen,
 Als gy haar bloeiffel maar wilt proeven,
 Gy zult geen kamfer ooit behoeven.

Van Saffraan.

Saffraan versterkt, verheugt, herstelt de zwakke
 menschen.
 De Lever, Maag, en hert, mogen daarom wel wen
 schen.

Van

Van Praai.

Raai menigmaal gekauwt maakt vruchtbaar droe-
ve vrouwen ;
In bloed gy uit uw neus, zy kan het tegenhouwen.

Van Peper.

De zwarte Peper is losmaakend vuile korsten,
De fluimen zuivert zy en helpt een zwakke maag,
De witte helpt noch meer, en maakt u meerder graag,
zy is goet voor de hoest en voor benaauwde borsten.

Van hart-hoorigheid.

It strax na 't eeten te gaan slaapen,
En dan beweging buiten 't spoor,
In dronkenschap, kan het gehoor
Verscheiden zwarigheden raapen.

Van het getintel der Ooren.

Te veel bewegen, en lang hongeren, en braaken,
Een oorband, en een vall,
Kouwd, dronkenschap, dit all
Kan klinking in het oor en rommelingen maaken.

Van dingen die 't Gezigt schaadelijk zijn.

Badstooven, Wijn, en Venus, winden,
En peper, praai, ajuin, en look,
En boonen, linzen, mostert, rook,
En zig te veel aen 't werk te binden,
En traanen, zon, en vuur, en slaagen,
En scharpe dingen, en in 't stoff
Te wandelen zijn al te groff
Die 't goet gezigte zeer mishaaagen :
Onmaatig waaken spant de kroon :
Dies wert het allermeeft verboon.

Van

Tegens Tant - pijn.

Als gy met tand-pijn zijt belaân,
Gebruikt van Dolzaad maar wat graan,
Verbrand het zelfde met wat look,
En houwd uw kiezen op die rook.

Van Heesheid.

DE neuten, olie, kouwd in 't hoofd,
Aal, en te veel drank, en raauw ooft
Zijn zes gevaarelijke zaaken,
Om uw keel heesch en schorr te maaken.

Tegen Zinkingen.

VAst, waakt, eet warme kost, wel arbeit, weinig
drinkt,
Denk dat in deze les veel zilver, ja veel gouwt, leid;
En als een quade vocht op uw' borst valt of zinkt,
Benaamt het met de naam van zinking met de ouwt-
heid:
't Is heesheid in de keel, en in de neus verkouwt-
heid.

Van een diepe zweer Fistula genaamt.

Mengt Oprement en Solpher onder een,
En Kalk en Zeep, zo zult gy kunnen heelen
De Fistel zijnd' een diepe zweer: gaet heen!
Zo 't goet is, wilt het andre mede deelen!

Van 't getal van beenderen, Tandem, en zenu-
nuwen in den mensch.

TWee-hondert beenderen zijn in de mensch, en
tien,
En negen; in de mont zich veeltijts laten zien
De tanden drie mael tien en twee, in volle jaaren;
Drie hondert in het lijf en ses-en-seftig aären.

Van

Van de 4. vochtigheden des lichaams.

MEn kan in 's menschen lichaam spuren
Deez'volgend vierderlei humeuren :
Bloedachtig, Gallig, Flegmatijk,
Of altemet melancholijk.

Van een bloed-rijke gestaltenis.

IN wiens gestaltenis het bloed de overhand heeft,
Is veeltijds vet en glad, en boertigh, altijd graag
Tot nieuwe tijdingen, en die een goet verstant heeft,
Om iet te leeren of te vatten nimmer traag,
Liefhebber van de min, en Wijn en vrolijkheden,
Blygeestig zoet van praat, en die niet lichtlijk wert
Ontstooken tot de wraak en heete toornigheden,
Mildadig, bloozende van kleur, verheugt van hert,
Kloekmoedig, lachende, en vleyszig, goedertieren,
Die zijn genegentheen kan mannelijk bestieren.

Van de Galachtige vochtigheid.

EEn Choleric humeur voortvarend is van zinnen,
Dat ieder boven't hooft wel gaarn te boven gaat,
Leert en vat lichtelijk, zal 't eeten veel beminnen,
En groejen daar van wel, grootmoedig, mild, en
staat
Na hoogheid, haarig en bedriechelijk, tot wraak
Genegen, quistig, stouwt, en loos, niet vet van leeden,
En droog, en geel van kleur; dit is een zeeke zaak
In zulke daar de gall bekomen heeft haar stede.

Van een Fluimachtige vochtigheid

EEn fluimachtig' is breed en kort, heeft weinig krach-
ten,
Is fett en koudt van lijf, zett niet veel zijn gedagten
Tot naarstig leeren, maar veel eer tot slaap zijn leên,
Traag, bott, en wit van kleur, vol spoch, en vadzig heên

Van

Van de Melancholijke Humeur.

En Melancholisch mensch is voll van zwarte gall,
En boos, en heel bedroeft, hy zal ook weinig spreken,

In 't leeren naarstig, en tot slaapen niet met all
Geneegen, zijn besluit zal hy niet willen breken;
Vreesagtig, geel van kleur, vol nijd, en heet na geld,
Bedrieglijk is hy dien de zwarte galle quelt.

Van Coleuren.

DE Fluim baart witte kleur, het bloed een roo be-
duid,

De gall een bruine kleur; als in 't lijff te veel bloed is,
Dan is het aanzigt rood, de oogen puilen uit,
Het lichaam wert te veel bezwaart, het welk niet
goet is,

De Pols geduurig slaat, doch zacht, in 't voor-hoofst
pijn,

Verstopping in de buik, en één verdroogde tonge,
Veel dorst, de droomen meest van roode dingen zijn,
De spog is zoet, zo wel in oude als in jonge.

Van Ader - laten, en voor eerst van de jaaren
wanneer men mag Aderlaten,

Het zeventiende jaar lijd nauwlijks een lancet,
Tot aderlatinge: de allerbeste geesten

Vervliegen zeer daar door, doch werden altemet

Ja dikwils door wat wijns herstelt; de allermeeft

En beste vochtigheên door 't laten uitgegaan

Herkoomen wel door spijs, maar lankzaam; 't Ader-
laten

Verlicht de oogen, als het tijdelijk wert gedaan;

Tot zuivring van 't verstandt en Harf'nen zal 't ook
baaten;

Voor 't merg in uw gebeent, voor 't ingewand en maag
Is 't goed, en voor de slaap; 't ontnemt u moeilijk-
heden; 't Ver-

Verbetert het gehoor, en stem; en 't maakt u graag;
En, zijt gy zwak en slap, 't brengt krachten in de leden.

Van de beletzelen des Ader-latens.

Die kouwt is van natuur, en in een kouwt land woont

Wert 't laten gants verboôn; en als het lijf vol pijn is,
Na Badstooft, vrouwe-kus, u zelf daar van verschoont!
Te jong, te ouwt, of als uw darm vol bier of wijn is,
Na lange ziekte, en als uw maag is al te teer,
En walgt gy, laat geen aâr dan laten immermeer.

Wat men waar te nemen heeft omtrent de Ader-latinge.

Dit moet men voor, en in, en na de laating doen:
Smeert eerst die plaats, alwaar de aâr zal moeten bloeden,

Als ook de vlijm; en doet u laten voor de noen;
Wilt u drie dagen voor, of na, ter badstooft spoeden;
Neem op de lating eens terstond een dronksken wijn;
Laat de beweging zacht en zonder moeite zijn.

Van zekere kragten des Ader-latens.

Een aderlating kan van droevig blijde maken;
En, die van toerne blaaken,
Bezaadigt; zy verbind
En heelt de minnaars die van liefde zijn als blind.

Hoe groot het gat zal zijn dat men in het Aderlaten opent.

Maak 't gat vry reedlijk groot; op dat de dampen eerder,
Vertrekken, en de aâr mach bloeden zo veel meerder.

P

Welke

Welke dingen omtrent d' Ader-latinge t'aan merken zijn.

ZEs uuren moet men na de Ader-lating waaken ;
Op dat de damp des slaaps uw lichaam niet ontstel
Gy zult ook niet te diep het gat in d'ader maaken ,
Op dat een zenuw niet geraakt wert met geweld ;
Gy zult als 't is gedaan, strax na geen eeten haaken.

Wat men mijden zal na het laten.

ALs gy gelaaten zijt, moet g'u zorgvuldig mijden
Voor melk , te veel drank, en voor uiterlijk
kouwd

En innerlijk ; blijft t'huis , voor all, in zulke tijden ,
Als 't quaat weêr en de lucht benevelt is ; vertrouwt
Dat uwe geesten zich in d'heldre lucht verblijden.

In hoedanige ziekten , in wat tijdt van jaaren
ende hoe veel bloeds datmen t'elkens aftrekken
mag.

WAnneer een felle ziekte begint , zoo laat een ader ;
Is iemand dertig jaar of meer , oien mag men
't bloet

Veel meer af tappen, dan een ouwde Bestevader ,
Of jongen. In de Lent is 't laten wonder goet.

Welke leden datmen t'allen tijde laten zal.

DE lent en Zomer eifcht, dat m'in de rechter zy,
De Herfft en Winter, datmen openen zal d'aaren
In 't linker deel des lijfs : de hoogfte heerschappy
Van vier gedeelten van de twaalef maandſche jaaren,
In 't lichaam wert gevoert; de warme Zomer heeft
De Lever, 't Hert de Lent , de Herriff heeft de Voeten,

De Winter 't hoeft, zo g'u tot laten ooit begeeft,
(Let hier maar op) het zal uw lijden zeer verzoeten.

He

Het voordeel dat uit het laten van de Ader
Salvatella te halen is

ZO u de milt, of borst, of lever, of de stem
Ontstelt is, zo iet quaats de mond uws maags komt
quellen,
Zo onnatuurelijk uw hert is in de klem,
't Gaat over, laat een aër genaamt de *Salvatelle*.

Van de 4. Getijden des jaars.

HEt zomer vasten kan uw lichaam zeer verdroogen.
Braakt alle maanden eens, het zuivert u de maag
Van alle vuiligheên, 't verklaart ontstelde oogen,
't Verlicht uw gantsche lijff, en 't maakt u wonder graag.
De Lente, Zomer, Herfst, en Winter 't lijf regeeren
Door 't gantsche jaar; de lugt is in de Lente warm
En vochtig maatelijk; 't zal u niet kunnen deeren,
Zo gy in deze tijd een aâr in voet of arm
Doet laten; vrouwe-kus, doch spaarzaam kan dan
baaten,
Ook 't zuiv' ren van uw maag, beweging van uw lijf,
En zweet, en Badstoof. In de zomer moet gy haaten
(Op dat welvarentheid daar van geen letzel krijg')
Het laten, vrouwe-kus, en Badstoof: zwarte galle
Heerscht veel in deze tijd; eet spijs die vochtig is
En koel; de rust is nut; het veiligste van alle
Is maat in spijs en drank, tot 's lijfs behouwdenis.

E I N D E.

P 2

VER-

VERSUS FAMILIARIUM

OF

VRIENDEN-DICHTEN

In mijn

STAMBOEK.

Wie eifcht gehult met Lauwergroen,
Een netel by Apolloos blaaren?
Wie daagt een krekkel, om ten noen,
Zich met Latonaas krooft te paaren.

Hy is 't wien anders niet en haagt,
Dan met opsteigerende stappen
Te kussen de bepluimde Maagd,
En treên op Pallas amber trappen.
Het is de zuil waar op gevest
Zijn vriendschap onverwrikb're boogen,
O Pylades hier is Orest,
Die ook voor u de doot zouw doogen.
Zoo vast gestrikte vriendschaps lijn
Wert die gesloopt door uw vertrekken?
Neen, 't hert zal by het uwe zijn,
Ook als een zark dit riff zal dekken!
Vergeeft my, zo door rouw vermant
En duim en vingerlit verstijven,
Vergeeft my, zoo mijn loome hand
De rest aan u moet schuldig blijven!

Jacobo Heiblocq, Acad. Lugd. Bat. Valedicenti,

1646.

L. P.

MARTINUS LYDIUS.

De zelfde trant,

Op de Doodt van

MARTINUS LYDIUS,

Overleden

t'OUDEWATER,

Den 12. van Wijnaand, 1651.

UW Lauwer tot benijden groen
Draagt nu Helaas! verdorde blaären;
't Onsterfflijk deel yld' om ten noen
Zich met haar Bruidegom te paaren.
Niet is'er dat u meer behaagt,
Dan all het aardfch voorby te ftappen,
Gy fchuw'd' het ftreelen van een maagd,
Op Hymens blijde Bruilofts trappen!
Nu is uw heil op God geveft,
Om hoog op 's Heemels blaauwe boogen!
Hoe! ift voor Pylades? Oref!
Dat gy de doot gaat onder d'oogen?
Neen voor u zelf! die ftaale lijn
Van zuivre liefd'aan twee te trekken,
Dat zal by my onmooglijk zijn!
Geen wolk en kan die zon bedekken.
Uw lichaam door de doot vermant
Wort Wormen-aas, uw leên verftijven;
Vatt, zoo gy kunt, mijn rechterhand,
'k Zal evenwel de uwe blijven!

J. HEIBLOCC.

Op de zelfde trant,

En de Doot van de zelfde

AAN

JACOBUS HEIBLOCC.

W At geeft zal nu met Laure-groen,
En nooit verwelkelijke blaären,

P 3

Onsterf-

Onsterfflijk kroonen 't hoofd , wiens noen
Was deugd en Wijsheid t'zaam te paaren.

't En is geen groen dat hem behaagt
Noch lof van hooge wijsheids stappen ;

Hy kust de zoone van een maagd ,
En licht des weerelts wankel-trappen.

Zijn ziel is op de zuil gevest ,
Die krachtig stut des Heemels boogen.

Zucht Pylades dan om Orest ?

Die nu zijn Heiland heeft voor d'oogen.

O Goddelijke vrundschaps lijn !

Om reine liefde t'zaam te trekken ;

Zoo 'k aan u mocht een derde zijn ,
Geen neevel kon mijn vreugd bedekken.

Terwijl de doot Orest vermant ,

Zouw dan in u dat zap verstijven ?

Neen Pylades ziet daar mijn hand !

'k Zal in zijn plaats Orestes blijven.

Joannes Ens.

GRAFF-SCHRIFT,

Op de voorige vrant.

Hier rust hy die met Laure-groen
Gekroont en liefvelijke blaären ,
Geen beeter spijs vond in zijn noen ,
Als dat zijn ziel met God mocht paaren.

Hy , dien de waereld nooit behaagd ,
Maar steeds met ongemeene stappen

Zocht d'opgesmukte waereld maagd
Zelfs in de waereld te vertrappen ;

Die nooit aan 't aardfche was gevest ,
Maar hem zo anhing , die de boogen

Des Heemels draagt , dat al de rest
Verfoejelijk was in zijn oogen ;

Die altoos yverd' om de lijn
Van liefd en Gods-dienst t'zaam te trekken,

Hoe zouw hy niet in vreugde zijn?
Enzonder schroom zijn Hoofd ontdekken.
Hoewel hy nu schijnt als vermant,
En vlees en beenderen verftijven,
Hy zwaait een scepter in zijn hand,
En zal een eeuwig Kooning blijven!

Guiljelmus d'Amour.

Op de zelfde trant.

Z Al ik van 't geur'ge Daphnes groen
Ontbloot, bek ladden ook deez blaaren?
Die nooit geroepen ben ter noen,
Om kunst met aardigheid te paaren.
Maar hoe! mijn hert niet anders haagt,
Dan Letter-rijke naa te stappen.
Ik acht geen streelen van een Maagd,
Als ik slechts staa op zulke trappen.
O zaal'ge ziel! mijn ziel geveft
Was eer op uw geleertheids boogen;
't Is waar 'k had u tot geen Orest,
Dat wouw mijn jonkheyd niet gedoogen.
'k Zal niet te min noch aan de lijn
Uws vriendschaps na uw sterven trekken,
En eeuwiglijk de uwe zijn;
De doot en kan geen gunst bedecken.
Deez'tochten hebben my vermant,
En doen mijn aders schier verftijven.
Kom! toetst mijn trouw en rechterhand,
Die steeds uw naam dienst schuldig blijven.

Johannes Fabricius.

V *T magni faciant mortalia pectora lucrum,
Omnibus est pietas anteferenda lucris.*

P. 4

Ergo

*Ergo si cupias lucrari plurima fili!**Esto pius! pietas maxima lucra dabit.*

Filio suo primogenito posuit

Non. Febr. 1660.

BERNARDUS HEIBLOEQ.

A N T W O O R T

*Op het voorgaande.***O**M dat gy minder acht, mijn Vaader! aardfche winftenDande Godzaaligheid: want zy zijn stoff en slijk,
Deez' is een groot gewinn; verwacht daar voor ten minften,

Al is het onverdiend, een eeuwig Koninkrijk!

't Is veel, als iemand hier een hondert wint op duizent;

Maar hondert duizenden met niet, is dat niet meer?

Al zijt gy arm van geest, gy krijgt van hier verhuizend,

Om niet, veel duizenden van aller Heeren Heer!

Jacobus Heibloeq.

Præbet somnos casa securos.

OM zunft wy in de ruimte dwaalen.

Het kost'lijk wort gekluifstert op;

Dies bid ik aan deez gowde Pop,

En kufs' Apoll' in haare zaalen.

En vraagt gy, waarom dat ick derv

My in dit groote klein begeeven?

Het is om staâg in wensch te leeven,

Dat ik maar schaduw-eer verwerv.

Als gy hier voor ziet zonnen blinken,

Laat dan voor u geen schaduw stinken.

*Joannes Messu.*Tot Leiden den 14 van
Lente-maand. 1645.

Op de zelfde trant,

Als

D. JOHANNES MESSU V.D.M.

Tot Gorinchem was overleeden, in Slach-
maand, 1660.

NU leeft gy daar gy niet kunt dwaalen!
En in u houwt het erfquaat op,

Dat van ons als een lieve pop
Gelief kooft wert in aardfche zaalen.

God wil dat ik uw byzijn derf,
En daar op hebt gy my begeeven:

'k Misgunn' u geen volmaakter leeven,
Maar 'k wensch dat ik het ook verwerf:

Hoe moet gy by die Leeraars blinken?
Daar weet-luft en onkunde stinken!

JACOBUS HEIBLOCC.

Idem eidem.

Non tibi securos præbet casa terrea somnos;
Ast humus, unde tibi terrea vita fuit.

Deposita est casa terrestris, casusque dolendos
Ut nunquam caderes finit hora tibi.

Luminibus clausis dormis vigilasque, sed hoc fit
Ædibus in superis, illud in æde facis.

Laboribus omnia vendunt Dii.

ZOo gy, Heiblok, paalen heit
Die Gods hand houwt en geleit,

Drijfze eens loefs na dat zant,
Daar men Godes woord in plant;

Zoo zal 't blokken en het werk,

't Geen gy doet voor School en Kerk,

Wel gelukken, tot een stant

Van uw naam en 't Vaaderland.

P 5

In

In Miss-grond geen paalen smijt,
 Daar het ouwd geloof in glijt:
 Schurft en quastig valt dat houwt
 Daar men dat geloof op bouwt.
 Liever heit de gronden sterk
 Van de waar' herstelde Kerk;
 Hoe nieuw dat gebouw dan zy,
 'k Bente vreên en God met my!

Job van Mekren.

4. Sept. 1657.

*S*iquæris quantum valeat fistuca struendis
 Edibus, Amstelii respice tecta soli.
 Mira cano, sed vera cano, telluris Atlantem
 Se præbet trunci pulsibus acta strues.
 Nempe paludosus tremere sub pondere fundus,
 Ast ope fistuca cedere nescit humus.
 Sic vigor ingenii nullo fulcimine nixus
 Lubricus incerto poplite carpit iter.
 Ars animos fulcit, studiisque imbuta juvenus
 Stare suis pedibus cum ratione valet.
 Felix ergo schola est, cujus fundamenta ponit
 Heiblok fistucæ nomen & omen habens.

Jacobus Clerquius.

V. Eid. Oct. 1660.

VRiend Heiblocq, 't lust u ook my tot uw vriend te
 keuren,
 Een eere die niet mach aan ider een gebeuren,
 Ten zy om deftigheid in weetenſchap en kunst.
 Een Lompaart, dwars van geeft en komt niet in uw
 gunft.
 Maar, Heiblocq, kond het u niet wel een reydz' ont-
 schieten,
 Dat gy uw vriendlijkheid aan iemand liet genieten
 Die zulx niet waard en was? so was de grond geleit
 Dat Heiblocq, heus van aart, op welgrond had geheit.
 Neen

Neen dat ontfchiet u niet. Uw weldoorzichtig' oogen
En worden ('t mag niet zijn in zoo en zaak bedroo-
gen.

Ik (die' de minfte onder alle menschen kenn)
Weet wel dat ik uw gunst en deugt onwaardig ben.
Maar weet dit ook daar by, zo iemand in dit leev en
Een wedergunst kan aan zijn gunstelingen geeven,
Dat ik dat machtig ben. Mijn gunst dan kleev' u aan
Zoo lang mijn beenen op dit aardrijk zullen staan.
Vraagt gy waar meê ik zulx zal komen te bedrijven ?
Dit Stamboek is te eng om dat daar in te schrijven.

J. BOOGAARD.

6. Decemb. 1661.

S I mihi tam facili fluere meae carmina venâ,
Quam tibi quem fovit musa venusta sinu:
Pro meritis dulci canerem modulamine versus
Dignos & gratos doctæ poëta tuis.
Sed mihi difficilis venam natura negavit,
Et mens Castalias rarius hausit aquas.
Raucus at ut suaves interstrepit anser olores,
Affectu ingenii damna rependo mei.
Respice cor nostrum, versus non respice nostros,
Suppleat ejus amor quod mihi Musa negat.
Tale tuo nostrum semper stet nomen in albo,
Inque albo maneant nomina vestra Dei!

Laurens Laurentius.

Non. Octobr. 1660.

AL wie op driffzandt bouwt, verliest zijn tijd en
werk,
Het timmert aan de Hell, en niet aan Christi Kerk,
Wat op een andre grond, als op de Petra bouwt.
Maar die op Christus rust, die staan zijn-zaken stouwt.
Dat werk en waggelt nooit, het staat niet los en schokt:
Dan is 't eerst wel geheit, dan is 't met vrucht geblokt.

Joannes Nievenhuisius.

10. Oct. 1661.

[Mulci-

MUlciber id calis quod nos prestamus in albo
 Et mente & pedibus claudicat usque suis.
 Mens dum nostra tuis versatur laudibus ægre
 Claudicat ingenio deficiente suo.
 Scilicet Herculeam decus est vel tollere clavam,
 Quodque alius potuit sat voluisse mihi.

Invita Pallade,

ISAACUS le MAIRE.

1645.

DE spraek-kunst is de grond, waar op dat hecht en
 vast

Der Musen Tempelbouw tot aen de wolken wafst;
 Waar 't oock aan desen grond ontbreeken mach of
 schorten,

Daar staat de Tempelbouw der Musen in te storten:
 Gy, Jacob, die dien grond dan in de jonkheit legt,
 Moogt van dien Tempelbouw den Heyblock zijn
 gezegt.

J. de Decker.

18. Febr. 1661.

Qualis amicitia præbet tibi dextera signum,
 Talis amicitia dextera signa dabit.

En mea dum vestris inscribit symbola chartis,

Inscribat chartis symbola vestra meis.

Stabit amicitia sic summo fœdere fœdus,

Dum jungit dextras utraque charta manus.

Andreas Winckelius.

18. Julii 1645.

KLINK-

K L I N K - D I C H T.

AL wandelt *Heiblocq* op het av'rechts masten-wout,
 Door 't logge *Heiblok* aan den *Amstel* ingeslaa-
 gen,
 Zoo heeft zijn oog nochtans in zulk een stadt behaa-
 gen,
 Die zonder *Heiblok* door de Godtheid is gebout.
 Zoo'n Eedelaart, als hy, past op geen huis van hout,
 Noch blinkend *Marmersteen*, al quam't *Alcides* schraa-
 gen.
 'k Zie *Jacob* in zijn hut het zwaarste kruis verdraagen,
 Terwijl hy door 't geloof op 't Heemels Hof be-
 trout.
 Die hoofddeugd weet hy oock zijn Jongers in te stam-
 pen,
 Die vreesen voor geen straff, noch geesselroê, noch
 rampen;
 Maar draaven moedig op zijn woord en onderwijs
 Door 't velt der *Roomsche taal*, om eenmaal op de
 trappen,
 Van d' uitterlijke Kerk alleenig niet te stappen,
 Maar ook op 't hooge koor van 't eeuwig *Paradijs*.

H. F. W A T E R L O O S.

VEntum ad supremum est, mundus dat signa ruina:
 Quem non signa movent, hunc sua pana manet.
 Tempus adest, Christi sistamur ut ante tribunal:
 Quisquis es, ad Christum vertere! tutus eris.
 Quisquis habet Christum, tenet omnia: nil sine Christo
 Profunt quas totus possidet orbis, opes.
 Hac posui, Vir docte, mei monumenta favoris,
 Quem tibi seroabo, dum mihi vita manet.

*Sic pietas, candor, virtus, doctrina merentur,
Queis genium polit gratia Dia tuum.*

Johannes Christenius.

Iustus fide vivit.

Jacob, prijst gy eeuwig werk,
Bouw geen huis, veel min een Kerck
Op den veengront van elcks zin:
Want die gronden zakken in;
Schoon men hout noch Heiblock spaer.
Veengront dreigt u met gevaer.
Bouw dan liever op een rots,
Hel en afgront zelf ten trots.
Bouw geruft op gront van steen,
Tijt gemeenen plaets gemeen.
't *Altiit* en het *over-all*
Vreezen storm noch zwaaren val.

J. v. Vondel.

1645. den derden
van Oegstmaent.

Fide carens injustus moritur.

Gods woord schiep al wat is; bout vry op zulke
gronden
Een tempel daarmen straft der weyfelaeren zonden:
Ontziet hen, tijd, noch plaats, in spijt van kap of
ftool;
En wie dit anders wil, bericht die in Gods School.

M. G. Tengnagel.

27 Decemb. 1651.

Candide, cur nostram (nigrum tibi comparat album
Solibus eximius) pofcis spem luminis umbram?

Cur

*Cur nebulam petit alba fides quam scribimus? album
Inspice: nominibus tibi linea ducitur albis:
Lege vector: de scribendo mihi non licet albo.*

R. KEUCHENIUS.

GY zijt geen Orfeus, noch geen Heidschen Am-
fion

Die't woefte volk wel eer tot reeden brengen kon:
Maar Kristenschen Apoll, wiens Pindus hoogt is Sion,
Het waater der Jordaan een zuiv'rer hengste-bron.
Als gy uw lippen roert, zoo zijt gy een beschaffer
Van Gods verborgentheem, en zaalig zonden straffer.

F. Snellinx.

Corporis excellens oculos oblectat imago,
An minus ingenua mentis imago iuvat?
Si majus fateare, bene est; tibi pingere talem,
Ut fas est, volui mente manumque typum.
Quid superest, dum nos sejuncti vivimus ambo,
Tuque animi poscis pignora certa mei.
Ecce fidem, meruit tua quam quoque mutua, nostram,
Semper inoffensam quam tibi crede fidem.

Meditando

JOANNES LEON. BLASIUS.

IAcob, die met God dorst wringen,
Tot zijn heup hem quam t'ontspringen,
Kreeg de naam van Israël.
Worstelt gy meê met die sterke,
Tot opbouwing van Gods Kerke,
Vriend, zo staan uw zaaken wel!
'k Wil van u het beste hoopen,
En dit zwakke lijntje knoopen
Aan uw Heyblok, cel van stof.

Hey

Hey dan in de steege zinnen
 Van de jeugt om prijs te winnen
 Palen daar Gods naam en lof
 Door vergroot wort, zonder toeven,
 Om hier na de rust te proeven.

JAN ZOET,

Amsterdammer.

Damnabit nostros forsā sapientior ausus,
 Et peraget dextrā me sibi teste reum.
 Numina magna sequor mundi dum ductilis umbra,
 Ultimaque ignotum pagina nomen habet.
 Accipe: semoti dextra junguntur amici.
 Accipe: sic animi fœdera certa damus.
 Et volui parvo testari fœdera scripto:
 Seu crimen merui, seu meus errat amor.
 Ut simulac avido versas hanc lumine chartam,
 Te memorem faciat litera scripta mei.
 Dum procul excelsas lasso pede tundimus Alpes,
 Romaque septeno colle moratur iter:
 Priscaque Romulei servant quæcunque nepotes.
 A patriâ profugos nos sibi sede tenent.
 Tum quoque quis: nigris cum me mors manibus addit,
 Quæ scripsit manus hæc, est modo nulla manus.

Arnoldus Montanus.

1645.
 Lugd. Bat.

Die zijne handen slaat, en rokt
 Aan 't Heyblok der onsterflijkheit
 Gods woort, van hooger hant geleit,
 Heeft wel geheit en wel geblokt.

Op zulk een gront als *Jacob* legt
 In huis, en school, en in de Kerk,

(Een)

(Een Hemelsch loon volgt Hemelsch werk)
 Werd' Jacobs erfdeel opgerecht.

Zoodaan'gen huis zal blijven staan ,
 Vermits 't in stee van steen en hout ,
 Op Petri Petra is gebout ,
 Als d' heele werelt zal vergaan.

Want hoop, geloof, en liefd' , op een ,
 In Een, tot Een , die door zijn woort
 Bracht alle ding in wezen voort ,
 Verduuren hout, en staal, en steen.

P. DUBBELS.

*I*nteger Heibloci, sine quo mea mortua vita ,
 Qui palmam in studiis & pietate refers.
 Absterrent penitus me lumina tanta virorum ,
 Præ quorum radiis pagina quæque micat.
 Offuscior, titubat calamus, mens hæsitat ægra ,
 Officiumque mihi denegat illa suum.
 Ipse tamen velut umbra sequor, non passibus æquis ,
 Da veniam, balbo si nimis ore loquar.
 Fallimur: hæud artem liber hic, sed corda requirit ,
 Carmina quapropter liberiora damus.
 Et vobis animi penetrabilia pandimus unâ
 Intima, quæ tibi per secula cuncta patent.
 Albâ mente tuo scribo dum nomen in albo ,
 Affectus summi candida signa vides.
 Sejungantque licet nos intervalla locorum ,
 Iuncta tamen vivet mutua nostra fides.
 Semper ero, qui semper eram, tibi filius Orestes ,
 Et tuus ex toto pectore

FABRICIUS.

v. d. m. in Niekerk.

Q

Heiblok

H *Heiblok*, 'k hoor my wel te schaamen,
 Dat ik my zoo zetten derv'
 Onder deez' doorluchte naamen:
 Maar papier verschiet geen verf.
 Daarom volg ik noch van verre
 Op het licht der letter sterren.

R. ANSLO

F *ædus amicitia fistucam ponderis instar*
Ejicit ex oculo sive inimicus erat.
Atque ita festucam vix ignes inter amoris
Videris Et candor perget amare magis.
Quippe traves potius fistuca in cordis amusum
Pellit, amicitia quo solidatur opus.
Quæ nodo Herculeo, quæ cedro digna, per annos
Quæ crescit perpes, quæque perire nequit.

Esaïas Meuranc.

Meerwaarde *Heiblok*, neemt mijn hert hier in mijn
 handt ;
 Daar door ik toon dat ik wil vriendschap met u vieren,
 Ick schreef niet dit bladt, maar dit heele boek in brand,
 Indien mijn minnevlam tot u was een papieren.

Den geheelen uwen

BRUNO.

Op de zelfde trant.

Rechts om zie ik het hert van *Bruno* door zijn hant;
 Het staat in lichte vlam om vriendschap hoog te
 vieren.
 Ik steek dit blaetje aen, schoon dat het niet en brant,
 Vraagt gy, *Heiblok*, waerom? ik zeng om uw papie-
 ren.

Iob van Meekren,

SCAZON.

S C A Z O N.

A Mice cordi, crede, semper inscripte
 Tui Brunonis sume carmen hoc parvum,
 Ingentis in te testimonium affectus,
 Nunquam profectò, amice, claudicaturi,
 Licet in Camena claudicantis: affectum
 Hac sepià cognosce candidum, totam,
 Per quem papyrus vestra, de manu nostra,
 Per quem tuum, mi candidissime Heiblocqui,
 Quod nec satis natura fert, album est nigrum.

HENRICUS BRUNO.

M Yn meester ben ik, sey den grooten Alexander,
 Niet minder schuldig als mijn vader: dese gaf
 My wel 't beginsel van het leven, maer den ander
 Daar quam my het begin van wel te leven af.

F. Westerbaen.

In meo Ockenburgico,
 Prid. Id. Sept. 1660.

In effigiem

JACOBI HEIBLOCQ.

HÆc est Heiblocii simplex, spectator, imago,
 Cui tamen haud simplex pectore surgit amor.
 Non satis Ausonium, non nostri barbiton ævi,
 Destinât ipsa suis sacra cathedra suum.
 Perfècto trinoque nihil superadditur ultra.
 Heic, o quis, rudior, quis mihi plaustra dabit?

J. v. Hartoghvelt,

J. U. D.

Q₂

Een

En ander poog' uw lof tot aan der sterren-trans
 Te heffen, en waardeer' uw onwaardeerb're gaven,
 O *Heiblocq!* uw beroep eischt heerlijker glans
 Dan schrandre poëzy, hoe hoog zy ook mag draaven.
 Want middag klaar bleek ons uw veel meer waarde
 eer,

En onz' onmogelijkheid, om die noch uit te brallen
 Niet meer vermoogende wens dat uw dienst en leer,
 Op 't hoogste mach aan God en menschen welgeval-
 len!

W. Schellinks

Vergeef het my mijn vriend en medebrôer, dat ick
 In dit volmaakte boek schrijf in een oogenblik:
 De tijd en leed het niet, 't geraas, 't gewoel der jeugt
 Belette t'geen ik wou, en smoorde mijne vreugt
 Die 'k schepte in 't overzien der deftiger gefangen
 Waar mee gy rontom zijt als met Laurier behangen.
 Ick bidd verschoon dan my en dese mijne rijmen,
 Diena de deftigheit der andre gants niet swijmen,
 En gun hem eens de eer die deese vaersen song,
 Dat hy gespijst word van u Godgeleerde tong.

Ioannes Ras.

Quod petis, Jacob habebas, amice
Carmen. at dotes animi modesti
Persequar versu? satis est fateri.
Æmulor illas.

J. COSTERUS.

VW moeyte sterft, maar niet u deugt,
 Zoo gy met arbeydt goet bedrijft.
 En sondigt gy met lust en vreugt,
 Uw vrencht vergaat, uw sonde blijft. *P. Theunisz. Hoff.*

Heyblocq,

HEyblock 'k wenschte my nu wel
Konst en reetschap van *Apell*:

Om uw konstlust te versfaden;
Doch verschoont my, 'k heb de bladen
Niet beteekent maar bekladt,
En soo uwe wijfheyt schat
Niet 't gewicht van 't krank vermogen,
Maar 't wel willen, 'k zal dan pogen,
Onder uwe gunst met vlijt
Schuylende, te zijn altijt

U E. Dienstwillige

Gerb: van den Eeckhoudt.

DE gronden die gy vest, zijn gronden die de bor-
gers

Doen werden (elck in 't zijn) voorfichtige voorforgers:
't Zijn gronden voor den staat, waar door en acht-
baar man

Het land, de stadt, en 't volck, in rust bestieren kan:
't Zijn gronden voor de Kerck, het heilig huys des
Heeren

Waar door een leeraar leert, de leere Gods te leeren:
Dies eer ik uwe naam, want door u wijsbericht
De borger, overheyt, en leeraar wert verplicht.

C. D. Wittenoom.

MEn hayt het *Hayblock* vry aen hondert duisent stuk-
ken,

Maar laffe hayers sullen 't *Hayblock* niet verdrukken,
De schoole van sijn lust wert over all geëert
Om wel te leeren hoe men willich geestig leert.

Wie *Iacobs* lett'ren min die wil de zin doorzoeken,
Sijn geest speelt in 't vermaack van sijn geleerde boec-
ken.

C. Seep.

Blockt

BLockt vierig tot Godts Heil :
 Heyt onverwickbre gronden ,
 En heft niet al te steyl
 De ladder in 't verkonden
 Van 's opperften besluyt.
 Mijdt al 't nauwkeurig siften ,
 En 't duystere geuyt
 Der heylige geschriften.
 Fockt liefd, en Vreê, mijn hoon,
 En tracht na 't eeuwig loon.

G. A. Coninck.

GY foeckt geleerder hand en gunst ,
 Der Schilders en Poeeten kunst ,
 Mijn vriend, en komt verzeilt tot my ,
 Gy doolt, ik ben geen van dees dry.
 Apell kent my in 't minste niet ,
 Apoll my selden gunst aanbiet.
 Al sitt ik nacht en dach en *Hey*
 En *Block*, en gins en weeder ley
 Mijn sinnen, Musa my ontkent ,
 En van my haar gesichte went ,
 En by geleerden haal ik niet ,
 Staect uw verfoeck. Doch echter siet,
 Sult gy gedient zijn met mijn hand ,
 Neem die dan aan tot vriendschaps pand ;
 En 't hert daar by: vaar wel mijn Heer ,
 'kGeef wat ick kan, ick heb niet meer.

SAMUEL ROSSÆUS.

P. Laur. Caf.

WIe braave geesten eeren wil ,
 Die moet in deze school verschijnen,
 Daar zulck een goedtje, by dozijnen,
 Voor *Iakob* zingt beleeft en stil ;
 En met het hippokreene nat

Zijn

Zin brin en b
 Hier boomt Ap
 In vol een praal ha
 Gekroon met on
 En wijst ont t
 Kom volg dan
 En streele bar
 Ik zal, gelok
 U volgen, op m
 En strijken stil
 Op dat ik t
 Mach hoore
 Die konit es

JACO

Publice

N il vol
 Pando
 Defers eme
 Accepit que
 Ille hui teno
 Curama
 Nunc dolo
 Ingenio
 Lampite cry
 Nuncia
 Aluor vito
 Lempe
 Sic meo d
 Marna

Zijn brein en bladeren bespat.
 Hier kooft *Apelles* en *Homeer*,
 In vol een praal hun konst vertoonen,
 Gekroont met onverwelckbre kroonen,
 En wijft ons 't spoor tot zulk een eer,
 Kom volg dan dit doorluchtig spoor,
 En streele hart, en oog, en oor.
 Ik zal, gelijk de schaduw 't lijf,
 U volgen, op mijn zwakke veder,
 En strijken stiel by *Heyblock* neder,
 Op dat ik 't stichtlijk tijtverdrijf
 Mach hooren van zo braaf een man,
 Die konst en zeeden leeren kan.

JAN ZOET

Amsterdammer.

JACOBO HEIBLOCQ

De

U S U R A

Publice disputaturo, Anno 1646.

N Il mihi vobiscum est elegi: sordescere cœpit
Pindus, & in pretio qui fuit, ante fuit.
Deserui emeritus Phœbi tentoria vates,
Accepitque suum Pieris alta vale.
Ille fuit teneris ardor puerilis in annis,
Carmina si quondam qualiacunque dedi.
Nunc doleo infœlix dispendia temporis, & me
Ingenium numeris applicuisse queror.
Rumpite crescentes hederas: sunt vana poëtæ
Nomina. de titulo demitte quaeso meo.
Altius erectum spirat cœlestia pectus,
Quemque juvant cœli numina, numen habet.
Sic meus elato conscendis pulpita gressu,
Muniaq; excelsæ mentis, amice, probas.

Q 4

Te

*Te sequar ad Superos; sed dum sequor, accipe versum
Ultimus in laudes excidit ille tuas.*

*Romulidæ gratis exponant æra calendis,
Expositas tabulâ dextera signat opes.*

*Iudicet Ausonia vindex Genutia virga:
Arceat invito sænora cuncta foro.*

*Iam poterit totus Latiis cum Patribus orbis
Qua dedit usuræ cernere jura Deus.*

Arnoldus Montanus.

Aan

WILHELMUS JUNIUS,

Verlangende na het uitkomen van dit

MENGELMOES.

O Wakk' retelg van d' ouwde *Fonge!*
Dit zy, in 't kort, u toegezongen:
Gy ylt na 't uitgaan van mijn dicht;
Ziet dat gy niet en wert bedroogen,
Zoo 't met iet fraais wert opgewoogen,
Het valt gewisselijk te licht.

'k Hebb met u noch een woord te spreken
In 't Rooms, met voordacht laat ik 't steeken,
En 't zal noch blijven opgeschort,
(Zoo lang gy t' *Harderwijk* zult wonen
Verschoont niet de geleerde *Schoone!*)
Tot g' in de *Rechten Leeraar* wort.

In Albo

JACOBI HEIBLOCQ.

Illa ævi decora, & melioris namina vitæ,
Hæ quorum tabulæ symbola sacra ferunt,
Gloria commendet studiorum fulgor honorum:
Una tuere locum non nisi dextra fide.

Joannes Fredericus Gronovius.

Amstelædami non.
Sextilib. 1662.

B R I E F,

B R I E F,

Aan

JACOBUS HEIBLOCQ,

Als hy voorgenoomen hadde om voor Predikant na Oost-Indien te vaaren, in het Jaar 1647.

DE stamme van mijn liefd' draagt noch de oude kuntschap,
 En levert u dees telg van ons bejaarde vruntschap.
 't Zy u Apollo vleyt op schadu-milde-velt
 Of daar het bruyfent Y door lastb're kielen zwelt.
 De pen nau schromig voor u keurig oogs bedillen,
 Dard steunend op uw aart zijn domme machten spilen

Aan liefelijke groet : en daar het bysijn feylt
 Is onsen stommen tolk vrymoedig heen geseylt.
 't Herdenken op de t'zaam verknochte liefde-snoeren,
 Kan vaak 't beteutert hert in angst en twijffel voeren :
 De Tijd-God knaagd metaal, en 't hert schroomt dat de tijt

Door kankerige roeft in vriendschaps schakel bijt.
 Sint aarzelende-tred schoorvoetend u geleyde,
 Sint opgekropte druk nau uit, vaart wel, en seyde,
 Ach! sedert is noch man, noch liefd noch letter-groet
 Het siltig tranenat mijns gretig oogs ontmoet.
 De tijt doet swang're stam wijn-volle druyven losen,
 De tijt doet doodsche struyk van geurge bloemen blofen,

De tijt doet dat de liefd gloey-yvrig eeuwig wort,
 Onsalig dat de tijt ons hier toe viel te kort :
 Dog wie-wist uyt een plaat gegrave letterprenten ?
 Wie scheyd het blijde groen van Lauwer in deLenten?
 Den luister van de zon? Den lommer van het woud?
 Schoon vrientschaps gloende brand door afzijn schijnt
 verkoud, Noch

Noch wijkt voor ons verbond en ziel vernoegde-ken-
nis

Onwikbaar in sijn stant gehouden sonder schennis,
So t' mijn u trouwe hert naar oude swaarte wikt
d' Aeloude, voor wiens trouw den dry-hoofd heeft ge-
schrikt;

Doen Theseus Heldenaard verselt met trouwe makker
Gink waden door den Styx en plassen op den akker
Daar de verdoemde kolk sijn swavel-vloeden braakt.
Ah dat geen droeve neep soo vasten keten slaakt!
De faam op wiens gerucht 't geloof sig nauw wil vesten
Dreygt onweer, geeft u Vriend het slinks-geval ten
besten

En segt u 't oosten roept, ô onverwachte maar
Of d' Ysel en het Y niet ver genoeg en waar.
Kan Schylla noch Charybd uw dapp' ren moet ver-
rukken

Jookt dan u tochtig hert na 't landschap der Molukken.
En scheyd 't onscheydbaar hert t' wijl u de pekeld draagt
Daar nu 't bekommerd hert steeds van ons scheyding
klaagt,

Wat dan? als schreum'ge vrees fal zien uw lijf be-
dolleven

In Thetis brakke vocht, en Zielloos op de golleven
In afgematte slaap steeds bobblen op en neer
En rustloos in u rust sien sling' ren gints en weer.
My yft! Onlangs verleen in 't holste van de nachten
Het schaars beloken oog gaf rust aan mijn gedachten,
(Geen onheil sonder spook) of 'k vind my me gesteld
Daar 'rmoedig Hollands heyr, Borgoensche kruycen
queld,

'k Sag (schoon ik niet en sag) de vaal-bestove-velden
Met lijken opgepropt van onverwonne helden,
En fiet de Leeu die vlucht, en Habsburg volgt haar
naar,

En met Oranje swicht so word ik u gewaer,
Vermatst en moedeloos; en tot de ziel bedwellemt
Wierd d'yver opgehart en 't hevig hoofd gehellemt;
Gy rende in den drom, en swaayde met de hant

Gelijk

Gelijk Alrijd wel
Maar t' wijl in
heffen,
En wil het blide
So nist een hets g
En make 't lillen
Ik schrik' en me
En liet u in ggy
De liede locht
t' Handhaven
Duyt 't voorij
pen,
Schuyt plaar
klippen
Ga streef de on
Wat heet he
Uw overza
Te stauffen
vloe
Sal nu een ho
Sijn viel Ho
Toekanting
Darratene
Ende de hel
Sal schouwen
Ahl so 't om
Wilt eimer
Din in een
Hor ver dat

A

O

Gelijk Alcijd wel eer de Hydra heeft vermant :
Maar t' wijl uw schittrend' staal plet goddeloofse
herffen,

En' wil het blijde-groen met kijmig bloed ververffen,
So rijft een hels gefpook uyt 't naarite van een graf,
En rukte 't lillend fpiet van uwe fchinkels af.

Ik fchrikt' en met de fchrik ontluyste my de oogen,
En liet u in gevaar : Dog fchoon ik was bedrogen,
De liefde focht de fleep, om wedersijdsche fpreuk
t'Handhaven na den eys, te redden van dees breuk.

Duyt 't voorfpook na uw luft, alleen laat 't opfet flip-
pen,

Schuwt plaat en weer en wint, en barning, storm en
klippen.

Ga ftreel de oude bend in 't lommer-rijke groen ;
Wat heeft Apollo doch met Nereus-plas te doen.

Uw onverzade-graagt om in verfleete boeken
Te fnuiff'len pleeg 't gebries van 's Krijgers Roste
vloeken.

Sal nu een houten-vlot, daar 't wet - verdovend - staal
Sijn ydel Holle-fchee hangt tot een Zege-praal

Tot knaging van u vriend, uw wijfe breyn bekoren ?

Daar krakend-folpher-vlam uw bees'ge ziel zal ftoren!

En daar de holle fchrik (als 't ftorremt op het quaadft)

Sal fchouwen hoe een rots het fchuym te rugge kaatft.

Ah! fo 't onwiffelbaar uw luft fo heeft befloten,

Wilt echter vier'ge liefd noyt uyt fijn zetel ftoten,

Druk in een ftuk pampier (het gaat dan hoe het gaat)

Hoe ver dat *Lydius* in *Heyblocqs* herte ftaat.

MARTINUS LYDIUS.

A N T W O O R D

Op den zelven Trant.

O Ntfang een fchâuw' voor 't lijf, van ongeveinsde
kuntfchap

Geleerde

Geleerde Bondgenoot! ververschende de vruntschap
 Gekoestert onder ons, en nooit ter neer gevelt,
 Ah! als ik daar aan denk, 'tgemoot wort vol en swelt
 Van druk en herte-wee. Wat raast gy van bedillen?
 Dats niet. Ik derf en zal, en werd geprest tot spillen
 Van letters, mis ik dan, en so mijn hoogmoet feilt
 Uw'breyn is d'open Ree, waar na hy vaylig feilt:
 Maak los dan! d'ouwe trouw, en onverbreek'bre
 snoeren,

Uw oordeel sonder nijt, die sullen haar wel voeren.
 Mijn bloed noch t' uwaart trekt: schoon de gezwinde
 tijt

Door't affijn van ons twee op staale ketens bijt.
 Laat bijten tandeloos! want sint gy my geleyde
 Doe d'averechte spraak, geluk op reys, my seyde,
 Ik blijf noch die ik was, en dees uw waarde groet
 Maakt dat de laaste galm u wederom ontmoet.
 Ik kan niet so ik wil, en poog mijn hert te losen,
 En sie ik op dees brok, ik moet van schaamte bloesen.
 'k Wil swijgen, neen ik spreek, en so ik hevig word,
 So wachtje vry van my, hoewel ik val te kort.
 Holla! geen oude gang, 't is nu geen tijt. De prenten
 Geëykt in onse ziel van d'eerste vrientschaps lenten,
 Een schellem dies' uitwift, en so g'ook sweeren woud
 Ik sweere nevens u, dat nooit de felle koud,
 Noch roeft noch tegenspoet, de hette van de kennis
 Die self gehouden is sonder gedachten schennis,
 Verkleumen zal. Gelijk door storm geen *Heybloeg* wikt
 Voor vals geslagen gout geen rechte *Toet-steen* schrikt,
 So sullen wy ook met *Montanus* onse makker
 Trouw blijven alswe zijn, en wand'len op den Akker
 Van liefde sonder grijns. So nijt dan stormen braakt
 Wat isser dat de klem van onse liefde slaakt?
 Gy wilt geen bygeloof op los geruchte vesten,
 Hoe! los gerucht? 't is vast en my wel ver het beste.
 't Geluk dat lacht my toe en schatert op de maar,
 Dat u oamooglijk schijnt is mogelijk en waar.
 Geen tijd, noch Zee, noch Land en sal my van u ruk-
 ken,

Wat

Wat doof gy dan
 al dan verwoyl be
 de roegegenen
 van ongewoon
 (My dankt da ik
 Neen, manne
 neer,
 Dan op, dan hie
 Na boven, dan
 Leg stil, hoe it
 let selfaams de
 Dat is het swer
 Ik daag u op d
 Te stormen l
 Gy seg, ik bea
 Ik schreyer wi
 Gellagen in b
 De knuffen o
 (Schad lites, d
 Den eenen ee
 (Ik heb heer
 len,
 Los an de za
 len,
 Haal coeken
 Walt ba ge
 Wel droon
 Gie moege
 De godmez
 We droom
 bet
 Ik merken
 En stelt my
 Idank u, t
 Van Pindus
 Verpuit my
 Laat hiet
 En erome
 De boeke

Wat dooft gy dan mijn lust en graagt na de Molukken?
 Sal dan terwijl het ylot mijn ziel en lichaam draagt
 Uw toegenegentheyd ophouden? neen, sy klaagt
 Van ongewoont'en rou, uw aansicht is bedolven
 (My dunkt dat ik het sie) in filte tranegolleven,
 Neent, mannen huylen niet. Wat dan? gy gaat vast
 neer,

Dan op, dan hier, dan daar, dan onder, en dan weer
 Na boven, dan na bed; ik wensch u goede nachten!
 Leg stil, hoe stootje soo? ik merk aan uw gedachten
 Iet seltsaams dat uw geest, en hersenen ontstelt,
 Dat is het swarte bloed, nacht-merry die u quelt,
 Ik daag u op de punt na buyten op de velden,
 Te stormen lijf om lijf als sinneloofse helden,
 Gy segt, ik ben te vreen, o broek! wat siet hy naar!
 Ik scheyer uyt hy broemt als of hy Roeland waar
 Geslagen in 't verstant, sijn blikken zijn bedwellemt
 De kouffen op sijn schoen, sijn hoofd dat is gehellemt,
 (Schaf klits, de knecht heeft dorst) een zabel in sijn hant
 Den eenen eet hy op, en d'ander hy vermant,
 (Ik heb het niet gedaan!) daar loopt hy met sijn herfen,

Los aan de muur; flux voort, wy willen hem ververfen,

Haal doeken nat van eek, of hy raakt in het graf,
 Wast het geronne bloet van sijne wangen af.

Wel! droom ik, of droomt gy? met opende g'uw ogen,
 Gôe morgen goede vriend, doe waren wy bedroogen.
 De droomen zijn bedrog, seyt de gemeene spreuk,
 Wie droom gelooven wou, kreeg somtijds wel een
 breuk.

Ik merk nochtans uw hart wil my niet laten slippen,
 En stelt my daarom voor deez' yffelike klippen;
 Ik dank u, trouwe vriend, dat gy in 't klav're-groen
 Van Pindus en Parnass' met my noch hebt te doen.
 Vergeeft my so ik feyl, uw' weet-lust in de boeken
 Laat blijven sose is, ik help u krijgers vloeken
 En trommel, en trompet, en God-vergeten staa!
 De boeken zijn ook een gedeelte van mijn praal:

Noch

Noch swaart nog harrenas en sal my ooit bekooren,
Laat dit in 't minst uw geest en vlug vernuft niet stoo-
ren.

't Geen my dunkt best te zijn, is in uw oordeel quaatft.
Hier hebt gy dat weërom behoort te sijn gekaatft.
Gelijk gy vreeft, 'k beken, soo ist by my beslooten,
Nochtans soo sal ik u nooit uyt mijn ziele stooten,
Hoe waar dat mogelijk? gaat loome vaarzen gaat,
En vraagt of *Heyblocq* ook in *Lydl* ziel zo staat.

JACOBUS HEIBLOCQ

W E D E R - A N T W O O R T .

Op den zelve trant,

WYsgerig breyn, wiens lust en nauw besette kunt-
schap
Besproeyt de plant, van ons (so 't scheen) verwelkte
vruntfchap,

Als 't glinft' rend morgen-nat, op volgetaste velt,
Maakt d'uytgedorde halm ter voller rijpe swelt.
Wast nodeloos uyt angst te praten van bedillen
By hem, wiens quixte geest in 't scharste letterspillen
Verdooft een Roomsche lier, nooyt streek of course
feylt.

Ik schroom noch, maar de schroom kan vierge pen niet
snoeren,

Of dard noch 't schraale-nat u dit ter antwoord voeren.

Gy liefd' my, t'wijl de taay en snelgevlerkte tijt
Vast waulend' vruchteloos, op 't onvergamb're bijt

Wiens ritselende sweep en stont en uur geleyde

Die eer aan 't planken-hol de laaste groet u seyde

Ah 'k vrees sijn vlugge jacht die my so bittren groet

Deed uyt en op het end, noch wranger my ontmoet.

't Is saliger voor 't hert een letter-trant te losen,

Waar in uw schrand're geest van purp're schaamt te
blosen

Niet hoeft. Spreek op! eer dat de galm gekluyftert word
En

En 't deftig breyns-gewelt door 't roesten wert verkort.

'k Sweer meê , het trots gegrif van die onwif b're prenten

So heugelijk gefneen in 't tierigft van ons Lenten,
Te hoeden voor de flect. Eer fal de zee in woud
De hette van de Zon vervormen fch in koud ,
Eer ik de banden floop van ons liefstall'ge kennis :
Een yder fta dan vast al waart met eygen fchennis.

Wel waar dat ftrange storm geen ftalen *Heyblocq* wikt

Ik spook met rook en vier, en 'k merk niet dat gy fchrikt.
Kan de gefnaarde harp van d'afgereehte makker
(Die vaak de Lauwer plukt van Phœbi groenen akker
Als fijn befette fchacht het Godlijk nat uytbraakt)
Niet neuren dat g' uw doel om beter oogmerk flaakt?
Amphions snare-tuk bout Theben en fijn veften.
Maar holla! 'k wraak het niet, mijn *Heyblocq* keurt het
beste

En keurt gy 't voor fijn gout, ik amen op de maar :
Oft'faam geklonke wil niet eene wil en waar.
Uw yver wil het woefst uyt woefte naarheyd rukken ,
En ftaan een faal'ge feys in d'oeft der Molukken ,
En wekken fomer-vrucht dat nu nauw blaren draagt.
Ik ftem wel tot uw reys, doch 't afzijn werd beklaagt.
Mocht maar een felfde fwalp al bruyfend ons bedolle-
ven ,

'k Vond zoetheyt in het zout der ruftelofe golleven,
En herte vreugde in het wiegen op en neer
Ik pufte Eools kraft en tarte 't wufte weer
In 't woedenft van fijn woên. Daar d'akelige nachten
En bleekbeangfte forg verfellen mijn gedachten
In duffe eenfaamheyd, die vaak het breyn ontftelt ,
Terwijl de Nachtbodin de geefst met droomen quelt ,
En preft Toledo met Orangien in de velden
(Gy lacht weer na ik merk) met lijveloofe helden.
Dus volgt my uwe fchets in 't nare duyfter naar
Is voorfpook wankelbaar noch is het veeltijds waar.
In afgematte geefst en door de moeyt bedwellemt

Proefd

Proefd hy (wiens reedloos hoofd ten Vadermoort gehellemt

De Godvergete dagg dorst voeren met de hand)

De voorfmaak van het lot dat Brutus noch vermand ;

En Cæsar in den droom sweeft met fijn wakk're herfen

Tot boven 's menschen reyk, en trappeld met de verffen

Op 't lichte wolke schuym: een voorbood' van het graf

Met tapte met het licht met bloed fijn leven af.

Calphurnia die sag met uytgekrete oogen

Den onverfaagden moet haars wederhelfts bedrogen :

Was droomen doen bedrog? wie bout op losse spreuk

Is 't glippen onderdaan en wacht een wisse breuk.

Wat onrecht so het hert u traagelijk laat slippen

't Schrikt van het grondloos diep en fcherp-gekante klippen

't Neurt nu met doffen halmaan d'Yfels blijde groen

En laat het kabelgauw in Zee haar dingen doen.

'k Weet uwen yver fuygt het pituyt snege boeken :

Maar die het vaartuyg mint, kan die de krijgers vloeken?

Die dood noch koegel vlucht, wat wallegt die van ftaal?

Die elke etmaal wacht of boeyen of de praal

Van overmande want, heeft die dan niet verkoren

Sijn rust in krijgs-gewoel? Doch wie kan 't noodlot ftoren

En 't geen den Hemel wil? 't geen ik wik voor het quaatft

Strek u ten zeeg. Doch t'wijl u w kromme fteven kaatft

De golf weer t'zeewaarts in, houd my in u befloten!

Den angel van de liefd die voel ik inwaarts ftoten,

* Soo vaak (ah) als ik denk, dat 't een hert henen gaat

Daar 't in het ander noch fo diep gewortelt ftaat.

MARTINUS LYDIUS.

HEY-

HEY-GESCHREEUW,

Over 't Samen-rukken

Van den

Eerw: HOOFTMAN OVER HONDERT

D. JACOB HEYBLOK,

BRUYDEGOM,

Ende d' Eerbaare JOFFROUW

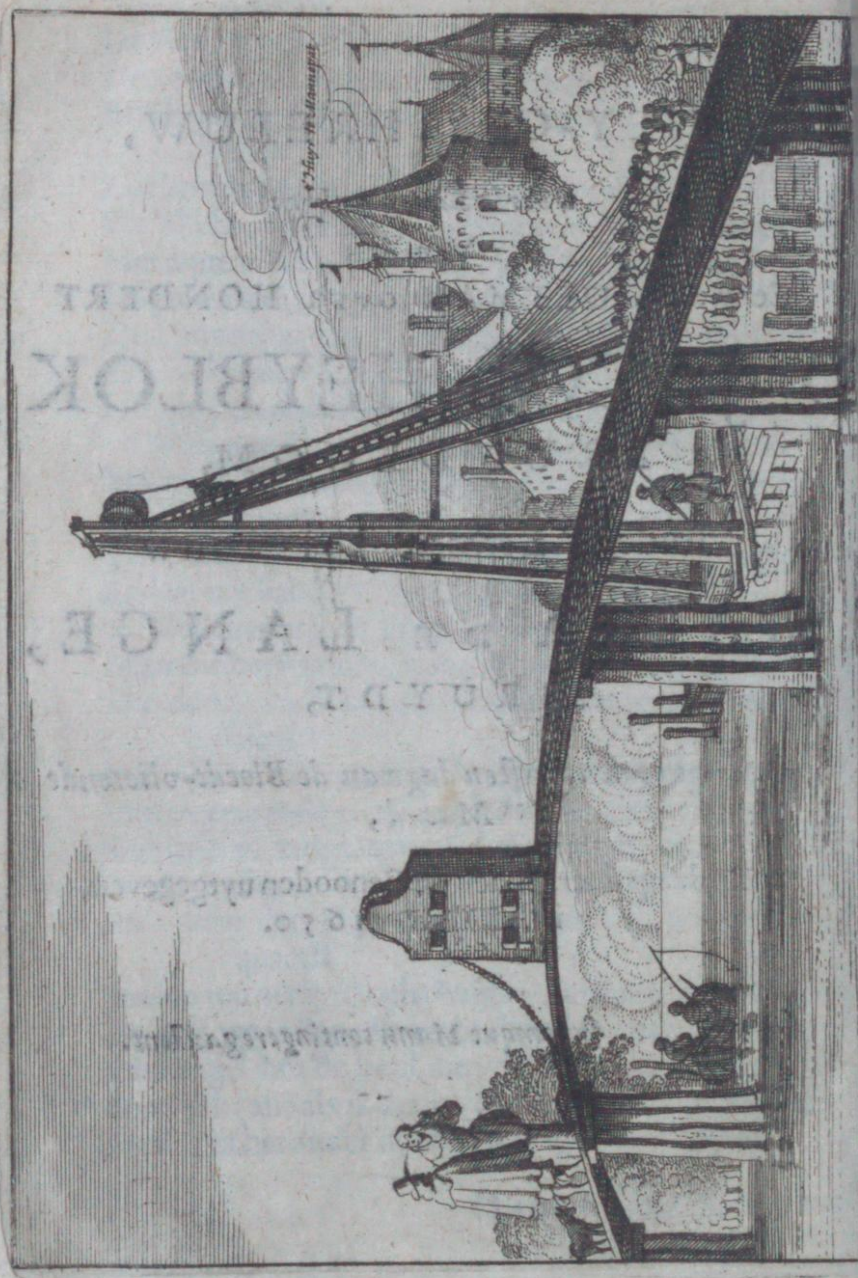
MARIA DE LANGE,

BRUYDT,

*Geplegt op den eersten dag van de Bloedt-vlietende
Maend,*

En daags daer na aen de Genooden uytgegeven,
in het Jaer 1650.

..... seuemque Manni contingere gaudent.

BRUY
A
H E Y
T R
K
Inde groot, e
Elck met my aen
Zou, een bras-de
Om te broffen.
Noodig dert
En te leefen
S
Wan en wit er
Hier aen omg
Wan en is lo
Daer de grond
Wan al pelen on
Igeen veel
S
Wan, ly wat we
Soe de H
Sing! De Br
Maak
Teh
't H
Om te h
Dat her me
Van de Kamp
(N
D
Wak
Aen het touw
Sijl' op he

Aen de Campse

H E Y B L O K -
T R E C K E R S .

WEet van Minn', noch Bruylofts Digten
Noch van Hymens Fakkelligten,
Die bekladden meenig' bed:
Laat my van een H E Y B L O K singen,
Die de Masten weet te wringen

Inde gront, op burgers wet.

Elck met my aan 't B L O K moet trekken,

Ront, een brus-bord sel verstrekken,

Om te brussen, die roept houw!

Noodig dient hy voor de roepers,

En te leerfen voor haar aensigt.

t'Sa! elk gaff neem hier een touw!

Wat en valt'er met te heyen?

Hier aen bruggen, gints aen keyen?

Wat en is korts niet geheyt?

Daer de grond van Toorn en tranffen

Wat al paelen om de Schanffen?

'tGeen' veel uyt haar giffingh weyt.

Sie! de L A N G E - Brugh eens buygen,

Wis, sy valt wel rad in duygen:

Soo de H E Y B L O K stijf neer parst.

Sing! *De Brug die is gebrooken,*

Maakse weer uyt Stein und Knofen

Trek dat 't touw aen stukken knarst.

't *Huys te Manpadt* wil meê vallen,

Om te stutten heytmen Wallen,

Dat het niet uytspatten souw:

Van de Kamp heeft 't aangenoomen

(Nu is *Hester* sonder schroomen)

Dat het blijft een out gebouw.

Wakker mannen! slaedt je handen

Aen het touw. Laet sien je tanden

Sijnf' op hoen en bout gewett?

R 2

*Eylers
Ront.*

*Hendrik
van de
Kamp
Brayd-
gem.*

*Hester
du Pire
van de
Kamps
Bruyt.*

Naer

Jeems van Bruse was die aen de meta- le Hey geluyt gaf om gelijk te trekken.
 Naer veel arbeys komt het rusten
 Vlijdje ruk op *Jeems van Bruste*.
 Hael! gelijk, ay! volgt sijn tret.
a Gerrit van Thye Hys op! 't Blok, hoe! wil 't niet ryen?
b Gerrit Huybertsz. Is de schijff stram? kom! van *Thyen!* a
 Smeertse met ons *Gerrit Neeff*, b
 Die verstaet hem 't rad te smeeren,
 'k Sie hem in sijn Bruylofts-kleeren
 Pronken) maer hy heeft geen dreeff.
c Stryk c *Stryk*, strak booven *Huybert Foppen*,
 Stut geen B L O K, men sel hem toppen:
 Nog een pael moet na de grond:
d Scharp-hoff d *Scharp-hoff* sel hem moeten scherpen,
 Wilt het touw om 't midden werpen,
 Schiet het als een turff soo rondt.
e Luykas-Neeff, en Lubbert Kuyper!
Foppen. (Alderheyl'gen maekt geen sluyper)
d Samuel 'k Sie je trekt niet inje hoek:
Scharp-hoff. *Jeems van Brust* sel jouw bekeuren,
e Lucas f (*Kasper* sijn 't geen malle leuren?)
 Datmen uylt by g *Uylenbroek*.
Michielsz. h *Root*, wat segje van *DE LANGE?*
Lubbert Jansz. Ziet de bloosjens op haer wangen,
 Maaken die haer ook niet rood?
f Kasper Alden-hoven. Ligt sy blickt, in korte daagen;
 Wilt dan nae haar rood iens vraagen
g Hendrik Uylenbroek. Alsje 't paar te weer reys noodt.
h Hendrik Jansz. i *Wijn kom!* maak de vrienden rustig,
 Geeuw niet, seg hoe dus onlustig?
 Schreum je 't touw, of vloek of slag
Root. Van de Heyboefs? ey! 't zijn vriden.
i Arnoldus Wijnkom. k *Bikker* op! je selt wel vinden
 Dat *Isweers* voor heur vloeken mag.
 'k Sie, je *Aernouts!* soekt te breeken
k Jan Bikker. n *De Ru* sijn reep, dat zijn treeken
 't Welk een Heyer niet en past,
l Hans Sweers. Gae soo voort! welligt men stoepje,
 En op 't hoofd krijgje het poepje:
 't Merk voor een onwaerde gast.
m Nathaniel Aernouts.
n Wilhelm de Ru.

Ande

Ande Toorn
 Onse War, hoe
 Van sijn speel
 Siet sijn wir m e
 In een rood: ho
 Van het touw
 Holt! je smool
 Top! top! tr
 Of in bloo
 Die lijk Heer
 Sprak Jan sijn
 Die door
 Hebbel doch
 d'Heynes sou
 Dore huy
 Faber leyt by
 Ruk! dan aan
 de neer in
 Aernout Will
 De gequeter
 't rees na
 Wilt om sal
 Hoor om ne
 In de thuy
 No sicut Li
 Yder wagen
 Sprek! w
 De neem o
 En beineer
 't Sie Pe
 Is 'e een ge
 't Zy van t
 Hy kring
 Hey sen! n
 Tot aan 't k
 Blijf Pe
 Kaye hadt
 't Had nae
 Hebbel

Ande *Toetsteen* selmen strijcken
 Onse *Wits*, hoe dat hy 't prijcken
 Van sijn speelmeyt heeft geleert.
 Sie! sijn wit nu eens verbreeken
 In een roodt: komt dat van 't preeken)
 Vat het touw niet 't is beteert.
Holt! je smoel toe / men schal toppen.
Top! top! top! Du ty an 't stoppen
Of ik kloog je an *Fan Zaal*,
 Die lijkt Heerschop van de Heyers
 Sprak *Fan Holt* een van de Meyers,
 Die door 't seysen 't gras scheert kael.
Hobbel, doch niet met *Plankken*,
 d'Heybaes souje niet bedankken,
 Datje stuyt soo meenig' Ruk,
Faber seyts hy ken 't vermaaken:
 Ruk! dan aen, al souw al kraken-
 de neer komen 't spille juk.
Aernout Wild ter deegen tasten;
 De gequetsten van de masten,
 'kVrees nog voor een bruydnagts ramp:
 Wilt om salff niet t'huyswaart loopen,
 Hoor! om niet kunt gy se koopen
 In de thuyt van VANDE KAMP.
 Nu schiet LANGE minne-vonkken!
 Yder wagt sijn brosse schonkken.
 Spreek! wie heeft een blauwe scheen?
 Die ndemt oly van *Du Piere*
 En besmeert sijn' blauewe zieren.
 'k Sie *Veer* topt: moet 't BLOK beneen?
 Is 'er een gequetst van binnen?
 't Zy van 't hyssen, 't zy van 't minnen?
 Hy krijgt raet op staande voet.
 Hey aen! maets weest niet verflagen,
 Tot aen 't kriecken van de dage
 Blijft *Penijn*, hebt goede moet.
Rasje hadje vrouw gaen breeken,
 j'Had nae 't BLOK niet om ekeken;
 j' Hebt de *Volewijk* verset;

R 3

Marti-
nus Ly-
dus.
Witfe-
nus
Hoisma.

Joannes
Zaal.

Andries
Hobbel
Petrus
Plancius
Arnol-
dus
Fabri-
eius.
Aernout
deWilde.

Jan du
Pire.
Petrus
van der
Veer.

Francois
dePenije
Joannes
Ras.

Datse

Datse hier nu brak aen stukken,
Hoe sou 't gaen? (ô houte krukken)
'k Smeetse op het Bruyloffs-bed.

Joannes Bosman, kenje Declineren?
Bosman. Wiin en Hoenders Conjungeren?

Seg! Drink in *præterito*?
'k Hebb' gedronken. Dat's geraden:
Declina't Spier van 't gebraeden,
Inje maag je heytsoo noo!

Esaias Meurant.

Ik beroepje in het hoekje,
Wijse *Meurant*, wel wat soekje
Duttende uyt uwe brayn?
'k Wed je wilt een *Thema* maeken
Tegens morgen voor de snaaken,
Geef' er een van Marsfapayn.
Om de Schijf niet stil te houwen,
En de baen niet te verkouwen:

Joannes Montanus.

Komt *Montanus* aen het Blok:
Die't gemeene best der Steede
Kragt geeft, ende jonge Leeden
Stijft met sijnen wijfen stok.
Æsculaep die durft dat sweeren
Men geneest veel eer de sweeren:

Joannes Pantinus

Nu *Pantijn* sijn' leering laet
Weyen onder sijn' leerlingen
Wie helpt my sijn loff uytlingen
Wijl aen 't Blok als Baes hy staet?
Wie wil daer ontleên het kieken?

Adrianus Junius.

Junius is 't, die de Grieken
d'Ingewanden uyt haer lijf
(Met d'Arabers en Hebreewen)
's Nagts door rekken ende geeuwen
Haelde tot ons stadts gerijff.

Pieter Hoff.
Ednard Pitavin.

Hoff! je dient nu op schrijven
Pitavin, die weg gaet blijven,
Om te souden sijnen beest:
Let voort op de tuyfche loopers
Die om gaen by Acfy Koopers,
En by d'Hey niet sijn geweest.

De

De Professor met zijn leesen,
Stutte *Mus* niet om te weesen,
Op dees' werff, daer 't HEYBLOK staet:

*Petrus
Mus.*

Dat bespeurtmen aen zijn trekken,
Bot wat touw, knegt, men sou gekken
Je meer trokte als je maet.

Bakker je moet bollen dreyen
Voor de boefjens, die hier heyen

*Canis
Bakker.*

Tegens morgen op schoftijt:
Want een bol verswelgt de droppen.
Wie roept houw! men sel hem kloppen
Dat hy 't hoen ter keel uyt smijt.

Fokkenburg set nu geen Fok op
Uwen neus, of hebj' een vrok op
Bruyts of Bruygoms venesoen?

*Paulus
van Fok-
kenburg.*

Ja ik sie wel, je hebt greepen,
't Zijn geen Heyboefs vroomme neepen,
Die je daer doet aen dat hoen.

Als je *Mont'* wil Hollants praaten
En soo doende 't vloodt verlaaten,

*Arnol-
dus Mon-
tanus.*

Hou je lustig an de W A L
L E S, en Leer sel ik je geeven,
Voor je speelnoodt wil niet beeven,
Trekje stijs, jou schijffraect pal.

Wie soo stout, die *Seven-hoven*
Wil beletten 't hoender klooven?
'k Sie, dat *Schut* het schutten wil,
Schut het niet, of ik sal 't resten
d'Heybaes geeft het dog ten besten.

*Willem
van Se-
venho-
ven.
Steeven
Schut.*

Fris op mannen! stae niet stil.
Hendrik Otten van Kink-huysen,
'k Ben verwondert over 't pluysen
Vande bout die voor u staet,
j' Hebt vulkaen sijn les onthouwen,
't Hiet te smeem en niet het kouwe:

*H. O.
Kink-
huis.*

Hey wat in! eer 't wort te laet.
Wie wenst dat het schinkje hiel bleeff?
Is het *Leenaarts* of *Machiel Neeff*;

*Petrus
Le-
naarts.
Machiel
van On-
sen.*

O! en *Tibi*, 'k weet waerom,

R 4

't Is *sen.*

't Is gekomen uyt Poepinje
 Met de Heymaets dus versinje,
 Dielt het, of ik maekje stom.
 'k Sie hem in de hoek wel heyen,
 Die braef weet de vlag te sweyen.

Artus Kemp. Sie hem vry, 't is *Artus Kemp*:
 Sway je glas eens, brave vryer!
 Dan so wert u keel wat wyer.
 Om te singen op dees' slemap.

Tobias van Scharenburg. *Toby tot ster ven genegen*
 (*Ab'ram Out* Liet Ysa'c dregen
 Tot een vurig offerhand
 Hout geklooft) kan nu niet scheyen
 Want hy soekt wat in te heyen:
 Ging hy vroeg het waar hem schant.

Foris Jansz. van Rijkenrooy. *Foris Oom* wilt 't hoen niet keeren,
 't Sop krijg jy ligt op jouw kleeren
 Ende Doek-huyff van je wijff:
 Liever wil de keel eens ruymen
 Soo en stikje an geen pruymen,
 Die gy aenzaegt voor Olijf.

Gaaf Bergman. Is de *Man Gaeff* wilt hem *Bergen*
 Voor het brussen: Waerom 't tergen?
 Om te heyen, hy is graeg:
 Sneedig kan hy sijn mesf wetten.

Adriaan en Pieter Cos. Jacobus Efs'lens. Aan de *Cossen* wat souw 't letten
 't Peyl te kennen van haer Maeg?
Eslens touw sie ik verslappen,
 'k Hoor sy willen hem beklappen,
 Dat hy aen het blok niet niet trekt:
 Toont het eelt eens in je handen:
 'k Wed jouw niemand an sal randen,
 Minder dat men met jouw gekt.

Bartholomaeus vander Helst. Hey! dus raektmen ant verwild'ren:
 Wou nou *Vander Helst* eens schild'ren
 Ons, die aen het HEYBLOK staen,
 't Zou een rariteytje wesen,
 En die 't drukte, om te leesen,
 Ligt daer voor wel kreeg een Vaen

Barentz

BR
 Barent Heyblok
 Sijnde oorzaak
 Daer wy treke
 Had dat Barent
 Toen Jaaps-ve
 't Ging ons d
 Galk: H e r r
 Neem in dan
 'k Wensich
 Dat u Barent
 Voortw. 's
 Die daer w

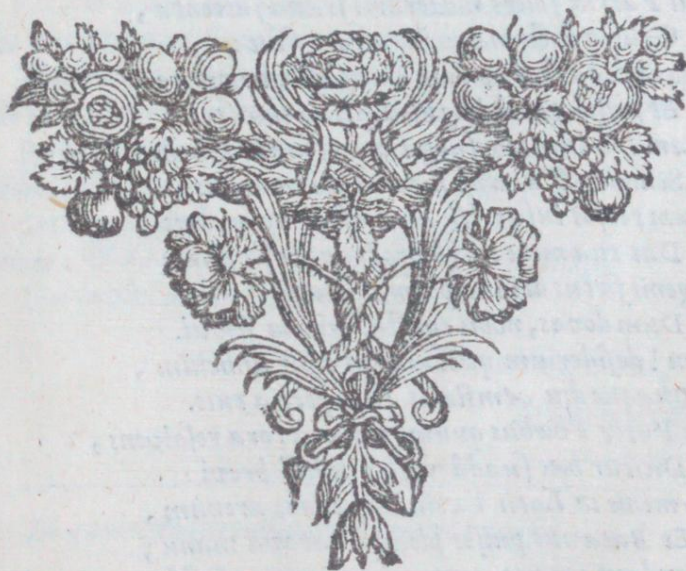

Barent Heyblok en zijn vrouwtje
 Zijnde oorfaek van dit touwtje,
 Dat wy trekken op dees' werff:
 Had dat Blok niet kunnen reyen,
 Toen Jaaps-vaer zijn moer quam vryen,
 't Ging ons dapper uyt de kerff.
 Geluk! HEYBLOK, met DE LANGE,
 Neem in danck deez' Hey-gefangen.
 'k Wensch u duysentmael geluk
 Dat u BLOK groot nut mag werken,
 Voor uw, 't School en Raed en Kerken;
 Die dat wensft die roept eens

Barent
 Heiblok
 en Elsje
 Gerrits.

Ruk!
 JOB van MEEK'REN:

E I N D E.

ERKG.

ΕΓΚΩΜΙΑΣΤΙΚΩΝ.

Ad Ornatissimum, & in omni pietate & literaturâ præstantissimum Virum

D. JACOBUM HEIBLOCQ

S. S. Minist: Candid. & apud Amsteldamenses publicum Pædagogum dignissimum,

Quum elegantissimam Latinorum & Belgicorum suorum Poematum farraginem in lucem ederet.

BElgarum, Jacobe, jubar, virtutis imago
 Splendida, quem probitas nominat alma suum:
 Abdita qui fidei pandis mysteria sanctæ,
 Quique viam cæli quæ sit eunda, doces.
 Qui Patriæ solers moderaris fræna juventa,
 Gratia doctrinæ cujus ab ore fluit;
 Quo duce barbaries ruit, augustoque nitore
 Et prisco genio lingua Latina nuncat.
 Fam laudum tibi surgit apex, famæque theatrum
 Scandis & aternò nomine clarus ovas.
 Dum tersos lusus, & acutæ semina mentis
 Dat tua nunc largò prodiga Musa sinu;
 Ingenii fætus divina poemata luci
 Dum donas, nobis cuncta legenda simul.
 Heu! desiderium quorum nos ussit anhelum,
 Quæque diu Amstelii sæpe petita tuis.
 Illa Pater Phæbus quum volveret, ora resolvens,
 Dicitur hæc suadâ verba dedisse brevi:
 Carminis in Latii Latius descendat arenam,
 Et Batavus pulset pleetra Batava manu;
 Intendant nervos, contendant agmine factò,
 Amboq; cantillent luxuriante lyrâ;
 Prælia gesta ducum celebrent terræve marive,
 Pugnaciq; tonent dramate Martis opus;
 Argutum modulentur Epos, vel seria pangant

Missa

Missa jock, vey
 Exquis vol, Pa
 Aut facile El
 Degeneret spem
 Oro illos vial
 Suggit & poff
 Grandifun
 Vili bene vici
 Gloria velle
 Palmæque pro
 Vei Heu
 Non aqua ma
 Vique d'ly
 Centa cultura
 Quis velle E
 Nijun, subia
 In partes m
 Vei, quifun
 Vei habet de
 Vei vates cert
 Julea non
 Ille meus refer
 quem pro
 Cuius subime
 Certimus E
 Dicit. & ha
 Nec proci
 In quema
 De tiche
 In en by

Mista jocis, versus vel pietate graves;
 Exequias vel, Parca, tuas, vel sacra Diones,
 Aut facileis Elegas, aut Epigramma canant;
 Degeneres spernant, aut gratificentur amicis,
 Orco illos tradant, hos vel ad astra vehant;
 Suggestit & passim quaecunque volubilis orbis,
 Grandisonisque crepent obvia quæque modis.
 Vilis honos vobis: veteresque novique Poëta
 Gloria vestra, pudor! jam labefacta jacet:
 Palmaque præripitur; fasces submitтите; cunctos
 Vos HEIBLOCQUIADES æquat utroque metrô!
 Non æquat modo sed vincit dum ludit ad Yam,
 Vosque à longinquo post sua terga videt:
 Comta cothurnatis numeris dat carmina, magnos
 Quis valet Heroas demeruisse sibi;
 Ipsum nostra colit Parnassi curia; nosque
 In partes traxit docta Camæna suas.
 Vos, queiscunque placet, nostro concurrite gnato,
 Vix habet huic civi patria vestra parem.
 Vos vates certate simul, citharasque moveete,
 Judice non quis vel Pallade major erit.
 Ille meus referet celebranda trophæa sacerdos
 Quem fovet Aonidum turba, cuique favet.
 Cedite sublimes cathedræ! triviale Lycaum
 Cernimus illustres exsuperare scholas.
 Dixit: & hæc voluit Nieuwerkerkâ scribere, Meursâ
 Nec procul à Rhemi littore

FABRICIUM,

Amstela-Batav.

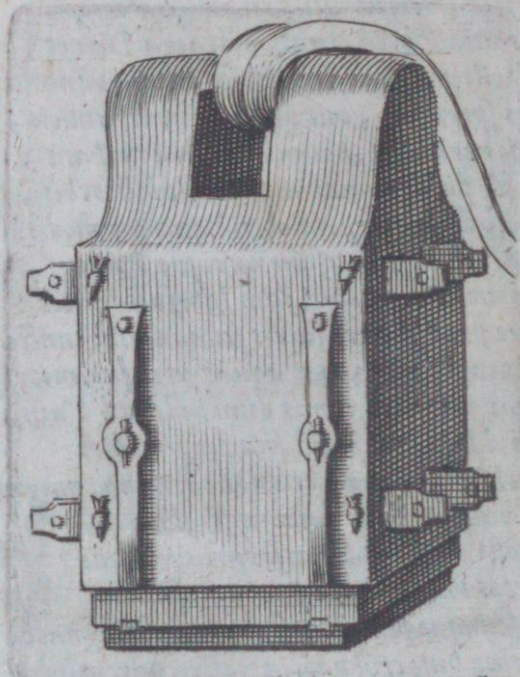
V. D. M.

In quemcunque cadat soleo laudare poësin.

DAT IS:

De dicht-konst wert van my gepreezen
 In en by wie zy ook mach weezen!

E I N D E.

't Boeck spreekt van de eerste en laatste

PLAAT.

ZY kennen't Heiblok, noch koevoet, noch domme-
krachten,
Noch uurglas, boek noch penn, die mijn dichtblaân
verachten.
Zeit iemand, dat zy niet beblokt zijn na zijn zin;
'k Zegg dat hy doolt, zy staan tusschen twee Blok-
ken in.

Job van Meek'ren.

